

VYHODNOCENÍ KONCEPCE

dle zákona č. 100/2001 Sb.,
o posuzování vlivů na životní prostředí,
ve znění pozdějších předpisů

„Aktualizace Regionální surovinové politiky Libereckého kraje 2019“

Verze upravená na základě vypořádání připomínek k návrhu koncepce a k Vyhodnocení.

Praha

říjen 2021

Tento text je upravenou verzí Vyhodnocení koncepce dle zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí, ve znění pozdějších předpisů, k Aktualizaci Regionální surovinové politiky Libereckého kraje 2019, reagující na vypořádání připomínek ke zveřejněnému návrhu koncepce a k vyhodnocení jejich vlivů na ŽP a veřejné zdraví, resp. vznesených a předaných na veřejném projednání a zaslaných v zákonné lhůtě po něm.

Upravené Vyhodnocení mj. reaguje také na změny číslování jednotlivých opatření upraveného návrhu koncepce, vycházejícího z doplnění či redukce původních opatření.

Úprava Vyhodnocení nemá žádný vliv na jeho kladné závěry, včetně návrhu Stanoviska.

OBSAH

ÚVOD 12

1	OBSAH A CÍLE KONCEPCE, JEJÍ VZTAH K JINÝM KONCEPCÍM	14
1.1	Obsah koncepce	14
1.2	Cíle koncepce	16
1.3	Vztah k jiným koncepcím	17
2	INFORMACE O SOUČASNÉM STAVU ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ V DOTČENÉM ÚZEMÍ A JEHO PRAVDĚPODOBNÝ VÝVOJ BEZ PROVEDENÍ KONCEPCE	22
2.1	Základní charakteristiky stavu životního prostředí v dotčeném území	22
2.1.1	Základní demografické charakteristiky a zdraví	22
2.1.2	Klimatické poměry	23
2.1.3	Ohrožení životů a majetku díky mimořádným událostem (povodně, sesuvy), škody na hospodářství a veřejné infrastruktuře (dopravní a technické sítě) (EKOTOXA, 2015)	25
2.1.4	Geomorfologické poměry	34
2.1.5	Geologie, horninové prostředí a surovinové zdroje	34
2.1.6	Hydrogeologická rajonizace území	37
2.1.7	Staré ekologické zátěže	37
2.1.8	Voda	38
2.1.9	Příroda a krajina	47
2.1.10	Půda a využití území	55
2.1.11	Lesy	56
2.1.12	Odpady	57
2.1.13	Hluk	59
2.1.14	Kulturní památky	62
2.1.15	Environmentální vzdělávání, výchova a osvěta	63
2.1.16	Vývoj životního prostředí bez provedení koncepce	64
3	CHARAKTERISTIKA ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ V OBLASTECH, KTERÉ BY MOHLY BÝT PROVEDENÍM KONCEPCE VÝZNAMNĚ ZASAŽENY	65
4	VEŠKERÉ SOUČASNÉ PROBLÉMY ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ, KTERÉ JSOU VÝZNAMNÉ PRO KONCEPCI, ZEJMÉNA VZTAHUJÍCÍ SE K OBLASTEM SE ZVLÁŠTNÍM VÝZNAMEM PRO ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ	66
4.1	Významné problémy životního prostředí v dotčeném území	66
4.2	Současné problémy životního prostředí vztahující se k oblastem se zvláštním významem pro životní prostředí	68

4.3	Současné problémy v oblasti veřejného zdraví	69
5	CÍLE OCHRANY ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ STANOVENÉ NA MEZINÁRODNÍ, KOMUNITÁRNÍ NEBO VNITROSTÁTNÍ ÚROVNI, KTERÉ MAJÍ VZTAH KE KONCEPCI A ZPŮSOB, JAK BYLY TYTO CÍLE VZATY V ÚVAHU BĚHEM JEJÍ PŘÍPRAVY, ZEJMÉNA PŘI POROVNÁNÍ VARIANTNÍCH ŘEŠENÍ.....	71
5.1	Přehled cílů ochrany životního prostředí souvisejících koncepčních materiálů.....	72
5.1.1	Evropská surovinová strategie – Raw Materials Initiative (2008).....	72
5.1.2	Surovinová politika České republiky v oblasti nerostných surovin a jejich zdrojů (2017)	72
5.1.4	Strategie regionálního rozvoje ČR 2021+ (SRR ČR 2021-2027)	74
5.1.5	Státní politika životního prostředí České republiky 2030 s výhledem do 2050	75
5.1.6	Strategie ochrany biologické rozmanitosti ČR 2016 - 2025	77
5.1.7	Státní program ochrany přírody a krajiny ČR pro období 2020-2025	78
5.1.8	Plán odpadového hospodářství ČR (2015 – 2024)	79
5.1.9	Program předcházení vzniku odpadů ČR (2014)	80
5.1.10	Aktualizace politiky druhotných surovin České republiky pro období 2019-2022 (2019)	80
5.1.11	Akční plán na podporu zvyšování soběstačnosti České republiky v surovinových zdrojích substitucí primárních zdrojů druhotnými surovinami (Akční plán pro plnění Politiky druhotných surovin ČR v období 2015 - 2016).....	81
5.1.12	Dopravní politika České republiky pro období 2021 – 2027 s výhledem do roku 2050.....	81
5.2	Stručný přehled relevantních oborových/resortních strategických dokumentů Libereckého kraje, které byly využity při hodnocení Strategie.....	82
5.2.1	Program zlepšování kvality ovzduší zóna Severovýchod - CZ05 (aktualizace 2020)	82
5.2.2	Úplné znění Zásad územního rozvoje Libereckého kraje (ve znění Aktualizace č. 1).....	83
5.2.3	Strategie rozvoje Libereckého kraje 2021-2027 (2020)	85
5.2.4	Aktualizace koncepce ochrany přírody a krajiny Libereckého kraje 2021+	86
5.2.5	Plán odpadového hospodářství Libereckého kraje 2016-2025 (2016).....	86
5.3	Způsob stanovení referenčního hodnotícího rámce v oblasti ŽP	87
5.3.1	Způsob hodnocení vize ARSP LK 2019	88
5.3.2	Způsob hodnocení opatření aktualizace Regionální surovinové politiky LK 2019	88
5.4	Sada referenčních cílů životního prostředí.....	88
6	ZÁVAŽNÉ VLIVY (VČETNĚ SEKUNDÁRNÍCH, SYNERGICKÝCH, KUMULATIVNÍCH, KRÁTKODOBÝCH, STŘEDNĚDOBÝCH A DLOUHODOBÝCH, TRVALÝCH A PŘECHODNÝCH, POZITIVNÍCH A NEGATIVNÍCH VLIVŮ) NAVRHOVANÝCH VARIANT KONCEPCE NA ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ.	90
6.1	Hodnocení cíle aktualizace a vize koncepce.....	90
6.1.1	Hodnocení cíle aktualizace	90
6.1.2	Hodnocení vize aktualizace koncepce.....	91

6.2	Hodnocení vlivů opatření, úkolů a doporučení a kritérií pro výběr ložisek koncepce	91
6.2.1	Postup hodnocení.....	91
6.3	Hodnocení Strategie jako celku	238
7	VYHODNOCENÍ MOŽNÝCH PŘESHraničNíCH Vlivů Koncepce Na Životní Prostředí.....	254
8	VÝČET DŮVODŮ PRO VÝBĚR ZKOUmanÝCH VARIANT A POPIS, JAK BYLO POSUZOVÁNÍ PROVEDENO, VČETNĚ PŘÍPADNÝCH PROBLÉMŮ PŘI SHROMAŽĐOVÁNÍ POŽADOVANÝCH ÚDAJŮ	255
9	STANOVENÍ MONITOROVACÍCH UKAZATELŮ (INDIKÁTORy) Vlivu Koncepce Na Životní Prostředí.....	257
10	POPIS NAVRHovanÝCH OPATŘENÍ PRO PŘEDCHÁZENÍ, VYLOUČENÍ, SNÍŽENÍ A KOMPENZACI VÝZNAMNÝCH NEGATIVNÍCH Vlivů Na Životní Prostředí ZJIŠTĚNÝCH NEBO PŘEDPOKLÁDANÝCH PŘI PROVÁDĚNÍ Koncepce.....	261
10.2	Opatření pro předcházení, vyloučení, snížení a kompenzaci negativních vlivů při realizaci opatření.....	262
11	STANOVENÍ INDIKÁTORŮ (KRITÉRIÍ) PRO VÝBĚR PODPOROVANÝCH PROJEKTŮ.....	265
11.1	Environmentální kritéria pro výběr projektů.....	265
12	Vlivy Koncepce Na Veřejné Zdraví.....	267
13	NETechnické shrnutí výše uvedených údajů.....	268
14	SOUHRNNÉ VYPOŘÁDÁNÍ POŽADAVKŮ STANOVENÝCH ZÁVĚREM ZJIŠŤOVACÍHO ŘÍZENÍ A VYJÁDŘENÍ OBDRŽENÝCH KE Koncepci z HLEDISKA Vlivů Na Životní Prostředí A Veřejné Zdraví.....	272
15	ZÁVĚRY A DOPORUČENÍ VČETNĚ NÁVRHU STANOVISKA KE Koncepci	288
	SEZNAM POUŽITÝCH PODKLADŮ	296

SEZNAM TABULEK

Tab. 1	Vztah předkládané koncepce vůči jiným koncepcím přijatým na mezinárodní, vnitrostátní a regionální úrovni.....	17
Tab. 2	Vztah ARSP LK 2019 ke koncepčním dokumentům.....	18
Tab. 1	Zastoupení kategorií věkové skladby obyvatel [%] – k 31. 12. 2017 (ČSÚ, 2018)	23
Tab. 2	Charakteristiky klimatických oblastí ČR dle Quitta (1971)	24
Tab. 3	Celkové emise hlavních znečišťujících látek ze zdrojů v Libereckém kraji, podíly podle kategorií zdrojů znečišťování ovzduší (t.rok ⁻¹) (ČHMÚ, EMIS, 2019).....	28
Tab. 4	Hydrogeologické rajony v Libereckém kraji.....	37
Tab. 5	Staré ekologické zátěže s největší rizikovostí v Libereckém kraji s nutností bezodkladného nápravného opatření – kategorie A3 (SEKM, 2019).....	38
Tab. 6	Významné vodní toky Libereckého kraje.....	39
Tab. 7	Největší vodní plochy v Libereckém kraji	39
Tab. 8	Přehled evropsky významných lokalit v Libereckém kraji	53
Tab. 9	Struktura Státní politiky životního prostředí	75
Tab. 10	Návrh environmentálních indikátorů pro monitoring.....	259
Tab. 11	Referenční cíle a environmentální kritéria pro výběr projektů	265
Tab. 12	Referenční cíle ochrany životního prostředí, včetně návrhu environmentálních indikátorů	269
Tab. 13	Přehled obdržených vyjádření.....	272
Tab. 14	Vyjádření neobsahující ani připomínky ani doporučení.....	273

SEZNAM OBRÁZKŮ

Obr. 1	Lokalizace nejvýznamnějších stacionárních zdrojů znečišťování ovzduší na území Libereckého kraje (Liberecký kraj, 2017).....	26
Obr. 2	Vývoj emisí znečišťujících látek v Libereckém kraji mezi lety 2008-2017, Index – 2008 = 100 (ČHMÚ, 2019; dle změny metodiky výpočtu v roce 2017).....	27
Obr. 3	Oblasti kraje s překročenými imisními limity pro ochranu zdraví bez zahrnutí přízemního ozonu, 2017 (CENIA, 2017).....	29
Obr. 4	Oblasti kraje s překročenými imisními limity pro ochranu zdraví se zahrnutím přízemního ozonu, 2017 (CENIA, 2017).....	29
Obr. 5	Rozložení průměrných ročních koncentrací oxidu dusičitého (ATEM, 2019).....	31
Obr. 6	Rozložení průměrných ročních koncentrací suspendovaných částic PM ₁₀ (ATEM, 2019).....	31
Obr. 7	Rozložení průměrných ročních koncentrací suspendovaných částic PM _{2,5} (ATEM, 2019).....	32

Obr. 8	Rozložení průměrných ročních koncentrací benzenu (ATEM, 2019).....	32
Obr. 9	Rozložení průměrných ročních koncentrací benzo[a]pyrenu (ATEM, 2019).....	33
Obr. 10	Jakost vody v tocích Libereckého kraje v období 2016-2017 (CENIA, 2018).....	41
Obr. 11	Kvalita koupacích vod v Libereckém kraji v koupací sezoně 2017 (CENIA, 2018)	41
Obr. 12	Zranitelné oblasti na území Libereckého kraje (zdroj: geoportal.gov.cz, 2019).....	43
Obr. 13	Chráněné oblasti přirozené akumulace vod v Libereckém kraji (Liberecký kraj, 2009)	44
Obr. 14	Spotřeba pitné vody [$l.obyv^{-1}.den^{-1}$], 2000–2017 (Cenia, 2018)	45
Obr. 15	Podíl obyvatel připojených na vodohospodářskou infrastrukturu ve srovnání s celorepublikovými průměry [%], 2000–2017 (Cenia, 2018)	45
Obr. 16	Vymezení aktivních zón záplav (červená linie) v Libereckém kraji (Geoportal LK, Povodňový portál, 2019)	46
Obr. 17	Přehled velkoplošně zvláště chráněných území Libereckého kraje (Geoportal LK, Ochrana přírody, 2019)	47
Obr. 18	Ekologická stabilita krajiny Libereckého kraje (zdroj: ČSÚ, 2018)	51
Obr. 19	Ptačí oblasti a evropsky významné lokality v Libereckém kraji (zdroj: AOPK ČR, 2017)	54
Obr. 20	Potenciální ohroženost zemědělské půdy vodní erozí vyjádřená dlouhodobým průměrným smyvem půdy G v ČR ($t.ha^{-1}.rok^{-1}$) v roce 2017 (VUMOP, 2019)	56
Obr. 21	Druhová skladba lesů [%], 2000, 2010, 2017 (Cenia, 2018)	57
Obr. 22	Celková produkce odpadů na obyvatele, celková produkce ostatních a nebezpečných odpadů na obyvatele [$kg.obyv^{-1}$], 2009–2017 (CENIA, 2018).....	58
Obr. 23	Celková produkce komunálních odpadů na obyvatele, celková produkce směsného komunálního odpadu na obyvatele [$kg.obyv^{-1}$], 2009–2017 (CENIA, 2018)	59
Obr. 24	Lokalizace vymezených kritických míst – LK a aglomerace Liberec (2019) (ATEM, 2019)	61
Obr. 25	SHM (2017) aglomerace Liberec – hluk ze silniční dopravy, Ldvn (ATEM, 2019).....	61

PŘÍLOHY

Příloha č. 1: Posouzení vlivů koncepce na předmět ochrany a celistvost evropsky významné lokality nebo ptačí oblasti podle § 45i odst. 2 zákona o ochraně přírody a krajiny, plynoucí z vyhlášky č. 142/2018 Sb., o náležitostech posouzení vlivu záměru a koncepce na evropsky významné lokality a ptačí oblasti a o náležitostech hodnocení vlivu závažného zásahu na zájmy ochrany přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů.

Příloha č. 2: Hodnocení vlivů na veřejné zdraví

ZKRATKY A VYSVĚTLIVKY:

AOPK ČR	Agentura ochrany přírody a krajiny České republiky
ARSP LK 2019	Aktualizace Regionální surovinové politiky Libereckého kraje 2019
BAT	nejlepší dostupné techniky (z angl. <i>Best Available Techniques</i>)
ČHMÚ	Český hydrometeorologický ústav
ČOV	čistírna odpadních vod
ČR	Česká republika
ČSÚ	Český statistický úřad
dB	decibel
DP	dobývací prostor
EIA	posuzování vlivů záměru na životní prostředí
ESIF	Evropské strukturální a investiční fondy
EU	Evropská unie
EVL	evropsky významná lokalita (Natura 2000)
EVVO	environmentální vzdělávání, výchova a osvěta
CHKO	chráněná krajinná oblast
CHLÚ	chráněné ložiskové území
CHOPAV	chráněná oblast přirozené akumulace vod
IRZ	Integrovaný registr znečištění
KÚ	krajský úřad
LK	Liberecký kraj
LV	limitní hodnota
LVS	lesní vegetační stupeň
MZČR	Ministerstvo zdravotnictví České republiky
MZCHÚ	maloplošná zvláště chráněná území
MŽP	Ministerstvo životního prostředí
NATURA 2000	soustava chráněných území Natura 2000, která je tvořena evropsky významnými lokalitami (EVL) a ptačími oblastmi (PO)
NDT	národní dotační titul
NO _x	oxidy dusíku
NP	národní park

Vyhodnocení koncepce

Aktualizace Regionální surovinové politiky Libereckého kraje 2019

PM ₁₀ / PM _{2,5}	suspendované částice do aerodynamického průměru 10 µm, respektive 2,5 µm (prašný aerosol)
PO	ptačí oblasti (Natura 2000)
PR	přírodní rezervace
PÚR ČR	Politika územního rozvoje České republiky
REZZO	registr emisí a zdrojů znečišťování ovzduší
RSL LK	Regionální surovinová politika Libereckého kraje
SEA	posuzování vlivů koncepce na životní prostředí
SEKM	Systém evidence kontaminovaných míst
SEZ	staré ekologické zátěže
SO ₂	oxid siřičitý
SWOT analýza	Analýza silných a slabých stránek, hrozeb a příležitostí
TZL	tuhé znečišťující látky
ÚAP	územně analytické podklady
ÚSES	územní systém ekologické stability
VKP	významný krajinný prvek
VZCHÚ	velkoplošná zvláště chráněná území
ZCHÚ	zvláště chráněná území
ŽP	životní prostředí

NÁZEV KONCEPCE:

Aktualizace Regionální surovinové politiky Libereckého kraje 2019

PŘEDKLADATEL:

Liberecký kraj
U Jezu 642/2a
461 80 Liberec

Oprávněný zástupce předkladatele:

Martin Půta
hejtman
Krajský úřad Libereckého kraje
U Jezu 642/2a
461 80 Liberec
telefon: 485 226 301- sekretariát hejtmána
e-mail: martin.puta@kraj-lbc.cz

Kontaktní osoba předkladatele:

Zástupce ve věcech technických:

RNDr. Ivana Pecháčková
odbor regionálního rozvoje a evropských projektů
oddělení rozvojových koncepcí
telefon: 485 226 572
e-mail: ivana.pechackova@kraj-lbc.cz

Zástupce ve věcech smluvních:

Mgr. Michael Otta
vedoucí odboru regionálního rozvoje a evropských projektů
telefon: 485 226 553
e-mail: michael.otta@kraj-lbc.cz

OPRÁVNĚNÝ ZÁSTUPCE ZPRACOVATELE VYHODNOCENÍ:

Ing. Bohumil Sulek, CSc.

Na Pláni 2863/9
150 00 Praha 5 - Smíchov
tel.: +420 602 353 194
e-mail: bob.sulek@seznam.cz

DRŽITEL AUTORIZACE A ODPOVĚDNÝ ŘEŠITEL:

Ing. Bohumil Sulek, CSc.

Autorizovaná osoba oprávněná zpracovávat dokumentace a posudky podle § 19 zákona číslo 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí, ve znění pozdějších předpisů, respektive je držitelem Osvědčení o odborné způsobilosti č. j.: 11038/1710/OHRV/93 vydaného dne 13. 6. 1995 Ministerstvem životního prostředí v dohodě s Ministerstvem zdravotnictví podle zákona č. 244/1992 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí ve znění pozdějších předpisů.

Platnost osvědčení odborné způsobilosti byla prodloužena do 31. 12. 2026 Rozhodnutím o prodloužení autorizace ke zpracování dokumentace a posudku č. j.: MZP/2021/710/4975 vydaným MŽP dne 30. září 2021.

ŘEŠITELSKÝ TÝM (V ABECEDNÍM POŘADÍ DLE PŘÍJMENÍ):

Mgr. Zdeněk Frélich., autorizovaná osoba pro posuzování vlivů na soustavu Natura 2000, dle § 45i zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny

Mgr. Jan Karel, držitel osvědčení odborné způsobilosti pro oblast posuzování vlivů na veřejné zdraví MZd, číslo osvědčení 2/2015

Mgr. Zuzana Karkoszková

RNDr. Radim Misaček

Mgr. Lenka Trojáčková

Pro přípravu Aktualizace Regionální surovinové politiky Libereckého kraje 2018 byla zvolena kombinace expertního a komunitního způsobu zpracování. Návrh Aktualizace Regionální surovinové politiky Libereckého kraje 2019 (ARSP LK 2019) byl zpracován Českou geologickou službou (nezávislý, objektivní orgán, jehož základním úkolem je výkon státní geologické služby) ve spolupráci s odborem regionálního rozvoje a evropských projektů Krajského úřadu Libereckého kraje. Do zpracování ARSP LK 2019 byli zapojeni klíčoví relevantní aktéři (stakeholderi) Libereckého kraje i laická veřejnost formou veřejných projednání, přímého zapojení obcí a dalších relevantních subjektů a využití webových stránek Libereckého kraje k širokému připomínkování. Během procesu přípravy byla návrhová část podrobena meziresortnímu připomínkovému řízení Krajského úřadu Libereckého kraje.

ÚVOD

VÝCHODISKA

Předložené vyhodnocení návrhu koncepce „Aktualizace Regionální surovinové politiky Libereckého kraje 2019“ (dále také jen Vyhodnocení koncepce či Vyhodnocení) je zpracováno na základě § 10e a §10f zákona číslo 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí, ve znění pozdějších předpisů. Vyhodnocení koncepce vychází z obsahu přílohy č. 9 citovaného zákona.

Procedura posuzování vlivů na životní prostředí pro uvedenou koncepci probíhá v působnosti Ministerstva životního prostředí České republiky dle ustanovení § 23 odst. 5 zákona o posuzování vlivů na životní prostředí, v souladu s nímž si MŽP vyhradilo zajištění, respektive dokončení procesu posuzování vlivů předmětné koncepce na životní prostředí (a to dopisem ze dne 2. 11. 2017, č. j. MZP/2017/710/2335).

Ze zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů, vyplývá povinnost posoudit, zda provádění koncepce může významně ovlivnit evropsky významné lokality nebo ptačí oblasti zařazené do soustavy Natura 2000 a pokud ano, do jaké míry a jaká opatření je nutno přijmout. Na základě žádosti předkladatele byla k návrhu koncepce vydána stanoviska níže uvedených orgánů ochrany přírody:

- Správa Krkonošského národního parku
- Krajský úřad Libereckého kraje - Odbor životního prostředí a zemědělství
- Ministerstvo životního prostředí - Odbor výkonu státní správy V, Liberec

Ze stanoviska Správy Krkonošského národního parku vyplynulo, že nelze vyloučit významný vliv koncepce na lokality soustavy Natura 2000. Posouzení vlivů koncepce na předmět ochrany a celistvost evropsky významné lokality nebo ptačí oblasti podle § 45i odst. 2 zákona o ochraně přírody a krajiny, plynoucí z vyhlášky č. 142/2018 Sb., o náležitostech posouzení vlivu záměru a koncepce na evropsky významné lokality a ptačí oblasti a o náležitostech hodnocení vlivu závažného zásahu na zájmy ochrany přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů (v dalším také naturové hodnocení nebo posouzení vlivů na EVL a PO soustavy Natura 2000) bylo proto provedeno osobou autorizovanou ke zpracování posouzení dle § 45i citovaného zákona a příslušný dokument je součástí Vyhodnocení jako příloha č. 1.

Základním dokumentem pro zpracování Vyhodnocení koncepce je finální návrh „Aktualizace Regionální surovinové politiky Libereckého kraje 2019“, který je předkládán příslušnému úřadu dle § 10f, odstavec (1) zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí, ve znění pozdějších předpisů, a jehož součástí je toto Vyhodnocení vlivů koncepce na životní prostředí. Dále byly využity koncepční podklady a informace předané zpracovatelům Vyhodnocení předkladatelem koncepce konzultace s orgány veřejné správy, literární a mapové podklady a zkušenosti zpracovatelů při zpracování jiných vyhodnocení SEA dalších koncepčních materiálů. Hlavní použité materiály jsou uvedeny v závěru Vyhodnocení koncepce v kapitole „Seznam použitých podkladů“. Ke zpracování kapitoly 2 Vyhodnocení byly v souladu s § 10b, odst. 3, zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na ŽP, ve znění pozdějších předpisů, využity také existující podklady.

Soulad uvedené koncepce s povinnostmi vyplývajícími ze zákonných ustanovení byl konfrontován s platnou právní úpravou. Existují-li další závažné skutečnosti, které by na posuzování koncepce mohly mít zásadní vliv, nebyly zpracovateli Vyhodnocení koncepce v době jeho zpracování známy.

PŘEDMĚT POSOUZENÍ A VYMEZENÍ ÚZEMÍ

Předmětem posouzení je „Aktualizace Regionální surovinové politiky Libereckého kraje 2019“ zahrnující správní území Libereckého kraje.

PROCES POSUZOVÁNÍ, VČETNĚ ZAJIŠTĚNÍ PŘÍSTUPU K INFORMACÍM A ÚČASTI VEŘEJNOSTI

Procedura posouzení koncepce probíhá v působnosti Ministerstva životního prostředí České republiky na základě „Vyhlášení zajištění procesu posuzování vlivů koncepce“ vydaného MŽP dne 2. listopadu 2017 pod č.j.: MZP/2017/710/2335. Zapojení veřejnosti probíhá v souladu s obligatorními kroky stanovenými zákonem č. 100/2001 Sb., ve znění pozdějších předpisů, o posuzování vlivů na životní prostředí.

Dokument „Aktualizace Regionální surovinové politiky Libereckého kraje 2019“ byl zpracováván dle principů strategického plánování rozvojových dokumentů se zapojením klíčových aktérů rozvoje Libereckého kraje do jeho přípravy, především prostřednictvím pracovních skupin. Zapojení územních stakeholderů je klíčovým předpokladem toho, aby uvedená koncepce byla dokumentem, respektovaným všemi klíčovými partnery.

OBLIGATORNÍ KROKY PROCEDURY DO DOBY PŘEDLOŽENÍ VYHODNOCENÍ

Oznámení koncepce ve smyslu § 10c) zákona č. 100/2001 Sb., ve znění pozdějších předpisů, bylo předkladatelem koncepce předloženo příslušnému úřadu. Oznámení bylo v souladu s požadavkem odstavce 2, § 10c) citovaného zákona¹ příslušným úřadem zveřejněno, zasláno dotčeným orgánům a dotčeným územním samosprávným celkům. Zjišťovací řízení bylo zahájeno dne 24. 10. 2017.

Na základě Oznámení a vyjádření doručených k Oznámení byl příslušným úřadem vydán dne 27. 11. 2019 Závěr zjišťovacího řízení, který mimo jiné stanovil obsah a rozsah Vyhodnocení nejen v rozsahu základních zákonných požadavků, daných § 2, § 10b) a přílohou č. 9 zákona, ale také nad tento rámec, se zaměřením na aspekty plynoucí ze zjišťovacího řízení. V souladu s požadavky zákona byl Závěr zjišťovacího řízení zveřejněn.

PLÁNOVANÉ OBLIGATORNÍ KROKY PROCEDURY PO PŘEDLOŽENÍ VYHODNOCENÍ

Zveřejnění návrhu koncepce, včetně jejího Vyhodnocení, a jeho zaslání příslušným úřadem dotčeným orgánům a dotčeným územním samosprávným celkům dle § 10f), odstavce 2 citovaného zákona.

Veřejné projednání návrhu koncepce dle § 10f), odstavec 4 citovaného zákona, nebude-li dle § 10f), odst. 2 od veřejného projednání upuštěno.

Vydání stanoviska k posouzení vlivů návrhu koncepce na životní prostředí a veřejné zdraví Ministerstvem životního prostředí ČR na základě upraveného návrhu koncepce, včetně jejího Vyhodnocení, vyjádření k němu podaných a veřejného projednání (nebude-li od něho upuštěno, viz výše) dle § 10g), odstavec 1 citovaného zákona.

Zveřejnění schválené koncepce a Prohlášení dle § 10g, odst. 6 citovaného zákona.

---

¹ Není-li uvedeno jinak, je dále v tomto textu zákonem vždy míněn zákon č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí, ve znění pozdějších předpisů

1 OBSAH A CÍLE KONCEPCE, JEJÍ VZTAH K JINÝM KONCEPCÍM

Regionální surovinová politika Libereckého kraje (v dalším také RSP LK) patří k zásadním dokumentům kraje, které mají významný vliv na rozvoj a využití území kraje. Svým obsahem se RSP LK dotýká nejen vlastních nerostných surovin, ale také dalších oblastí, jako je udržitelný rozvoj území kraje ve smyslu hospodárného nakládání s nerostným bohatstvím a citlivého přístupu k životnímu prostředí, problematiky územního plánování, energetiky, odpadového hospodářství a podobně. Je významným nástrojem krajské samosprávy a dalších správních orgánů při rozhodování a posuzování záměrů na využití zdrojů nerostných surovin v kraji.

Dalšími uživateli výstupů RSP LK jsou dotčené orgány státní správy, města a obce, Ministerstvo průmyslu a obchodu ČR, Ministerstvo životního prostředí ČR (odbor ochrany horninového a půdního prostředí a odbor výkonu státní správy V MŽP ČR), kterým tyto výstupy slouží jako odborný podklad pro rozhodování. RSP LK je jedním z podkladů pro tvorbu koncepčních dokumentů kraje, pro tvorbu Zásad územního rozvoje kraje a územně plánovacích dokumentací obcí a dále je součástí územně-analytických podkladů kraje a obcí.

Aktualizace Regionální surovinové politiky Libereckého kraje 2019 je prováděna na základě Zprávy České geologické služby o naplňování RSP LK z roku 2015 a následného jednání členů Rady Libereckého kraje dne 26.10.2015, kdy odbor regionálního rozvoje a evropských projektů dostal za úkol připravit aktualizaci Regionální surovinové politiky Libereckého kraje.

Hlavním východiskem byla Regionální surovinová politika Libereckého kraje z roku 2011 a Surovinová politika České republiky v oblasti nerostných surovin a jejich zdrojů z roku 2017.

1.1 Obsah koncepce

Návrh Aktualizace Regionální surovinové politiky Libereckého kraje 2018 (dále také jen ARSP LK 2019, strategie nebo koncepce) aktualizuje a doplňuje platnou Regionální surovinovou politiku Libereckého kraje a skládá se z níže uvedených dílčích částí. Použití číslování kapitol respektuje číslování použité v návrhu koncepce.

Úvod, ve kterém jsou popsány hlavní důvody aktualizace koncepce, cíle aktualizace a je popsán proces pořizování RSP LK.

Kapitola 1. Východiska

Popisuje vztahy ARSP LK 2019 k dalším dokumentům národní úrovně, krajské úrovně a dalším dokumentům, úřady a instituce se vztahem k využívání nerostných surovin a je zde také obecně shrnuta také obecně problematika chráněných ložiskových území (CHLÚ).

ANALYTICKÁ ČÁST

Shromažďuje, analyzuje a vyhodnocuje široké spektrum dat a podkladů potřebných pro zpracování ARSP LK 2019. Analytická část se skládá z následujících hlavních kapitol a podkapitol:

Kapitola 2. Základní charakteristiky Libereckého kraje a jeho přírodních podmínek s vazbou na využívání ložisek nerostných surovin

2.1 Geologická stavba

2.2 Hydrogeologické poměry Libereckého kraje a zdroje vody pro zásobování obyvatel

2.3 Chráněná území přírody Libereckého kraje

Kapitola 3. Nerostné suroviny v Libereckém kraji

- 3.1 Evidence ložisek nerostných surovin a dobývacích prostorů
- 3.2 Charakteristika ložisek nerostných surovin
- 3.3 Životnost průmyslových zásob a zásob v POPD nerostných surovin v Libereckém kraji
- 3.4 Vývoj těžby nerostných surovin
- 3.5 Ekonomická charakteristika ložisek stavebních surovin v ČR
- 3.6 Využívání ložisek nerostných surovin v příhraniční oblasti Saska a Polska
- 3.7 Přehled plánovaných významných staveb na území Libereckého kraje ve vazbě na potřebu stavebních surovin

Kapitola 4. Stav a využití území po ukončené těžbě nerostných surovin - rekultivace a sanace území

- 4.1 Obecné principy rekultivací
- 4.2 Sanační a rekultivační činnosti po ukončené těžbě nerostných surovin
- 4.1 Sesuvná území v Libereckém kraji
- 4.1 Poddolovaná území v Libereckém kraji

Kapitola 5. Opuštěné těžebny v Libereckém kraji a potenciál jejich využití

- 5.1 Přehled lokalit

Kapitola 6. Analýza využití vybraných druhotných surovin

- 6.1 Porovnání a změny ve využívání a evidenci ložisek nerostných surovin se závěry Regionální surovinové politiky Libereckého kraje z roku 2010 (k 1. 1. 2011), popř. ještě starší z roku 2003

Kapitola 7. Přehled využívaných územně stabilizovaných ložisek nerostných surovin, včetně ložisek v zajištění a v plánu plnění sanace a rekultivace, ložisek plánovaných a navrhovaných k využití a ložisek s doposud nestanovenými CHLÚ na území LK

NÁVRHOVÁ ČÁST

Upřesňuje a aktualizuje současné i budoucí využívání a ochranu surovinových zdrojů se zřetelem na reálné potřeby surovin v souladu s platnými právními předpisy. Zároveň vyhodnocuje postupné využívání a optimalizaci dostupnosti surovinových zdrojů (zejména stavebních surovin) k plánovaným investičním záměrům (na veřejně prospěšné stavby regionálního a celostátního významu).

Pro přípravu Aktualizace Regionální surovinové politiky Libereckého kraje 2018 byla zvolena kombinace expertního a komunitního způsobu zpracování. Jako odborný garant byla vybrána Česká geologická služba, jako nezávislý, objektivní orgán, jehož základním úkolem je výkon státní geologické služby. Během procesu přípravy byla návrhová část podrobena meziresortnímu připomínkovému řízení Krajského úřadu Libereckého kraje.

Součástí plánu přípravy samotného dokumentu bylo zapojení odborné i laické veřejnosti formou veřejných projednání, přímého zapojení obcí a dalších relevantních subjektů a využití webových stránek Libereckého kraje k širokému připomínkování. Cílem těchto připomínkových řízení a projednání byla precizace priorit a doporučení k realizaci hospodárného využívání surovinového bohatství Libereckého kraje.

Návrhová část je členěna do následujících kapitol:

Kapitola 8. Víze pro Liberecký kraj z hlediska využívání zdrojů nerostných surovin

Kapitola 9. Návrh opatření

- A. Obecná opatření
- B. Opatření pro využívání jednotlivých druhů nerostných surovin
- C. Opatření pro rekultivace
- D. Opatření pro minimalizaci vlivů na životní prostředí a veřejné zdraví

Kapitola 10. Kritéria pro výběr ložisek

- E. Kritéria pro výběr ložisek štěrkopísků
- F. Kritéria pro výběr ložisek stavebního kameniva

Kapitola 11. Kritéria v oblasti tvorby či pořizování změny územně-plánovací dokumentace ve vazbě na využití ložisek nerostných surovin

Kapitola 12. Přehled ložisek plánovaného navrhovaného využití a doporučené ochrany CHLÚ

Kapitola 13. Doporučení k návrhu ochrany některých opuštěných těžeben a ložisek dlouhodobě nevyužívaných a v zajištění

Kapitola 14. Návrh úkolů Regionální surovinové politiky Libereckého kraje

PŘÍLOHY

Aktualizace Regionální surovinové politiky Libereckého kraje 2019 má následující přílohy:

- Mapové přílohy
- Tabulkové přílohy
- Tabulkové přílohy ke střetům zájmů
- Schémata

Vzhledem ke skutečnosti, že se Aktualizace Regionální surovinové politiky Libereckého kraje 2019 má stát kvalitním podkladem pro rozhodování samosprávy kraje, obcí a dalších subjektů, a to při respektování principů udržitelného rozvoje, byli s průběhem přípravy dokumentu seznamováni jak členové výborů zastupitelstva, tak členové rady a zastupitelstva kraje.

1.2 Cíle koncepce

Cíle Aktualizace Regionální surovinové politiky Libereckého kraje 2019 jsou následující:

- Získání aktuálních informací o stavu a využití surovinového potenciálu na území Libereckého kraje;
- zhodnocení současného stavu a reálně vytěžitelných zásob na území Libereckého kraje, trendů vývoje těžby a územního rozložení ložisek ve vazbě ke klíčovým investičním záměrům v kraji i za hranicemi kraje (veřejně prospěšné stavby regionálního a celostátního významu);
- definování aktuálních problémů a potřeb surovinových zdrojů na území kraje;
- návrh opatření pro využívání surovinového potenciálu kraje v dalších letech, posílení základních právních jistot pro další rozvoj obcí a podnikatelských aktivit ve sféře využití nerostných surovin;
- doporučení pro využití ložisek nerostných surovin na území kraje do roku 2030.

Dlouhodobé cíle surovinové politiky plně zohledňují širší souvislosti globalizované ekonomiky, členství České republiky v Evropské unii a z toho vyplývající požadavky legislativní i ekonomické. Jsou zde také brány v úvahu aspekty ochrany přírodních, krajinných i kulturních hodnot, technologický vývoj, nezbytnost energetických úspor a využití druhotných surovin. Celý dokument je připravován s respektem k základním principům udržitelného rozvoje.

1.3 Vztah k jiným koncepcím

Cíle, navrhované v rámci Aktualizace Regionální surovinové politiky Libereckého kraje 2019 (ARSP LK 2019) by měly být v souladu s cíli vybraných strategických a programových dokumentů, především těch, které se zaměřují na těžbu, zpracování a efektivní využívání surovin. Účelem vyhodnocení vztahu posuzované koncepce k ostatním strategickým dokumentům je ověřit soulad mezi ARSP LK 2019 a schválenými dokumenty národní a regionální úrovně. Vztah ARSP LK 2019 k dokumentům, zpracovaným na mezinárodní úrovni je nepřímý (zprostředkovaný).

Aktualizace Surovinové politiky Libereckého kraje 2019 vychází ze Státní surovinové politiky ČR (2017). Ta zohledňuje strategie na evropské úrovni, mezi něž patří především strategie Raw Materials Initiative (2008) či zpráva OECD Sustainable Material Management: Making Better use of Resources (2012), včetně dokumentu COM(2014) 445 o účinném využívání zdrojů ve stavebnictví, anebo Akční plán EU pro oběhové hospodářství (COM(2015)614).

Vzhledem ke svému zaměření může mít zpracovávaná koncepce vztah k řadě dokumentů na národní a krajské úrovni. Úvodním krokem vyhodnocení vztahu ARSP LK 2019 k ostatním schváleným strategickým dokumentům (národním a dokumentům Libereckého kraje) tedy bylo vytvoření seznamu koncepcí, které by potenciálně mohly mít vztah k posuzované koncepci a dopadu její realizace na životní prostředí. Z tohoto přehledu byly následně vybrány takové národní a regionální dokumenty platné v době zpracování ARSP LK 2019, navrhuující priority, cíle či opatření, které by mohly přímo souviset s realizací ARSP LK 2019.

Vybrané relevantní koncepce jsou uvedeny níže v této kapitole, kde je tabulkovou formou provedeno vyhodnocení vztahu ARSP LK 2019 k jiným koncepcím přijatým na celostátní a regionální úrovni, které se vztahují k zájmovému území, předmětu řešení posuzované Politiky a způsobu zapracování cílů ochrany životního prostředí. Hodnocení je provedeno pomocí stupnice uvedené v následující tabulce, která byla převzata z Metodického doporučení pro posuzování vlivů obecných koncepcí na životní prostředí (Věstník MŽP č. 1/2019).

Tab. 1 Vztah předkládané koncepce vůči jiným koncepcím přijatým na mezinárodní, vnitrostátní a regionální úrovni

Intenzita vztahu	Popis vztahu	Odůvodnění vztahu
3	velmi silný (přímý) vztah	Strategický dokument obsahuje podněty, požadavky nebo záměry s konkrétně definovaným nárokem na změnu využití území, které se přímo promítají do posuzované koncepce, jejich zahrnutí je nezbytnou podmínkou vyplývající z přijatého strategického dokumentu.
2	silný (přímý) vztah	Strategický dokument bez konkrétně definovaných nároků na promítnutí do předkládaného dokumentu. Do předkládané koncepce se promítají ve formě priorit, požadavků nebo podmínek (verbální výroky). Realizace koncepce není přímo závislá na přijatém strategickém dokumentu.

Intenzita vztahu	Popis vztahu	Odůvodnění vztahu
1	slabý nebo nepřímý vztah	Strategický dokument neobsahuje podněty, požadavky nebo záměry s přímou vazbou na navrhovanou koncepci, je však podkladem pro odůvodnění konkrétních návrhů.
0	bez vztahu	Strategický dokument neobsahuje podněty, požadavky nebo záměry, které vyžadují řešení v rámci předkládané koncepce.

V následující tabulce je provedeno vyhodnocení intenzity vztahu ARSP LK 2019 k těm koncepcím, ke kterým byl identifikován nějaký vztah nebo u kterých nebylo možno tento vztah a priori vyloučit. Koncepce, u kterých bylo možno vztah a priori vyloučit nebo byl zjevně zanedbatelný (intenzita vztahu 0), nejsou, až na výjimky, v následující tabulce uváděny.

Tab. 2 Vztah ARSP LK 2019 ke koncepčním dokumentům

Národní a regionální koncepce	Možná vazba	Komentář
Surovinová politika České republiky v oblasti nerostných surovin a jejich zdrojů (2017)	3	Dokument je pro ARSP LK 2019 zastřešujícím materiálem. ARSP LK 2019 ze Surovinové politiky vychází a rozpracovává dále její strategické cíle a priority. Cíle Surovinové politiky se promítají do většiny opatření ARSP LK 2019.
Program zlepšování kvality ovzduší zóna Severovýchod - CZ05 (aktualizace 2020)	3	Obsahuje podněty řešitelné v předkládané koncepci. Program se v koncepci přímo promítá v rámci opatření D.2.
Úplné znění Zásad územního rozvoje Libereckého kraje (ve znění Aktualizace č. 1)	3	Regionální surovinová politika LK ve vymezených plochách vychází ze ZÚR LK a formuluje svá opatření v souladu se ZÚR (<i>Kritéria v oblasti tvorby či pořízování změny územně-plánovací dokumentace ve vazbě na využití ložisek nerostných surovin</i>).
Strategie rozvoje Libereckého kraje 2021-2027 (2020)	3	Obsahuje podněty řešitelné v předkládané koncepci. Strategie sloužila jako jeden z podkladů pro předkládanou koncepci (<i>například prostřednictvím opatření D. Opatření pro minimalizaci vlivů na životní prostředí a veřejné zdraví</i>).
Politika územního rozvoje České republiky (úplné znění závazné od 1. 9. 2021)	2	Obsahuje podněty řešitelné v předkládané koncepci. ARSP LK 2019 vymezuje konkrétní území pro realizaci opatření (<i>například opatření C Opatření pro rekultivace</i>).
Strategie regionálního rozvoje ČR 2021+ [SRR ČR 2021-2027]	2	Obsahuje podněty řešitelné v předkládané koncepci. Strategie regionálního rozvoje se do ARSP LK 2019 promítá (<i>například prostřednictvím opatření A Obecná opatření, opatření B. Opatření pro využívání jednotlivých druhů nerostných surovin, opatření E. Kritéria pro výběr ložisek štěrkopísků a opatření F. Kritéria pro výběr ložisek stavebního kameniva</i>).
Státní politika životního prostředí České republiky 2030 s výhledem do 2050	2	Obsahuje podněty řešitelné v předkládané koncepci. SPŽP se v koncepci promítá prostřednictvím opatření k ochraně ekosystémů (<i>například A Obecná opatření, opatření B. Opatření pro využívání jednotlivých druhů nerostných surovin nebo D Opatření pro minimalizaci vlivů na životní prostředí a veřejné zdraví</i>).
Strategie ochrany biologické rozmanitosti ČR 2016 – 2025 (2016)	2	Obsahuje podněty řešitelné v předkládané koncepci. Strategie se v koncepci promítá prostřednictvím opatření k ochraně ekosystémů (<i>například opatření C Opatření pro rekultivace, D Opatření pro minimalizaci vlivů na životní prostředí a veřejné zdraví</i>).

Národní a regionální koncepce	Možná vazba	Komentář
Státní program ochrany přírody a krajiny ČR pro období 2020-2025	2	Obsahuje podněty řešitelné v předkládané koncepci. Program se v ARSP LK 2019 promítá především prostřednictvím opatření zaměřených na životní prostředí (<i>D Opatření pro minimalizaci vlivů na životní prostředí a veřejné zdraví</i>).
Plán odpadového hospodářství ČR pro období 2015-2024 (2014)	2	Obsahuje podněty řešitelné v předkládané koncepci. Strategie se v koncepci promítá prostřednictvím opatření na využití druhotných surovin (například opatření A.24.).
Program předcházení vzniku odpadů ČR (2014)	2	Obsahuje podněty řešitelné v předkládané koncepci. Strategie se v koncepci promítá prostřednictvím opatření na využití druhotných surovin (například opatření A.24.).
Aktualizace politiky druhotných surovin České republiky pro období 2019-2022 (2019)	2	Obsahuje podněty řešitelné v předkládané koncepci. Strategie se v koncepci promítá prostřednictvím opatření na využití druhotných surovin (například opatření A.24.).
Akční plán na podporu zvyšování soběstačnosti České republiky v surovinových zdrojích substitucí primárních zdrojů druhotnými surovinami (2015)	2	Obsahuje podněty řešitelné v předkládané koncepci. Strategie se v koncepci promítá prostřednictvím opatření na využití druhotných surovin (například opatření A.24.).
Dopravní politika České republiky pro období 2021 – 2027 s výhledem do roku 2050	2	Obsahuje podněty řešitelné v předkládané koncepci. Dopravní politika se v koncepci promítá prostřednictvím opatření zaměřených na omezení vlivů dopravy na životní prostředí (<i>například opatření A.33., A.34., A.35., B.4.16., B.4.23., B.4.25. a v rámci části koncepce Podmínky implementace koncepce z hlediska jejich vlivů na veřejné zdraví</i>).
Aktualizace koncepce ochrany přírody a krajiny Libereckého kraje 2021+	2	Obsahuje podněty řešitelné v předkládané koncepci. ARSP LK 2019 zohledňuje cíle koncepce zaměřené na rekultivace po těžbě (<i>například prostřednictvím opatření C Opatření pro rekultivace</i>) a na ochranu přírody a krajiny při těžbě nerostných surovin (<i>například v rámci opatření D Opatření pro minimalizaci vlivů na životní prostředí a veřejné zdraví</i>).
Plán odpadového hospodářství Libereckého kraje 2016-2025 (2016)	2	Obsahuje podněty řešitelné v předkládané koncepci. Plán se v koncepci promítá prostřednictvím opatření na využití druhotných surovin (například opatření A.24.).
Dlouhodobý program zlepšování zdravotního stavu obyvatelstva České republiky - Zdraví pro všechny v 21. století (dále jen „ZDRAVÍ 21“)	1	Neobsahuje podněty řešitelné v předkládané koncepci. Je podkladem pro odůvodnění návrhů opatření (<i>D Opatření pro minimalizaci vlivů na životní prostředí a veřejné zdraví</i>).
Strategický rámec Česká republika 2030 (2017)	1	Neobsahuje podněty řešitelné v předkládané koncepci. Je podkladem pro odůvodnění návrhů opatření (<i>například opatření zaměřená na efektivní a šetrné využívání přírodních zdrojů</i>).

Vyhodnocení koncepce

Aktualizace Regionální surovinové politiky Libereckého kraje 2019

Národní a regionální koncepce	Možná vazba	Komentář
Plán pro zvládnutí povodňových rizik v povodí Labe a Plán pro zvládnutí povodňových rizik v povodí Odry (2015)	1	Neobsahuje podněty řešitelné v předkládané koncepci. Je podkladem pro odůvodnění návrhů opatření (<i>například opatření D9, D11</i>).
Národní plán povodí Labe a Národní plán povodí Odry (2015)	1	Neobsahuje podněty řešitelné v předkládané koncepci. Je podkladem pro odůvodnění návrhů opatření (<i>například opatření A.29., A.38., B.1.2., B.1.3., B.1.6., B.1.14., B.3.4., B.4.7., B.4.28., B.4.37., B.4.39., B.4.46., D.9., D.10., D.11., D.13.</i>).
Dlouhodobý program zlepšování zdravotního stavu obyvatelstva ČR – Zdraví pro všechny v 21. století	1	Neobsahuje podněty řešitelné v předkládané koncepci, je podkladem pro odůvodnění návrhů opatření (<i>například v rámci opatření D Opatření pro minimalizaci vlivů na životní prostředí a veřejné zdraví</i>).
Národní akční plán zdraví a životního prostředí ČR (NEHAP) (1998)	1	Neobsahuje podněty řešitelné v předkládané koncepci. Je podkladem pro odůvodnění návrhů opatření (<i>například opatření A.29., A.38. B.1.14., B.3.4., B.4.7., B.4.28., B.4.37., B.4.39., B.4.46.</i>) a celkově pak prostřednictvím zachování kvality životního prostředí (<i>opatření D Opatření pro minimalizaci vlivů na životní prostředí a veřejné zdraví</i>).
Národní program snižování emisí ČR (2015)	1	Neobsahuje podněty řešitelné v předkládané koncepci, je podkladem pro odůvodnění návrhů opatření.
Střednědobá strategie zlepšení kvality ovzduší v ČR (2015)	1	Neobsahuje podněty řešitelné v předkládané koncepci, je podkladem pro odůvodnění opatření předkládané koncepce (<i>např. B.4.25., D.1., D.2.</i>).
Státní energetická koncepce (aktualizace 2015)	1	Neobsahuje podněty řešitelné v předkládané koncepci, je podkladem pro odůvodnění opatření předkládané koncepce (<i>například opatření B.1.6.</i>).
Dopravní sektorové strategie – 2. fáze (2018)	1	Neobsahuje podněty řešitelné v předkládané koncepci, je podkladem pro odůvodnění opatření předkládané koncepce.
Strategický rámec rozvoje péče o zdraví v České republice do roku 2030 (Zdraví ČR 2030)	1	Neobsahuje podněty řešitelné v předkládané koncepci, je podkladem pro odůvodnění opatření předkládané koncepce (<i>A.18., A.19., A.39. a D Opatření pro minimalizaci vlivů na životní prostředí a veřejné zdraví</i>).
Bezpečnostní strategie ČR (2015)	1	Neobsahuje podněty řešitelné v předkládané koncepci, je podkladem pro odůvodnění opatření předkládané koncepce.
Národní akční plán rozvoje jaderné energetiky v České republice (2015)	1	Neobsahuje podněty řešitelné v předkládané koncepci, je podkladem pro odůvodnění opatření předkládané koncepce (<i>například opatření B.1.6.</i>).
Regionální inovační strategie Libereckého kraje (2009)	1	Neobsahuje podněty řešitelné v předkládané koncepci. Je podkladem pro odůvodnění návrhů opatření.
Územně analytické podklady Libereckého kraje (2017)	1	Neobsahuje podněty řešitelné v předkládané koncepci, je podkladem pro odůvodnění návrhů opatření.

Vyhodnocení koncepce

Aktualizace Regionální surovinové politiky Libereckého kraje 2019

Národní a regionální koncepce	Možná vazba	Komentář
Územně energetická koncepce Libereckého kraje 2010 (aktualizace 2018)	1	Neobsahuje podněty řešitelné v předkládané koncepci. Je podkladem pro odůvodnění návrhů opatření.
Plán dílčího povodí Horního a středního Labe Plán dílčího povodí Ohře, Dolního Labe a ostatních přítoků Labe	1	Neobsahuje podněty řešitelné v předkládané koncepci. Je podkladem pro odůvodnění návrhů opatření
Zdravotní politika Libereckého kraje - Dlouhodobý program zlepšování zdravotního stavu obyvatel (2017)	1	Neobsahuje podněty řešitelné v předkládané koncepci. Je podkladem pro odůvodnění návrhů opatření.
Koncepce ochrany před následky sucha pro území České republiky (2017)	1	Neobsahuje podněty řešitelné v předkládané koncepci. Je podkladem pro odůvodnění návrhů opatření (například opatření A.29., A.38. B.1.14., B.3.4., B.4.7., B.4.28., B.4.37., B.4.39., B.4.46. a dále např. D.11., F.7.).
Strategie přizpůsobení se změně klimatu v podmínkách ČR (2015)	1	Neobsahuje podněty řešitelné v předkládané koncepci. Je podkladem pro odůvodnění návrhů opatření.
Politika ochrany klimatu v České republice (2017)	0	Strategický dokument neobsahuje podněty, požadavky nebo záměry, které vyžadují řešení v rámci předkládané koncepce.
Národní akční plán adaptace na změnu klimatu	0	Strategický dokument neobsahuje podněty, požadavky nebo záměry, které vyžadují řešení v rámci předkládané koncepce.

Vazby na koncepční materiály, ke kterým byl identifikován velmi silný (3) nebo silný (2) vztah Aktualizace Regionální surovinové politiky Libereckého kraje 2019 a které zohledňují cíle ochrany životního prostředí, jsou podrobněji popsány v kapitole Vyhodnocení číslo 5. „Cíle ochrany životního prostředí stanovené na mezinárodní, komunitární nebo vnitrostátní úrovni, které mají vztah ke koncepci, a způsob, jak byly tyto cíle vzaty v úvahu během její přípravy, zejména při porovnání variantních řešení“.

2 INFORMACE O SOUČASNÉM STAVU ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ V DOTČENÉM ÚZEMÍ A JEHO PRAVDĚPODOBNÝ VÝVOJ BEZ PROVEDENÍ KONCEPCE

2.1 Základní charakteristiky stavu životního prostředí v dotčeném území

Dotčené území je tvořeno Libereckým krajem, který se nachází na severu České republiky a se svou rozlohou 3 163 km² tvoří jen 4 % území České republiky. Po hlavním městě Praze je tedy nejmenším krajem v republice. Severní hranice kraje je současně v délce 22,7 km také státní hranicí se Spolkovou republikou Německo, na niž navazuje státní hranice s Polskou republikou o délce 133,5 km. Na východě kraj sousedí s Královéhradeckým krajem, na jihu s krajem Středočeským a na západě přiléhá k Ústeckému kraji (ČSÚ, 2018).

Území kraje je převážně hornaté. Nejvyšším místem kraje je vrchol Kotel (1 435 m n. m.) v okrese Semily a naopak nejnižší položeným bodem je místo, kde řeka Smědá opouští území České republiky. Území kraje je rozděleno do tří povodí, a to povodí Ploučnice (západní část kraje), horní Labe (východní část kraje) a Odry (Nisy) (severní část kraje). Zásoby podzemních vod se nacházejí zejména u jižní hranice kraje, na severovýchodě kraje se pak rozkládá chráněná oblast přirozená akumulace povrchových vod. V Libereckém kraji lze nalézt rovněž prameny minerálních vod a léčivé rašeliny (ČSÚ, 2018).

Z hlediska administrativního členění se Liberecký kraj skládá z okresů Liberec, Jablonec nad Nisou, Česká Lípa a Semily. Správních obvodů obcí s rozšířenou působností je v kraji celkem 10 a nachází se zde 215 obcí (s průměrnou rozlohou obce 14,7 km²), z nichž je 39 se statutem města (Tabulka č. 1). Největšími městy jsou Liberec, Jablonec nad Nisou a Česká Lípa. Ve výše uvedených 39 městech žije 77,3 % všech obyvatel kraje.

Zájmový prostor lze rámcově vymezit územím celého Libereckého kraje. Dále jsou do zájmového území zahrnuta katastrální území, do kterých zasahují všechna ložiska nerostných surovin a prognózní zdroje nerostných surovin nacházejících se na území Libereckého kraje. V rámci zpracování ARSP LK 2019 byla zohledněna významná ložiska za hranicí kraje, respektive ležící v těsném kontaktu s Libereckým krajem – celostátně významné ložisko sklářských a slévárenských písků Střeleč a nevýhradní ložisko stavebního kamene Cidlina-Doubrovce, nacházející se v okrese Jičín v Královéhradeckém kraji (Liberecký kraj, 2019, analytická část ARSP LK 2019).

2.1.1 Základní demografické charakteristiky a zdraví

K 31. 12. 2017 žilo v Libereckém kraji 441 300 obyvatel, z toho 224 259 žen (50,8 %) a 217 041 mužů (49,2 %), v tom 284 306 osob ve věku 15 až 64 let, 71 109 dětí do 14 let a 85 885 obyvatel starších 65 let. Průměrný věk činil 41,9 let.

Zastoupení kategorií věkové skladby obyvatel podle pohlaví je uvedeno v tabulce na následující straně (Tab. 1).

Tab. 1 Zastoupení kategorií věkové skladby obyvatel [%] – k 31. 12. 2017 (ČSÚ, 2018)

Kategorie	Muži	Ženy
0 – 14 let	16,8	15,5
15 – 64 let	66,5	62,4
nad 65 let	16,7	22,1

I v Libereckém kraji pokračuje proces demografického stárnutí. Index stáří (počet obyvatel starších 65 let na 100 dětí ve věku 0–14 let) v kraji neustále roste, mezi lety 2011 a 2017 vzrostl z 100,7 na 120,8. V mezikrajském srovnání se jedná o třetí nejnižší hodnotu indexu v ČR (ČSÚ, 2018).

Střední délka života trvale roste, stejně jako v celé ČR. Dle údajů zjištěných z dvouletých průměrů let 2016 a 2017 dosahuje u žen 81,69 let a u mužů 75,67 let, tedy hodnot pod celorepublikovým průměrem (76,00 let muži, 81,85 let ženy).

V roce 2017 se v Libereckém kraji narodilo 4 753 dětí (živě narození) a zemřelo 4 707 obyvatel, z toho 3 858 ve věku 65 a více let. Nejčastější příčinou úmrtí (43,4 %) byly v roce 2017 nemoci oběhové soustavy (infarkt myokardu, ostatní formy ischemické choroby srdeční a cévní nemoci mozku). Podíl zhoubných novotvarů v příčinách úmrtí byl 25 %. Nemoci dýchací soustavy byly příčinou úmrtí v 6,4 %, vnější příčiny v 5,9 % a nemoci trávicí soustavy ve 4,7 % (ČSÚ, 2018).

Liberecký kraj má šestou nejvyšší standardizovanou míru úmrtnosti. V kraji je čtvrtý nejnižší počet zemřelých na nemoci dýchací soustavy, ale také třetí nejvyšší počet zemřelých na vnější příčiny nemocnosti a úmrtnosti (ČSÚ, 2018).

V kategorii vnějších příčin hrají významnou roli dopravní nehody. Počet nehod v České republice od roku 2009 postupně roste a v jejich počtu jsou mezi kraji velké rozdíly.

Podrobněji jsou demografické charakteristiky a charakteristiky zdraví popsány v hodnocení vlivů na veřejné zdraví, které je nedílnou součástí Vyhodnocení jako jeho příloha číslo 2.

2.1.2 Klimatické poměry

Klíčovým klimatickým faktorem je v Libereckém kraji reliéf. Díky mimořádné členitosti území, která se projevuje proměnlivou nadmožskou výškou, exponovaností vůči převládajícímu západnímu proudění a naopak závětrností (srážkovému stínu), má tento kraj v různých částech velmi pestré a rozdílné klima. V libereckém kraji se nalézá 14 klimatických oblastí, a to 6 chladných oblastí (CH1, CH3 až CH7), 7 mírně teplých oblastí (MT1 až MT4, MT7 a MT10 až MT11) a 1 teplá oblast (T1). Charakteristiky jednotlivých klimatických oblastí jsou uvedeny v následující tabulce Tab. 2 (ÚAP Libereckého kraje, 2017).

Větrné poměry jsou ovlivněny převládajícím rozložením tlakových útvarů, tedy zimní anticyklónou a letní cyklónou. Místní proudění je ovlivněno příslušnými orografickými podmínkami, které hlavní směry větrů deformují. Převládá jihozápadní a severozápadní směr proudění.

Tab. 2 Charakteristiky klimatických oblastí ČR dle Quitta (1971)

Číslo oblasti	MT1	MT2	MT3	MT4	MT7	MT10	MT11
Počet letních dnů	20 – 30	20 – 30	20 – 30	20 – 30	30 – 40	40 – 50	40 – 50
Počet dnů s průměrnou teplotou 10° a více	120 – 140	140 – 160	120 – 140	140 – 160	140 – 160	140 – 160	140 – 160
Počet mrazových dnů	160 – 180	110 – 130	130 – 160	110 – 130	110 – 130	110 – 130	110 – 130
Počet ledových dnů	40 – 50	40 – 50	40 – 50	40 – 50	40 – 50	30 – 40	30 – 40
Průměrná teplota v lednu	-5 – -6	-3 – -4	-3 – -4	-2 – -3	-2 – -3	-2 – -3	-2 – -3
Průměrná teplota v červenci	15 – 16	16 – 17	16 – 17	16 – 17	16 – 17	17 – 18	17 – 18
Průměrná teplota v dubnu	5 – 6	6 – 7	6 – 7	6 – 7	6 – 7	7 – 8	7 – 8
Průměrná teplota v říjnu	6 – 7	6 – 7	6 – 7	6 – 7	7 – 8	7 – 8	7 – 8
Průměrný počet dnů se srážkami 1mm a více	120 – 130	120 – 130	110 – 120	110 – 120	100 – 120	100 – 120	90 – 100
Srážkový úhrn ve vegetačním období	500 – 600	450 – 500	350 – 450	350 – 450	400 – 450	400 – 450	350 – 400
Srážkový úhrn v zimním období	300 – 350	250 – 300	250 – 300	250 – 300	250 – 300	200 – 250	200 – 250
Počet dnů se sněhovou pokrývkou	100 – 120	80 – 100	60 – 100	60 – 80	60 – 80	50 – 60	50 – 60
Počet dnů zamračených	120 – 150	150 – 160	120 – 150	150 – 160	120 – 150	120 – 150	120 – 150
Počet dnů jasných	40 – 50	40 – 50	40 – 50	40 – 50	40 – 50	40 – 50	40 – 50
Číslo oblasti	CH1	CH3	CH4	CH5	CH6	CH7	T2
Počet letních dnů	0 – 10	0 – 20	0 – 20	10 – 30	10 – 30	10 – 30	50 – 60
Počet dnů s průměrnou teplotou 10° a více	0 – 80	80 – 120	80 – 120	100 – 120	120 – 140	120 – 140	160 – 170
Počet mrazových dnů	160 – 180	160 – 180	160 – 180	140 – 160	140 – 160	140 – 160	100 – 110
Počet ledových dnů	60 – 80	60 – 70	60 – 70	60 – 70	60 – 70	50 – 60	30 – 40
Průměrná teplota v lednu	-7 – -8	-7 – -8	-7 – -6	-5 – -6	-4 – -5	-3 – -4	-2 – -3
Průměrná teplota v červenci	10 – 12	10 – 14	12 – 14	14 – 15	14 – 15	15 – 16	18 – 19
Průměrná teplota v dubnu	0 – 2	0 – 2	2 – 4	2 – 4	2 – 4	4 – 6	8 – 9
Průměrná teplota v říjnu	2 – 4	2 – 4	4 – 5	5 – 6	5 – 6	6 – 7	7 – 9
Průměrný počet dnů se srážkami 1mm a více	140 – 160	120 – 140	120 – 140	120 – 140	140 – 160	120 – 130	90 – 100
Srážkový úhrn ve vegetačním období	900 – 1000	600 – 700	600 – 700	500 – 600	600 – 700	500 – 600	350 – 400
Srážkový úhrn v zimním období	600 – 700	400 – 500	400 – 500	350 – 400	400 – 500	350 – 400	200 – 300
Počet dnů se sněhovou pokrývkou	160 – 200	140 – 160	140 – 160	120 – 140	120 – 140	100 – 120	40 – 50
Počet dnů zamračených	130 – 150	140 – 150	130 – 150	140 – 150	150 – 160	150 – 160	120 – 140
Počet dnů jasných	30 – 40	30 – 40	30 – 40	30 – 40	40 – 50	40 – 50	40 – 50

Klimatické podmínky se však v Libereckém kraji, stejně jako na celém území České republiky, mění. Na území Libereckého kraje se v budoucnu očekává zvýšení průměrných teplot ve všech měsících roku, s výrazným nárůstem zejména v období června až září. Předpokládá se také výraznější pokles srážek v teplém období roku (nejvíce by mělo ubývat srážek v srpnu a září). Nejohroženějšími částmi jsou jihozápadní území kraje (klimatickazmena.cz, 2019).

V souvislosti s těmito změnami je možné v zájmovém území očekávat:

- Sucho a snížení zásoby vody v půdě, stres suchem, snížení průtoků ve vodních tocích, pokles hladin vodních zdrojů.
- Nárůst průměrné roční teploty vody, rychlejší průběh většiny nežádoucích chemických reakcí a bakteriálních procesů, snížení kvality vody, ovlivnění kyslíkových poměrů, změny společenstev ve vodních tocích.
- Ohrožení smrkových porostů ve 3.-5. LVS. Ty jsou v současné době nejvíce ovlivněny kombinací sucha a nedostatečné výživy vzhledem k acidifikaci svrchních minerálních horizontů a následně nejsou schopné odolávat škůdcům.
- Vlivem vysokých teplot a čtenějším a intenzivnějším vlnám veder zvýšení úmrtnosti a vyšší zdravotní rizika pro obyvatele, zejména pro zranitelné skupiny (senioři, chronicky nemocní, děti), zhoršení podmínek pro pohodu/kvalitu života obyvatel. Zvýšení nároků na zdravotní péči.

2.1.3 ***Ohrožení životů a majetku díky mimořádným událostem (povodně, sesuvy), škody na hospodářství a veřejné infrastrukturu (dopravní a technické sítě) (EKOTOXA, 2015)***

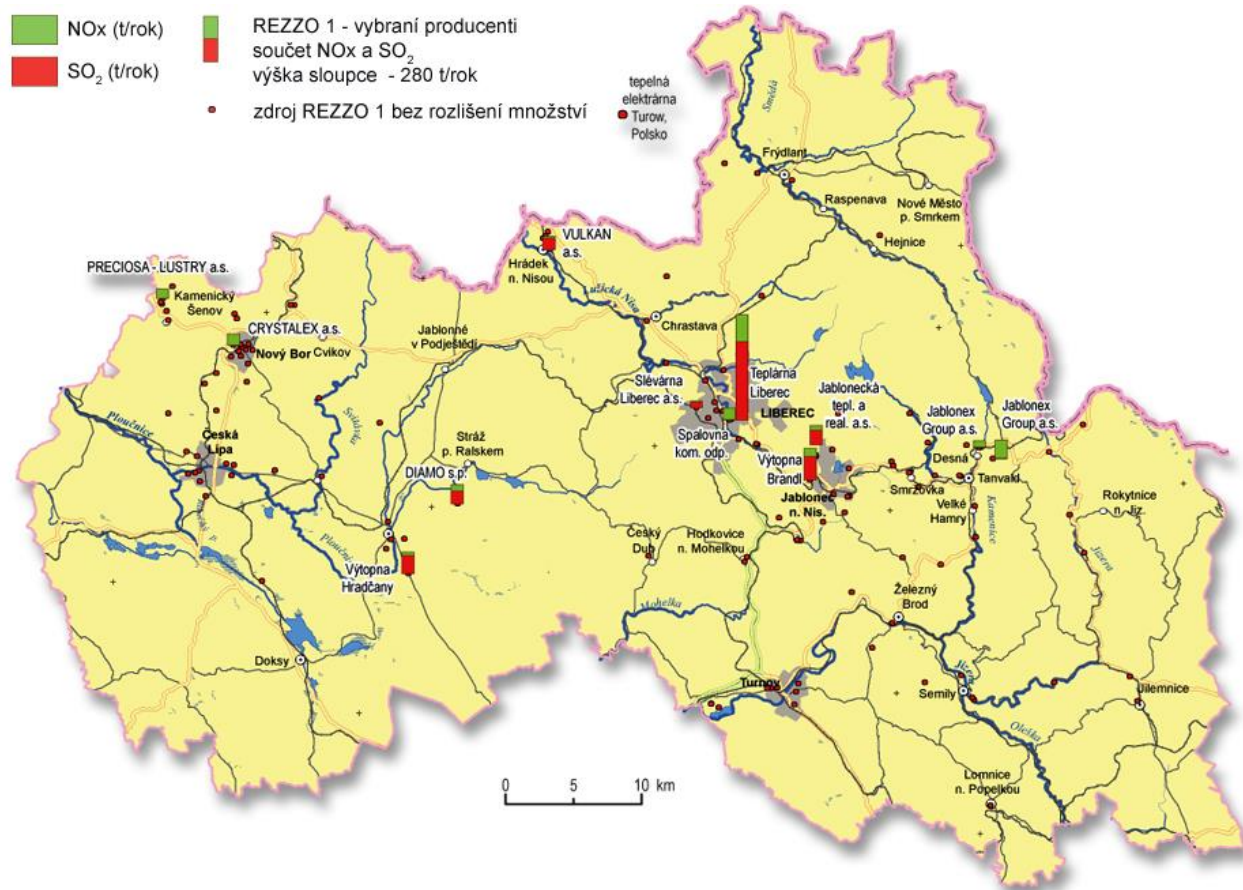
Na území Libereckého kraje lze nalézt široké spektrum znečišťovatelů ovzduší. Celkově je možné charakterizovat Liberecký kraj jako oblast s vyšší koncentrací lehkého průmyslu a živočišné výroby. V kraji jsou rozvinuta odvětví zpracovatelského průmyslu, kde významné místo zaujímá výroba komponentů pro automobilový průmysl. V kraji se nacházejí provozy tradičního sklářského průmyslu, který je možno – spolu s procesy zpracování textilu a bižuterie – označit jako charakteristické pro Liberecký kraj, i když v posledních letech lze u těchto odvětví zaznamenat pokles výroby.

Jako další významná odvětví lze jmenovat: slévárny železných i neželezných kovů, výrobu automobilů, výroba pryžových a plastových výrobků, potravinářskou výrobu a výrobu železničních dopravních prostředků. Ve větších městech je významná výroba tepla pro otop a ohřev teplé užitkové vody zajišťovaná místními teplárenskými společnostmi. V Liberci je provozována jedna ze čtyř spaloven komunálního odpadu na území České republiky. V kraji nejsou zastoupeny velkoobjemové výrobní procesy, jako jsou například elektrárny, hutě, koksovny, cementárny a podobně.

Kvalita ovzduší v Libereckém kraji je dlouhodobě ovlivňována především vývojem v sektoru dopravy a také lokálním vytápěním domácností. Aktuální situace je pak podmíněna meteorologickými podmínkami (CENIA, 2016).

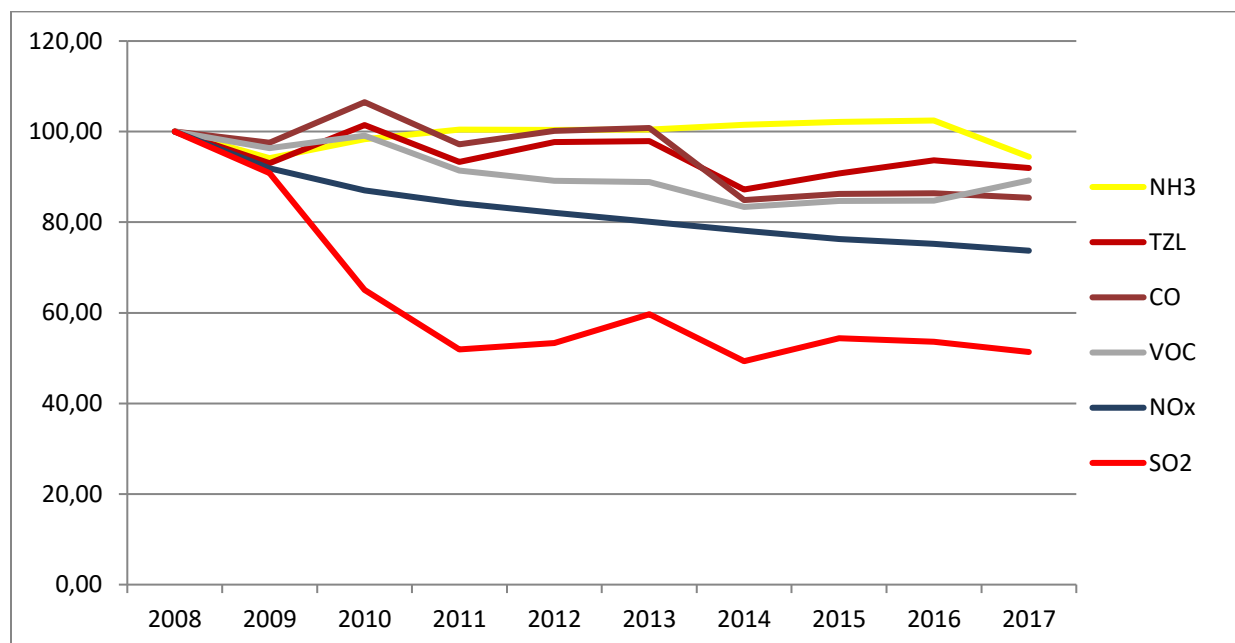
2.1.3.1 ***Emisní situace***

V Libereckém kraji lze nalézt vyjmenované i nevyjmenované stacionární zdroje znečišťování ovzduší a mobilní zdroje znečišťování. Nejvýznamnější stacionární zdroje znečišťování ovzduší jsou znázorněny na následujícím obrázku (Obr. 1).

Obr. 1 Lokalizace nejvýznamnějších stacionárních zdrojů znečišťování ovzduší na území Libereckého kraje (Liberecký kraj, 2017)

Emise znečišťujících látek v Libereckém kraji v období 2008-2017 stagnovaly a celkově se snížily (viz Obr. 2). Největší pokles v průběhu hodnoceného období byl zaznamenán u emisí SO₂, a to o 48,7 %, výrazně také poklesly emise NO_x, o 26,3 % (ČHMÚ, 2019). Obecně vykazuje Liberecký kraj mírně podprůměrnou produkci emisí na jednotku plochy kraje.

Obr. 2 Vývoj emisí znečišťujících látek v Libereckém kraji mezi lety 2008-2017, Index – 2008 = 100 (ČHMÚ, 2019; dle změny metodiky výpočtu v roce 2017)

Emise tuhých znečišťujících látek (TZL) vyprodukované v Libereckém kraji (celkově 1,9 tis. t v roce 2017) pocházely především z malých stacionárních zdrojů, kde rozhodující podíl (80 %) představuje zejména lokální vytápění domácností. Stejně tomu bylo i u emisí CO, kde vytápění domácností představovalo 86,1 % z jejich celkového objemu 23,2 tis. t a také u emisí SO₂ (celkově 1,2 tis. t) kde vytápění domácností představovalo 75,6 % celkových emisí. Emise NO_x (jejichž celková produkce činila 3,3 tis. t) byly emitovány především mobilními zdroji, respektive dopravou (64,1 %) (ČHMÚ, 2019).

Emise NH₃ s celkovou produkcí 1,7 tis. t souvisely v Libereckém kraji zejména se zemědělskou činností, především s chovem hospodářských zvířat (98,2 %). Produkce emisí VOC (7,4 tis. t) je vázána na používání a výrobu organických rozpouštědel (89,0 %) (ČHMÚ, 2019).

Dle Programu zlepšování kvality ovzduší – zóna Severovýchod CZ05 - zahrnující Liberecký, Královéhradecký a Pardubický kraj – se na průměrných ročních koncentracích PM₁₀ nejvýznamněji podílejí mobilní zdroje (doprava) a plošně rovněž vytápění domácností. Bodově mohou být významné příspěvky recyklačních linek stavební suti, pískoven, kamenolomů, betonáren, sléváren, cementáren a vápenek. (CENIA, 2016).

Výše uvedené potvrzuje také Rozptylová studie Libereckého kraje (RSLK, 2017), ve které se mimo jiné uvádí, že:

- Na produkci emisí PM₁₀ se výraznou většinou (téměř 75 %) podílí automobilová doprava, přičemž hlavní podíl na emisích PM₁₀ z dopravy má resuspenze částic z povrchu komunikací. Plošné zdroje, tj. zejména lokální vytápění, tvoří přes 20 % emisí, podíl individuálně sledovaných vyjmenovaných zdrojů je minimální (3,5 %).
- V případě částic PM_{2,5} je podíl automobilové dopravy již podstatně nižší (cca 45 %), což je dáno skutečností, že ve zvrženém prachu výrazně převažují hrubší částice, podíl frakce PM_{2,5} je v této

složce jen malý. Ve skladbě emisí tak mírně převládají plošné zdroje, u nichž je hlavním zdrojem emisí částic spalování pevných paliv. Podíl bodových zdrojů je opět velmi nízký (5 %).

- Oxidy dusíku jsou z hodnocených znečišťujících látek jediným polutantem s významnějším zastoupením emisí z bodových zdrojů, byť i v tomto případě se jedná o menšinový podíl (24 %). Doprava tvoří přes 60 % emisí NO_x, podíl plošných zdrojů pak činí cca 14 %.
- Dominantním zdrojem benzo[a]pyrenu jsou plošné zdroje, tj. spalování pevných paliv v domácnostech, popř. i v malých nebytových zdrojích (přes 95 %). Určitý, byť velmi malý podíl má doprava (4 %), emise benzo[a]pyrenu z vyjmenovaných zdrojů jsou prakticky nulové (RSLK, 2017).

Celkové emise hlavních sledovaných znečišťujících látek ze zdrojů emisí do ovzduší v Libereckém kraji, podíly podle kategorií zdrojů znečišťování ovzduší v tunách za rok v letech 2013-2017 jsou uvedeny v následující tabulce (Tab. 3).

Tab. 3 Celkové emise hlavních znečišťujících látek ze zdrojů v Libereckém kraji, podíly podle kategorií zdrojů znečišťování ovzduší (t.rok⁻¹) (ČHMÚ, EMIS, 2019)

Zdroje znečištění	Rok	Celkové emise znečišťujících látek (t.rok ⁻¹)					
		TZL	SO ₂	NO _x	CO	VOC	NH ₃
Celkově všechny zdroje	2013	1973,21	1415,90	3619,88	27425,44	7333,01	1809,33
	2014	1757,81	1170,53	3529,85	23100,46	6880,85	1829,25
	2015	1829,38	1290,75	3447,55	23462,89	6989,54	1840,25
	2016	1888,37	1272,62	3396,80	23507,50	6994,92	1845,94
	2017	1853,02	1218,50	3329,99	23236,12	7361,32	1700,95
Vyjmenované stacionární zdroje	2013	116,68	323,15	678,27	353,35	464,12	3,41
	2014	148,91	301,50	683,87	368,94	429,10	3,86
	2015	158,29	252,39	711,59	304,03	426,19	4,21
	2016	177,57	314,07	735,29	291,31	392,36	3,88
	2017	168,23	293,50	682,74	289,63	341,55	3,94
Nevyjmenované stacionární zdroje	2013	1646,66	1088,99	511,17	22071,63	6202,34	1777,55
	2014	1398,08	864,83	431,12	18323,87	5822,20	1796,89
	2015	1463,44	1033,95	464,61	19467,04	6027,92	1807,64
	2016	1504,59	954,50	496,64	20074,23	6131,88	1815,02
	2017	1478,35	920,85	513,77	19995,47	6553,45	1670,42
Mobilní zdroje	2013	209,88	3,77	2430,43	5000,46	666,55	28,36
	2014	210,82	4,19	2414,85	4407,65	629,56	28,50
	2015	207,65	4,42	2271,35	3691,82	535,43	28,40
	2016	206,21	4,05	2164,87	3141,96	470,67	27,03
	2017	206,44	4,15	2133,48	2951,02	466,31	26,59

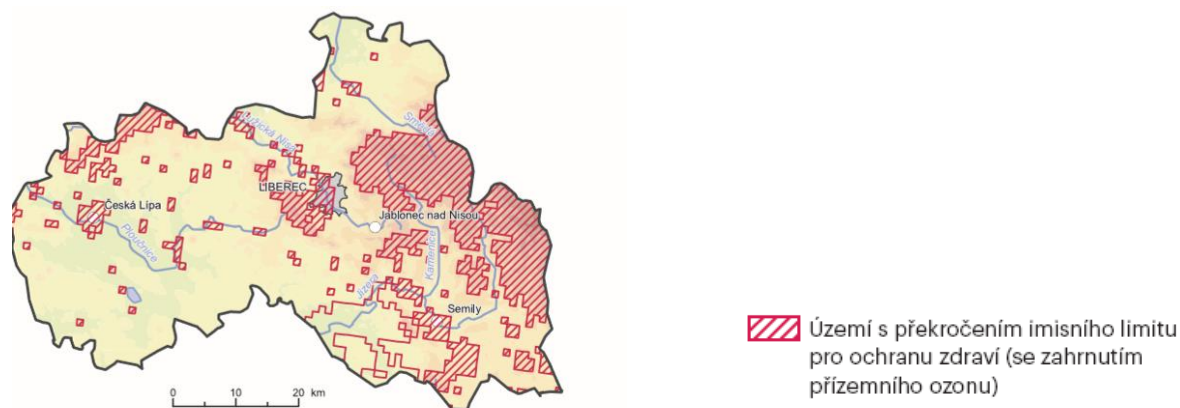
2.1.3.2 Imisní situace

Z hlediska kvality ovzduší patří Liberecký kraj celkově mezi mírně až středně imisně zatížené regiony v rámci ČR. Kvalita ovzduší v Libereckém kraji je dlouhodobě ovlivňována především vývojem v sektoru dopravy a také lokálním vytápěním domácností. Aktuální situace je pak podmíněna meteorologickými podmínkami.

Ucelenou informaci o kvalitě ovzduší na území Libereckého kraje udává mapa oblastí s překročením imisních limitů bez zahrnutí přízemního ozonu (Obr. 3). Dle tohoto vymezení došlo v roce 2017 na celkem 10,2 % území kraje k překročení imisního limitu pro alespoň jednu znečišťující látku. Při hodnocení kvality ovzduší se zahrnutím přízemního ozonu se v roce 2017 jednalo o 26,1 % území kraje (Obr. 4).

Obr. 3 Oblasti kraje s překročenými imisními limity pro ochranu zdraví bez zahrnutí přízemního ozonu, 2017 (CENIA, 2017)

Obr. 4 Oblasti kraje s překročenými imisními limity pro ochranu zdraví se zahrnutím přízemního ozonu, 2017 (CENIA, 2017)

Hlavním nástrojem pro řízení kvality ovzduší v Libereckém kraji je Program zlepšování kvality ovzduší zóna Severovýchod – CZ053.

Zvýšené koncentrace suspendovaných částic frakce PM_{10} se vyskytují zejména ve městech s velkou dopravní zátěží (Liberec, Jablonec n. N., Česká Lípa). Hlavním zdrojem imisní zátěže suspendovanými částicemi PM_{10} je přitom zejména sekundární prašnost z dopravy, to znamená prach zvířený automobily. Významný podíl mají také malé spalovací zdroje – lokální topeniště spalující tuhá paliva. Tyto malé zdroje znečišťování ovzduší se významně podílejí také na imisním zatížení zájmového území benzo(a)pyrenem.

Na imisním zatížení částicemi PM_{10} a $PM_{2,5}$ se vedle dopravy podílí také manipulace se vsázkou, surovinou nebo produktem, tavení neželezných kovů nebo jejich slitin, tavení v elektrické indukční peci, elektrické obloukové nebo pánvové pece, zařízení na výrobu keramických výrobků, kamenolomy a zpracování kamene (MŽP, 2016).

Hlavním zdrojem imisní zátěže kadmiiem jsou sklářské provozy, respektive barvení skla. Jedná se však nejen o přímý vliv emisí z těchto provozů, ale také o vliv sekundárního znečištění, to znamená opakované víření prachu obsahujícího kadmium, které se ve sklářských provozech a v jejich okolí usazoval po mnoho desítek let.

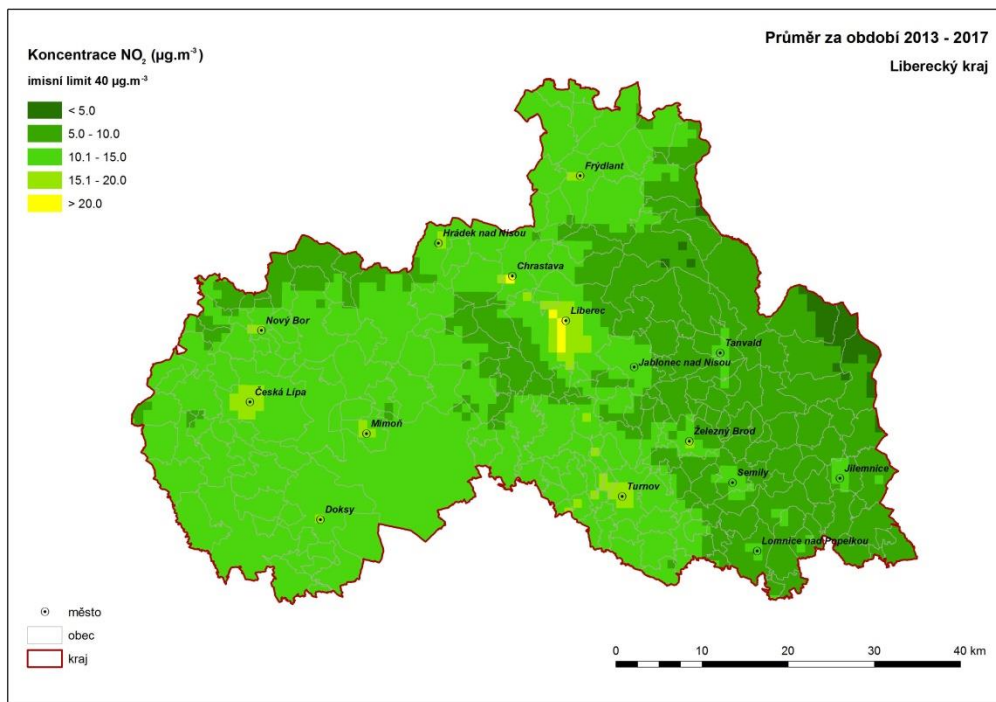
Výskyt zvýšených koncentrací přízemního ozónu je dán zejména aktuálním stavem emisí jeho prekurzorů – oxidů dusíku (hlavním zdrojem je doprava) a těkavých organických látek (hlavním zdrojem je používání organických rozpouštědel a doprava).

Z dalších znečišťujících látek představují riziko zejména koncentrace oxidu dusičitého ve městech (vliv dopravy) a také v okolí skláren, kde může při nepříznivých podmínkách docházet k lokálnímu překračování hodinového limitu.

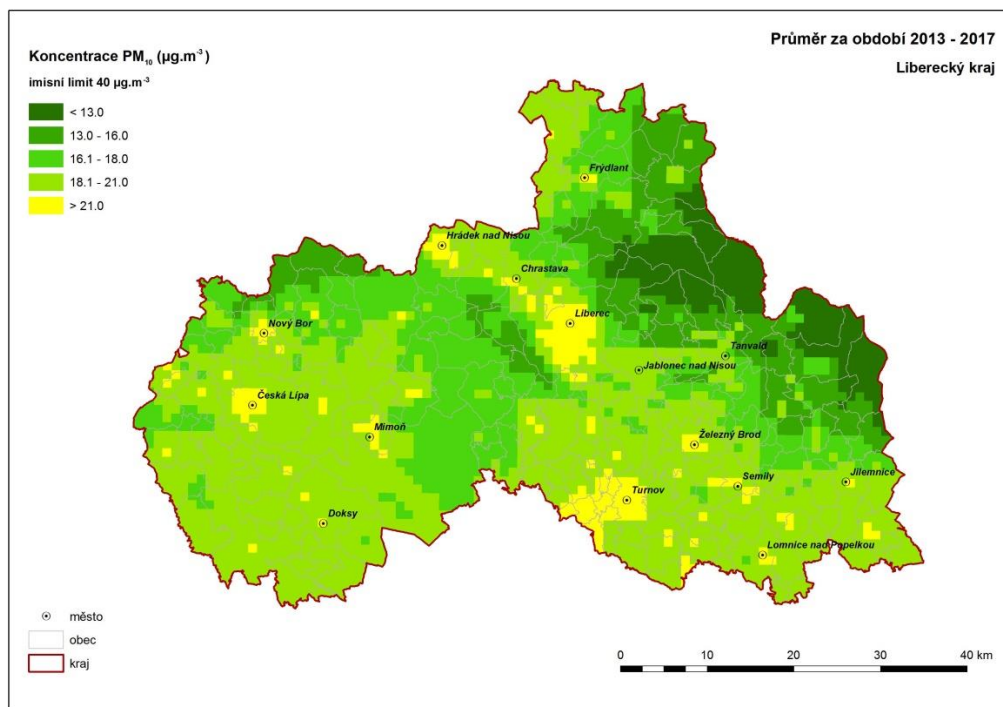
Nelze opominout ani vliv dálkového přenosu znečištění za specifických meteorologických situací, zejména v zimním období, kde se v západní části CHKO Jizerské hory jedná zejména o vliv elektrárny Turów, která se nachází na území Polska, velmi blízko za hranicemi kraje. V případě zdrojů na území České republiky lze za nejvýznamnější považovat přenos znečištění z energetických a průmyslových podniků v Ústeckém kraji.

Nejvyšší hodnoty pětiletých (klouzavých) průměrů imisních koncentrací hlavních sledovaných znečišťujících látek v ovzduší (NO_2 , PM_{10} , $PM_{2,5}$, benzenu a benzo(a)pyrenu) v Libereckém kraji jsou znázorněny na níže uvedených obrázcích.

Vyhodnocení koncepce
Aktualizace Regionální surovinové politiky Libereckého kraje 2019

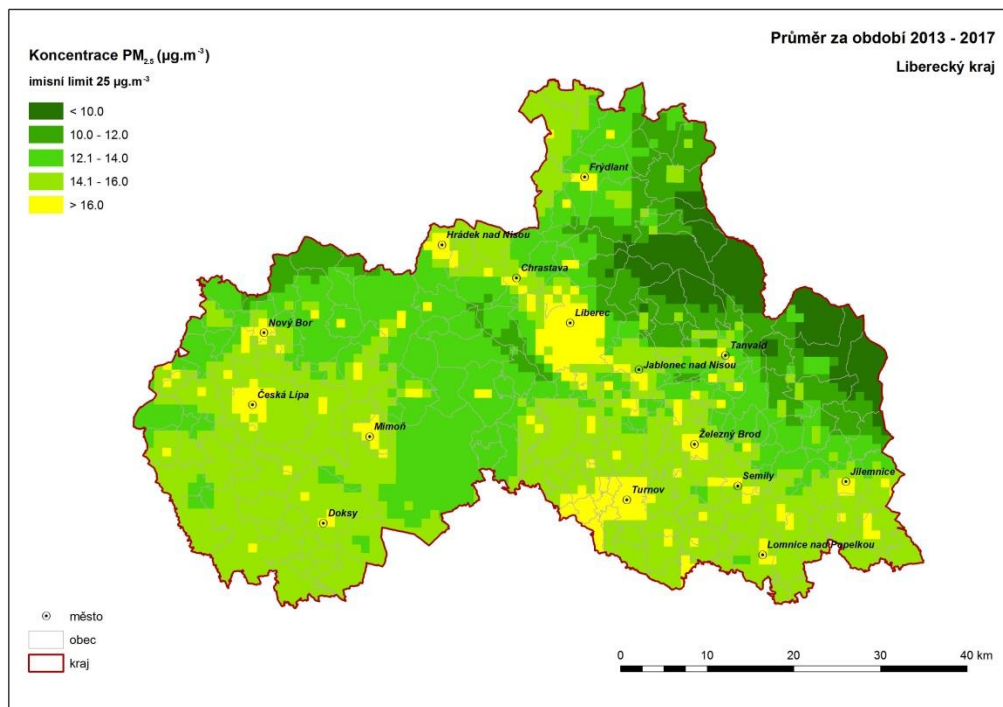

Obr. 5 Rozložení průměrných ročních koncentrací oxidu dusičitého (ATEM, 2019)

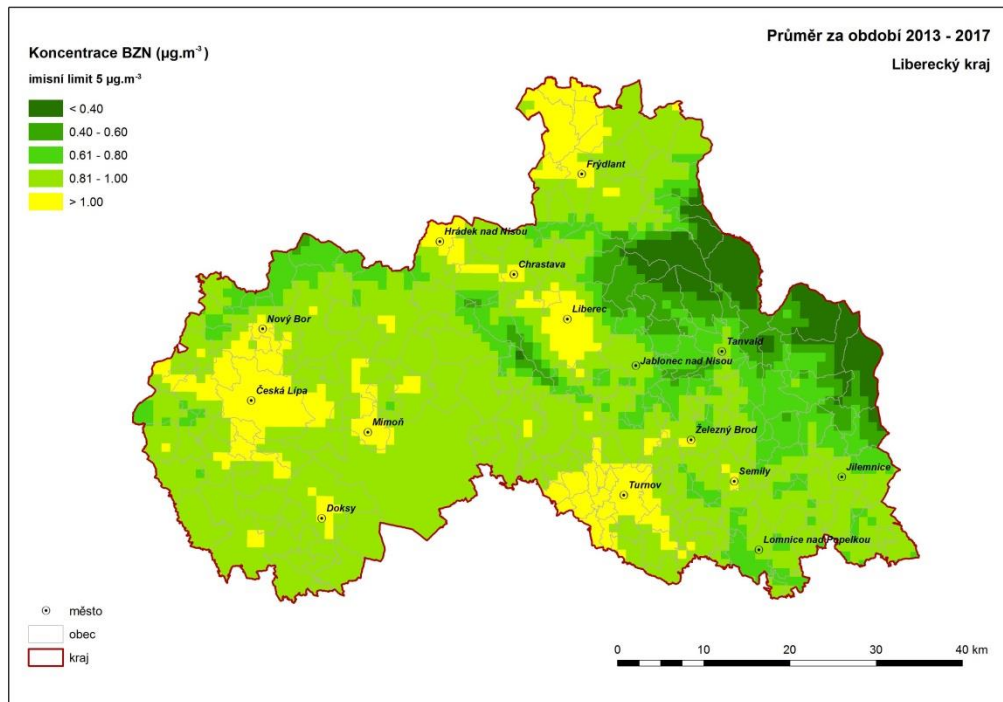

Obr. 6 Rozložení průměrných ročních koncentrací suspendovaných částic PM₁₀ (ATEM, 2019)

Vyhodnocení koncepce
Aktualizace Regionální surovinové politiky Libereckého kraje 2019

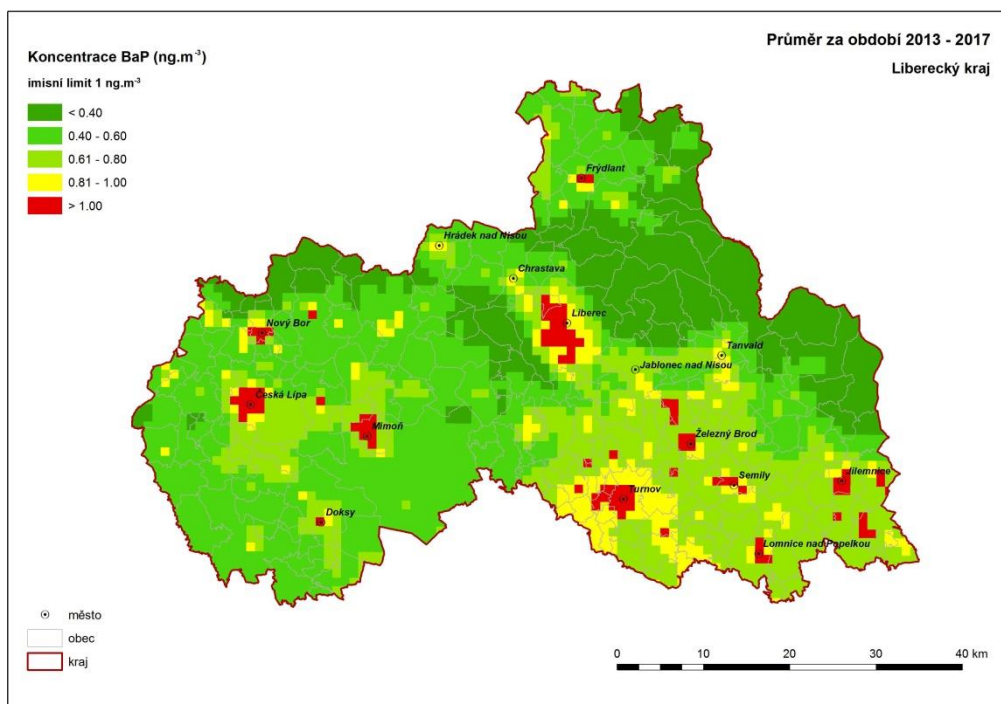

Obr. 7 Rozložení průměrných ročních koncentrací suspendovaných částic $PM_{2.5}$ (ATEM, 2019)

Obr. 8 Rozložení průměrných ročních koncentrací benzenu (ATEM, 2019)

Obr. 9 Rozložení průměrných ročních koncentrací benzo[a]pyrenu (ATEM, 2019)

Konkrétní výsledky modelových výpočtů Rozptylové studie Libereckého kraje (RSLK, 2017) pro jednotlivé imisní charakteristiky jsou shrnuty v následujícím přehledu:

- Nejvyšší hodnoty průměrných ročních koncentrací oxidu dusičitého ($LV = 40 \mu\text{g}\cdot\text{m}^{-3}$) lze očekávat v okolí nejvýznamnějších stacionárních zdrojů znečišťování a v okolí významných dopravních tras, zejména v centrech měst, kde se projevuje společné působení emisí z liniových a plošných zdrojů. Koncentrace přesahující $20 \mu\text{g}\cdot\text{m}^{-3}$ byly vypočteny v zástavbě měst a obcí Bělá, Česká Lípa, Desná, Liberec a Nový Bor.
- Nejvyšší hodnoty maximálních hodinových koncentrací oxidu dusičitého ($LV = 200 \mu\text{g}\cdot\text{m}^{-3}$) byly vypočteny zejména ve městech Bělá, Česká Lípa, Desná, Liberec a Nový Bor, kde hodnoty koncentrací přesahovaly $75 \mu\text{g}\cdot\text{m}^{-3}$. Další oblasti se zvýšenými koncentracemi byly zaznamenány v blízkosti elektrárny Turów, kde se pohybují na úrovni $70\text{-}75 \mu\text{g}\cdot\text{m}^{-3}$, stejné hodnoty se vyskytovaly i v centrech měst Jablonec nad Nisou a Turnov a v zástavbě podél dálnice D35 a silnice I/35.
- Nejvyšší vypočtené hodnoty průměrných ročních koncentrací suspendovaných částic frakce PM_{10} byly vypočteny v prostoru zdroje EUROVIA Kamenolomy, a. s. – Košťálov – štěrkovna, kde dosahují až $38 \mu\text{g}\cdot\text{m}^{-3}$. Imisní limit pro průměrné roční koncentrace suspendovaných částic frakce PM_{10} je stanovený ve výši $40 \mu\text{g}\cdot\text{m}^{-3}$, v žádné části kraje nedocházelo v roce 2017 k jeho překračování.
- Nejvyšší hodnoty 36. nejvyšších 24hodinových koncentrací PM_{10} dosahovaly $73 \mu\text{g}\cdot\text{m}^{-3}$ v kamenolomu Košťálov. Imisní limit ($LV = 50 \mu\text{g}\cdot\text{m}^{-3}$) byl překročen pouze lokálně v okolí tohoto zdroje, na ostatním území kraje limit překročen nebyl.

- Nejvyšší vypočtené hodnoty průměrných ročních koncentrací suspendovaných částic frakce PM_{2,5} byly opět vypočteny v kamenolomu Košťálov, a to na úrovni do 28 µg.m⁻³. Koncentrace přesahující 15 µg.m⁻³ byly dále vypočteny v zástavbě měst a obcí Český Dub, Kamenický Šenov, Kravaře, Martinice v Krkonoších, Mimoň a Studenec. Imisní limit 25 µg.m⁻³ je překročen pouze lokálně v kamenolomu Košťálov. Imisní limit platný od roku 2020, to je 20 µg.m⁻³ by byl také splněn na celém území kraje s výjimkou okolí lomu Košťálov.
- Nejvyšší průměrné roční koncentrace benzo(a)pyrenu (nad 2 ng.m⁻³) byly zaznamenány v zástavbě některých měst a obcí – Český Dub, Frýdlant, Kamenický Šenov, Mimoň a Nové Město pod Smrkem. V dalších obcích je nutné očekávat koncentrace nad 1 ng.m⁻³ (RSLK, 2017).

2.1.4 Geomorfologické poměry

Území Libereckého kraje leží převážně na rozhraní dvou geomorfologických soustav, a to Krkonoško - jesenické soustavy a České tabule. Krkonoško-jesenická soustava má charakter ploché či členité hornatiny, tvořené kvádrovými pískovci a vulkanickými horninami. Jednotlivé hřbety jsou odděleny tektonickými sníženinami, reliéf je často výrazně silně rozčleněný, místy se zde vyskytují mohutné skalní stěny. Česká tabule má charakter členité pahorkatiny tvořené převážně svrchnokřídovými pískovci, slínovci, jílovcí a vulkanity. Geomorfologickými dominantami jsou četné rozsáhlé neovulkanické suky. Na severozápadě do území zasahuje soustava Krušnohorská. Ta má charakter ploché hornatiny tvořené třetihorními sopečnými horninami převážně povrchových výlevů.

Rozhraní Krkonošské podsoustavy a České tabule tvoří Lužická porucha v linii Nový Bor – Cvikov – Jitřava – Hodkovice – Kozákov – Rovensko. Rozhraní České tabule a Krušnohorské soustavy prochází po linii Nový Bor – Stružnice – jihozápadní okraj města Č. Lípa - Blíževedly – Úštěk.

Východní část kraje je hornatá, na jihozápadě směrem do Polabí je krajina jen mírně vlněná, nejsevernější část kraje ve Frýdlantském výběžku pokrývá rovinatá krajina podél řeky Smědý. Kostru horského systému kraje tvoří Lužické hory a Ještědsko-kozákovský hřbet v západní a střední části kraje a na severovýchodě Jizerské hory a západní část Krkonoš.

Nejvyšším bodem kraje je 1 435 m vysoký vrchol Kotel nedaleko Harrachova v okrese Semily, nejnižší bod 208 m n. m. leží v okrese Liberec v místě, kde řeka Smědá opouští území České republiky. Nejznámějším vrcholem Libereckého kraje je Ještěd (1 012 m n. m.) (Geoportál Libereckého kraje, 2019).

2.1.5 Geologie, horninové prostředí a surovinové zdroje

Z hlediska geologické stavby se na území Libereckého kraje nachází dvě odlišné části. Na jihozápadě sedimenty České křídové pánve s průniky terciérních vulkanitů, na severovýchodě magmatické a metamorfované horniny krkonoško-jizerského krystalinika. Obě části odděluje ostrá linie Lužické poruchy, probíhající SZ-JV směrem.

Území Libereckého kraje tvoří následující regionálně geologické jednotky Českého masivu: nejstarší horninové komplexy krkonoško-jizerského krystalinika lugické (západosudetské) oblasti, sedimenty a vulkanity limnického permokarbonu a sedimenty české křídové pánve. Horniny krystalinika, permokarbonu i křídý jsou proniknuty kenozoickými alkalickými bazaltoidy. Pokryvné útvary jsou zastoupeny souborem jednotlivých typů kvartérních sedimentů, důležité rozšíření mají organické sedimenty – rašeliny pleistocénního až holocénního stáří.

Geologická struktura je detailně popsána v analytické části ARSP LK 2019.

Terciérní sladkovodní lakustrinní až fluviolakustrinní sedimenty se zachovaly severovýchodně až východně od lužické poruchy v pruhu od Žitavské kotliny přes Libereckou kotlinu až na Železnobrodsko. Jsou většinou zakryty relativně mocnými kvarténními glaciofluviálními a glacialakustrinními uloženinami, které jsou bohatým zdrojem štěrkopísků. Hlavní výskyt terciérních sedimentů se nachází v okolí Hrádku nad Nisou a je součástí žitavské hnědouhelné pánve, nacházející se z devíti desetin své plochy na území Německa a Polska. S těmito sedimenty původně souvisel jak drobný relikt u Chotyně jihovýchodně od Hrádku n. Nisou, tak i pás menších lokalit podél říčky Smědé západně od Frýdlantu. Sedimenty ostatních nálezů pravděpodobně nevytvářely souvislý pokryv. Dnešní rozsah jejich reliktů ovlivnila zejména neotektonika, avšak i morfologie podložních útvarů.

Na Liberecku se nachází 8 využívaných výhradních a nevýhradních ložisek štěrkopísků (Grabštějn, Chotyně 2 – Václavice, Horní Řasnice, částečně Jablonné v P. – Dubnice, Oldřichov-Hrádek n. N., Rynoltice 2, velký Grunov, Žízníkov). Dále se v Libereckém kraji těží stavební kámen (7 v současnosti těžených výhradních ložisek - Chlum-Maršovický v. (Újezd), Tachov u Doks, Bezděčín, Krásný Les u Frýdlantu, Smrčí 2 a 3, Záhoří-Proseč, Košťálov-Stružinec. Žula pro hrubou a ušlechtilou kamenickou výrobu ve výhradních ložiscích Bratříkov – Radčice, Ruprechtice a Hraničná. Cihlářské suroviny se v současnosti na území LK netěží.

Terciérní vulkanity jsou známy z Frýdlantské pahorkatiny, okrajů hrádecké pánve, Jizerských hor a Ještědsko-kozákovského hřbetu. Nejvíce výskytů je na Frýdlantsku a Hrádecku, v pruhu mezi Jablonným a Českou Lípou. Jsou zde vázány na tektoniku ZJZ – VSV směru, ve směru pokračování zóny maximálního rozvoje vulkanismu Českého masívu. Jedná se především o fonolity a trachyty, které převažují nad bazanity a limburgity.

Vulkanity jižně od Železného Brodu (v pruhu mezi Jabloncem nad Nisou a Novou Pakou) jsou v úzkém vztahu k lužickému zlomu SZ – JV směru. Zde jsou zastoupeny především bazalty a bazanity, řídce doprovázené nefelinity a analcimity. Na linii kolmé k tomuto zlomu leží drobná tělesa melilitických hornin ve městě Liberci, v přímém pokračování melilitických výskytů z české křídly.

Neovulkanity nebyly dosud zjištěny v nejvyšší části Jizerských hor a kromě okolí Harrachova ani v české části Krkonoš. Ložiskově významné jsou výskytů bazaltických hornin v okolí Frýdlantu (Heřmanice, Krásný Les). Další čediče patří ke kozákovské efúzi - Smrčí.

V Libereckém kraji je významný výskyt nízkoobsahových uranových rud. V současné době jsou evidována 4 výhradní ložiska, těžba neprobíhá na žádném z nich: Hamr – v minulosti kombinovaná těžba (hlubině a loužením); Stráž pod Ralskem – těženo chemicky; Osečná-Kotel a Holičky - netěžena z důvodu vysokého zvodnění; Břevniště - vytěženo.

V Novém Městě pod Smrkem se v minulosti těžily cínové rudy.

V Žitavské pánvi se vyskytuje ložisko hnědého uhlí a v Syřenově na Semilsku ložisko černého uhlí, momentálně obě ložiska netěžitelná. Lignit se v minulosti těžil v oblastech Frýdlant – Višňová (zásoby vyjmuty z evidence zásob) a Hrádek nad Nisou – Kristýna. Ložisko Kristýna je vytěženo, zatopeno a využívá se jako rekreační plocha.

Na svazích Ještědského hřbetu se vyskytují ložiska vápenců a dolomitických vápenců s mocností 40-80 m. Na všech ložiscích bylo ověřeno velké množství zásob suroviny, ale protože se ložiska nacházejí na území přírodního parku, není je možno průmyslově využívat. Na území kraje se nachází také rezervní ložisko dolomitu a dolomitického vápence Koberovy. Na Semilsku jsou ložiska vápenců a dolomitických vápenců: CHLÚ Jesenný I až Jesenný V. Roztěženo je pouze jedno ložisko (Jesenný – Skalka).

Na Českolipsku se těží především čedič a melafyr (Tachov, Žandov). V LK se nacházejí 5 výhradních ložisek slévárenských písků (Provodín, Srní - Okřešice, Srní 2 – Veselí, Zahradky – Srní, Holany) šesté ložisko Střeleč leží na hranicích LK, přičemž DP se nachází na území Královehradeckého kraje. Ze stavebních štěrkopísků to pak jsou výhradní ložiska Dubnice, Velký Grunov).

Na Jablonecku se těží žula – hrubá a ušlechtilá kamenická výroba (Hraničná), melafyr a čedič (Bezděčín). Na Semilsku se těží stavební kámen – čedič (Smrčí, Záhoří, Chuchelna, Košťálov) (ARSP LK, 2019).

Podrobný popis geologické struktury, horninového prostředí a surovinových zdrojů na území LK je součástí ARSP LK 2019 (Přehled výhradních ložisek s DP a CHLÚ na území LK je uveden v ARSP LK 2019, v tabulkové příloze C01).

2.1.5.1 Sesuvná území

Na území Libereckého kraje bylo ČGS registrováno k 1. 11. 2017 celkem 167 aktivních sesuvů, 672 potenciačních svahových nestabilit a 108 neaktivních, sanovaných či pohřbených sesuvů a skalních řícení.

Oblasti se zvýšeným výskytem svahových nestabilit jsou soustředěny jednak na západě kraje, v oblasti vulkanitů Českého středohoří, kde jsou podmiňujícími faktory dynamika terénu a střídání křídových sedimentů, nezpěvněných terciérních a kvartérních sedimentů s intruzemi terciérních vulkanitů a jejich tufy. Další oblast je situována zhruba mezi Českou Lípou, Sloupem a Mimoní. Další významnou oblastí jsou rozsáhlá sesuvná území a skalní řícení mezi Turnovem, Všení a Újezdem pod Troskami, převážně s křídovými sedimenty. Řada sesuvů, skalních řícení a potenciačně sesuvných území je registrováno v údolí Jizery východně od Semil. Znamé potenciální svahové nestability jsou evidovány na severovýchodním a jižním úbočí Tlustce. Řada svahových nestabilit může být aktivována stavbami, především silničními zářezy, které vyžadují řádné zajištění ochrannými zdmi, stabilizačním kotvením či vegetačním zpevněním. Příkladem takovýchto preventivních opatření je například nově vybudovaný obchvat Dubé.

Problematika sesuvných území je podrobněji popsána v analytické části ARSP LK 2019.

2.1.5.2 Poddolovaná území

Poddolovaná území představují další rizikový geofaktor podmiňující stabilitu území. Na rozdíl od sesuvů jsou výhradně produktem lidské činnosti – podpovrchové těžby nerostných surovin.

Na území Libereckého kraje eviduje ČGS 189 plošně poddolovaných území. Nejrozsáhlejší poddolované plochy jsou po těžbě radioaktivních surovin podpovrchovou těžbou na lokalitách Hamr na Jezeře a Křižany. Severně od Křižan a v Harrachově jsou i rozsáhlejší dobývky po těžbě fluoritu. Dalšími rozsáhlejšími plochami jsou pozemní prostory po těžbě lignitu v hrádecké pánvi. Zde poddolovaná území zasahují do širšího území Višňové a severní části Hrádku nad Nisou. Stopy zanechala i těžba měděných rud na Semilsku a Jilemnicku a těžba a průzkum polymetalických rud v Rokytnici nad Jizerou. Významné plochy, konturující řadu samostatných děl, jsou situovány i do oblasti nejstarších rudních revírů na Liberecku – Panenské hůrky, Andělské Hory a Kryštofova Údolí s těžbou olověných a stříbrných rud. Historicky významným revírem těžby cínových rud je okolí Rapické hory u Nového Města pod Smrkem.

Mimo tyto plochy je po celém území kraje registrováno 124 bodových poddolovaných území. Jsou jimi především staré dobývky na železné rudy, ale i díla na sklářské a brusné písků, uhlí, měděné rudy a cínové rudy.

Plochy v registru je třeba chápat jako území ohrožená poddolováním, protože do ploch jsou zahrnuta ochranná pásma důlních děl, a v případě starých revírů ohraničují území i s rozsáhlejšími izolovanými důlními pracemi (ARSP LK, 2019).

2.1.6 Hydrogeologická rajonizace území

Hydrogeologické rajony jsou definovány jako územní jednotky s převažujícími specifickými podmínkami pro tvorbu určitého typu zvodněných kolektorů a režimu proudění podzemních vod. Rajony a jejich označení slouží pro potřeby plánování, přípravy a uskutečnění prací v oboru vodního hospodářství a k hodnocení a evidenci využitelných zdrojů podzemní vody. Podle hydrogeologické rajonizace (platné dle vyhlášky č. 5/2011Sb.; Olmer et al. 2006) se nacházejí v Libereckém kraji tyto rajony (Tab. 4):

Tab. 4 Hydrogeologické rajony v Libereckém kraji

číslo	Název	Poznámka
Rajony svrchní vrstvy		
1410	Kvartér liberecké kotliny	
1420	Kvartér a miocén Žitavské pánve	
1430	Kvartér Frýdlantského výběžku	
4420	Jizerský coniac	Do Libereckého kraje patří severní polovina rajonu
Rajony základní vrstvy		
4410	Jizerská křída pravobřežní	Severní část
4430	Jizerská křída levobřežní	Severní okraj
4522	Křída Pšovky a Liběchovky	Severní okraj
4523	Křída Obrtky a Úštěckého potoka	Severní okraj
4640	Křída horní Ploučnice	
4650	Křída dolní Ploučnice a horní Kamenice	Jihovýchodní polovina
5151	Podkrkonošský permokarbon	Západní polovina
6413	Krystalinikum Jizerských hor v povodí Lužické Nisy	
6414	Krystalinikum Jizerských hor v povodí Jizery	Západní polovina
Rajony bazálního křídového kolektoru (podložní vrstvy)		
4710	Bazální křídový kolektor na Jizeře	Severní část
4720	Bazální kolektor od Hamru po Labe	Většina rajonu

Bližší charakteristiky hydrogeologických rajónů a problematika využívání podzemních vod na území Libereckého kraje je popsána v ARSP LK 2019.

2.1.7 Staré ekologické zátěže

Za starou ekologickou zátěž (SEZ) je považována lokalita, kde se vyskytuje závažné riziko kontaminace podzemních vod, povrchových vod nebo horninového prostředí způsobené lidskou činností. Tato možná

kontaminace ohrožuje zdraví člověka nebo složky životního prostředí a její původce již neexistuje nebo není znám.

V Libereckém kraji je v Systému evidence kontaminovaných míst, registrováno 247 kontaminovaných míst. Tyto lokality jsou v databázi zaneseny bez ohledu na jejich stav z hlediska provádění sanace, to znamená bez ohledu na to, zda již byly sanovány, zda na nich probíhá sanace, nebo ještě nejsou z hlediska kontaminace ani prozkoumány. Rozmístění starých ekologických zátěží v Libereckém kraji ukazuje obrázek na následující straně. V Tab. 5 níže je uvedeno sedm nejrizikovějších lokalit nacházejících se v zájmovém území.

Nejvýznamnější ekologickou zátěž v Libereckém kraji tvoří bývalý vojenský prostor Ralsko a celé území těžby a úpravy uranu ve Stráži pod Ralskem (kontaminace podzemní vody a horninového prostředí, odkaliště a celkem řádově stovky objektů). Nejvíce lokalit se starou ekologickou zátěží představují v Libereckém kraji kontaminované areály v průmyslových či komerčních lokalitách, kterých je 39. V následující tabulce jsou uvedeny nejrizikovější lokality (kategorie priority A3 – sanace je naléhavá), které se nacházejí v zájmovém území.

Tab. 5 Staré ekologické zátěže s největší rizikovostí v Libereckém kraji s nutností bezodkladného nápravného opatření – kategorie A3 (SEKM, 2019)

Název lokality	Obec, k. ú.	Původ kontaminace	Kontaminace a rizika
Diamo, s.p., o.z. TÚU Důl chemické těžby	Stráž pod Ralskem	hornictví	kontaminace půdy, horninového prostředí a podzemní vody
Areál ATREA - bývalá a.s. Bižuterie Jablonec nad Nisou	Jablonec n. N.	organická rozpouštědla	Kontaminace horninového prostředí a podzemních vod
Dřevařské závody Srní	Srní u České Lípy	dřevozpracující a papírenský průmysl	Kontaminace podzemních vod. Zátěž po impregnaci dřeva (železničních pražců).
Preciosa - Na Hutích	Jablonec n. N.	výroba a distribuce elektrické energie	kontaminace půdy, povrchových a podzemních vod
SAP Mimoň spol. s.r.o.	Boreček	Zemědělství, lesnictví	kontaminace podzemních vod

2.1.8 Voda

Libereckým krajem prochází hlavní evropské rozvodí, které odděluje úmoří Baltu (povodí Odry) a Severního moře (povodí Labe). Rozvodí probíhá hřebenovými partiemi Lužických hor (Hvozský hřbet), Ještědského hřbetu a centrální částí Jizerských hor. Mezi nejvýznamnější vodní toky v kraji patří řeka Jizera. K povodí Jizery náleží říčka Mohelka, která se svými přítoky odvodňuje jižní část kraje. Dalšími důležitými přítoky Jizery, které odvodňují východní část kraje, jsou říčky Kamenice, Jizerka a Oleška. Podještědská pahorkatina je odvodňována Ploučnicí a jejími přítoky Ještědským, Panenským potokem, Svitávkou a Robečským potokem.

Pátečním tokem území je Lužická Nisa, která pramení v jabloneckém okrese a tvoří osu Žitavské pánve od Jablonce n. N. přes Liberec, Chrastavu, Hrádek a dále na území Polska a SRN. Významnějšími přítoky

Lužické Nisy jsou Černá Nisa a Jeřice. Frýdlantský výběžek je odvodňován říčkou Smědá, která pramení v okolí Smědavy ve východní části Jizerských hor. Významné vodní toky Libereckého kraje jsou uvedeny níže v Tab. 6.

Tab. 6 Významné vodní toky Libereckého kraje

Tok	Pramen	Ústí	Plocha povodí (km ²)	Délka toku (km)	Průměrný průtok (m ³ .s ⁻¹)
Smědá	východní část Jizerských hor	do Odry na území Polska	273,8	45,9	3,61
Lužická Nisa	nad obcí Lučany nad Nisou	do Odry na území Polska	375,3	55,1	5,40
Kamenice	severozápadní svah Černé hory	do Jizery u Podspálova	218,6	36,2	4,65
Jizera	jihovýchodně od Smrku v Jizerských horách	do Labe u Toušeně	2193,4	163,9	23,90
Ploučnice	jihozápadní svah Ještědu	do Labe v Děčíně	1193,9	106,2	8,60
Černá Nisa	východně od Olivetské hory	do Lužické Nisy u Stráže nad Nisou	27,0	14,2	0,57
Mohelka	Kokonín	do Jizery u Mohelnice	176,7	43,2	1,82

Zdroj: Atlas životního prostředí Libereckého kraje, 2008

Na území Libereckého kraje je několik „velkých“ údolních nádrží (viz Tab. 7), jejichž převažující účel je ochranný a vodárenský. Některé z těchto nádrží byly postaveny již počátkem 20. století, především v povodí Lužické Nisy.

Tab. 7 Největší vodní plochy v Libereckém kraji

Název	Druh	Tok	Plocha (ha)
Máchovo jezero	Rybník	Robečský potok	284,0
Josefův Důl	Vodní nádrž	Kamenice	150,0
Novozámecký rybník	Rybník	Robečský potok	126,0
Souš	Vodní nádrž	Černá Desná	102,0
Břehyňský rybník	Rybník	Břehyňský potok	91,5
Stráž pod Ralskem	Vodní nádrž	Ploučnice	75,0
Hamerský rybník	Rybník	Ploučnice	50,0
Dolanský rybník	Rybník	Bobří potok	44,0
Bedřichov	Vodní nádrž	Černá Nisa	42,1
Mšeno	Vodní nádrž	Míšenský potok	42,1

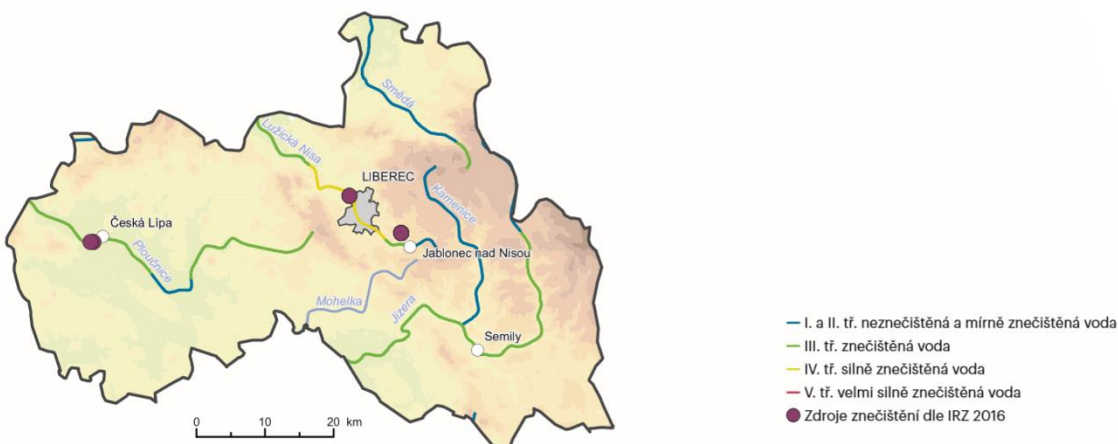
Název	Druh	Tok	Plocha (ha)
Holanský rybník	Rybník	Bobří potok	28,7
Milčanský rybník (Velká Nohavice)	Rybník	Bobří potok	28,6
Velký písečák	Plocha po těžbě štěrkopísku		28,1
(Malá) Nohavice	Rybník	Bobří potok	18,4
Heřmanický rybník	Rybník	Přítok Ploučnice	17,0
Jílovka (Jílek)	Rybník	Bobří potok	13,7
Poselský rybník	Rybník	Robečský potok	13,0
Kristýna	Plocha po těžbě uhlí		12,6
Malý písečák	Plocha po těžbě štěrkopísku		12,6
Harcov	Vodní nádrž	Harcovský potok	12,5

Nádrže Bedřichov, Mšeno, Harcov, Mlýnice a Fojtka velmi účinně snižují možnosti povodní a záplav v oblasti Jablonce nad Nisou, Liberce a níže položených obcí. Pro zajištění zdrojů povrchové pitné vody byly v povodí Jizery (podpovodí Kamenice) vybudovány nádrže Souš a Josefův Důl. Malé nádrže a rybníky jsou v území v poměrně malém počtu – větší výskyt je v západní části území (Českolipsko) a v jihovýchodní části (Semilsko).

2.1.8.1 Jakost povrchových vod

Jakost vody v tocích Libereckého kraje se v období 2016–2017 oproti předchozímu hodnocenému dvouletí (2015–2016) mírně zlepšila. Z III. třídy jakosti (znečištěná voda) na I. a II. třídu jakosti došlo ke zlepšení na toku Smědá. V horní části toku Lužická Nisa došlo ke zlepšení o jednu třídu jakosti, tedy na znečištěnou vodu (III. třída jakosti), její část protékající Libercem však stále zůstává hodnocena IV. třídou, tedy silně znečištěná voda. Její tok ovlivňují dva výrazné zdroje znečištění dle IRZ, a to nakládání s nebezpečnými odpady a ČOV v Liberci. Jakost vody v Ploučnici ovlivňuje těžba uranu ve Stráži pod Ralskem. Významný vliv na jakost vod v Libereckém kraji má také nedostatečné odkanalizování a čištění komunálních odpadních vod v menších obcích, dále pak plošné zdroje znečištění, zemědělská činnost (Obr. 10). Jakost vody v tocích byla ovlivněna i nízkými průtoky (CENIA, 2018).

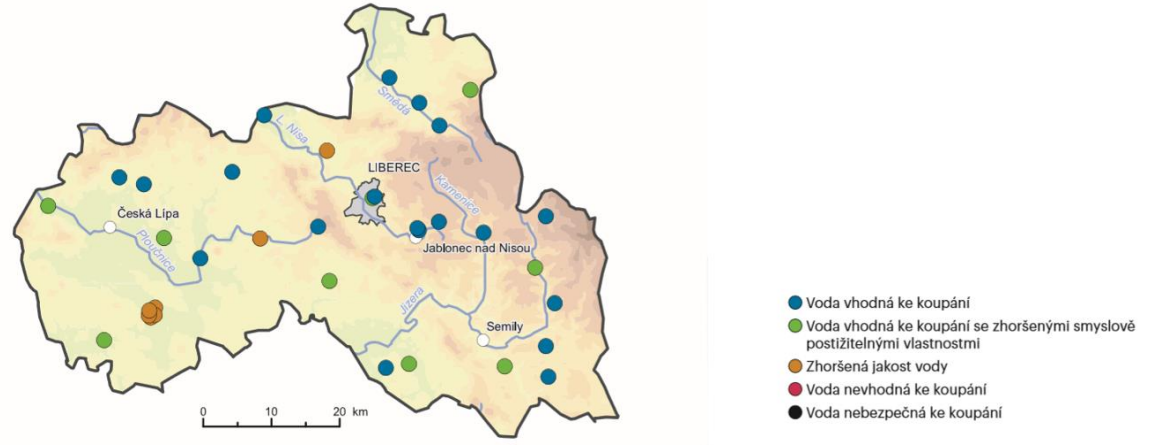

Mapa je sestavena na základě výsledného zatřídění jednotlivých profilů podle normy ČSN 75 7221, které je dáno nejhorší třídou z následujících ukazatelů: BSK₅, CHSK_{Cr}, N-NH₄⁺, N-NO₃⁻, P_{celk.}. Bodové zdroje znečištění jsou uvedeny dle IRZ (úniky do vody a přenosy v odpadních vodách) za ohlašovací rok 2016. V legendě jsou pro úplnost znázorněny všechny třídy hodnocení jakosti vody v tocích.

Zdroj: VÚV T.G.M., v.v.i. z podkladů s.p. Povodí

Obr. 10 Jakost vody v tocích Libereckého kraje v období 2016-2017 (CENIA, 2018)

V rámci monitoringu koupacích vod bylo v Libereckém kraji v koupací sezoně 2017 sledováno 36 profilů. Zhoršená jakost vody z důvodu bakteriálního znečištění byla zjištěna na koupališti Sluníčko – Chrastava, dále na Hamerském jezeře z důvodu značného výskytu sinic, stejné hodnocení bylo shledáno také na všech profilech Máchova jezera. Ostatní lokality měly vodu vhodnou ke koupání bez výhrad nebo vodu vhodnou ke koupání se zhoršenými smyslově postižitelnými vlastnostmi (Obr. 11).

V mapě je znázorněno nejhorší dosažené hodnocení kvality koupacích vod na jednotlivých profilech z jednotlivých měření v průběhu celé koupací sezony. V legendě jsou pro úplnost znázorněny všechny kategorie hodnocení kvality koupacích vod.

Zdroj: SZÚ

Obr. 11 Kvalita koupacích vod v Libereckém kraji v koupací sezoně 2017 (CENIA, 2018)

2.1.8.2 Chráněné oblasti přirozené akumulace vod

Z hlediska přirozené akumulace vody lze považovat území Libereckého kraje za vodohospodářsky významné. Poměrně velkou část Libereckého kraje zasahují tři chráněné oblasti přirozené akumulace vod (CHOPAV). V nich jsou samostatně chráněny jednotlivé vodní zdroje ochrannými pásmy, která zaujímají nezanedbatelnou část území, zejména v okrese Česká Lípa a při severní hranici okresů Liberec a Jablonec nad Nisou. Jedná se o dvě chráněné oblasti přirozené akumulace povrchových vod stanovené Nařízením vlády ČSR číslo 40/1978 Sb. - Jizerské hory a Krkonoše - a chráněná oblast přirozené akumulace podzemních vod Severočeská křída, stanovená Nařízením vlády ČSR číslo 85/1981 Sb.

CHOPAV Jizerské hory a Krkonoše jsou územně shodné s chráněnými krajinnými oblastmi. Na území CHOPAV Jizerské hory jsou vodárenské nádrže Souš a Josefův důl, které zásobují pitnou vodou oblastní vodovod Liberec – Jablonec nad Nisou a pramení zde Jizera a Lužická Nisa. CHOPAV Krkonoše navazuje na CHOPAV Jizerské hory, na území Libereckého kraje pramení levostranné přítoky Jizery. Všechny tři chráněné oblasti přirozené akumulace vod v Libereckém kraji jsou znázorněny na Obr. 13.

Na území kraje jsou rovněž vymezeny tři zdroje léčivých vod, které mají stanovená svá ochranná pásma zákonem č.164/2001 Sb. Jedná se o:

- Lázně Libverda,
- Lázně Kundratice (k.ú. Hamr na Jezeře, Osečná),
- zřídelná oblast Vratislavice nad Nisou.

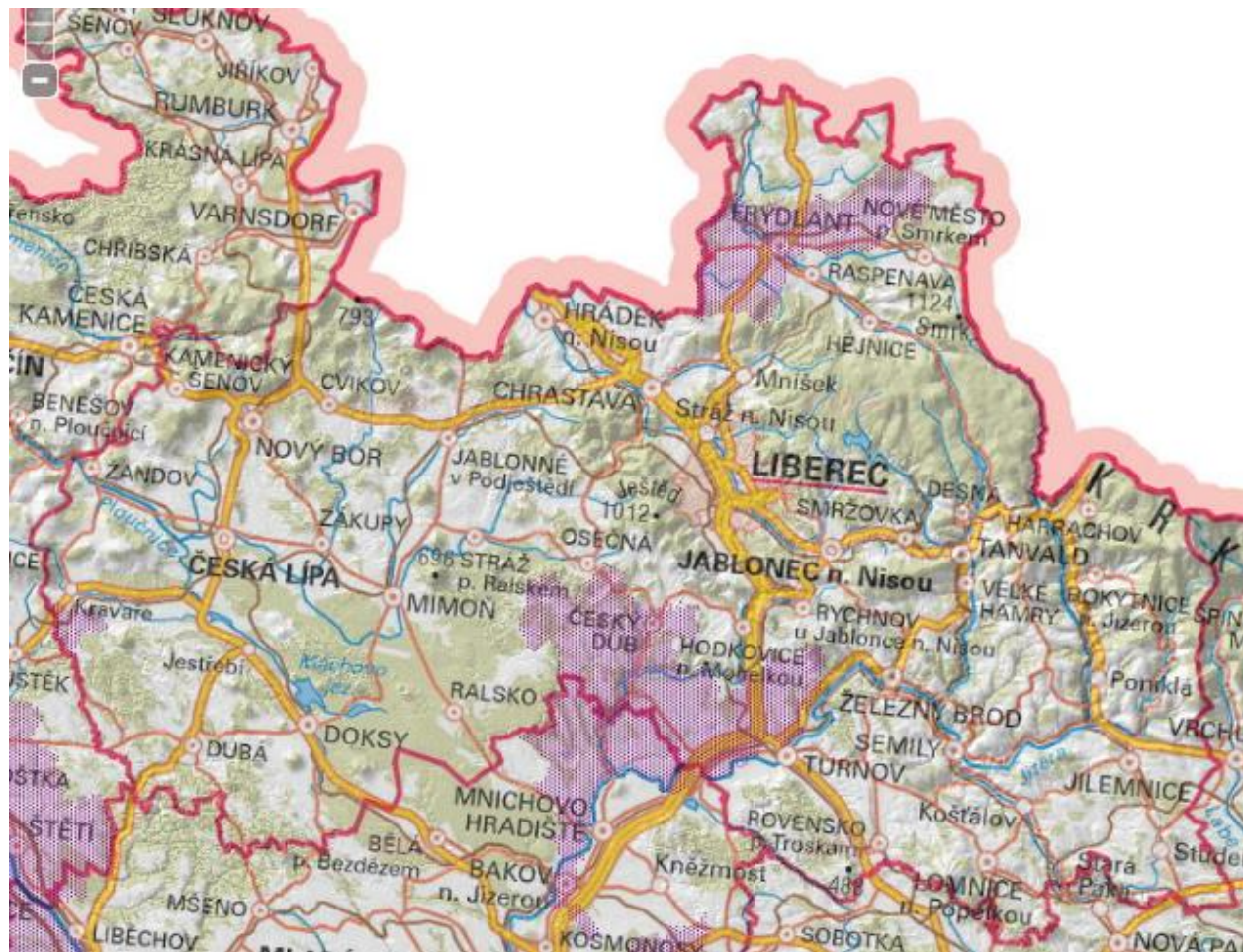
Všechny uvedené zdroje jsou na území okresu Liberec, ochranné pásmo 2. stupně zdroje Vratislavice zasahuje do okresu Jablonec nad Nisou. Ochrana jednotlivých vodních zdrojů je zajištěna stanovením jejich ochranných pásem. V převážné části území má většina zdrojů ochranná pásma stanovená, určitou výjimkou je území okresu Semily, kde byla pro převážné množství zdrojů stanovená pásma s omezenou dobou platnosti, která již uplynula. Jedná se většinou o ochranná pásma 2. stupně, pásma 1. stupně zůstávají v platnosti.

2.1.8.3 Zranitelné a citlivé oblasti

Zranitelné oblasti jsou území, kde se vyskytují

- a) povrchové nebo podzemní vody, zejména využívané nebo určené jako zdroje pitné vody, v nichž koncentrace dusičnanů přesahuje hodnotu 50 mg/l nebo mohou této hodnoty dosáhnout,
- b) povrchové vody, u nichž v důsledku vysoké koncentrace dusičnanů ze zemědělských zdrojů dochází nebo může dojít k nežádoucímu zhoršení jakosti vody (HEIS VÚV, 2017).

Na území Libereckého kraje se nacházejí dvě zranitelné oblasti. První leží v okolí města Frýdlant (v pruhu od západu od Heřmanic a Kunratic až po Horní Řasnice na východě). Druhá zranitelná oblast se nachází v jižní části kraje a zaujímá oblast přibližně mezi Turnovem, Frýdštejnem, Sychrovem, Českým Dubem a Osečnou a na jihu hranicí kraje (Obr. 12).

Obr. 12 Zranitelné oblasti na území Libereckého kraje (zdroj: geoportal.gov.cz, 2019)

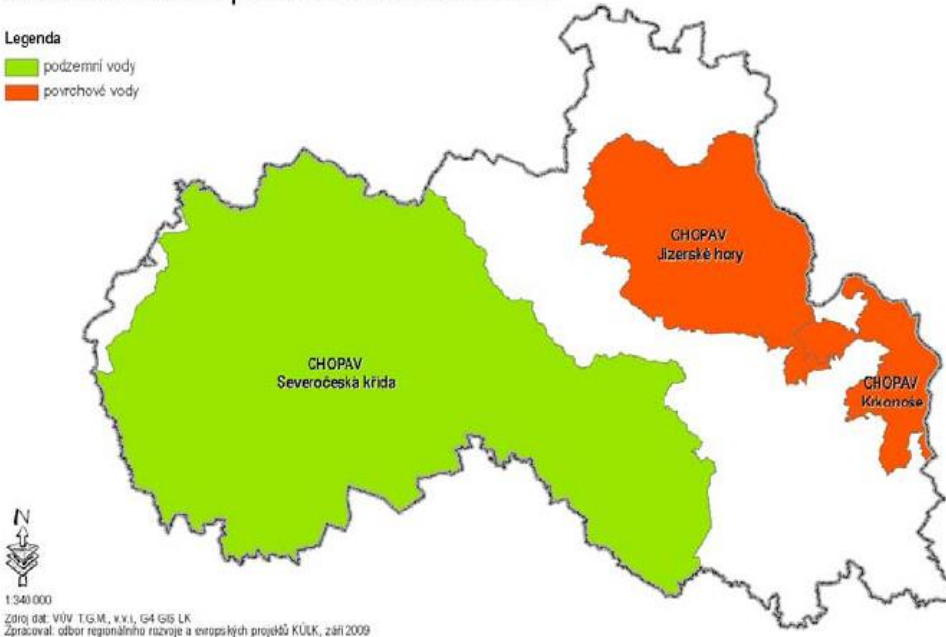
Citlivé oblasti jsou vodní útvary povrchových vod,

- a) v nichž dochází nebo v blízké budoucnosti může dojít v důsledku vysoké koncentrace živin k nežádoucímu stavu jakosti vod,
  - b) které jsou využívány nebo se předpokládá jejich využití jako zdroje pitné vody, v níž koncentrace dusičnanů přesahuje hodnotu 50 mg/l, nebo
  - c) u nichž je z hlediska zájmů chráněných tímto zákonem nutný vyšší stupeň čištění odpadních vod,
- přičemž podle § 15 odst. 1 nařízením vlády č. 401/2015 Sb. jsou všechny povrchové vody na území České republiky vymezeny jako citlivé oblasti (HEIS VÚV, 2008).

Chráněné oblasti přirozené akumulace vod

Legenda

- podzemní vody
- povrchové vody

Obr. 13 Chráněné oblasti přirozené akumulace vod v Libereckém kraji (Liberecký kraj, 2009)

Územním rozsahem významnější jsou pásma povrchových zdrojů na severu okresů Jablonec nad Nisou a Liberec, dále podzemních zdrojů v okolí Turnova (okresy Semily a Liberec). Poměrně značný rozsah mají ochranná pásma podzemních zdrojů vod na území okresu Česká Lípa - zejména jižně od České Lípy, v okolí Mimoně a podzemní i povrchové zdroje na severní hranici okresu. Prakticky celou východní část území zasahuje ochranné pásmo 3. stupně vodárenského odběru Káraný – odběr pro Prahu z Jizery u Brandýsa nad Labem – pásmo odpovídá hranici povodí bývalého vodárenského toku Jizera. Uvedená ochranná pásma významných zdrojů korespondují se stanovenými CHOPAV (Geoportal LK, 2019).

2.1.8.4 Vodní hospodářství

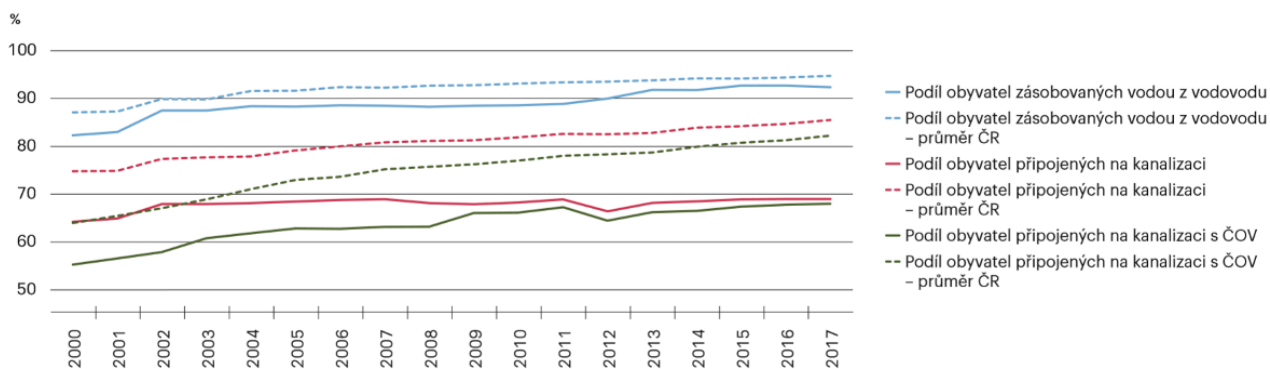
ZÁSOBOVÁNÍ VODOU

V Libereckém kraji bylo v roce 2017 zásobeno vodou z vodovodu 92,4 % obyvatel. Vyrobeno bylo celkem 25,8 mil. m³ vody. Spotřeba pitné vody na jednoho obyvatele, zásobovaného vodou z veřejného vodovodu, činila v Libereckém kraji 86,8 l.obyv.⁻¹.den⁻¹ (v roce 2000 činila spotřeba vody v domácnostech 108,9 l.obyv.⁻¹.den⁻¹, viz Obr. 14). V porovnání s ostatními kraji ČR je tato hodnota podprůměrná (viz Obr. 15), stejně tak jako spotřeba vody ostatních odběratelů, mezi něž se řadí například služby, zdravotnictví, školství či menší průmyslové podniky připojené na veřejný vodovod. Spotřeba vody ostatních odběratelů v roce 2017 činila 37,4 l.obyv.⁻¹.den⁻¹ (Cenia, 2018).

Zdroj: ČSÚ

Obr. 14 Spotřeba pitné vody [l.obyv⁻¹.den⁻¹], 2000–2017 (Cenia, 2018)

Zdroj: ČSÚ

Obr. 15 Podíl obyvatel připojených na vodohospodářskou infrastrukturu ve srovnání s celorepublikovými průměry [%], 2000–2017 (Cenia, 2018)

ODPADNÍ VODY

Liberecký kraj má vzhledem ke svým geografickým podmínkám nejnižší podíl obyvatel připojených na kanalizaci a ČOV v rámci ČR. V roce 2017 tento podíl činil 69,0 % pro kanalizaci celkově a 68,0 % pro kanalizaci zakončenou ČOV, tento podíl dlouhodobě stagnuje. V kraji bylo v roce 2017 v provozu celkem 83 ČOV, což je stejně jako v roce 2016. Na jednu čistírnu odpadních vod bylo v průměru připojeno 3 664 obyvatel. Terciární stupeň čištění mělo v roce 2016 pouze 39,8 % ČOV v kraji, což je nejnižší hodnota v rámci ČR (Cenia, 2018).

2.1.8.5 Povodňová ochrana

Vzhledem k tomu, že Liberecký kraj náleží ke krajům s vyšším srážkovým úhrnem a vzhledem k morfologii území, se v kraji vyskytují problémy s rychlým odtokem srážkových vod z území, který

vyúsťuje v ničivé povodně. Velký podíl na vzniku povodní má především značné odlesnění a tím vznik nedostatečné přirozené retence zejména horských oblastí s vysokým srážkovým úhrnem, v minulosti provedené meliorace a nevhodné úpravy toků.

Povodně se v Libereckém kraji vyskytují od nepaměti a pro obyvatelstvo Libereckého kraje nejsou povodně ničím neznámým. Každý rok se vyskytuje alespoň jeden ze tří druhů přirozené povodně. Nejčastějším případem jsou povodně z letních bouřek, následované jarním táním a jako nejméně časté jsou evidovány ledové jevy. Systém vodních děl snižuje tato rizika, nicméně povodně většinou výrazně ovlivňují přítoky hlavních toků. Pro Ploučnici jsou typické povodně z letních bouřek, kdy řeku nejvíce ovlivňuje Svitávka a Panenský potok. Pro Svitávku jsou také typické ledové jevy.

Lužická Nisa je typická povodněmi z letních bouřek. Pokud je povodeň na Lužické Nise do Liberce, je to zapříčiněno Černou a Bílou Nisou. U těchto toků je typické rychlé nastoupaní hladiny až na 3. Stupeň povodňové aktivity a opětovné vrácení na původní hladinu, a to během několika hodin (nejčastěji 3-7 hodin). Tyto povodně nemají za následek větší škody. Hlavním problémem Lužické Nisy je její pravostranný přítok Jeřice, který má na svém povodí dvě přehrady, ale problémy většinou způsobuje samotná neregulovaná Jeřice.

Nejrychlejším tokem, co se povodní týče, je řeka Smědá. Povodně jsou zde každoročně, a to všechny druhy přirozených povodní. Stejně významný je i pravostranný přítok Smědé, a to Řasnice, u níž jsou povodně velmi nepředvídatelné. Z povodňového hlediska je zajímavá i frýdlantská Oleška, která v minulosti způsobila nezanedbatelné škody. Vymezení aktivních záplavových zón na území Libereckého kraje je znázorněno na následujícím obrázku (Obr. 16) (Geoportal LK, Povodňový portál, 2019).

Obr. 16 Vymezení aktivních zón záplav (červená linie) v Libereckém kraji (Geoportal LK, Povodňový portál, 2019)

Základním dokumentem pro řízení povodňové ochrany v kraji je Povodňový plán Libereckého kraje. Obsahuje podrobné rozdělení úkolů a činností při provádění opatření k ochraně před povodněmi na úrovních krajských orgánů státní správy a organizací s celostátní, krajskou nebo významnou regionální působností. Povodňový plán je zpracován na základě § 71 zákona č.254/2001 Sb., o vodách a vychází ze současné platné legislativy (vodní zákon a souvisejícími předpisy).

Povodňová problematika souvisí rovněž s problematikou změn klimatu. Do budoucna se předpokládá nárůst četnosti výskytu a intenzity extrémních meteorologických jevů, mezi které patří nejen povodně, ale také delší období sucha a nárůst teploty. Bude tedy nutné věnovat pozornost adaptacím na tyto změny, například na vhodné úpravy vodního režimu v krajině, kdy je doporučováno jak zvyšování retence vody v krajině, tak umožnění rozlivu povodňových vod. Také ve městech je nezbytné reagovat na potenciální změny, zejména na zvyšující se teploty v rámci tepelných ostrovů měst.

2.1.9 Příroda a krajina

2.1.9.1 Velkoplošná zvláště chráněná území

Na území Libereckého kraje se nachází, nebo do něj zasahuje, šest velkoplošných zvláště chráněných území (VZCHÚ). Jedná se o Krkonošský národní park (západní část), CHKO České středohoří (okrajová východní část), CHKO Český ráj (většina plochy), CHKO Jizerské hory (celé území), CHKO Kokořínsko – Máchův kraj (celé území Máchova kraje a severní část Kokořínska) a CHKO Lužické hory (většina plochy). Všechna velkoplošná ZCHÚ Libereckého kraje jsou znázorněna na následujícím obrázku (Obr. 3). Celková rozloha těchto území v rámci Libereckého kraje v roce 2017 činila 1 104 km², což odpovídá 34,9 % jeho celkové plochy.

Obr. 17 Přehled velkoplošně zvláště chráněných území Libereckého kraje (Geoportal LK, Ochrana přírody, 2019)

Krkonošský národní park (KRNAP) je nejstarším národním parkem v České republice. Byl vyhlášen v roce 1963 na rozloze zhruba 360 km². Krkonoše jsou naším nejvyšším pohořím, s charakteristickým vysokohorským reliéfem, na jehož modelování se významnou měrou podílelo místní pleistocénní

zalednění. Většinu území národního parku (zhruba 67 %) zaujímá les. Jedná se převážně o druhotné smrčiny, jen lokálně se zachovala vyšší příměs buku, někdy i vtroušená jedle. Ve vyšších polohách jsou smrčiny přirozené, místy s autochtonními populacemi smrku. Oreální smrčiny plynule přecházejí do rozsáhle vyvinutého klečového stupně. Klečové porosty zaujímají náhorní pláně, kde pokrývají i místně vyvinutá vrchoviště.

V nejvyšších polohách Krkonošského národního parku je vyvinut alpský stupeň s tundrovými travními a keříčkovými společenstvy, který je propojen s druhotnými smilkovými travníky. Mimořádně cenná je přirozeně nelesní vegetace karů, která hostí široké spektrum rostlinných druhů, v rámci České republiky často ojedinělých. Vysoký reliktní potenciál krkonošské bioty dokládá mimo jiné řada endemických rostlinných druhů, zejména jestřábníků.

Chráněná krajinná oblast České středohoří byla vyhlášena roku 1976. Rozloha CHKO je 1 070 km² a je druhou největší CHKO v České republice. Na území Libereckého kraje zasahuje pouze svou okrajovou východní částí, která zaujímá přibližně 11,7 % úhrnné plochy chráněné krajinné oblasti. Horninové podloží tvoří třetihorní vulkanity, morfologicky výrazné typickými kuželovitými a kupovitými tvary. Území je charakteristické velmi pestrou flórou i faunou, danou střídáním typických stepních a lesostepních společenstev nižších nadmořských výšek a jižních expozic se severskými a alpskými druhy, které sem pronikly v dobách ledových. V Libereckém kraji se jedná o méně typickou část CHKO, s chladnějším podnebím a s absencí xerothermních biotopů, které jsou koncentrovány v jihozápadní části CHKO a v údolí Labe.

Chráněná krajinná oblast Český ráj byla vyhlášena jako první CHKO v České republice v roce 1955 v okresech Semily, Mladá Boleslav a Jičín a v roce 2002 pak byla rozšířena o část Maloskalska.

Oblast tvoří rozsáhlé území s harmonicky utvářenou krajinou, pískovcovým reliéfem a skalními městy, významným podílem přirozených ekosystémů lesních a trvalých travních porostů, četnými rybníky, potoky a kulturními památkami, které dotvářejí charakteristický krajinný ráz. Symbolem kraje jsou tvarově unikátní Trosky se zříceninou hradu. Pro své přírodní a kulturní hodnoty je v Seznamu světového dědictví UNESCO zahrnuta přírodní památka „Skalní města Českého ráje“.

Posláním CHKO Český ráj je uchování a obnova jejího přírodního prostředí, zejména ekosystémů, volně žijících živočichů a planě rostoucích rostlin, a zachování typického charakteru krajiny za současného rozvíjení ekologicky optimálního systému využívání krajiny a jejích přírodních zdrojů. Oblast se nachází na území krajů Libereckého, Královéhradeckého a Středočeského.

Chráněná krajinná oblast Jizerské hory byla vyhlášena jako čtvrtá nejstarší v České republice v roce 1967. Smyslem vyhlášení byla ochrana dochovaného stavu přírodního prostředí a přirozeného vzhledu zdejší kulturní krajiny. Oblast zaujímá rozsáhlou náhorní plošinu Jizerských hor, jejich strmá a skalnatá severní úbočí a mírnější jižní svahy s původním osídlením. Východní hranicí CHKO je státní hranice s Polskou republikou, tvořená z velké části horním tokem řeky Jizery.

Jizerské hory jsou krajinou kontrastů. Náhorní plošina prošla v minulosti a zvláště pak v uplynulých desetiletích dramatickým vývojem, kdy vlivem průmyslových imisí, následných hmyzích kalamit i ekologicky nevhodným hospodařením v lesích došlo k jejímu velkoplošnému odlesnění. Zdejší smíšené horské lesy byly v minulosti nahrazeny smrkovými monokulturami, a ty v období předčasné generální obnovy následně rozsáhlými porosty náhradních dřevin, zejména severoamerickým smrkem pichlavým.

Naproti tomu zůstala dosud zachována řada unikátních ekosystémů, zejména horská rašeliniště – vrchoviště s mnoha typickými rostlinnými druhy včetně pozůstatků poslední doby ledové a druhů zákonem chráněných. Severní svahy jsou pokryty smíšenými a listnatými lesy s převahou buku – jizerské

bučiny nemají svou rozlohou obdobu v celých Čechách. Společně s lesy na jižní straně hor tvoří životní prostředí mnoha pozoruhodných živočišných druhů.

Krajinný ráz Jizerských hor dotváří zemědělská krajina, bohatá rozmanitými lučními společenstvy a cennými památkami lidové architektury. CHKO Jizerské hory je jedinou chráněnou krajinnou oblastí, která leží beze zbytku v Libereckém kraji.

Chráněná krajinná oblast Kokořínsko – Máchův kraj se skládá ze dvou nespojitých územních celků – část Kokořínsko (274 km², původní část, tak jak byla vyhlášena v roce 1976, s rozšířením u Dolanského rybníka) a část Máchův kraj (136 km², zcela nově vymezené dosud nechráněné území Dokeska). Na území Libereckého kraje zasahuje severní část Kokořínska, která je mezoklimaticky chladnější, bez většího uplatnění xerothermních prvků. Spadají sem i dva výrazné vrchy – bazanitový Ronov a znělcový Vlhošť. Část Máchův kraj leží v Libereckém kraji zcela.

Chráněno je zde území České křídové tabule budované kvádrovými pískovci, které utvářejí skalní města, bloky, věže a pilíře s četnými hlubokými roklemi a soutěskami. Místy vystupují třetihorní neovulkanity (Vlhošť, Ronov, Vrátecká hora). V dokeské části CHKO se nacházejí i ochranně cenné kvartérní sedimenty – rašeliny podél Břehyňského a Robečského potoka.

Území CHKO Kokořínsko - Máchův kraj je velmi druhově bohaté, což je dáno především rozmanitostí biotopů. Významnější druhy rostlin se však často vyskytují maloplošně, jsou vázány především na výchozy bohatších hornin, zachovalé lesní porosty a různé typy nelesních společenstev. Na velkých plochách se vyskytují jen druhy vázané na převládající acidofilní substrát a některé mokřadní/luční druhy v dokeské části CHKO.

CHKO se vyznačuje rozmanitostí krajiny i přírodního prostředí a zároveň koncentrací velkého množství významných druhů živočichů i společenstev v rámci celého státu. Kromě rozsáhlých lesních porostů v geomorfologicky velmi členitém terénu se zde nachází také rozsáhlé komplexy mokřadů, v kokořínské části vázaných na nivy Liběchovky a Pšovky zařízené často v hlubokých údolích zatímco v dokeské části na rozsáhlou rybníční soustavu na Robečském potoce (Novozámecký rybník, Máchovo jezero, Břehyňský rybník, Poselský a Mariánský rybník), Hradčanské rybníky a širokou nivu Ploučnice. Naopak plošně omezené jsou především v kokořínské části například hrany skal či xerothermní stráně, které tvoří refugia pro významné zástupce xerothermní fauny.

V ochraně krajiny je pozornost soustředěna na zachování a ochranu typického krajinného rázu (zachování kulturních a přírodních dominant, vyváženého poměru mezi lesy, zemědělskými pozemky, vodními toky a plochami a zástavbou při respektování místních podmínek) a zejména na uchování volné krajiny bez zástavby jako specifické hodnoty.

Chráněná krajinná oblast Lužické hory byla vyhlášena v březnu roku 1976, na rozloze přibližně 350 km² (dle zřizovacího výnosu). Skutečná rozloha CHKO činí jen zhruba 270 km². Lužické hory jsou výjimečné svým georeliéfem. Základ horninové stavby tvoří svrchokřídové kvádrové pískovce, které jsou proražené a překryté četnými neovulkanity typu trachytů, znělců a čedičů. Kombinuje se zde tak pískovcový a neovulkanický reliéf, a to v podmínkách humidního podhorského klimatu se zřetelným suboceánským laděním.

Většina území (65 %) je zalesněna. Druhová skladba lesů je obvykle pozměněna ve prospěch smrku a borovice. Poměrně vysoký je i podíl lesů relativně přirozených, s dominantním zastoupením buku, v exponovaných suťových polohách též s javory, jasanem a jilmem.

Květena je vesměs velmi chudá, pestřejší jen na výchozech čedičových hornin. Území má vysokou krajinnářskou hodnotu, kterou podmiňuje pestrý reliéf s členitou mozaikou pokryvných struktur –

druhově různorodých lesů a remízků, stromových mezí, luk a travních lad a podhorských venkovských sídel s dosud významným podílem původní chalupnické zástavby, z velké části využívané k rekreačním účelům (KOPK LK, 2014).

2.1.9.2 Maloplošná zvláště chráněná území (MZCHÚ)

V roce 2017 se na území Libereckého kraje nacházelo 126 maloplošných zvláště chráněných území (v roce 2016 to bylo 127). Mezi ně patřilo 8 národních přírodních rezervací, 9 národních přírodních památek, 36 přírodních rezervací a 73 přírodních památek (74 v roce 2016). Rozloha všech maloplošných zvláště chráněných území byla 58 km² (Cenia, 2018).

Rozloha všech zvláště chráněných území, bez započtení překryvů, činila v roce 2017 1 114 km², tj. 35,2 % kraje. Liberecký kraj tak byl krajem s nejvyšším podílem chráněných krajinných území na ploše kraje v rámci ČR.

2.1.9.3 Přírodní parky

Přírodní parky jsou v Libereckém kraji plošně velmi významné instituty ochrany přírody pro ochranu krajinného rázu. V současné době se na tomto území nachází 3 přírodní parky:

- Ještěd
- Peklo
- Maloskalsko

Celková rozloha přírodních parků činí 130 km² (Cenia, 2018).

2.1.9.4 Významné krajinné prvky (VKP)

Součástí cenných částí přírody jsou v Libereckém kraji také významné krajinné prvky (VKP), kterými jsou ekologicky, geomorfologicky nebo esteticky hodnotné části krajiny, která utvářejí její typický vzhled nebo přispívají k udržení její stability (ze zákona se jedná například o lesy, rašeliniště, vodní toky, rybníky, jezera a údolní nivy), ale i vybrané charakteristické antropogenní prvky krajiny - nádrže a další). Dále jimi mohou být jiné části krajiny, které orgán ochrany přírody zaregistruje (například mokřady, stepní trávníky, remízy, meze, trvalé travní plochy, naleziště nerostů a zkamenělin, umělé i přirozené skalní útvary, výchozy a odkryvy). Registrovaných VKP bylo v roce 2014 v Libereckém kraji 242 (KOPK LK, 2014).

2.1.9.5 Územní systémy ekologické stability krajiny (ÚSES)

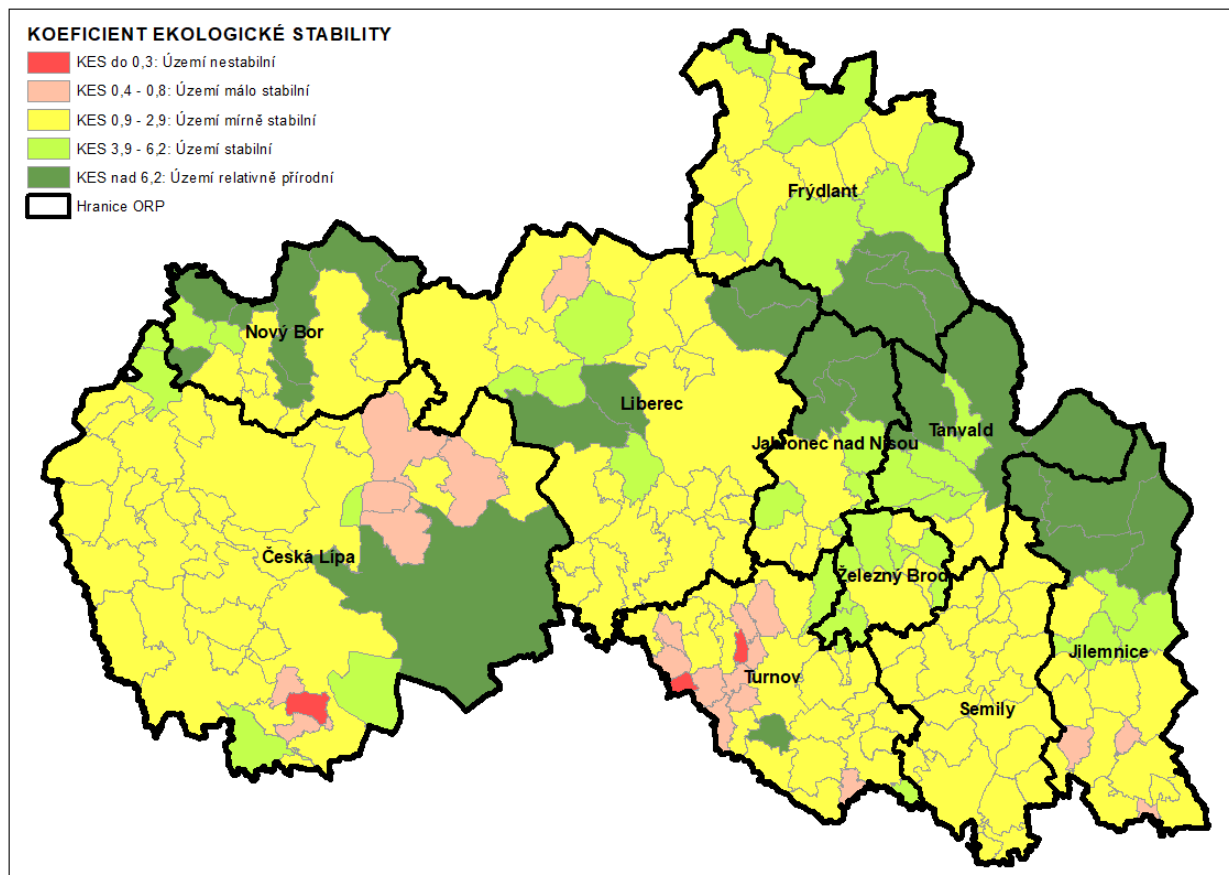
Územní systémy ekologické stability krajiny (ÚSES) jsou vzájemně propojené soubory přirozených i pozmeněných, avšak přírodě blízkých ekosystémů, které udržují přírodní rovnováhu. Rozlišují se na místní, regionální a nadregionální ÚSES a jejich cílem je:

- uchování a podpora rozvoje přirozeného genofondu krajiny
- zajištění příznivého působení na okolní ekologicky méně stabilní části krajiny a jejich prostorové oddělení
- podpora možnosti polyfunkčního využívání krajiny
- uchování významných krajinných fenoménů

Vymezení územního systému ekologické stability (ÚSES) na nadregionální a regionální úrovni zahrnuje v Libereckém kraji 6 nadregionálních biocenter či jejich částí a 101 regionálních biocenter propojených

biokoridory. Převážná většina prvků regionálního systému ekologické stability leží na lesní půdě, pouze na několika místech se trasování biokoridorů nevyhnulo přechodu mimo lesní plochy. Významně jsou zastoupeny i ekosystémy mokřadních a vodních společenstev. Aktuální podoba ÚSES na území kraje byla stanovena v Zásadách územního rozvoje Libereckého kraje (2011).

Mezi území s největším ekologickým potenciálem (největší ekologická stabilita krajiny) patří chráněná území a lesní území v hraničních částech kraje (Krkonoše, Jizerské hory, Český Ráj, Lužické hory, Ještěd). Znázornění ekologicky stabilních částí krajiny je uvedeno na následujícím obrázku (Obr. 18).

Obr. 18 Ekologická stabilita krajiny Libereckého kraje (zdroj: ČSÚ, 2018)

Migrační prostupnost území a fragmentace krajiny

Významným prvkem ovlivňujícím migrační prostupnost území pro volně žijící živočichy jsou liniové stavby (dopravní infrastruktura) a rozšiřování sídelní a průmyslové infrastruktury do volné krajiny. To má za následek přerušování migračních tras a celkové snížení prostupnosti krajiny.

Za druhy nejvíce citlivé na fragmentaci krajiny jsou považovány druhy velkých savců (vlk obecný, medvěd hnědý, rys ostrovid, los, jelen lesní). Migrační prostupnost území však není významná jen pro uvedené druhy, ale pro široké spektrum dalších živočichů. Migračně významná území (území nezbytná pro zajištění existence populací cílových druhů velkých savců, například lesy) jsou spojena dálkovými migračními koridory (pravděpodobná místa, kde se mohou velcí savci v území pohybovat), které by měly

být průchodné v celé délce. Na území Libereckého kraje se však vyskytují kritická a problémová místa, která znemožňují, anebo ztěžují průchodnost, a představují tak migrační bariéry (EVERNIA, 2013). Jsou to především místa koridorů, které křížují větší i menší silniční tahy (například u Tanvaldu, Hodkovic n. Mohelkou, Rychnov u Jablonce n. N.) (MapoMat, 2019).

2.1.9.6 Péče o chráněné živočichy

Ochrana zvláště chráněných druhů živočichů a rostlin je řešena zákonem č.114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, a v souladu s tím je ochrana biotopů těchto druhů zakotvena i v Aktualizaci Koncepce ochrany přírody a krajiny Libereckého kraje z roku 2014. Pro zjištění aktuálního výskytu zvláště chráněných druhů na území kraje pak slouží Nálezová databáze Agentury ochrany přírody a krajiny České republiky.

V České Republice existuje od roku 1997 Národní síť stanic pro handicapované živočichy, která sdružuje subjekty pečující o zraněné a nemocné volně žijící živočichy. Jejich cílem je zajistit pomoc těmto živočichům a umožnit jejich plnohodnotný návrat do přírody. V Libereckém kraji zajišťující komplexní péči 3 záchranné stanice:

- Archa - Centrum pro zvířata v nouzi při Zoo Liberec
- Stanice pro handicapované živočichy Libštát
- Záchranná stanice FALCO Dolní Týnec

2.1.9.7 Invazní druhy

Invazní druh je druh, který není na našem území původní, ale který zde postupně zdomácněl a přizpůsobil se místním podmínkám. Snadno se rozmnožuje a šíří a nekontrolovatelně až agresivně vytlačuje původní druhy. Vznikají tak rozsáhlé monotónní porosty těchto přizpůsobivých druhů a může dojít až rozvratu celého ekosystému a zániku mnoha původních druhů.

Za nejvýznamnější rostlinné invazní druhy jsou považovány: křídlatka sp., netýkavka malokvětá, šťovík alpský a bolševník velkolepý. Na části území České republiky byly v poslední době v rámci dlouhodobých projektů evropského programu LIFE likvidovány invazní druhy na rozsáhlých územích (Moravskoslezský, Olomoucký a Liberecký kraj).

V regulaci a likvidaci invazních druhů je zásadní Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1143/2014 o prevenci a regulaci zavlékání či vysazování a šíření invazních nepůvodních druhů. Součástí je i evropský seznam invazních druhů, který je nyní pro cílenou regulaci a eradikaci těchto druhů zásadní. Na území Libereckého kraje z těchto druhů vyskytuje bolševník velkolepý, netýkavka žláznatá a střevlička východní.

2.1.9.8 Natura 2000

V rámci soustavy Natura 2000 (viz následující obrázek) jsou na území Libereckého kraje evidovány 3 ptačí oblasti (dále PO), o celkové ploše 34 174 ha, což představuje 10,8 % z rozlohy kraje. Jedná se o:

- PO Českolipsko-Dokeské pískovce a mokřady (rozloha 9408,76 ha)
- PO Jizerské hory (rozloha 11671,68 ha)
- PO Krkonoše (rozloha 40938,88 ha)

Dále se v kraji nachází, nebo do něj zasahuje, 50 evropsky významných lokalit (EVL) (AOPK ČR, 2019). Na území kraje zaujímají EVL plochu 42 438 ha, což je 13,4 % z jeho celkové rozlohy.

Následující tabulka (Tab. 8) uvádí výčet evropsky významných lokalit (EVL) zasahujících do zájmového území Libereckého kraje.

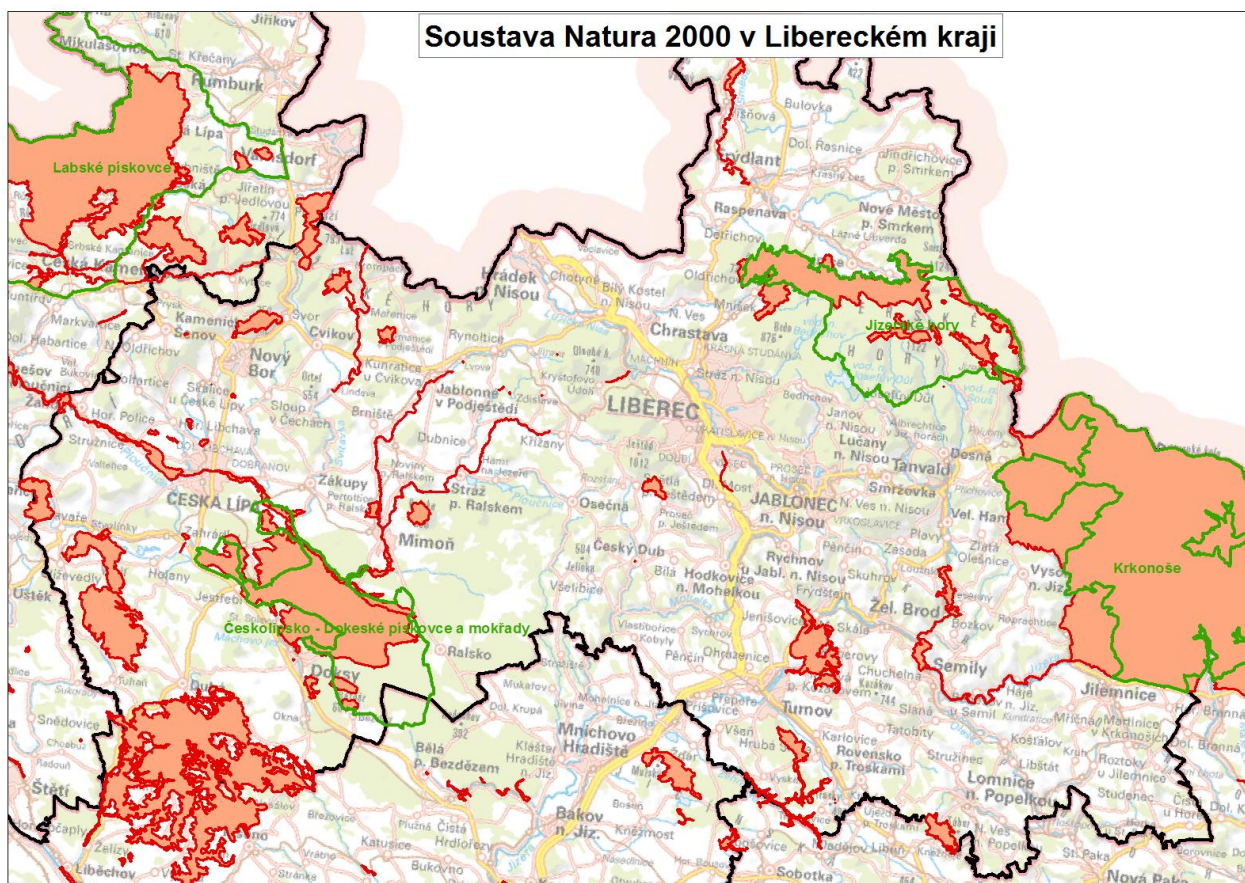
Tab. 8 **Přehled evropsky významných lokalit v Libereckém kraji**

Č.	Kód lokality	Název lokality	Rozloha lokality (ha)
1	CZ0513657	Bílá Desná - kanál protřezené přehrady	0,08
2	CZ0510441	Binov - Bobří soutěska	455,92
3	CZ0510405	Bukovec	120,35
4	CZ0513238	Cihelenské rybníky	8,40
5	CZ0515001	Červený rybník	3,77
6	CZ0513237	Česká Lípa - mokřad v nivě Šporky	20,07
7	CZ0513658	Český Dub - základní umělecká škola	0,05
8	CZ0513659	Doksy - zámek	0,57
9	CZ0513505	Dolní Ploučnice	615,92
10	CZ0423507	Horní Kamenice	185,63
11	CZ0513506	Horní Ploučnice	873,54
12	CZ0513240	Janovické rybníky	1,91
13	CZ0513666	Jeskyně Sklepy pod Troskami	0,04
14	CZ0514042	Jestřebsko - Dokesko	6929,62
15	CZ0510509	Jezevčí vrch	96,00
16	CZ0510412	Jizerské smrčiny	285,69
17	CZ0510400	Jizerskohorské bučiny	3536,96
18	CZ0510508	Klíč	322,83
19	CZ0214013	Kokořínsko	9679,78
20	CZ0510164	Kozlov - Tábor	304,24
21	CZ0524044	Krkonoše	54979,59
22	CZ0513662	Lemberk - zámek	0,25
23	CZ0513254	Luční potok	1,18
24	CZ0420520	Lužickohorské bučiny	626,52
25	CZ0513244	Manušické rybníky	14,26
26	CZ0513247	Pelíkovice	
27	CZ0513663	Podhájí - chalupa	0,02
28	CZ0514113	Podtrosecká údolí	518,90
29	CZ0514669	Poselský a Mariánský rybník	79,62
30	CZ0513249	Prácheň - Zicht	2,08
31	CZ0510191	Průlom Jizery u Rakous	1062,15
32	CZ0510403	Quarré	5,07
33	CZ0510028	Ralsko	183,50
34	CZ0510402	Rašeliniště Jizerky	263,57
35	CZ0510415	Rašeliniště Jizery	396,80
36	CZ0513251	Rokytká	0,84
37	CZ0514670	Ronov - Vlhošť	747,36
38	CZ0512100	Roverské skály	1688,58
39	CZ0513665	Skalice u České Lípy	<0,1
40	CZ0513255	Slatinné vrchy	138,46
41	CZ0513256	Smědá	143,16

Č.	Kód lokality	Název lokality	Rozloha lokality (ha)
42	CZ0510408	Smědava	41,24
43	CZ0513257	Stružnické rybníky	15,83
44	CZ0514041	Suchý vrch - Naděje	187,75
45	CZ0513509	Svitavka	10,12
46	CZ0514672	Údolí Jizery a Kamenice	431,47
47	CZ0514668	Vápenice - Basa	137,93
48	CZ0514243	Velký a Malý Bezděz	70,34
49	CZ0513508	Zahrádky	12,70
50	CZ0514667	Západní jeskyně	0,04
51	CZ0513668	Zdislava - kostel	0,06

Zdroj: www.natura2000.cz, stav dle Nařízení vlády č. 187/2018 Sb. v platném znění

Níže (Obr. 19) se nachází mapové vymezení PO a EVL nacházející se v území Libereckého kraje.

Obr. 19 Ptačí oblasti a evropsky významné lokality v Libereckém kraji (zdroj: AOPK ČR, 2017)

2.1.10 Půda a využití území

Liberecký kraj je převážně hornatý, větší plochy orné půdy má pouze teplejší jihozápad kraje, jinak je zemědělství realizováno zejména na trvalých travních porostech, které v roce 2017 tvořily 48,1 % celkové výměry zemědělské půdy v kraji (rozloha 67,0 tis. ha). V roce 2017 zaujímala v Libereckém kraji dle katastru nemovitostí zemědělská půda celkově 139,2 tis. ha, tedy 44,0 % území kraje, přičemž rozloha orné půdy činila 63,1 tis. ha, což je o 271,0 ha méně než v roce 2016.

Od roku 2000 klesla výměra zemědělské půdy o 1,9 tis. ha, výměra orné půdy pak o 8,1 tis. ha, tj. 11,4 %. V období 2000-2017 vzrostla plocha trvalých travních porostů o 6,2 tis. ha převážně na úkor orné půdy, jednalo se tedy o přesun v rámci zemědělské půdy, který má pozitivní vliv na kvalitu půdy a životní prostředí. Zastavěné plochy, nádvoří a ostatní plochy v roce 2017 pokrývaly 9,9 % (v roce 2000 to bylo 9,8 %) Libereckého kraje. Vodní plochy zaujímaly 1,5 % území Libereckého kraje.

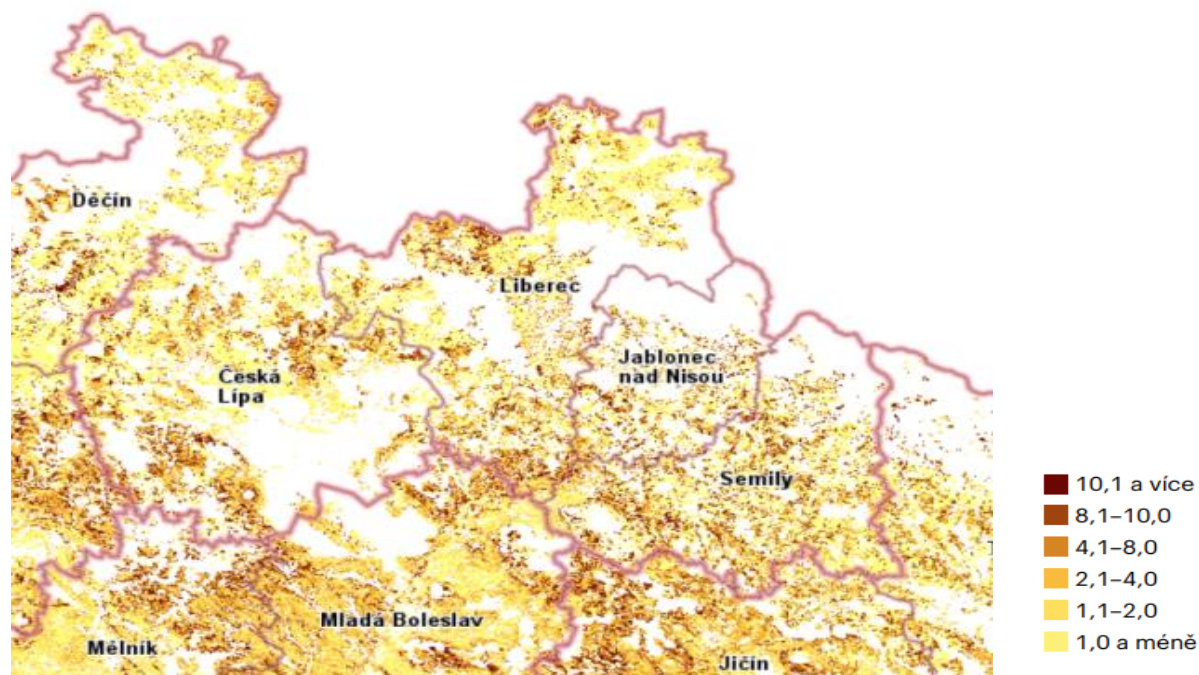
V databázi LPIS bylo v roce 2017 registrováno 103,5 tis. ha zemědělské půdy (tj. 74,4 % zemědělské půdy evidované v katastru nemovitostí a 32,7 % území kraje).

Dle databáze CORINE Land Cover z roku 2014 tvoří lesy a polopřírodní oblasti 46,4 % území kraje (nejvíce v ČR). Mezi roky 2006 a 2012 došlo na území kraje ve srovnání s celou ČR k výraznějším změnám krajinného pokryvu, největší podíl změn na celkové ploše byl registrován v okrese Jablonec nad Nisou (5,0 %), kde se jednalo převážně o změny v lesních porostech (zalesňování, odlesňování, změna druhové skladby) (Cenia, 2018).

EROZE PŮDY

Kvalitu půdy také negativně ovlivňuje **eroze**. Na silně erodovaných půdách dochází ke snížení hektarových výnosů až o 75 % a ke snížení ceny půdy až o 50 %. Půda je v klimatických podmínkách ČR ohrožena především vodní a větrnou erozí. Snížená mocnost půdního profilu a narušená půdní struktura významně snižují schopnost půdy zadržovat vodu. Na území Libereckého kraje se uplatňuje především vodní eroze.

V Libereckém kraji jsou, stejně jako v celé ČR, dlouhodobě nejvíce ohroženy oblasti s výskytem bonitně nejcennější půdy (ORP Jablonec N. n., Semily, Turnov, Česká Lípa), kde se nachází největší podíl půd s extrémním ohrožením (potenciální ztráta půdních částic 10,1 t.ha⁻¹.rok⁻¹ a více) (viz Obr. 20).

Obr. 20 Potenciální ohroženost zemědělské půdy vodní erozí vyjádřená dlouhodobým průměrným smyvem půdy G v ČR ($t \cdot ha^{-1} \cdot rok^{-1}$) v roce 2017 (VUMOP, 2019)

Mezi další příčiny degradace půd v ČR patří acidifikace, dehumifikace, utužení, podmáčení a zasolování půd, v jejichž důsledku dochází ke snížení produkčních i ekologických funkcí. Snižuje se také biodiverzita, infiltrace v daném území a pH (eAGRI, 2019). V souvislosti s těžební činností a produkcí odpadů z těžby dochází k dalšímu tlaku na půdy, a to v souvislosti s ukládáním takzvané hlušiny či skrývky ve formě výsypek nebo hald v okolí míst těžby.

Situaci nadále zhoršují dopady klimatické změny a proto je půda jednou z cílových oblastí návrhů adaptace na změnu klimatu.

2.1.11 Lesy

Míra lesnatosti je v Libereckém kraji v porovnání s ostatními kraji České republiky nejvyšší. V roce 2017 činila výměra lesů v Libereckém kraji 136,5 tis. ha, což je 43,1 % z jeho celkové rozlohy.

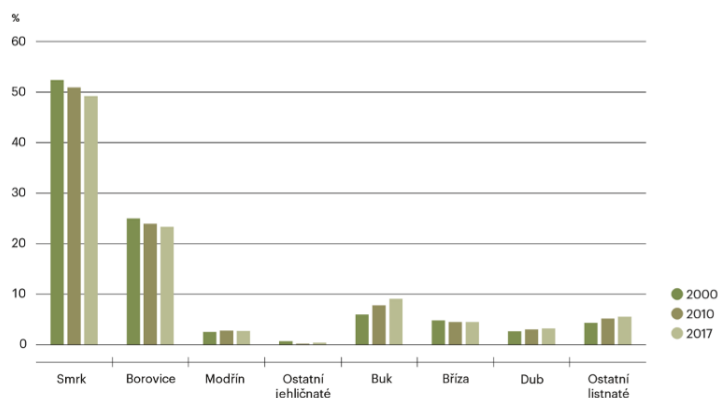
Hospodářské lesy s primární produkční funkcí se na celkové porostní ploše lesů podílely 62,9 %, následovaly lesy zvláštního určení s podílem 32,5 % a lesy ochranné s podílem 4,6 %. Nejčastěji zastoupenou věkovou kategorií v roce 2017 představovaly porosty ve věku 21–40 let, přičemž průměrný věk listnáčů byl 68 let a jehličnanů 64 let. Lesní porosty v Libereckém kraji byly tvořeny převážně jehličnany, jejichž podíl v roce 2017 byl 76,4 %. Nejčastěji zastoupenými jehličnany byly smrky (49,2 %) a borovice (23,4 %) (Cenia, 2018).

V průběhu roku 2017 bylo v Libereckém kraji uměle obnoveno (tzn. zalesněno) celkem 617 ha a ve srovnání s rokem 2016 je to o 179 ha (22,5 %) méně. Při výsadbě opět převažovaly jehličnaté dřeviny (65,8% podíl na zalesněné ploše). Smrk byl použit k zalesnění 215 ha (53,0 % plochy zalesněné

jehličnany), borovice byla vysazena na rozloze 151 ha (37,2 %) a jedle na rozloze 25 ha (6,2 %). Z listnatých dřevin, kterými bylo osázeno 34,2 % zalesněné plochy, se nejvíce využíval buk - bylo jím zalesněno 117 ha (55,5 % plochy zalesněné listnatými dřevinami). Dub byl vysazen na 74 ha (35,1 %), javor na 6 ha (8,1 %). Přírozenou obnovou došlo k zalesnění 195 ha lesa, to je o 74 ha méně než v roce 2016 (ČSÚ, 2017).

Od roku 2000 je možné pozorovat mírný trend postupného přibližování se doporučenému stavu skladby lesů (Obr. 21), a to i přesto, že nově zakládáné porosty byly z 66,8 % tvořeny jehličnatými stromy. Jehličnany ale rovněž zaujímaly v rámci těžeb 83,9 % z celkově vykáčeného lesního porostu, což vedlo k posilování podílového zastoupení listnáčů (Cenia, 2018).

Zdroj: ÚHÚL

Obr. 21 Druhá skladba lesů [%], 2000, 2010, 2017 (Cenia, 2018)

Za základní problémy hospodaření v lesích Libereckého kraje je považována nepříznivá druhová skladba lesů, přetrvávající vliv nevhodných hospodářských postupů, imisní zátěž ovzduší, vysoké stavy spárkaté zvěře a stoupající tlak veřejnosti a investorů na využití lesa k rekreaci a komerčnímu sportovnímu využití. Stejně jako v ostatních částech České republiky jsou zdejší smrkové porosty napadeny kůrovcem.

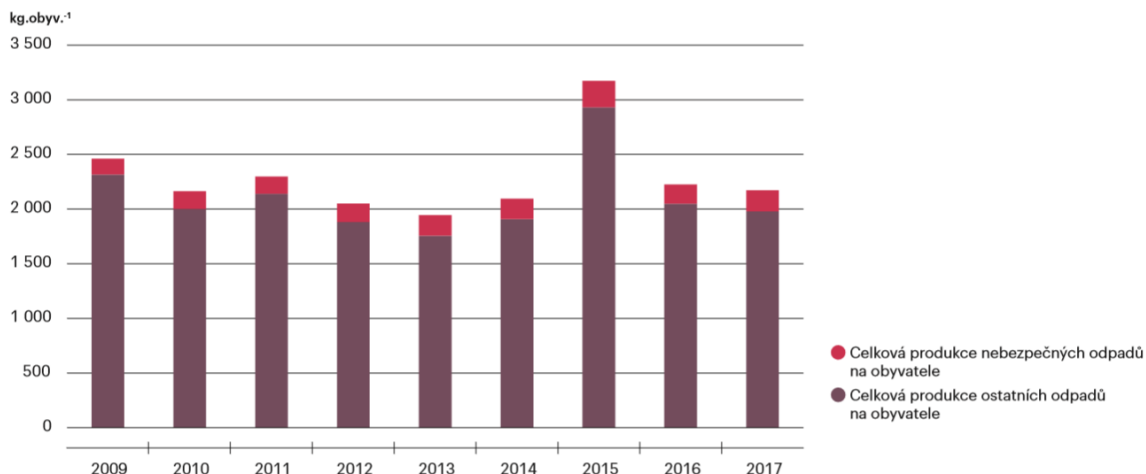
Ke střetům při využívání ložisek nerostných surovin ve vztahu k ochraně pozemků určených k plnění funkcí lesa došlo ve větší míře v prostoru těžby uranových ložisek a tyto střety je nutno též řešit zejména při těžbě sklářských a slévárenských písků.

2.1.12 Odpady

Problematiku nakládání s odpady řeší systematicky v Libereckém kraji každoročně vyhodnocovaný Plán odpadového hospodářství Libereckého kraje (dále POH LK). Ve vztahu k odpadovému hospodářství ČR je Liberecký kraj možno považovat za významné centrum technologických zařízení pro využívání a odstraňování odpadů. Část odpadů zpracovávaných v technologických zařízeních pro využívání a odstraňování odpadů Libereckého kraje přitom nepochází z území kraje.

Celková produkce odpadů se v Libereckém kraji dlouhodobě pohybuje okolo 900 tisíc tun za rok. V roce 2017 činila dle informačního systému VISOH MŽP celková produkce všech odpadů 958,2 tis. t (VISOH, 2019). Dílčí rozdíly v jednotlivých letech jsou závislé zejména na úrovni hospodářského růstu a prováděných investičních akcích stavebního charakteru (Liberecký kraj, 2018).

Dle informačního systému VISOH poklesla mezi lety 2009 a 2017 celková produkce odpadů v Libereckém kraji o 11,7 % a meziletečně (2016-2017) o 2,3 % na 2 171,4 kg.obyv⁻¹, tj. na nejnižší hodnotu v rámci České republiky. K nejvýraznějšímu nárůstu došlo ve sledovaném období v roce 2015 (Obr. 22), zejména z důvodu souběžného zvýšení celkové produkce nebezpečných odpadů a ostatních odpadů, které představují podstatnou část z celkové produkce odpadů. Produkce ostatních odpadů na obyvatele klesla dle VISOH od roku 2009, kvůli snížení produkce stavebních a demoličních odpadů, o 14,5 % na 1 977,4 kg.obyv⁻¹, tedy rovněž na nejnižší hodnotu v rámci ČR.

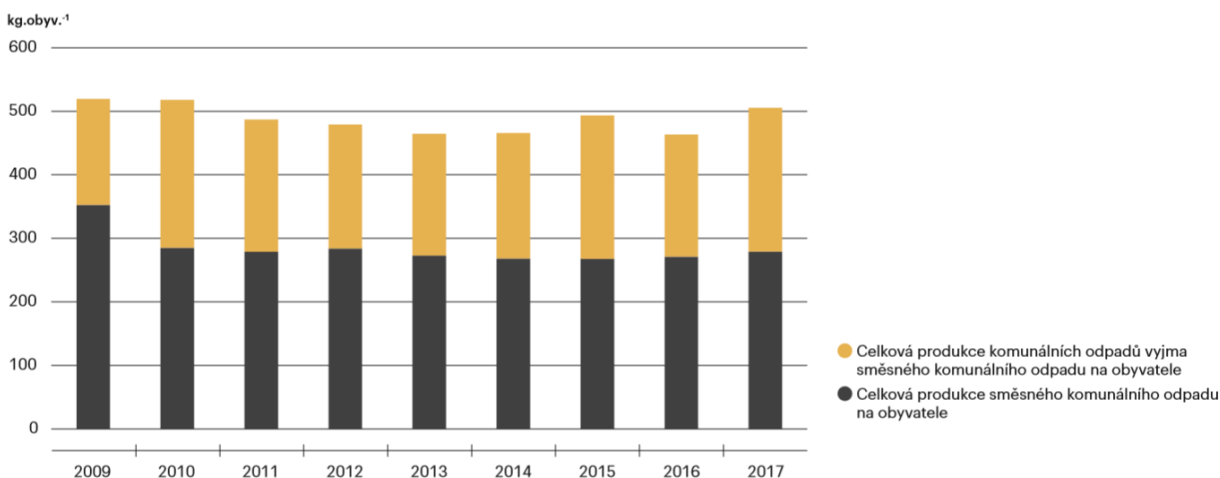
ČSÚ je zdrojem dat o počtu obyvatel ČR (střední stav).

Zdroj: CENIA, ČSÚ

Obr. 22 Celková produkce odpadů na obyvatele, celková produkce ostatních a nebezpečných odpadů na obyvatele [kg.obyv⁻¹], 2009–2017 (CENIA, 2018)

Celková produkce nebezpečných odpadů na obyvatele se mezi lety 2009-2017 zvýšila o 32,2 % na 194,1 kg.obyv.⁻¹ (dle VISOH 193,9 kg.obyv.⁻¹). K nárůstu došlo především v důsledku pokračující stavební a demoliční činnosti i sanací starých ekologických zátěží. Podíl celkové produkce nebezpečných odpadů na celkové produkci odpadů na obyvatele tak mezi lety 2009-2017 vzrostl z 6,0 % na 8,9 %.

Celková produkce komunálních odpadů na obyvatele se dle VISOH od roku 2009 snížila o 2,7 % na 504,9 kg.obyv.⁻¹ v roce 2017 (Obr. 23).

ČSÚ je zdrojem dat o počtu obyvatel ČR (střední stav).

Zdroj: CENIA, ČSÚ

Obr. 23 Celková produkce komunálních odpadů na obyvatele, celková produkce smíšeného komunálního odpadu na obyvatele [kg.obyv⁻¹], 2009–2017 (CENIA, 2018)

Nárůst produkce komunálních odpadů v posledním roce souvisí především se zvýšením produkce biologicky rozložitelného odpadu. Celková produkce smíšeného komunálního odpadu na obyvatele mezi lety 2009-2017 poklesla o 20,8 % na hodnotu 279,2 kg.obyv⁻¹ (dle VISOH 278,8 kg.obyv⁻¹) a její podíl na celkové produkci komunálních odpadů na obyvatele se ve sledovaném období snížil z 67,9 % na 55,2 % (CENIA, 2018).

V roce 2017 bylo v Libereckém kraji celkově vyprodukováno 222,8 tis. t komunálního odpadu, z toho bylo 157,9 tis. t komunálního odpadu dále využito a 87,6 tis. t odstraněno skládkováním, přestože ukládání komunálního odpadu na skládky v průběhu let v období 2009-2017 kolísá, nedaří se jeho podíl účinně snižovat (VISOH, 2019).

2.1.13 **Hluk**

Nejvýznamnějším zdrojem hluku v Libereckém kraji je doprava. Dopravní hluk je pro většinu obyvatel dominantní složkou rušivých hluků. Negativní působení hluku je zvýšeno koncentrací obyvatel na poměrně malých plochách. Zatížení obyvatel vysokou hladinou hluku je největší v zástavbě podél hlavních dopravních tahů. Klíčovými komunikacemi pro kraj jsou dálnice D10 a silnice I. třídy I/35. V kraji je poměrně hustá síť silnic I., II. a III. třídy. Dopravní zatížení těchto komunikací se významně liší podle důležitosti příslušné komunikace. Mezi další významné patří např. silnice I/9, I/10, I/13 a další.

Mezi příčiny zátěže hlukem z dopravy, patří nejen vzrůstající intenzita automobilové dopravy, ale také nevyhovující kvalita a nedostatečná kapacita komunikací, a chybějící obchvaty měst a obcí, ve kterých tak dochází k zátěži obytných území hlukem. Hluk z průmyslové činnosti je ve srovnání s hlukem z dopravy méně významný, s výjimkou některých lokalit v blízkosti průmyslových aktivit.

Vyhodnocení úrovně hlukové zátěže z automobilové dopravy je možno provést na podkladě výsledků strategického hlukového mapování (SHM), které však není vztaženo k hygienickým limitům podle české

legislativy, ale k mezním hodnotám dle evropské směrnice 2002/49/ES. Na základě této směrnice jsou hodnoceny následující hlukové ukazatele:

- L_{dvn} – hodnota hlukového ukazatele pro den-večer-noc (celkové obtěžování hlukem – 24 hod); tento ukazatel nemá v české legislativě stanoven limit, podle zákona č.523/2006 Sb. se uvažuje mezní hodnota 70 dB,
- L_n – hluk v noci (22 – 6 hod); limity viz výše, pro mapování se uvažuje mezní hodnota 60 dB.

Pro Liberecký kraj je významný nejaktuálnější dokument Návrh akčního hlukového plánu pro hlavní pozemní komunikace ve správě ŘSD ČR – 3. kolo – Liberecký kraj a aglomerace Liberec, z roku 2019 (AP hluk, 2019). Akční hlukové plány navazují na SHM a výsledky jsou reportovány Evropské komisi.

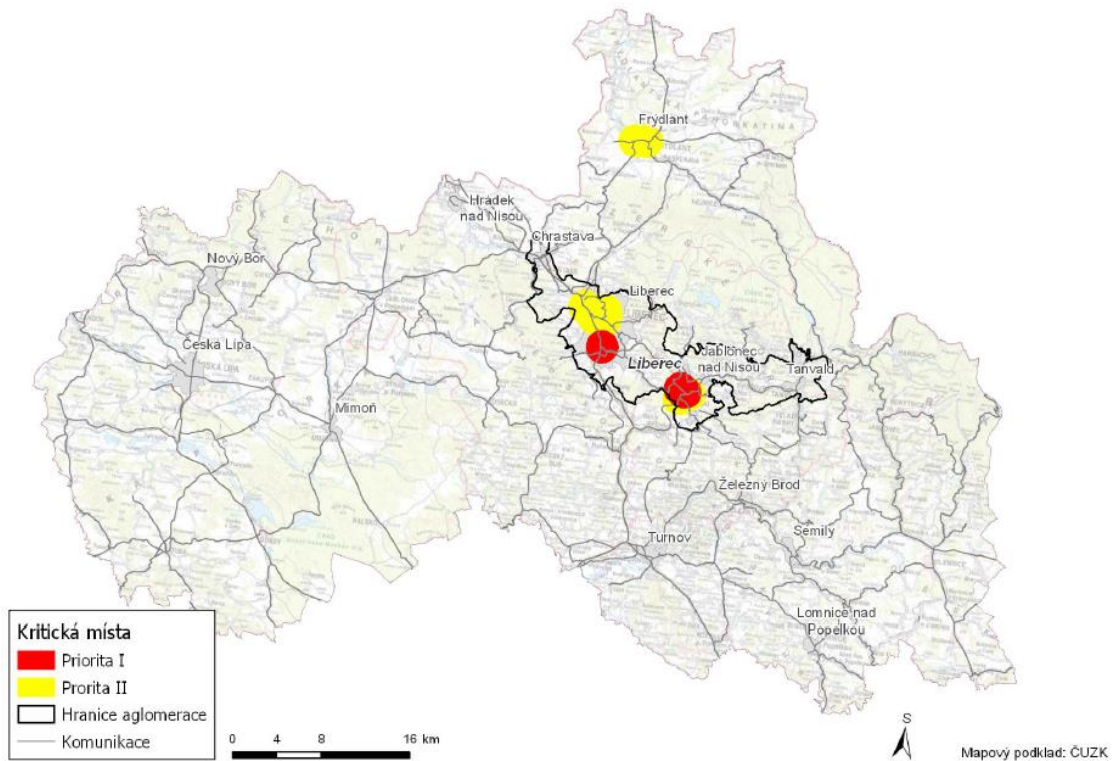
Na území Libereckého kraje (mimo aglomeraci Liberec) žije dle výsledků strategického mapování (AP hluk, 2019) v oblastech s překročenými mezními hodnotami hlukového indikátoru pro celodenní hlukovou zátěž z hlavních silnic 1 203 osob (0,3 % obyvatel kraje), v noci se jedná o 1 712, tj. 0,4 % obyvatel (ATEM, 2019).

Na území aglomerace Liberec žije v oblastech s překročenými mezními hodnotami hlukového indikátoru pro celodenní hlukovou zátěž z hlavních silnic 4 469 osob (1,0 % obyvatel kraje), v noci se jedná o 5 355, tj. 1,2 % obyvatel (ATEM, 2019).

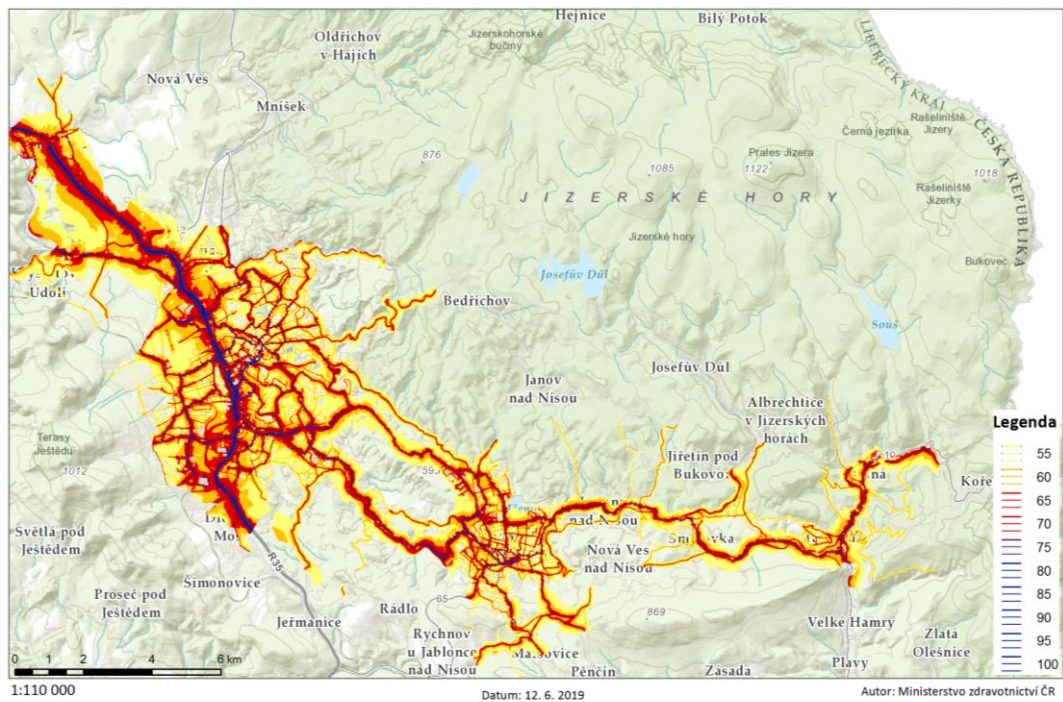
Libereckým krajem neprochází železniční trať, která by intenzitou provozu splňovala podmínky směrnice 2002/49/ES pro hlukové mapování, a zátěž obyvatelstva hlukem z železnic tudíž nebyla v kraji sledována (ATEM, 2019).

Na obrázcích Obr. 24 a Obr. 25 je zobrazena mapa lokalizující všechna kritická místa na území Libereckého kraje a aglomerace Liberec.

Vyhodnocení koncepce
Aktualizace Regionální surovinové politiky Libereckého kraje 2019

Obr. 24 Lokalizace vymezených kritických míst – LK a aglomerace Liberec (2019) (ATEM, 2019)

Obr. 25 SHM (2017) aglomerace Liberec – hluk ze silniční dopravy, Ldvn (ATEM, 2019)

Hluk je spolu s vibracemi také doprovodným jevem těžby nerostných surovin, především v okolí povrchových dolů. Hluk je způsoben provozem těžních technologií či provozem nákladní automobilové dopravy zabezpečující přepravu suroviny (Cenia, 2018).

2.1.14 **Kulturní památky**

Architektonické dědictví na území České republiky se dělí do dvou významných skupin – první jsou jednotlivé kulturní statky, které jsou prohlášeny vyhláškou Ministerstva kultury za kulturní památky, druhou jsou homogenní soubory, které představují památkově chráněná území. Na území Libereckého kraje se nachází více než 2 200 kulturních památek, které zastupují významné areály (např. zámky, hrady, kláštery, kostely, usedlosti, průmyslové objekty, technické stavby, atd.) i drobné objekty (např. kapličky, křížové cesty, boží muka, sochy, atd.), které jsou významnými krajinnými prvky.

Z celkového počtu kulturních památek je 15 prohlášeno nařízením vlády za **národní kulturní památky**:

Zámek Zákupy a hospodářský dvůr zámku v Zákupích, Zřícenina hradu Bezděz, Horský hotel a televizní vysílač Ještěd u Liberce, Hrad Grabštejn, Kostel sv. Vavřince a Zdislavy v Jablonném v Podještědí Zámek Frýdlant, Zámek Lemberk, Zámek Sychrov, Brusírna Harrachovské sklárny se strojním vybavením, Dlaskův statek v Dolánkách u Turnova, Janatův mlýn v Buřanech, Zámek Hrubý Rohozec, Zřícenina hradu Trosky, Poutní areál s kostelem Navštívení Panny Marie s farou a zvonící v Horní Polici, Poutní areál s kostelem Navštívení Panny Marie v Hejnicích.

Památkově chráněná území se dělí na památkové rezervace a památkové zóny.

Na území Libereckého kraje se nachází 8 **památkových rezervací**:

Lhota, Janovice, Rané, Žďár, Jizerka, Železný Brod – Trávníky, Horní Štěpanice, Lomnice nad Popelkou – Karlov.

Památkových zón se na území Libereckého kraje nachází celkem 29. Dělí se na městské, vesnické a krajinné.

Městské památkové zóny:

Česká Lípa, Dubá, Kamenický Šenov, Nový Bor, Zákupy, Jablonec nad Nisou, Český Dub, Frýdlant v Čechách, Hodkovice nad Mohelkou, Hrádek nad Nisou, Jablonné v Podještědí, Liberec, Jilemnice, Lomnice nad Popelkou, Turnov.

Vesnické památkové zóny:

Bukovec, Pavlovice, Kravaře, Karlov (okres Semily), Kruh, Sloup, Tubož, Velenice, Vojetín, Železný Brod, Kryštofovo Údolí, Újezdec (Syřenov).

Krajinné památkové zóny:

Zahrádecko, Lembersko.

Archeologické lokality

- Dolní Prusk- Hrad Pustý zámek, zřícenina a archeologické stopy
- Holany- Tvrz Rybnov, archeologické stopy
- Hostíkovice- Tvrz Milčany, archeologické stopy
- Mařenice- Výšinné opevněné sídliště - hradiště, archeologické stopy

- Pihel- Výšinné opevněné sídliště - hradiště, archeologické stopy
- Velenice- Tvrz, archeologické stopy
- Zahrádky- Výšinné opevněné sídliště – hradiště Frýdlant, archeologické stopy
- Frýdštejn- Hrad – strážní hrádek Drábovna, zřícenina a archeologické stopy
- Hradčany- Výšinné opevněné sídliště - hradiště, archeologické stopy
- Kobylky- Rovinné neopevněné sídliště, archeologické stopy
- Loučná- Výšinné opevněné sídliště – hradiště slovanské, archeologické stopy
- Pěnčín- Rovinné neopevněné sídliště, archeologické stopy
- Příšovice- Pohřebiště z pozdní doby bronzové
- Předlánce- Výšinné opevněné sídliště - hradiště, archeologické stopy
- Svijany- Pohřebiště, archeologické stopy
- Svijany- Rovinné neopevněné sídliště, archeologické stopy
- Svijany- Rovinné neopevněné sídliště Na Skalce, archeologické stopy
- Svijany- Rovinné neopevněné sídliště Slezsko, archeologické stopy
- Kundratice- Tvrz, archeologické stopy
- Mříčná- Tvrz Smiřično, archeologické stopy
- Mříčná- Tvrz, archeologické stopy

2.1.15 **Environmentální vzdělávání, výchova a osvěta**

Liberecký kraj má zpracovanou Koncepci environmentálního vzdělávání, výchovy a osvěty (EVVO) na období 2011-2020. Koncepce EVVO je dlouhodobý dokument, který na základě analýzy plnění cílů koncepce EVVO v období 2003 – 2009 představuje vizi Libereckého kraje, cíle a opatření, prostřednictvím kterých bude vize realizována. Cílem je zvýšení povědomí a znalostí obyvatel o životním prostředí (www.databaze-strategie.cz, 2019).

Praktickou ekologickou výchovu zajišťoval odbor životního prostředí a zemědělství Krajského úřadu Libereckého kraje prostřednictvím své příspěvkové organizace Středisko ekologické výchovy Libereckého kraje (STŘEVLIK, p.o.). Stejnými činnostmi organizace STŘEVLIK byly pobytové ekovýchovné programy pro školní kolektivy. Osvěta veřejnosti probíhala formou ekodnů (Vítání jara, Den Země, Den vlny, Den stromů) (CENIA, 2017).

Metodická podpora učitelů základních a středních škol probíhala zejména prostřednictvím sítě M.R.K.E.V. (metodika a realizace komplexní ekologické výchovy), kterou v Libereckém kraji koordinuje Městské středisko ekologické výchovy při ZOO Liberec – Divizna (CENIA, 2017).

Metodická podpora učitelů mateřských škol probíhala zejména prostřednictvím sítě Mrkvička, kterou v Libereckém kraji koordinuje Středisko ekologické výchovy Libereckého kraje (STŘEVLIK, p.o.) (CENIA, 2016).

V rámci Kalendáře vzdělávacích akcí resortu životního prostředí a zemědělství Libereckého kraje bylo během školního roku 2015/2016 připraveno celkem 35 akcí z oblasti EVVO a 28 akcí z oblasti zemědělství. Jednalo se o akce s celokrajskou působností (krajské konference k EVVO pro MŠ, ZŠ a SŠ, Ekologická olympiáda, soutěž Zlatý list, Festival Proměny v Geoparku Ralsko, Ekofestival Liberec – Greenfest aj.) i s mikroregionálním významem (především ekodny pro rodiny s dětmi) (CENIA, 2017).

V roce 2016 pokračovalo Specializační studium pro školní koordinátory EVVO (ekologické výchovy a osvěty) z Královéhradeckého, Libereckého a Pardubického kraje, a to celkem pro 27 pedagogů.

Liberecký kraj také dlouhodobě spolupracuje s AOS EKO-KOM na třídění komunálních odpadů. V rámci společného projektu se trvale rozšiřuje síť barevných kontejnerů v obcích kraje, velký důraz je kladen také na motivaci obyvatel k třídění. Obce soutěží o Zlatou popelnici – v roce 2016 proběhl již 12. ročník této soutěže. Zároveň je kraj partnerem v projektech se společnostmi (kolektivními systémy) ASEKOL a ELEKTROWIN, které sdružují výrobce elektrozařízení a plní za ně povinnosti zpětného odběru elektrozařízení (CENIA, 2017).

Významným počinem bylo vydání Atlasu životního prostředí v Libereckém kraji, jehož cílem je informovat odbornou, laickou a hlavně školskou veřejnost o stavu životního prostředí v Libereckém kraji, o jeho změnách za poslední období a v některých aspektech i o očekávaném vývoji do budoucna. Atlas byl v roce 2016 vydán v tištěné verzi a připravuje se i webová verze a verze pro mobilní telefony (CENIA, 2017).

Další ekologickou výchovu umožňují webové stránky, a to například Ekovýchova Libereckého kraje a Geoportál Libereckého kraje (CENIA, 2017).

2.1.16 Vývoj životního prostředí bez provedení koncepce

Aktualizace Regionální surovinové politiky Libereckého kraje 2019 byla připravována ve spolupráci s klíčovými aktéry rozvoje území. Do přípravy byli zapojeni členové samosprávy Libereckého kraje, zástupci dotčených odborů KÚ LK - odboru životního prostředí a zemědělství, odboru regionálního rozvoje a evropských projektů, odboru dopravy a odboru územního plánování a stavebního řádu Krajského úřadu Libereckého kraje, Ministerstva průmyslu a obchodu, příslušných územních odborů Ministerstva životního prostředí (Liberec, Chomutov, Hradec Králové), se zástupci oboru geologie MŽP a zástupci dotčených obcí Libereckého kraje a dalších. Výsledkem prací a jednání je ARSP LK 2019 v této jedné, předložené variantě.

Kromě navržené varianty lze definovat také variantu nulovou, která by znamenala zachování stávajícího stavu bez realizace Strategie. V případě nulové varianty by vývoj životního prostředí pokračoval ve stávajících trendech, které však Strategie může ovlivnit jen zprostředkovaně a pouze částečně, protože životní prostředí může být současně významně ovlivňováno řadou dalších vlivů (například aplikace výsledků vědy a výzkumu do praxe, stav průmyslové výroby, ale i politická situace a další), včetně vlivů jiných celostátních, případně krajských koncepcí.

Cílem ARSP LK 2019 je především racionální a hospodárné využívání nerostného bohatství Libereckého kraje a doporučení pro využití ložisek nerostných surovin na území kraje do roku 2030. Koncepce je odborným podkladem pro rozhodování o využití ložisek nerostných surovin na území kraje. Potřeba jejího zpracování vyplývá mimo jiné ze Státní surovinové politiky ČR.

Koncepce tedy směřuje především k zajištění ochrany nerostných surovin do příštích let a vymezuje nová chráněná ložisková území, to vše s ohledem na limity území a ochranu životního prostředí. RSP LK je jedním z podkladů pro tvorbu koncepčních dokumentů kraje, pro tvorbu Zásad územního rozvoje kraje a územně plánovacích dokumentací obcí a dále je součástí územně-analytických podkladů kraje a obcí. Bez provedení aktualizace by se tedy neprojevil její pozitivní vlivy z hlediska udržitelného rozvoje území, a rozvoj území kraje by bylo obtížnější koordinovat především tam, kde se vyskytují zásoby nerostných surovin. Neprovedení koncepce by také mohlo vést k nedostatečnému zajištění ochrany zdrojů nerostných surovin Libereckého kraje.

3 CHARAKTERISTIKA ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ V OBLASTECH, KTERÉ BY MOHLY BÝT PROVEDENÍM KONCEPCE VÝZNAMNĚ ZASAŽENY

Aktualizace Regionální surovinové politiky Libereckého kraje 2019 (dále také ARSP LK) se týká celého území Libereckého kraje. Životní prostředí v dotčeném území bylo zevrubně popsáno v kapitole 2, a proto se kapitola 3 zabývá pouze souhrnnou charakteristikou oblastí, které by mohly být uplatněním koncepce významně ovlivněny.

Dopady realizace ARSP LK se mohou lišit nejen podle charakteru jednotlivých opatření, ale také podle citlivosti lokalit potenciálně dotčených aktivitami, jimž příslušná prioritní oblast tvoří rámeček. Tuto problematiku řeší důsledné uplatňování environmentálních kritérií pro výběr aktivit / oblastí intervence (viz kapitola 11 Vyhodnocení) a vzhledem k tomu, že pomocí těchto environmentálních kritérií budou eliminovány (nebudou podpořeny) aktivity, které by mohly mít negativní vliv na životní prostředí, neměly by být realizací ARSP LK žádné oblasti významně (negativně) zasaženy. Nicméně je však třeba uvést, že v zájmovém území existují „citlivé“ oblasti, v nichž je potřebné vyhodnocovat případné dopady aktivit, potenciálně navrhovaných k podpoře v rámci ARSP LK, z hlediska jejich možných nepříznivých vlivů na životní prostředí zvláště důsledně. Jedná se konkrétně o následující oblasti:

Oblasti se zvláště zhoršeným stavem životního prostředí

Z analýzy stavu životního prostředí Libereckého kraje vyplynulo, že postižení některých složek životního prostředí, především ovlivnění kvality ovzduší emisemi z dopravy, průmyslových a energetických podniků, lokálních topenišť a dálkovým přenosem škodlivin, a ovlivnění akustické (hlukové) situace hlukem zejména z dopravy, může mít potenciální rizikový vliv na životní prostředí a zdraví obyvatel.

V této souvislosti lze tedy považovat oblasti s nejvíce zatíženým ovzduším (intravilány měst, okolí nejzatíženějších komunikací a podobně) a hlukovou zátěží obyvatel (zvýšená hluková zátěž v důsledku dopravy) za území se zvláště zhoršeným stavem životního prostředí, v němž je potřeba věnovat pozornost jak potenciálně negativním, tak především možným pozitivním dopadům koncepce, která by umožnila tuto situaci zlepšit.

Oblasti se zvýšenými požadavky na ochranu přírody a krajiny.

Jedná se především o zvláště chráněná území a území evropsky významných lokalit a ptačích oblastí soustavy NATURA 2000 dle zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů. Jde také o další cenná území (přírodní parky, prvky ÚSES, významné krajinné prvky a další), které mají svůj vliv na atraktivitu Libereckého kraje a tvoří zázemí pro obyvatele zatížených oblastí. Vymezení těchto území je důležité zejména z hlediska jejich potenciálního ohrožení intervencemi ARSP LK.

Dále se jedná například o území ohrožená fragmentací krajiny, území kde je snížena migrační propustnost území, území kde je snížena ekologická stabilita krajiny a podobně. V souvislosti s dopady klimatické změny patří mezi oblasti se zvýšenými požadavky na ochranu přírody, které by mohly být ARSP LK významně zasaženy, také území se zvýšenou zranitelností vůči dopadům klimatické změny, tedy vůči suchu, extrémním meteorologickým jevům a dalším projevům klimatické změny (narušení vodního režimu, zvýšené riziko eroze a další).

4 VEŠKERÉ SOUČASNÉ PROBLÉMY ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ, KTERÉ JSOU VÝZNAMNÉ PRO KONCEPCI, ZEJMÉNA VZTAHUJÍCÍ SE K OBLASTEM SE ZVLÁŠTNÍM VÝZNAMEM PRO ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ

4.1 Významné problémy životního prostředí v dotčeném území

Stav životního prostředí, včetně současných problémů, a, tam kde to bylo na základě dostupných dat možné, také trendů jeho vývoje, je zevrubně popsán výše v kapitole č. 2.

Náplní této kapitoly je identifikace hlavních problémů životního prostředí v území potenciálně dotčeném implementací Aktualizace Regionální surovinové politiky Libereckého kraje 2019.

Současné problémy životního prostředí významné pro ARSP LK 2019 byly identifikovány jednak na základě problémové analýzy, která je součástí aktualizace ARSP LK 2019, a jednak na základě analýzy stavu a vývoje životního prostředí v území potenciálně dotčeném její implementací (kapitola číslo 2 Vyhodnocení).

Hlavní identifikované problémy životního prostředí v dotčeném území jsou v kapitole 5.3 Vyhodnocení využity rovněž pro stanovení sady referenčních cílů ochrany životního prostředí, jako základní metody hodnocení vlivů koncepce na životní prostředí.

Níže jsou, hierarchicky dle závažnosti, uvedeny hlavní uvažované problémy životního prostředí v České republice, významné pro Aktualizaci Regionální surovinové politiky Libereckého kraje 2019:

OVZDUŠÍ

- Zvyšující se podíl emisí z dopravy, včetně sekundární prašnosti, a to zejména v kategorii suspendovaných částic frakce PM₁₀, ale i oxidů dusíku, oxidu uhelnatého, benzo(a)pyrenu v okolí komunikací zatížených intenzivní automobilovou dopravou a v sídlech, mimo jiné také v důsledku nevyhovující kvality a nedostatečné kapacity komunikací a v důsledku chybějících obchvatů obcí. Prašnost vyvolaná těžební činností a transportem surovin ke zpracovatelům.

Navrhovaná Aktualizace Regionální surovinové politiky Libereckého kraje 2019 může přispět k omezení emisí do ovzduší souvisejících s těžbou, zpracováním a přepravou surovin. Míra emisní zátěže může být potenciálně pozitivně ovlivněna například v důsledku implementace obecných opatření (například opatření A.8., A.15., A.34.) a opatření uvedená v části D. Opatření pro minimalizaci vlivů na životní prostředí a veřejné zdraví (opatření D.1., D.2.).

VODA

- Znečištění Ploučnice v souvislosti s těžbou uranu ve Stráži pod Ralskem.
- Málo využívaný přirozený potenciál krajiny zadržovat vodu, málo využívaná samočistící schopnost vody.
- Narušený vodní režim, snížená retenční schopnost krajiny.
- Kvalita podzemních vod ovlivněná starými ekologickými zátěžemi (např. těžbou uranu na území sousedícím s bývalým vojenským výcvikovým prostorem Ralsko – Mimoň).

Posuzovaná Aktualizace Regionální surovinové politiky Libereckého kraje 2019 zahrnuje opatření, která mohou přispívat k ochraně kvality vod. Pozitivní vliv na vodu může mít implementace obecných opatření (*například opatření A.8., A.29.*) a opatření uvedených v části D. Opatření pro minimalizaci vlivů na životní prostředí a veřejné zdraví (*opatření D.9., D.10., D.11.*).

HORNINOVÉ PROSTŘEDÍ, STARÉ EKOLOGICKÉ ZÁTĚŽE

- Zabezpečení území po těžbě uranu zejména z hlediska kontaminace podzemní vody radionuklidy.
- Devastace území v důsledku těžby.
- Staré ekologické zátěže v lokalitách bývalých i dosud provozovaných průmyslových zařízení.

Součástí navrhované Aktualizace Regionální surovinové politiky Libereckého kraje 2019 jsou opatření, které mohou přispět k sanaci starých zátěží a k revitalizaci a využití brownfieldů například obecná opatření A.28., A.36., opatření uvedená v části C Opatření pro rekultivace (*například C.1., C.2., C.4., C.9., C.11. C.16.*) a opatření v části D. Opatření pro minimalizaci vlivů na životní prostředí a veřejné zdraví (*například opatření D.9., D.10., D.13., D.15.*).

PŮDA

- Vodní a větrná eroze orné půdy.
- Kontaminace půd v souvislosti s průmyslovou a těžební činností v kraji.
- Pokračující zábory zemědělské půdy - v důsledku těžby, ale také jako pokračování zájmu o nezemědělské využití zemědělského půdního fondu pro účely bydlení a podnikání. Dále v důsledku přeložek dopravní infrastruktury.
- Tlak na zábory půdy v souvislosti s ukládáním odpadů z těžby (skrývky) na zemědělskou půdu.

Navrhovaná Aktualizace Regionální surovinové politiky Libereckého kraje 2019 může přispět k omezení negativních vlivů na půdu a k ochraně zemědělského půdního fondu díky implementaci jak obecných opatření (*například opatření A.30., A.37.*), tak uvedená v části C Opatření pro rekultivace (*například C.2., C.6., C.12.*) a opatření v části D. Opatření pro minimalizaci vlivů na životní prostředí a veřejné zdraví (*například opatření D.5.*)

PŘÍRODA A KRAJINA

- Střety mezi zájmy ochrany přírody a rozvojovými záměry v oblasti těžby nerostných surovin.
- Degradace krajinného rázu vlivem rozsáhlých těžebních ploch.
- Ohrožení cenných lokalit vzniklých přirozenou sukcesí po předchozí těžbě.
- Vodní a větrná eroze.

Součástí navrhované Aktualizace Regionální surovinové politiky Libereckého kraje 2019 jsou obecná opatření (*například opatření A.8., A.18., A.27., A.28., A.29., A.30.*), opatření uvedená v části C Opatření pro rekultivace (*například opatření C.2., C.4., C.7., C.16.*) a opatření uvedená v části D. Opatření pro minimalizaci vlivů na životní prostředí a veřejné zdraví (*například opatření D.7., D.14., D.18., D.19.*), která mohou přispět k omezení negativních vlivů na přírodu.

LESY

- Střety využívaných ložisek nerostných surovin s ochranou lesního půdního fondu.

Součástí navrhované Aktualizace Regionální surovinové politiky Libereckého kraje 2019 jsou opatření, které mohou přispět k omezení negativních vlivů na lesy například obecná opatření A.19. A.30., opatření uvedená v části C Opatření pro rekultivace (*například C.12.*) a opatření v části D. Opatření pro minimalizaci vlivů na životní prostředí a veřejné zdraví (*například opatření D.4., D.8., D.19.*)

ODPADOVÉ HOSPODÁŘSTVÍ

- Odstraňování nebezpečných odpadů průmyslových výrobních a těžebních a ze sanací starých ekologických zátěží.
- Vytváření odpadů z doprovodných surovin (hlušina) ve formě výsypek a hald s potenciálním záborem zemědělské půdy.

Posuzovaná Aktualizace Regionální surovinové politiky Libereckého kraje 2019 zahrnuje opatření zaměřená na řádné nakládání s odpady a využívání odpadů jako druhotné suroviny, například obecná opatření A.24. A.26., opatření uvedená v části C Opatření pro rekultivace (*například opatření C.15.*) a opatření v části D. Opatření pro minimalizaci vlivů na životní prostředí a veřejné zdraví (*například opatření D.13.*)

HLUK

- Hluk především z automobilové dopravy v okolí komunikací, zatížených intenzivní automobilovou dopravou, zejména v intravilánech měst a obcí a podél zatížených komunikací.
- Zvýšené hlukové zatížení v okolí některých průmyslových areálů.
- Hluk generovaný těžbou surovin – ze skrývky a těžby, v místě těžeben a úpraven, v důsledku deponování produktů těžby i odvalů a v důsledku dopravy.

Navrhovaná Aktualizace Regionální surovinové politiky Libereckého kraje 2019 může přispět k omezení hluku z automobilové dopravy a s tím související hlukové zátěže obyvatel. Hluková (akustická) situace může být potenciálně pozitivně ovlivněna například v důsledku implementace obecných opatření A.33., A.34., A.39. a opatření v části D. Opatření pro minimalizaci vlivů na životní prostředí a veřejné zdraví (*například opatření D.1.*)

4.2 Současné problémy životního prostředí vztahující se k oblastem se zvláštním významem pro životní prostředí

NATURA 2000

Možnost významného vlivu Strategie na lokality soustavy Natura 2000 byla posouzena orgány ochrany přírody. Jejich stanoviska byla zahrnuta do Oznámení a vychází z nich i část závěrů zjišťovacího řízení týkající se soustavy Natura 2000.

Ze závěru zjišťovacího řízení Ministerstva životního prostředí – odboru posuzování vlivů na životní prostředí a integrované prevence - Č. j.: MZP/2017/710/2758 ze dne 27. 11. 2017 k této koncepci mimo jiné vyplývalo, že *tato koncepce podléhá posouzení důsledků na EVL a PO dle § 45i zákona o ochraně přírody a krajiny.*

Na uvedeném základě bylo zpracováno Posouzení vlivu koncepce na evropsky významné lokality a ptačí oblasti podle §45i zákona č. 114/1992 Sb. o ochraně přírody a krajiny, v platném znění (tzv. „naturové

hodnocení“), jehož závěry byly využity při formulaci návrhu stanoviska, a které tvoří přílohu č. 1 tohoto Vyhodnocení.

Z jeho závěrů vyplývá, že předložená koncepce ani jednotlivé cíle, opatření, kritéria a úkoly v ní uvedené nebude mít významně negativní vliv na celistvost a předměty ochrany evropsky významných lokalit a ptačích oblastí v rámci soustavy Natura 2000.

4.3 Současné problémy v oblasti veřejného zdraví

Základní charakteristiky týkající se zdraví obyvatel Libereckého kraje jsou popsány v kapitole 2. Níže jsou shrnuty hlavní vybrané obecné skutečnosti týkající se problémů souvisejících s veřejným zdravím. Posouzení relevantních vlivů ARSP LK 2019 na veřejné zdraví je provedeno v samostatné specializované studii „Aktualizace Regionální surovinové politiky Libereckého kraje 2019 - Hodnocení vlivů na veřejné zdraví“.

V souvislosti s předmětem koncepce jsou v této kapitole zvýrazněny pouze hlavní determinanty zdraví, které mohou být v přímé či nepřímé souvislosti s těžbou surovin.

Kvalita vody

Kvalita vody je posuzována jako zdravotní nezávadnost povrchových a podzemních vod, dostupnost a dostatečnost zásob vody (zejména pitné). Zdravotní rizika z pitné vody jsou v ČR nízká. Lokálně je třeba chránit kvalitu pitné vody před potenciálním znečištěním v důsledku těžby nerostných surovin.

Kontaminaci půdy a horninového prostředí nežádoucími látkami

Riziko kontaminace vod se váže na **kontaminaci půdy a horninového prostředí nežádoucími látkami**. Zde kromě rizika kontaminace vody představuje riziko také vdechování půdních částic ve formě prachu a konzumace problematických plodin. V kapitole 2 tohoto Vyhodnocení jsou popsány kapitoly věnované kvalitě vod, nakládání s půdou a starým ekologickým zátěžím. Determinanty „kvalita vody“ a „kontaminace“ (ty zahrnují staré ekologické zátěže i nakládání s půdou) zde již proto podrobněji popisovány nejsou.

Dalšími determinantami zdraví, které mohou být koncepcí ovlivněny, jsou kvalita ovzduší, hluková zátěž, dopravní nehody a socioekonomické podmínky (především zaměstnanost), které jsou více popsány níže.

Znečištění ovzduší

Podle Světové zdravotnické organizace způsobuje znečištění životního prostředí v evropském regionu až 19 % onemocnění. Pouze v důsledku **znečištění ovzduší** polétavým prachem předčasně zemře v ČR 6 – 7 tisíc lidí, přičemž nejvíce jsou vždy postiženy citlivé osoby, jako jsou dlouhodobě nemocní či senioři. Podíl předčasných úmrtí způsobených znečištěním ovzduší aerosolovým částicemi byl v ČR odhadnut na 6,9 % všech úmrtí. Znečištění ovzduší aerosolovými částicemi má za následek ročně přibližně 900 hospitalizací pro akutní srdeční a 1 400 hospitalizací pro akutní respirační obtíže. Navýšení úmrtnosti oproti roku 2016 způsobila v roce 2017 lednová a únorová smogová situace (CENIA, 2018; MZ ČR, 2014).

Mezi nejvýznamnější znečišťující látky z pohledu lidského zdraví dlouhodobě patří suspendované částice frakce PM₁₀, PM_{2,5} a PM₁, na které se váží polycyklické aromatické uhlovodíky (např. benzo(a)pyren). V současné době jsou meziroční výkyvy dány zejména meteorologickými podmínkami a v zimní části roku jsou spojeny zejména s inverzním charakterem počasí. Závažnost expozice obyvatelstva směsi suspendovaných částic závisí na jejich koncentraci, velikosti, tvaru a chemickém složení. Zvýšené

koncentrace těchto znečišťujících látek přispívají celkově k nárůstu nemocnosti i úmrtnosti, zejména se jedná o onemocnění srdce a cév, dýchacího ústrojí, zvýšení kojenecké úmrtnosti a prohlubování potíží astmatiků. Ultrajemné částice (velikost 1–100 nm) mohou proniknout i do krevního oběhu, odkud se dále dostanou do všech orgánů. U benzo(a)pyrenu jsou navíc prokázány karcinogenní účinky (CENIA, 2018).

Přízemní ozon (O₃) u lidí poškozuje zejména dýchací soustavu a dráždí dýchací cesty, v případě vegetace pak přízemní ozon negativně působí na asimilační orgány rostlin a ovlivňuje tak jejich produkční schopnost. Vysoké koncentrace NO_x a SO₂, VOC a CO způsobují dýchací potíže, prohlubují astmatické potíže a jsou spojeny se zvýšením celkové, kardiovaskulární a respirační úmrtnosti, ovlivňují také negativně nervovou soustavu.

Vliv imisí těžkých kovů spočívá v jejich toxických, mutagenních a karcinogenních vlastnostech a ve schopnosti akumulace v jednotlivých složkách životního prostředí a v živých organismech. Rozložení imisních zátěží jednotlivých škodlivin na území kraje je popsáno v kapitole 2 tohoto Vyhodnocení.

Podle zprávy WHO o zdravotních účincích a následcích **hlukové zátěže** evropské populace je, po znečištění ovzduší, hluk druhou nejvýznamnější environmentální determinantou zdraví. Dostatečně prokázaným zdravotním účinkem hluku je vliv na kardiovaskulární systém, rušení spánku, nepříznivé ovlivnění osvojování řeči a čtení u dětí, a ušní šelesty jako následek poslechu z reprodukované hudby (MZ ČR, 2014). Zatížení hlukem na území Libereckého kraje, včetně počtu zasažených osob, je blíže popsáno v kapitole 2 tohoto Vyhodnocení.

Dopravní nehodovost je další významnou determinantou veřejného zdraví. Liberecký kraj patří ke krajům s průměrným počtem nehod na obyvatele. V roce 2017 bylo na území kraje evidováno celkem 4 443 nehod, při kterých bylo usmrceno 24 osob (podprůměrná úmrtnost). Pod vlivem alkoholu došlo ke 230 nehodám. Z dlouhodobého hlediska je trend počtu dopravních nehod stabilní, počet nehod byl v roce 2017 obdobný jako v roce 2009, kdy došlo v kraji k 4 366 nehodám. Mezi lety 2009 a 2017 byl počet nehod nižší s nejpříznivějším rokem 2014, kdy došlo v kraji k pouze 3 572 nehodám.

Z celkového počtu nehod v roce 2017 v Libereckém kraji připadá na nehody v obcích celkem 2 862 nehod, mimo obec se jich odehrálo 1 581, přičemž největší nehodovost byla zaznamenána na místních komunikacích (1 473 nehod) a poté následovaly silnice I. třídy (1 146 nehod) (ATEM, 2019).

Socioekonomické faktory spolu s faktory sociálními představují v dnešní době nejdůležitější individuální determinanty zdraví. Lidé s nižším sociálním a socioekonomickým postavením (nižší příjmy, vzdělání nebo nižší uplatnění na trhu práce) mají obvykle horší zdravotní stav jak z hlediska vyšší intenzity celkové úmrtnosti, vyšší intenzity úmrtnosti na nemoci oběhové soustavy, na řadu zhoubných novotvarů a na vnější příčiny, tak i z hlediska vyššího podílu předčasných úmrtí a vyšší míry incidence řady chronických onemocnění než osoby s vyšším socioekonomickým postavením (ATEM, 2019).

5 CÍLE OCHRANY ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ STANOVENÉ NA MEZINÁRODNÍ, KOMUNITÁRNÍ NEBO VNITROSTÁTNÍ ÚROVNI, KTERÉ MAJÍ VZTAH KE KONCEPCI A ZPŮSOB, JAK BYLY TYTO CÍLE VZATY V ÚVAHU BĚHEM JEJÍ PŘÍPRAVY, ZEJMÉNA PŘI POROVNÁNÍ VARIANTNÍCH ŘEŠENÍ

Při tvorbě Aktualizace Regionální surovinové politiky Libereckého kraje 2019 (ARSP LK 2019) byly jejími zpracovateli brány v úvahu všechny relevantní koncepce (koncepce s cíli relevantními pro ochranu životního prostředí) v oblasti kohezní politiky a regionálního rozvoje na mezinárodní a národní úrovni.

Výběr, popis a porovnání cílů jednotlivých koncepčních materiálů v oblasti životního prostředí má za účel stanovit na jejich základě referenční cíle ochrany životního prostředí pro následné hodnocení ARSP LK 2019 (kapitola 6). Vzhledem k tomu, že jako hlavní potenciálně problematické oblasti z hlediska realizace ARSP LK 2019 byly v analytické části identifikovány znečištění ovzduší, vlivy na přírodu, krajinu a půdní fond a hluk, byly pro stanovení environmentálních referenčních cílů vybrány především cíle takto zaměřených dokumentů.

Relevantní koncepce, které zahrnují cíle ochrany životního prostředí a které byly brány v úvahu při přípravě ARSP LK 2019, jsou přehledně uvedeny níže a podrobněji popsány v následující podkapitole.

Vztah strategie ke strategickým dokumentům na mezinárodní / komunitární úrovni

ARSP LK 2019 je v souladu s cíli ochrany životního prostředí relevantních koncepcí na mezinárodní / komunitární úrovni, protože hlavní rámec pro zpracování ARSP LK 2019 tvoří Surovinová politika České republiky v oblasti nerostných surovin a jejich zdrojů, do které jsou implementovány principy evropské integrované surovinové strategie „The Raw Materials Initiative“ z roku 2008 a dalších navazujících dokumentů EU (strategie Evropa 2020 - Evropa účinněji využívající zdroje; Akční plán EU pro oběhové hospodářství z 2. prosince 2015).

Vztah strategie ke strategickým dokumentům na národní úrovni

Níže jsou uvedeny koncepce s relevancí k cílům ochrany životního prostředí, které byly výše v rámci kapitoly 1.4 vyhodnoceny jako dokumenty, ke kterým má Aktualizace Regionální surovinové politiky

Libereckého kraje 2019 (ARSP LK 2019) velmi silný (3), respektive silný (2) vztah:

- Surovinová politika České republiky v oblasti nerostných surovin a jejich zdrojů (2017)
- Politika územního rozvoje České republiky (úplné znění závazné od 1. 9. 2021)
- Strategie regionálního rozvoje ČR 2021+ [SRR ČR 2021-2027]
- Státní politika životního prostředí České republiky 2030 s výhledem do 2050
- Strategie ochrany biologické rozmanitosti ČR 2016-2025 (2016)
- Státní program ochrany přírody a krajiny ČR pro období 2020-2025
- Plán odpadového hospodářství ČR 2015 – 2024
- Program předcházení vzniku odpadů ČR (2014)
- Aktualizace politiky druhotných surovin České republiky pro období 2019-2022 (2019)
- Akční plán na podporu zvyšování soběstačnosti České republiky v surovinových zdrojích substitucí primárních zdrojů druhotnými surovinami (2015)

- Dopravní politika České republiky pro období 2021 – 2027 s výhledem do roku 2050

Regionální a krajské

- Program zlepšování kvality ovzduší zóna Severovýchod - CZ05 (aktualizace 2020)
- Úplné znění Zásad územního rozvoje Libereckého kraje (ve znění Aktualizace č. 1)
- Strategie rozvoje Libereckého kraje 2021-2027 (2020)
- Aktualizace koncepce ochrany přírody a krajiny Libereckého kraje 2021+
- Plán odpadového hospodářství Libereckého kraje 2016-2025 (2016)

5.1 Přehled cílů ochrany životního prostředí souvisejících koncepčních materiálů

5.1.1 **Evropská surovinová strategie – Raw Materials Initiative (2008)**

The Raw Materials Initiative je strategií Evropské komise, sloužící pro řešení různých výzev souvisejících s přístupem k neenergetickým a nezemědělským surovinám, tak, aby byla zajištěna bezpečnost těchto surovin a nabídka zdrojů pro ekonomický růst. RMI je založena na třech pilířích:

- zajištění rovných podmínek v přístupu ke zdrojům ve třetích zemích;
- podpora udržitelných dodávek surovin z evropských zdrojů a
- zvýšení účinnosti zdrojů a podpora recyklace.

Gestor: Evropská komise

Časový rámec: 2008-průběžně

Hodnocení:

ARSP LK 2019 je s Evropskou surovinovou strategií - The Raw Materials Initiative (dále RMI) v souladu. RMI je zastřešujícím dokumentem pro Surovinovou politiku České republiky v oblasti nerostných surovin a jejich zdrojů (2017), do které jsou principy evropské integrované surovinové strategie RMI implementovány. Ze Surovinové politiky České republiky (viz níže) ARSP LK 2019 vychází. Návaznost je možné vidět především v oblasti podpory udržitelných dodávek surovin z domácích zdrojů a zvýšení účinnosti zdrojů a podpora recyklace.

5.1.2 **Surovinová politika České republiky v oblasti nerostných surovin a jejich zdrojů (2017)**

Surovinová politika České republiky v oblasti nerostných surovin a jejich zdrojů (dále jen Surovinová politika) je dokumentem, kterým vláda České republiky formuluje politický, legislativní a administrativní rámec ke spolehlivému, cenově dostupnému a dlouhodobě udržitelnému zásobování surovinami. Surovinová politika je ve smyslu kompetenčního zákona strategickým dokumentem vyjadřujícím cíle státu v oblasti nerostných surovin v souladu s potřebami hospodářského a společenského rozvoje, včetně ochrany životního prostředí.

Strategickým cílem Surovinové politiky zohledňujícím životní prostředí je Udržitelnost (udržitelný rozvoj) = efektivní využití domácích zdrojů surovin, které je dlouhodobě udržitelné z pohledu životního prostředí (nezhoršování kvality životního prostředí), finančně-ekonomického (finanční stabilita těžebního sektoru a na něj navazující odvětví hospodářství a schopnost zajistit potřebné investice do obnovy a rozvoje včetně rekultivace), lidských zdrojů (technická vzdělanost), sociálních dopadů (zaměstnanost) a současně

je třeba klást důraz na komunikaci s veřejností (otevřená informovanost, zapojení lokálních autorit, osvěta).

Strategický cíl Surovinové politiky České republiky je naplňován environmentálními prioritami. Za environmentální priority Surovinové politiky lze považovat následující priority:

- Efektivní a udržitelné využívání disponibilních zásob nerostných surovin, důsledná ochrana ložisek vyhrazených nerostů,
- Podpora vzdělání, výzkumu, nových zdrojů a technologií.

V rámci surovinové politiky je například zmíněno, že „Z hlediska surovinové politiky je žádoucí využívat nerudní suroviny s maximální hospodárností a upřednostňovat v maximální možné míře jejich zpracování do podoby finálních produktů či meziproduktů na domácím teritoriu tak, aby přidaná hodnota, navázaná průmyslová odvětví i pracovní příležitosti zůstávaly v tuzemsku.“

Gestor: Ministerstvo průmyslu a obchodu

Časový rámec: na období cca 15 let

Hodnocení:

Aktualizace regionální surovinové politiky Libereckého kraje 2019 je se Surovinovou politikou České republiky v oblasti nerostných surovin a jejich zdrojů v souladu. Surovinové politika České republiky tvořila rámec pro zpracování ARSP LK 2019 a opatření ARSP LK 2019 byla formulována v souladu s jejím strategickým cílem a environmentálními prioritami. Při zpracování ARSP LK 2019 byly vzaty v úvahu obě environmentální priority Surovinové politiky České republiky. Priorita „Efektivní a udržitelné využívání disponibilních zásob nerostných surovin, důsledná ochrana ložisek vyhrazených nerostů“ byla vzata v úvahu při formulaci většiny opatření ARSP LK 2019. Priorita „Podpora vzdělání, výzkumu, nových zdrojů a technologií“ byla vzata v úvahu například při formulaci obecných opatření A.16. a A.17.

5.1.3 Politika územního rozvoje České republiky (úplné znění závazné od 1. 9. 2021)

Politika územního rozvoje ČR je nástrojem územního plánování, který určuje požadavky a rámce pro konkretizaci úkolů územního plánování v republikových, přeshraničních a mezinárodních souvislostech, zejména s ohledem na udržitelný rozvoj území. Stanovuje také republikové priority územního plánování pro zajištění udržitelného rozvoje území. Vybrané environmentální priority relevantní pro ARSP LK 2019 jsou uvedeny níže (je proveden užší výběr, neboť zprostředkovaně se k ARSP LK 2019 a tedy i k referenčním cílům ochrany životního prostředí vztahuje řada priorit PÚR ČR):

- (14a) Při plánování rozvoje venkovských území a oblastí ve vazbě na rozvoj primárního sektoru zohlednit ochranu kvalitních lesních porostů, vodních ploch a kvalitní zemědělské, především orné půdy a ekologických funkcí krajiny.
- (19) Vytvářet předpoklady pro rozvoj, využití potenciálu a polyfunkční využívání opuštěných areálů a ploch (tzv. brownfields průmyslového, zemědělského, vojenského a jiného původu, vč. území bývalých vojenských újezdů). Hospodárně využívat zastavěné území (podpora přestaveb revitalizací a sanací území) a zajistit ochranu nezastavěného území (zejména zemědělské a lesní půdy) a zachování veřejné zeleně, včetně minimalizace její fragmentace. Cílem je účelné využívání a uspořádání území úsporné v nárocích na veřejné rozpočty na dopravu a energie, které koordinací veřejných a soukromých zájmů na rozvoji území omezuje negativní důsledky suburbanizace pro udržitelný rozvoj území

- (23) Podle místních podmínek vytvářet předpoklady pro lepší dostupnost území a zkvalitnění dopravní a technické infrastruktury s ohledem na prostupnost krajiny. Při umísťování dopravní a technické infrastruktury zachovat prostupnost krajiny a minimalizovat rozsah fragmentace krajiny; je-li to z těchto hledisek účelné, umísťovat tato zařízení souběžně. U stávající i budované sítě dálnic, kapacitních komunikací a silnic I. třídy zohledňovat i potřebu a možnosti umístění odpočívek, které jsou jejich nedílnou součástí. Zmírňovat vystavení městských oblastí nepříznivým účinkům tranzitní železniční a silniční dopravy, mimo jiné i prostřednictvím obchvatů městských oblastí, nebo zajistit ochranu jinými vhodnými opatřeními v území. Zároveň však vymezovat plochy pro novou obytnou zástavbu tak, aby byl zachován dostatečný odstup od vymezených koridorů pro nové úseky dálnic, silnic I. třídy a železnic, a tímto způsobem důsledně předcházet zneprůchodnění území pro dopravní stavby i možnému nežádoucímu působení negativních účinků provozu dopravy na veřejné zdraví obyvatel (bez nutnosti budování nákladných technických opatření na eliminaci těchto účinků).

PÚR ČR, v úplném znění z 1. 9. 2019, dále vymezuje kritéria a podmínky pro rozhodování o změnách v území, které jsou relevantní zaměřením posuzované koncepce: d) řešení rekultivace a revitalizace opuštěných areálů a ploch (např. předcházející těžbou, průmyslovým využitím, armádou apod.), účelnou organizací materiálových toků a nakládání s odpady.

Gestor: Ministerstvo pro místní rozvoj

Časový rámec: 2015+

Hodnocení:

Vzhledem k velmi širokému pojetí cílů Politiky územního rozvoje ČR (PÚR ČR), které často zasahují do několika sektorů životního prostředí a existenci přesahů mezi jednotlivými cíli, je hodnocení, jak byly tyto cíle brány v úvahu při zpracování ARSP LK 2019, zaměřeno na podstatu těchto cílů.

Při zpracování ARSP LK 2019 byly vzaty v úvahu následující cíle PÚR: 14a, 19, 23. Cíl 14a). PÚR byla vzata v úvahu například při formulaci obecných opatření A.8., A.27., A.28., A.30., A.31., při formulaci opatření C. Opatření pro rekultivace (například opatření C.2., C.4., C.6., C.11., C.12., C.16.) a při formulaci opatření D. Opatření pro minimalizaci vlivů na životní prostředí a veřejné zdraví (například opatření D.5., D.7., D.14., D.15., D.19.). Cíl 19) PÚR byl vzat v úvahu například při formulaci obecných opatření A.28., A.29., A.36. a při formulaci většiny opatření C. Opatření pro rekultivace. Cíl 20) PÚR byl vzat v úvahu například při formulaci obecných opatření A.8., A.19., A.27. a při formulaci opatření D. Opatření pro minimalizaci vlivů na životní prostředí a veřejné zdraví (například opatření D.7.).

ARSP LK 2019 a Aktualizace PÚR ČR jsou tedy spolu v souladu. Vzhledem k územnímu zaměření byly cíle PÚR ČR použity zejména k formulování referenčních cílů Krajina a Půda.

5.1.4 Strategie regionálního rozvoje ČR 2021+ (SRR ČR 2021-2027)

Strategie regionálního rozvoje ČR 2021+ je základním koncepčním dokumentem na národní úrovni ve sféře regionálního rozvoje a jeho podpory na období po roce 2021 (schválena v listopadu 2019). SRR není zastřešujícím dokumentem stanovujícím žádoucí vývoj České republiky ve všech oblastech. Hlavním smyslem SRR je identifikovat, ve kterých tematických oblastech je potřebný či žádoucí územně specifický přístup, a definovat, jaké (odlišné) intervence by měly být realizovány v odlišných územních kontextech tak, aby byla podporována konkurenceschopnost, snižovány regionální disparity a nalézána řešení podporující udržitelný rozvoj území. Strategie představuje hlavní východiska pro formulaci regionálních potřeb a specifík pro programování období 2021+.

Územně specifický přístup je chápán tak, že politiky, programy či nástroje intervencí státu nepřístupují shodně k celému území ČR, ale mají buď v různých územích různé cíle, nebo jsou v různých územích nastavovány poněkud jinak, nebo mohou mít v různých územích poněkud jiné podmínky. Jedná se o intervence z úrovně územní samosprávy nebo jejím prostřednictvím nebo organizované na určitém území, ale ve smyslu výše popsaného územně specifického přístupu.

Problematiky životního prostředí se dotýká specifický cíl 3.1: Vytvořit vhodné podmínky pro diverzifikaci ekonomické základny regionálních center a jejich venkovského zázemí a využití jejich potenciálu a podpořit propojení podnikatelských subjektů ve vztahu k potřebám trhu práce v rámci typové aktivity 29. Zlepšovat stav komunikací a železnic.

Gestor: Ministerstvo pro místní rozvoj

Časový rámec: 2021 - 2027, schválena 2019

Hodnocení:

Aktualizace regionální surovinové politiky Libereckého kraje 2019 (ARSP LK 2019) respektuje výše uvedený specifický cíl Strategie regionálního rozvoje ČR 2021+ (SRR ČR 2021-2027) a jeho typovou aktivitu 29. Zlepšovat stav komunikací a železnic. ARSP LK 2019 bere dotčený specifický cíl SRR ČR 2021-2027 v případě některých svých opatření a kritérií (A.40., B.4.16., B.4.23., B.4.50., E.2., F.7.) v úvahu. Na základě prověření vztahu ARSP LK 2019 k ostatním cílům SRR ČR 2021+ je možno konstatovat, že ARSP LK 2019 není s těmito cíli v rozporu.

5.1.5 Státní politika životního prostředí České republiky 2030 s výhledem do 2050

Státní politika životního prostředí České republiky 2030 s výhledem do 2050 (SPŽP 2030), schválená v lednu 2021, je nejvyšším strategickým dokumentem stanovujícím cíle v oblasti životního prostředí a ochrany klimatu. SPŽP 2030 formuluje cíle v oblasti ochrany životního prostředí v České republice, zastřešuje problematiku životního prostředí v celém jejím rozsahu a stanovuje strategické směřování do roku 2030 s výhledem do roku 2050.

SPŽP 2030 je tematicky členěna na tři oblasti (Životní prostředí a zdraví, Nízkouhlíkové a oběhové hospodářství, Příroda a krajina) a deset témat (1.1 Voda, 1.2 Ovzduší, 1.3 Rizikové látky, 1.4 Hluk a světelné znečištění, 1.5 Mimořádné události, 1.6 Sídla, 2.1 Přejít ke klimatické neutralitě, 2.2 Přejít na oběhové hospodářství, 3.1 Ekologicky funkční krajina, 3.2 Zachování biodiverzity a přírodních a krajinných hodnot).

Pro celý dokument SPŽP 2030 byla k roku 2050 formulována komplexní vize a dílčí vize k roku 2050 dle tří hlavních oblastí. Strategické a specifické cíle SPŽP jsou nastaveny do roku 2030. U každého specifického cíle jsou uvedeny návrhy typových opatření, která přispějí k dosažení těchto cílů. Hlavním cílem SPŽP 2030 je zajistit zdravé a kvalitní životní prostředí pro občany žijící v ČR, výrazně přispět k efektivnímu využívání veškerých zdrojů a minimalizovat negativní dopady lidské činnosti na životní prostředí, včetně dopadů přesahujících hranice státu, a přispět tak ke zlepšování kvality života v Evropě i celosvětově. SPŽP je zaměřena na tematické oblasti a cíle uvedené v tabulce níže.

Tab. 9 **Struktura Státní politiky životního prostředí**

Tematická oblast	Strategické cíle 2030	Specifické cíle
1. Životní prostředí a zdraví	1.1 Dostupnost vody je zajištěna a její jakost se	1.1.1 Jakost povrchových vod se zlepšuje
		1.1.2 Jakost podzemních vod se zlepšuje

	zlepšuje	1.1.3 Zásobování obyvatelstva pitnou vodou s vyhovující jakostí se zlepšuje
		1.1.4 Čištění odpadních vod se zlepšuje
		1.1.5 Efektivita využívání vody, vč. její recyklace, se zvyšuje
	1.2 Kvalita ovzduší se zlepšuje	1.2.1 Emise znečišťujících látek do ovzduší se snižují
		1.2.2 Imisní limity znečišťujících látek jsou dodržovány
		1.2.3 Přeshraniční přenos znečišťujících látek se snižuje
	1.3 Expozice obyvatel a životního prostředí nebezpečným chemickým látkám se snižuje	1.3.1 Emise a úniky nebezpečných chemických látek do všech složek životního prostředí se snižují
		1.3.2 Kontaminovaná území, vč. starých ekologických zátěží, jsou evidována a účinně sanována
	1.4 Hluková zátěž a světelné znečištění se snižují	1.4.1 Hluková zátěž obyvatelstva a ekosystémů se snižuje
		1.4.2 Světelné znečištění se snižuje
	1.5 Připravenost a resilience společnosti vůči mimořádným událostem a krizovým situacím se zvyšuje	1.5.1 Připravenost, resilience a adaptace na extremitu počasí se zvyšuje
		1.5.2 Negativní dopady mimořádných událostí a krizových situací antropogenního a přírodního původu jsou minimalizovány
		1.5.3 Vznik mimořádných událostí a krizových situací antropogenního původu je minimalizován
	1.6 Adaptovaná sídla umožňují kvalitní a bezpečný život obyvatel	1.6.1 Sídla se účinně adaptují na rizika spojená se změnou klimatu
		1.6.2 Rozvoj sídel je koncepční, přednostně jsou využívány brownfieldy a již využitá území
		1.6.3 V sídlech je zaveden systém hospodaření s vodou, vč. vody srážkové
1.6.4 Kvalita zelené infrastruktury přispívající ke zlepšení mikroklimatu v sídlech se zvyšuje		
2. Přejít ke klimatické neutralitě a oběhovému hospodářství	2.1 Emise skleníkových plynů jsou snižovány	2.1.1 Emise skleníkových plynů klesají
		2.1.2 Energetická účinnost se zvyšuje
		2.1.3 Využívání obnovitelných zdrojů energie se zvyšuje
	2.2 Oběhové hospodářství zaručuje hospodárné nakládání se surovinami, výrobky a odpady v ČR	2.2.1 Materiálová náročnost ekonomiky se snižuje
		2.2.2 Maximálně se předchází vzniku odpadů
		2.2.3 Hierarchie způsobů nakládání s odpady je dodržována
3. Příroda a krajina	3.1 Ekologická stabilita krajiny je obnovena, hospodaření v krajině je dlouhodobě udržitelné a reaguje na změnu klimatu	3.1.1 Retence vody v krajině se zvyšuje prostřednictvím ekosystémových řešení a udržitelného hospodaření
		3.1.2 Degradace půd, vč. zrychlené eroze, a plošný úbytek zemědělské půdy se snižuje
		3.1.3 Mimoprodukční funkce a ekosystémové služby krajiny, zejména zemědělsky obhospodařovaných ploch, rybníků a lesů, jsou posíleny
	3.2 Biologická rozmanitost je zachována v mezích tlaku změny klimatu	3.2.1 Stav přírodních stanovišť se zlepšuje a ochrana druhů je zajištěna
		3.2.2 Ochrana a péče o nejcennější části přírody a krajiny je zajištěna

		3.2.3 Negativní vliv invazních nepůvodních druhů je omezen
		3.2.4 Ochrana volně žijících živočichů v lidské péči je zajištěna

Ochrana životního prostředí úzce souvisí s většinou sektorových politik a z tohoto důvodu je SPŽP průřezovou politikou, se kterou musí být ostatní sektorové politiky koordinovány.

Gestor: Ministerstvo životního prostředí

Časový rámec: 2012-2020

Hodnocení:

Aktualizace regionální surovinové politiky Libereckého kraje 2019 (ARSP LK 2019) je se Státní politikou životního prostředí v souladu. ARSP LK 2019 přispívá k naplňování cílů SPŽP především prostřednictvím opatření zaměřených na omezování negativních vlivů těžby a přepravy surovin na vodu, na kvalitu ovzduší, na hlukovou situaci a na řádné nakládání s odpady.

Cíl 1.2) SPŽP 2030 byl vzat v úvahu při formulaci opatření D. Opatření pro minimalizaci vlivů na životní prostředí a veřejné zdraví (opatření D.2.) a v rámci části koncepce Podmínky implementace koncepce z hlediska jejích vlivů na veřejné zdraví.

Cíl 1.4) SPŽP 2030 byl vzat v úvahu například při formulaci opatření B. Opatření pro využívání jednotlivých druhů nerostných surovin (opatření B.4.3.), při formulaci opatření D. Opatření pro minimalizaci vlivů na životní prostředí a veřejné zdraví (opatření D.1.) a v rámci části koncepce Podmínky implementace koncepce z hlediska jejích vlivů na veřejné zdraví.

Cíl 2.2) SPŽP 2030 byl vzat v úvahu například při formulaci obecného opatření A.24. a při formulaci opatření B. Opatření pro využívání jednotlivých druhů nerostných surovin (opatření B.3.20.).

Státní politika životního prostředí je pro hodnocení vlivů ARSP LK 2019 na životní prostředí významným dokumentem a je hlavním zdrojem tvorby referenčních cílů ochrany životního prostředí (má hlavní vliv na formulaci a obsah většiny referenčních cílů).

5.1.6 Strategie ochrany biologické rozmanitosti ČR 2016 - 2025

Strategie ochrany biologické rozmanitosti České republiky představuje základní koncepční dokument definující priority v oblasti ochrany a udržitelného využívání biodiverzity na území ČR. Také zohledňuje současné mezinárodní závazky, zejména Strategii EU pro oblast biodiverzity do roku 2020 a Strategický plán Úmluvy o biologické rozmanitosti (CBD) do roku 2020. Současně Strategie navazuje na opatření, definovaná SPŽP, a je provázána i s dalšími koncepčními dokumenty. Strategie představuje koncepční dokument pro dosažení cílů definovaných v oblasti ochrany přírody a přírodních zdrojů v aktualizovaném Strategickém rámci Česká republika 2030. Hlavní úlohou aktualizované Strategie je vytvoření základního koncepčního rámce vycházejícího ze stávající legislativy a existujících nástrojů, který přispěje ke zlepšení celkového stavu a udržitelnému využívání biodiverzity na území České republiky.

Hlavním cílem Strategie je zabránit pokračujícímu celkovému úbytku biologické rozmanitosti na území České republiky a zároveň implementovat opatření a činnosti, které povedou ke zlepšení stavu a dlouhodobě udržitelnému využívání biodiverzity. Paralelně a v souladu s tímto hlavním cílem je významnou snahou Strategie přispět ke zvýšení širšího povědomí o významu biodiverzity a její adekvátní ochrany pro zajištění budoucího udržitelného rozvoje České republiky.

Pro Strategii byly definovány 4 priority:

1. Společnost uznávající hodnotu přírodních zdrojů
2. Dlouhodobě prosperující biodiverzita a ochrana přírodních procesů
3. Šetrné využívání přírodních zdrojů
4. Zajištění aktuálních a relevantních informací

Gestor: Ministerstvo životního prostředí

Časový rámec: Do roku 2025

Hodnocení:

Aktualizace regionální surovinové politiky 2019 (ARSP LK 2019) je s cíli Strategie ochrany biologické rozmanitosti ČR (SOBR ČR) v souladu. V návrhové části ARSP LK 2019 jsou navržena opatření, která Strategii ochrany biologické rozmanitosti reflektují. Při zpracování ARSP LK 2019 byla vzata v úvahu priorita 2. Dlouhodobě prosperující biodiverzita a ochrana přírodních procesů a priorita 3. Šetrné využívání přírodních zdrojů SOBR ČR.

Prioritní oblast 2. Dlouhodobě prosperující biodiverzita a ochrana přírodních procesů byla vzata v úvahu například při formulaci opatření A8, A19, A27, A34, C3, D7, D16, D18. Cíl 3 Strategie ochrany biologické rozmanitosti byl vzat v úvahu například při formulaci opatření A8, A39, C7, D3, D18.

Cíle Strategie biologické rozmanitosti ČR byly využity při formulaci referenčních cílů ochrany životního prostředí použitých pro hodnocení vlivů koncepce na životní prostředí, především referenčních cílů ochrany krajiny a půdy (viz dále v této kapitole).

5.1.7 Státní program ochrany přírody a krajiny ČR pro období 2020–2025

Státní program ochrany přírody a krajiny České republiky pro období 2020–2025 (SPOPK 2020–2025) představuje dílčí koncepční dokument, který je akčním plánem pro plnění cílů a opatření vymezených ve Strategii ochrany biologické rozmanitosti ČR.

Hlavním cílem Programu je zabránit pokračujícímu celkovému úbytku biologické rozmanitosti na území České republiky a zároveň implementovat opatření a činnosti, které povedou ke zlepšení stavu biodiverzity a jejímu dlouhodobě udržitelnému využívání při maximální snaze o efektivní využití stávajících nástrojů ochrany přírody a krajiny. Program definuje na cíle a specifická opatření, jak ve vztahu k ochraně přírodně cenných území a druhů, tak k udržitelnému využívání jednotlivých typů ekosystémů. Některé z nich jsou významné i z hlediska adaptace přírody a krajiny na změny klimatu.

Státní program ochrany přírody a krajiny ČR pro období 2020–2025 stručně analyzuje stav přírody a krajiny ČR a nejvýznamnější tlaky a hrozby a stávající nástroje ochrany přírody a krajiny a jejich využití, stanovuje dlouhodobé cíle ochrany přírody a krajiny a formuluje opatření, nezbytná k jejich dosažení. Dokument respektuje princip udržitelného rozvoje, vychází ze současně platných právních předpisů ČR, bere v úvahu ustanovení mezinárodních mnohostranných úmluv, kterých je ČR smluvní stranou, a závazky ČR jako členského státu EU.

Cílem ochrany životního prostředí aktualizace SPOPK 2020–2025, relevantním pro ARSP LK 2019, je Cíl 1.1.4 Omezit negativní vliv fragmentace krajiny a dalších významných antropogenních příčin úhynu, zraňování a dalších ohrožujících faktorů působících na živočichy (1.1.4.1 Posílení metodické podpory ve vztahu k ochraně migrační propustnosti krajiny pro živočichy (uplatňování podkladu – biotopy vybraných

ZCHD a zajištění systematického přístupu k ochraně migrační prostupnosti krajiny v rámci územního plánování).

Gestor: Ministerstvo životního prostředí

Časový rámec: 2009-2021

Hodnocení:

Do ARSP LK 2019 se SPOPK 2020–2025 promítá především v rámci opatření zaměřených na rekultivaci a zajištění prostupnosti krajiny (část D hodnocené koncepce Opatření pro minimalizaci vlivů na životní prostředí a veřejné zdraví v rámci cíle 1.1.4 Omezit negativní vliv fragmentace krajiny a dalších významných antropogenních příčin úhynu, zraňování a dalších ohrožujících faktorů působících na živočichy SPOPK 2020–2025 se. Cíl 1.1.4 byl vzat v úvahu při formulaci opatření D.7. a D.18. Hodnocená koncepce ARSP LK 2019 je s relevantními cíli ochrany životního prostředí v rámci Státní program ochrany přírody a krajiny České republiky pro období 2020–2025 v souladu.

5.1.8 **Plán odpadového hospodářství ČR (2015 – 2024)**

Plán odpadového hospodářství České republiky (POH ČR) stanoví, v souladu s principy udržitelného rozvoje, cíle a opatření pro nakládání s odpady na území ČR. POH ČR je podkladem pro zpracování plánů odpadového hospodářství krajů. Závazná část POH ČR je závazným podkladem pro rozhodovací a jiné činnosti příslušných správních úřadů, krajů a obcí v oblasti odpadového hospodářství.

Součástí POH je i Program předcházení vzniku odpadů. Plán se zaměřuje na upřednostnění způsobů nakládání s odpady podle celoevropské odpadové hierarchie a plnění evropských cílů ve všech oblastech nakládání s odpady. Strategie navržená v POH ČR povede k jednoznačnému odklonu od skládkování odpadů k předcházení odpadů, zvýšení recyklace a k materiálovému využití odpadů. Hlavními cíli POH ČR jsou jednoznačně cíle zaměřené na předcházení vzniku odpadů, zvýšení recyklace a materiálové využití odpadů.

Strategické cíle:

1. Předcházení vzniku odpadů a snižování měrné produkce odpadů,
2. Minimalizace nepříznivých účinků vzniku odpadů a nakládání s nimi na lidské zdraví a životní prostředí,
3. Udržitelný rozvoj společnosti a přiblížení se k evropské „recyklační společnosti“,
4. Maximální využívání odpadů jako náhrady primárních zdrojů a přechod na oběhové hospodářství.

Gestor: Ministerstvo životního prostředí

Časový rámec: 2015-2024

Hodnocení:

Hodnocená koncepce ARSP LK 2019 respektuje priority Plánu odpadového hospodářství ČR (POH ČR) a je s cíli ochrany životního prostředí stanovenými v rámci POH ČR v souladu. Při zpracování ARSP LK 2019 byly vzaty v úvahu strategické cíle 2 a 4 POH ČR. Cíl 2 POH ČR byl vzat v úvahu například při formulaci opatření C13., D.13. Cíl 4 POH ČR byl vzat v úvahu například při formulaci opatření A.24, A.26. Plán odpadového hospodářství ČR byl jedním ze zdrojů pro formulaci referenčního cíle ochrany životního prostředí v oblasti odpadů.

5.1.9 Program předcházení vzniku odpadů ČR (2014)

Program předcházení vzniku odpadů ČR se v jeho závazné části stal posléze součástí Plánu odpadového hospodářství ČR na období 2015 - 2024. V analytické části Programu je popsán strategický a legislativní rámec, výchozí situace v naplňování opatření a kroků souvisejících s problematikou předcházení vzniku odpadů a dále je zde provedena základní analýza situace u vybraných toků odpadů, u kterých byla identifikována potřeba dalšího rozpracování předcházení vzniku odpadů. V návrhové části jsou pak stanoveny cíle a opatření k jejich naplnění a indikátory k jejich vyhodnocení.

Hlavním cílem Programu je:

1. Koordinovaným a jednotným přístupem vytvořit podmínky k nižší spotřebě primárních zdrojů a postupnému snižování produkce odpadů.

Díleč environmentální cíle Programu relevantní vzhledem k ARSP LK 2019 jsou následující:

3. Vytvořit podmínky a nastavit motivační prvky pro snižování surovinových a energetických zdrojů ve výrobních odvětvích a zvyšování využívání druhotných surovin v souvislosti s dalšími strategickými dokumenty, zejména Surovinovou politikou ČR a Politikou druhotných surovin ČR a v návaznosti na Plán odpadového hospodářství ČR.
4. Podpořit všemi dostupnými prostředky zavádění nízkoodpadových a inovativních technologií šetřící vstupní suroviny a materiály a podpořit výrobní a průmyslovou sféru ve snaze optimalizovat procesy řízení výroby z hlediska naplnění cílů Programu.
9. V součinnosti s dalšími strategickými dokumenty vytvořit podmínky ke stabilizaci produkce nebezpečných odpadů, stavebních a demoličních odpadů, textilních odpadů a odpadů z výrobních směrníc s výhledem reálného snižování jejich produkce v následujících letech.

Gestor: Ministerstvo životního prostředí

Časový rámec: 2014 - 2020

Hodnocení:

Hodnocená koncepce ARSP LK 2019 je s cíli Programu předcházení vzniku odpadu, relevantními z hlediska ochrany životního prostředí, v souladu, a to především v rámci intervencí zaměřených na využití druhotných surovin (např. opatření A.24., A.26.). Program předcházení vzniku odpadu byl jedním ze zdrojů pro formulaci referenčního cíle v oblasti odpadů.

5.1.10 Aktualizace politiky druhotných surovin České republiky pro období 2019-2022 (2019)

Politika druhotných surovin ČR tvoří samostatnou část Surovinové politiky ČR. Politika druhotných surovin ČR vytváří strategický rámec pro efektivní využívání druhotných surovin. Hlavním tématem Aktualizace politiky druhotných surovin ČR je přeměna odpadů na zdroje. Aktualizace Politiky druhotných surovin ČR je v souladu s principy oběhového hospodářství a dalšími strategickými dokumenty EU i strategickými dokumenty ČR.

Efektivita získávání surovin pro další výrobu z druhotných surovin je zejména závislá na podpoře výzkumu v této oblasti s cílem vývoje nákladově efektivních a inovativních procesů a technologií. Tím bude naplněn hlavní cíl Politiky druhotných surovin, kterým je nastavení procesu oběhové hospodářství (Circular Economy), to znamená vytváření podmínek pro uzavírání cyklu zdrojů nahrazováním primárních surovin druhotnými zdroji. Strategické cíle Aktualizace politiky druhotných surovin ČR relevantní pro ochranu životního prostředí jsou zejména:

Cíl 1 Zvyšovat soběstačnost České republiky v surovinových zdrojích nahrazováním primárních zdrojů druhotnými surovinami.

Cíl 3 Podporovat využívání druhotných surovin jako nástroje pro snižování materiálové i energetické náročnosti průmyslové výroby.

Gestor: Ministerstvo průmyslu a obchodu

Časový rámec: 2014 - průběžně

Hodnocení:

Hodnocená koncepce ARSP LK 2019 je s cíli Politiky druhotných surovin ČR, relevantními z hlediska ochrany životního prostředí, v souladu, a to především v rámci intervencí zaměřených na využití druhotných surovin (např. opatření A.24., A.26.). Politika druhotných surovin ČR byla jedním ze zdrojů pro formulaci referenčního cíle v oblasti odpadů.

5.1.11 Akční plán na podporu zvyšování soběstačnosti České republiky v surovinových zdrojích substitucí primárních zdrojů druhotnými surovinami (Akční plán pro plnění Politiky druhotných surovin ČR v období 2015 - 2016)

Akční plán na podporu zvyšování soběstačnosti České republiky v surovinových zdrojích substitucí primárních zdrojů druhotnými surovinami představuje konkrétní kroky, které povedou k naplňování cílů Politiky druhotných surovin České republiky:

Cíl 1 Zvyšovat soběstačnost České republiky v surovinových zdrojích substitucí primárních zdrojů druhotnými surovinami.

Cíl 3 Podporovat využívání druhotných surovin jako nástroje pro snižování energetické a materiálové náročnosti průmyslové výroby za současné eliminace negativních dopadů na životní prostředí a zdraví lidí.

Hodnocení:

Hodnocená koncepce ARSP LK 2019 je s cíli Politiky druhotných surovin ČR, relevantními z hlediska ochrany životního prostředí, v souladu, a to především v rámci intervencí zaměřených na využití druhotných surovin (např. opatření A.24., A.26.). Politika druhotných surovin ČR byla jedním ze zdrojů pro formulaci referenčního cíle v oblasti odpadů.

5.1.12 Dopravní politika České republiky pro období 2021 – 2027 s výhledem do roku 2050

Politika představuje vrcholový strategický dokument vlády ČR pro sektor doprava. Dopravní politika deklaruje to, co stát a jeho exekutiva v oblasti dopravy učinit musí (mezinárodní vazby, smlouvy), učinit chce (bezpečnost, udržitelný rozvoj, ekonomika, životní prostředí, veřejné zdraví) a učinit může (finanční a prostorové aspekty).

Hlavním cílem dopravní politiky je zajistit rozvoj kvalitní, funkční a spolehlivé dopravní soustavy postavené na využití technicko-ekonomicko-technologických vlastností jednotlivých druhů dopravy, na principech hospodářské soutěže s ohledem na její ekonomické a sociální vlivy a dopady na obyvatelstvo (sociální koheze, veřejné zdraví, životní úroveň) a všechny složky životního prostředí, na principu udržitelného využívání přírodních zdrojů.

Tématem dopravní politiky s vazbou k životnímu prostředí a zdraví obyvatelstva, které je relevantní pro ARSP LK 2019 a kterým se Dopravní politika ČR v rámci dosažení svých cílů zabývá, je snižování dopadu na veřejné zdraví a životní prostředí. Konkrétně se jedná o následující opatření:

1.2.3.6 Vytvářet podmínky pro větší recyklaci stavebních surovin (například dle Zelené dohody pro Evropu).

1.3.3.1 V rámci hodnocení vlivů na lidské zdraví zaměřit větší pozornost na negativní psychické faktory vyplývající z fragmentace krajiny dopravou, především ve vazbě na riziko kumulace s dalšími negativními vlivy (hluk, světelné znečištění z dopravy, imise).

1.3.3.4 Zajistit prostorově a nákladově adekvátní průchodnost dopravní infrastruktury pro volně žijící živočichy a pro obyvatelstvo.

Gestor: Ministerstvo dopravy

Časový rámec: 2014-2020 s výhledem do roku 2050

Hodnocení:

Hodnocená koncepce ARSP LK 2019 je s cíli Dopravní politiky České republiky, relevantními z hlediska ochrany životního prostředí, v souladu. Do ARSP LK 2019 se Dopravní politika promítá prostřednictvím opatření zaměřených na efektivitu dopravních napojení (například opatření A.33., A.34., A.35., B.4.16., B.4.23., B.4.24., B.4.25., B.4.50., D.7.) a v rámci části koncepce Podmínky implementace koncepce z hlediska jejich vlivů na veřejné zdraví. Dopravní politika ČR formuluje mimo jiné cíle zaměřené na veřejné zdraví (zvyšování bezpečnosti dopravy) a na zlepšování kvality životního prostředí a posloužila proto jako jeden ze zdrojů pro stanovení referenčních cílů ochrany životního prostředí.

5.2 Stručný přehled relevantních oborových/resortních strategických dokumentů Libereckého kraje, které byly využity při hodnocení Strategie

5.2.1 Program zlepšování kvality ovzduší zóna Severovýchod - CZ05 (aktualizace 2020)

Účelem Programu je identifikovat příčiny znečištění ovzduší a stanovit taková opatření, jejichž realizace povede ke zlepšení kvality ovzduší a dosažení přípustné úrovně znečištění. Tam, kde jsou tyto úrovně splněny, je třeba realizovat opatření uvedená v Programu v přiměřeném rozsahu tak, aby hodnoty přípustné úrovně znečištění byly dále plněny.

Program 2020+ navazuje na program zlepšování kvality ovzduší zóna Severovýchod vydaný dne 26. května 2016 (PZKO 2016) formou opatření obecné povahy. V PZKO 2016 byla obsažena technickoorganizační opatření ke snížení znečištění ovzduší. Ve zkratce lze uvést, že smyslem těchto opatření bylo stanovit rámec pro výkon státní správy a stanovit opatření pro samosprávu pro omezení dopadu průmyslových zdrojů, domácností, dopravy a ostatních významných zdrojů na kvalitu ovzduší.

Program 2020+ je, obdobně jako PZKO 2016, členěn do tří na sebe navazujících částí – základní informace o zóně Severovýchod (Vymezení a popis zóny, Popis způsobu posuzování úrovně znečištění, Umístění stacionárního měření, Informace o charakteru cílů vyžadujících v dané lokalitě ochranu), analýza situace v ovzduší (Imisní analýza, Emisní analýza, Analýza příčin znečištění ovzduší, Analýza měření na stanicích) a podrobnosti o opatřeních ke zlepšení kvality ovzduší (Opatření přijatá před zpracováním Programu, Cíle ochrany ovzduší zóna Severovýchod, Východiska pro stanovení nových opatření Programu, Definice nových opatření Programu).

V kapitole C.1.3 Programu 2020+ bylo provedeno podrobné hodnocení účinnosti stávajících opatření na kvalitu ovzduší. Pro zónu Severovýchod lze hodnocení shrnout tak, že stále platná opatření naplánovaná v rámci Programu ke zlepšení kvality ovzduší zóna Severovýchod - CZ05 (2016) do roku 2023:

- a) budou pravděpodobně dostatečná pro dosažení denního imisního limitu částic PM₁₀
- b) budou pravděpodobně dostatečná pro dosažení ročního imisního limitu částic PM_{2,5}
- c) nebudou pravděpodobně dostatečná pro dosažení ročního imisního limitu benzo[a]pyrenu v části zóny Severovýchod.

Cílem Programu zlepšování kvality ovzduší zóna Severovýchod - CZ05 (aktualizace 2020) je v návaznosti na výše uvedené shrnutí snížení emisí benzo[a]pyrenu a dosažení ročního imisního limitu pro benzo[a]pyren. Z analýzy příčin znečištění ovzduší tedy vyplynula nutnost realizovat nová opatření pouze ve vztahu ke zdrojům znečišťování emitujícím benzo[a]pyren. Hlavním zdrojem tohoto polutantu je v zóně Severovýchod lokální vytápění, a proto nejsou pro hodnocenou koncepci tato nová opatření relevantní. Gestor: Liberecký kraj, Ministerstvo životního prostředí

Období: 2016-2020

Hodnocení:

Program zlepšování kvality ovzduší zóna Severovýchod - CZ05 (aktualizace 2020) není pro hodnocenou koncepci relevantní. Hodnocená koncepce ARSP LK 2019 je v souladu s Programem ke zlepšení kvality ovzduší zóna Severovýchod - CZ05 (PZKO 2016). Přímou koncepcí ARSP LK 2019 se cíle PZKO 2016 přenáší jako opatření D.2. Program byl jedním z podkladů pro stanovení referenčního cíle ochrany ovzduší pro Vyhodnocení vlivů koncepce na životní prostředí.

5.2.2 Úplné znění Zásad územního rozvoje Libereckého kraje (ve znění Aktualizace č. 1)

Zásady územního rozvoje Libereckého kraje (ZÚR LK) z dubna 2021 reflektují celorepublikové cíle stanovené v Politice územního rozvoje České republiky (úplné znění závazné od 1.9.2021). V ZÚR LK jsou mimo jiné stanoveny zásady rozvoje kraje v souvislosti s těžbou surovin, a to v níže uvedeném znění:

Z37 Vytvářet územní podmínky pro zabezpečení funkcí územního systému ekologické stability.

Kritéria a podmínky pro rozhodování o změnách v území:

- c) Případné územní překryvy a střety prvků ÚSES s lokalitami těžby nerostů řešit v rámci zohlednění vzájemných potřeb využití území - pro potřeby ÚSES i pro těžbu surovin. Situaci řešit na základě projektové dokumentace rekultivací dotčených území po ukončení těžby v souladu se zájmy ochrany přírody a krajiny. V tomto procesu budou prvky ÚSES považovány dočasně s omezenou funkčností, cílem opatření je podpora funkcí ÚSES při samotné těžbě a zejména obnova dotčených prvků ÚSES po jejím ukončení.

Úkoly pro územní plánování:

- a) Vyhodnocovat funkčnost prvků ÚSES. Prvky ÚSES všech biogeografických významů, jejichž funkčnost je nutno zcela nebo částečně zajistit, v ÚP vymezovat jako veřejně prospěšná opatření.
- b) Upřesňovat prvky ÚSES, jejich vymezení koordinovat ve vzájemných návaznostech propojenosti systému. Vytvářet územní předpoklady pro odstraňování překryvů prvků ÚSES se zastavěnými plochami, případné nutné překryvy minimalizovat. Při upřesňování biocenter a biokoridorů respektovat:

- prostorové parametry dle metodiky vymezení ÚSES tak, aby byly dodrženy stanovené minimální parametry prvků, vzhledem k velikosti zajištěna jejich funkčnost,
- přírodní poměry se zohledněním geomorfologických a stanovištních podmínek daného území,
- parcelní členění katastru nemovitostí a jednotky prostorového členění lesa.

Preferovat vymezení biocenter a biokoridorů mimo zastavěná území a zastavitelné plochy.

- c) Vytvářet územní předpoklady pro funkčnost systému v prostorech opatření na ochranu území před povodněmi, včetně stanovení dalších způsobů využívání těchto ploch s ohledem na zájmy ochrany přírody a krajiny, na základě zpracované podrobné projektové dokumentace dle metodiky ÚSES.
- d) Územní překryvy prvků ÚSES s liniovými stavbami dopravní a technické infrastruktury minimalizovat a v případě nutnosti řešit překryvy odbornou projektovou přípravou staveb za podmínky, že nedojde k významnému snížení funkčnosti ekosystému a k podstatnému snížení jeho ekostabilizující funkce v krajině.

Z47 Hospodárně využívat nerostné bohatství kraje, řešit územní střety mezi zájmy těžby nerostných surovin a zájmy ochrany přírody a krajiny a zájmy ochrany vod.

Kritéria a podmínky pro rozhodování o změnách v území:

- a) Využívat ložiska nerostných surovin v souladu s principy udržitelného rozvoje a zároveň vytvářet územní předpoklady pro otvírku nových ložisek náhradou za postupně odtěžovaná. Kvalifikovaně upřesňovat a aktualizovat současné i budoucí využívání a ochranu surovinových zdrojů se zřetelem na reálné potřeby suroviny v souladu s platnými právními předpisy a průběžně aktualizované Regionální surovinové politiky Libereckého kraje.
- b) Snížit čerpání neobnovitelných zdrojů nerostných surovin jejich komplexním využitím, vyšším využíváním druhotných surovin a recyklace - s ohledem na výchozí stav nerostné surovinové základny kraje po období extenzivní těžby, zanechat dostatečnou rezervní surovinovou základnu pro budoucí využití.
- c) Zohlednit citlivé řešení problematiky využívání nerostných surovin ve velkoplošných zvláště chráněných územích přírody.

Úkoly pro územní plánování:

- a) Vytvářet územní předpoklady pro těžbu ložisek nerostných surovin, koordinovat využívání ložisek nerostných surovin na hranicích kraje se sousedními kraji a státy.
- b) Způsoby provedení sanací a rekultivací území po těžbě řešit s ohledem na budoucí využití těžbou dotčeného území v souladu s požadavky na ochranu přírody a krajiny.
- c) Při zpracování ÚPD zajistit ochranu přírodních geologických fenoménů kraje, předpokládaných a zjištěných ložisek nerostů jako přírodních hodnot území.
- d) V součinnosti s dotčenými orgány státní správy a odbornými institucemi stanovit postup sanace, časový harmonogram a nové využití území v lokalitách po těžbě uranových rud.
- e) V souladu s Regionální surovinovou politikou Libereckého kraje do roku 2015 zpracovat řešení sanace a vytvářet územní předpoklady pro rekultivaci ploch starých ekologických zátěží a ploch devastovaných těžbou.

Z48 Územně chránit a hospodárně využívat povrchové a podzemní zdroje vody a prameniště minerálních a léčivých vod, podporovat posilování retenční schopnosti území kraje.

Úkoly pro územní plánování:

- a) Vytvářet územní podmínky pro zajištění vodohospodářských zájmů v území, navrhovat územní úpravy a opatření k ochraně a kultivaci vodních zdrojů, toků, ploch a vodních ekosystémů.
- b) Navyšovat retenční schopnost krajiny návrhy vhodných terénních pokryvů (lesní plochy, převádění orné půdy na trvalé travní porosty v záplavových územích aj.) a lokalizací menších vodních nádrží v horních částech povodí při respektování ochrany přírodních hodnot území. Podporovat revitalizaci nevhodně upravených toků.
- c) Vytvářet dostatečné územní podmínky pro zajištění ochrany zdrojů pitné vody, zejména povrchových zdrojů VD Josefův Důl, VD Souš.
- d) V součinnosti s dotčenými orgány státní správy a odbornými institucemi reagovat na negativní změny kvantity a jakosti podzemních a povrchových vod v souvislosti s těžbou dolu Turów.

Gestor: Liberecký kraj

Časový rámec: 2011 až další aktualizace

Hodnocení:

Hodnocená koncepce ARSP LK 2019 je vymezených plochách a koridorech s platnými Zásadami územního rozvoje Libereckého kraje z roku 2021 v souladu. Do ARSP LK 2019 se ZÚR LK promítá prostřednictvím řady opatření. ARSP LK 2019 je strategickým podkladem pro tvorbu ÚPD, formuluje svá opatření a kritéria v souladu se ZÚR (Kritéria v oblasti tvorby či pořízování změny územně-plánovací dokumentace ve vazbě na využití ložisek nerostných surovin).

5.2.3 Strategie rozvoje Libereckého kraje 2021-2027 (2020)

Strategie rozvoje Libereckého kraje 2021-2027 je dlouhodobým strategickým dokumentem, jehož hlavním smyslem je stanovit vizi Libereckého kraje do roku 2027, definovat hlavní strategické cíle a navrhnout opatření, kterými lze daných cílů dosáhnout.

Kapitolou Strategie rozvoje Libereckého kraje 2021-2027, která je relevantní pro hodnocenou koncepci je Návrhová část. V rámci návrhové části je definováno šest strategických cílů (A. Prosperující kraj, B. Atraktivní kraj, C. Propojený kraj, D. Pečující kraj, E. Spolupracující kraj a F. Zelený kraj). Životnímu prostředí je věnován strategický cíl F. Zelený kraj. Tento strategický cíl zahrnuje následující specifické cíle relevantní z hlediska ARSP LK:

F1.1 Předcházení dopadů lidské činnosti na životní prostředí

F1.2 Řešení negativních vlivů na životní prostředí

F2.1 Péče o krajinu a její využívání

Gestor: Liberecký kraj

Období: 2021-2027

Hodnocení:

Hodnocená Aktualizace regionální surovinové politiky Libereckého kraje (ARSP LK) je s environmentálními cíli Strategie rozvoje Libereckého kraje 2021-2027 v souladu. Cíle Strategie rozvoje Libereckého kraje 2021-2027 naplňuje řada opatření, zejména opatření obsažená v částech koncepce A. Obecná opatření, C. Opatření pro rekultivace a D. Opatření pro minimalizaci vlivů na životní prostředí a veřejné zdraví.

5.2.4 Aktualizace koncepce ochrany přírody a krajiny Libereckého kraje 2021+

Aktualizace koncepce ochrany přírody a krajiny Libereckého kraje 2021+ byla zpracována ve smyslu ustanovení § 77a Působnost krajů a krajských úřadů, které krajům ukládá zpracování prognóz, koncepcí a strategií ochrany přírody ve své územní působnosti, ve spolupráci s Ministerstvem životního prostředí (dále jen „MŽP“). Spolupráce s MŽP vychází především ze souvisejících strategií na národní úrovni, z nichž vyplývají cíle, úkoly a opatření, které je třeba sledovat nebo aplikovat na úrovni kraje.

Aktualizace koncepce ochrany přírody a krajiny Libereckého kraje 2021+ obsahuje řadu různorodých cílů, úkolů a opatření pro ochranu přírody a krajiny. Mezi cíle relevantní pro aktualizaci Regionální surovinové politiky Libereckého kraje 2019 patří zejména následující cíle:

- 1.1. Respektované a funkční VKP vymezené zákonem
- 1.6. Prostupná a pestrá krajina na celém území LK
- 2.4. Zachovalé hodnoty a specifika rázu jednotlivých krajin
- 5.1. Šetrné využívání ložisek nerostných surovin za podmínky ochrany cenných ekosystémů a biotopů ohrožených druhů

Gestor: Liberecký kraj

Období: 2021+

Hodnocení:

Hodnocená Aktualizace regionální surovinové politiky Libereckého kraje (ARSP LK) je s relevantními environmentálními cíli Aktualizace koncepce ochrany přírody a krajiny Libereckého kraje 2021+ v souladu. Cíle Aktualizace koncepce ochrany přírody a krajiny Libereckého kraje 2021+ naplňuje řada opatření, zejména opatření obsažená v částech koncepce A. Obecná opatření, C. Opatření pro rekultivace a D. Opatření pro minimalizaci vlivů na životní prostředí a veřejné zdraví.

5.2.5 Plán odpadového hospodářství Libereckého kraje 2016-2025 (2016)

Plán odpadového hospodářství Libereckého kraje 2016-2025 (dále jen POH LK) je zpracován na dobu 10 let a bude změněn po každé zásadní změně podmínek. Do POH LK je promítnuta strategie Libereckého kraje v oblasti nakládání s odpady a je zde stanoven optimální způsob dosažení souladu s požadavky právních předpisů ČR a EU v oblasti odpadového hospodářství na území kraje. POH LK není jen plánem kraje, ale všech subjektů odpadového hospodářství působících na území (dokonce i mimo území) Libereckého kraje.

Závazná část Plánu odpadového hospodářství Libereckého kraje je v souladu se závaznou částí plánu odpadového hospodářství ČR a jejími změnami (Nařízení vlády č. 352/2014, o Plánu odpadového hospodářství České republiky pro období 2015-2024) a představuje závazný podklad pro zpracování plánů odpadového hospodářství obcí a pro rozhodovací a jiné činnosti příslušných správních úřadů, krajů a obcí v oblasti odpadového hospodářství.

Hlavní cíle POH LK jsou v souladu s POH ČR, jehož cíle jsou na období 2015-2024 následující:

1. Předcházení vzniku odpadů a snižování měrné produkce odpadů.
2. Minimalizace nepříznivých účinků vzniku odpadů a nakládání s nimi na lidské zdraví a životní prostředí.
3. Udržitelný rozvoj společnosti a přiblížení se k evropské „recyklační společnosti“.
4. Maximální využívání odpadů jako náhrady primárních zdrojů a přechod na oběhové hospodářství.

Gestor: Liberecký kraj

Období: 2016-2025

Hodnocení:

Hodnocená koncepce ARSP LK 2019 respektuje priority Plánu odpadového hospodářství Libereckého kraje (POH LK) a je s cíli ochrany životního prostředí stanovenými v rámci POH LK (respektive POH ČR) v souladu. Při zpracování ARSP LK 2019 byly vzaty v úvahu strategické cíle 2 a 4 POH LK. Cíl 2 POH LK byl vzat v úvahu například při formulaci opatření C13., D.13. Cíl 4 POH LK byl vzat v úvahu například při formulaci opatření A.24, A.26. Plán odpadového hospodářství ČR byl jedním ze zdrojů pro formulaci referenčního cíle ochrany životního prostředí v oblasti odpadů.

Shrnující závěr kapitoly:

Aktualizace regionální surovinové politiky Libereckého kraje 2019 je v souladu s relevantními cíli ochrany životního prostředí uvedených dokumentů, které mají vztah k životnímu prostředí a veřejnému zdraví. Výše uvedené koncepční dokumenty na celostátní i regionální úrovni byly, dle své relevance k posuzované ARSP LK 2019, v různé míře použity k hodnocení a zpracování dokumentu Vyhodnocení vlivů Strategie na životní prostředí. Ve vybraných případech byly některé z cílů koncepcí využity pro formulaci či úpravu referenčních cílů ochrany životního prostředí a veřejného zdraví, které jsou základním nástrojem pro hodnocení vlivů dokumentu Strategie na životní prostředí.

5.3 Způsob stanovení referenčního hodnotícího rámce v oblasti ŽP

Základní rámec pro vyhodnocení souladu cílů a opatření koncepce s požadavky na ochranu životního prostředí tvoří referenční cíle ochrany životního prostředí. Referenční cíle ochrany životního prostředí především umožňují posoudit, jak mohou jednotlivé cíle a z nich vycházející opatření ovlivnit naplnění cílů ochrany životního prostředí a zda je ovlivňují pozitivně, negativně nebo jsou vůči plnění cílů neutrální². Následně mohou sloužit jako základ pro sledování (monitoring) dopadů implementace Strategie na životní prostředí pomocí stanovených indikátorů a jako rámec pro určení environmentálních kritérií výběru potenciálních projektů.

Obvykle se pro stanovení referenčního hodnotícího rámce, a tím i sestavení vybrané sady referenčních cílů ochrany životního prostředí pro konkrétní strategický dokument, postupuje tím způsobem, že se vychází především z cílů a priorit komunitárních a národních koncepčních dokumentů, které mají k předmětnému strategickému dokumentu vztah (například koncepce v oblasti životního prostředí

---

² Analogie platí i pro referenční cíle ochrany veřejného zdraví použité ve specializovaném Hodnocení vlivů na veřejné zdraví.

a podobně). Dalšími zdroji pro formulaci referenčního hodnotícího rámce zpravidla jsou analýza stavu životního prostředí dotčeného území a identifikace významných problémů v oblasti životního prostředí.

V případě posuzované aktualizace Regionální surovinové politiky 2019 (ARSP LK 2019) byly pro stanovení referenčních cílů životního prostředí využity především národní a regionální (krajské) koncepce s relevancí v oblasti životního prostředí. Dalším zdrojem byla identifikace problémů v rámci analýzy stavu životního prostředí v Libereckém kraji (viz kapitola 2 Vyhodnocení). Všechny referenční cíle ochrany životního prostředí respektují problémové okruhy ARSP LK 2019 a strukturu těchto cílů ovlivnily také požadavky závěru zjišťovacího řízení. Tímto způsobem byl identifikován seznam referenčních cílů, u nichž byla nalezena přímá vazba k jednotlivým cílům Strategie. V rámci specializovaného posouzení vlivů koncepce na veřejné zdraví byly identifikovány cíle ochrany veřejného zdraví.

Při posuzování ARSP LK 2019 byl z hlediska využití referenčních cílů životního prostředí zvolen níže uvedený postup.

5.3.1 Způsob hodnocení vize ARSP LK 2019

Aktualizace Regionální surovinové politiky Libereckého kraje 2019 uvádí v návrhové části vizi, jejíž formulace je dále hodnocena pouze slovně.

5.3.2 Způsob hodnocení opatření aktualizace Regionální surovinové politiky LK 2019

Vizi naplňují opatření, která se dělí na:

- A. Obecná opatření
- B. Opatření pro využívání jednotlivých druhů surovin
- C. Opatření pro rekultivace
- D. Opatření pro minimalizaci vlivů na životní prostředí a veřejné zdraví.

Tato opatření jsou níže tabulkově vyhodnocena vůči sadě referenčních cílů životního prostředí. Součástí tabulkového hodnocení aktualizace Regionální surovinové politiky LK 2019 jsou rovněž:

- E. Kritéria pro výběr ložisek štěrkopísků
- F. Kritéria pro výběr ložisek stavebního kameniva
  - Kritéria v oblasti tvorby či pořizování změny územně-plánovací dokumentace
  - Návrh úkolů Regionální surovinové politiky Libereckého kraje

Slovně jsou hodnoceny: Přehled ložisek plánovaného navrhovaného využití a doporučené ochrany CHLÚ, Doporučení k návrhu ochrany některých opuštěných těžeben a ložisek a Přílohy.

5.4 Sada referenčních cílů životního prostředí

Níže uvedená sada referenčních cílů ochrany životního prostředí představuje rámec pro Vyhodnocení koncepce. Při vyhodnocování dílčích cílů (oblastí intervence) je ve Vyhodnocení v tabelární formě posouzeno, nakolik mohou jednotlivé cíle ovlivnit naplňování referenčních cílů ochrany životního prostředí, to znamená, zda je ovlivňují pozitivně, negativně či jsou vůči nim neutrální. Při hodnocení byly dále vzaty v úvahu pro Strategii relevantní požadavky orgánů ochrany přírody z předchozích procedur

SEA, na nichž se autoři Vyhodnocení podíleli, Závěr zjišťovacího řízení (respektive připomínky dotčených orgánů) a hodnocení cílů některých koncepcí národní a krajské úrovně.

Tab. 1. Referenční cíle ochrany životního prostředí

Č.	Oblast životního prostředí	Referenční cíl	Charakteristika referenčního cíle
1.	Ovzduší	Zajistit požadovanou kvalitu ovzduší	Snižovat emise škodlivin do ovzduší, především polévatavého prachu, pod úroveň platných limitů, včetně emisí z dopravy.
2.	Klima a adaptace	Snižovat emise skleníkových plynů a adaptovat krajinu na změnu klimatu.	Podpora energetických úspor, OZE, šetrnějších technologií a dalšího snižování emisí skleníkových plynů. Podporovat adaptaci na změnu klimatu.
3.	Hluk	Snižovat zatížení obyvatel hlukem.	Chránit obyvatele před hlukovým znečištěním, omezovat zdroje hluku.
4.	Krajina	Omezovat fragmentaci krajiny, chránit krajinný ráz a přírodní dědictví.	Omezit fragmentaci krajiny, dbát na zachování krajinného rázu, ochranu významných krajinných prvků (včetně lesů) a ÚSES.
5.	Biodiverzita a ochrana přírody	Chránit přírodní hodnoty v území, zvyšovat kvalitu přírodního prostředí.	Zajistit zejména ochranu zvláště chráněných území, chránit ohniska („hot-spots“) biodiverzity. Chránit cenné lokality spontánně vzniklé sukcesí v oblastech předchozí těžby.
6.	Voda	Chránit zdroje povrchových a podzemních vod, podporovat přirozenou retenční funkci krajiny.	Zajišťovat ochranu CHOPAV a obecné ochrany podzemních a povrchových vod, respektovat ochranná pásma vodních zdrojů, podporovat přirozenou retenční funkci krajiny.
7.	Půda	Omezit zábory a degradaci půdy (ZPF a PUFPL), zamezovat vodní a větrné erozi půdy.	Především ochrana před zábory ZPF, ochrana lesní půdy (PUPFL) a pozemků před plošně většími zábory, přednostní využívání brownfields k nové výstavbě.
8.	Odpady, a ekologické zátěže	Aplikovat prvky oběhového hospodářství s cílem prevence vzniku odpadů, snižovat produkci odpadů, likvidovat staré zátěže.	Primárně omezovat vznik (těžebních) odpadů, využívat těžební odpady jako druhotné suroviny, likvidovat staré zátěže, předcházet vzniku nových ekologických zátěží.
9.	Kulturní památky	Chránit kulturní dědictví	Dbát na ochranu kulturních památek.

Hodnocení vlivů koncepce na zdraví obyvatel bylo provedeno v rámci zpracování samostatné studie dle metodiky HIA, které je přílohou č. 2 tohoto Vyhodnocení, proto jsou vlivy na zdraví součástí samostatné kapitoly Vyhodnocení číslo 12 (viz také poznámka výše v kap. 5.3.).

6 ZÁVAŽNÉ VLIVY (VČETNĚ SEKUNDÁRNÍCH, SYNERGICKÝCH, KUMULATIVNÍCH, KRÁTKODOBÝCH, STŘEDNĚDOBÝCH A DLOUHODOBÝCH, TRVALÝCH A PŘECHODNÝCH, POZITIVNÍCH A NEGATIVNÍCH VLIVŮ) NAVRHOVANÝCH VARIANT KONCEPCE NA ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ.

Aktualizace Regionální surovinové politiky Libereckého kraje 2019 (ARSP LK 2019, případně koncepce) je předkládána v jedné variantě. Tato varianta vznikla na základě komplexního procesu přípravy Strategie ve spolupráci s klíčovými aktéry rozvoje.

Aktualizace Regionální surovinové politiky Libereckého kraje bude realizována několika vzájemně se prolínajícími formami. Jedná se především o realizaci prostřednictvím Obecných opatření (v textu koncepce pod bodem A.), Opatření v oblasti jednotlivých druhů nerostných surovin (v textu pod bodem B), Opatření pro rekultivace (v textu pod bodem C.), Opatření pro minimalizaci vlivů na životní prostředí a veřejné zdraví (v textu pod bodem D.), Kritérií pro výběr ložisek (v textu pod bodem E. a F.), Kritérií v oblasti tvorby a pořizování změny územní plánovací dokumentace ve vazbě na využití nerostných surovin, Přehledem ložisek plánovaného navrhovaného využití a doporučené ochrany CHLÚ a Doporučení k návrhu ochrany některých opuštěných těžeben a ložisek dlouhodobě nevyužívaných a v zajištění. Různé typy opatření se navzájem překrývají (např. Obecná opatření nebo Opatření k minimalizaci vlivů na ŽP a veřejné zdraví se vztahují k jednotlivým druhům surovin a podobně).

Na základě posouzení hlavních potenciálních střetů koncepce s požadavky na ochranu životního prostředí byla hlavní pozornost věnována kapitole B. Opatření v oblasti jednotlivých druhů nerostných surovin, kde hodnocení generuje také největší počet navrhovaných zmírňujících opatření. Pro komplexní hodnocení jsou však také vyhodnocena opatření A., C. a D., kritéria pro výběr ložisek, kritéria v oblasti tvorby či pořizování změny územně-plánovací dokumentace, přehled ložisek, doporučení k návrhu ochrany některých opuštěných těžeben a ložisek, návrh úkolů RSP LK, přílohy, stejně jako cíle a vize koncepce.

6.1 Hodnocení cíle aktualizace a vize koncepce

6.1.1 *Hodnocení cíle aktualizace*

V případě cíle aktualizace je třeba na úvod hodnocení uvést, že se nejedná o cíl ve smyslu strategického plánování, tedy cíl tvořící ve strategiích hierarchický systém obsahující vertikálně provázané jednotky vize – globální cíl – strategické cíle - opatření – typové aktivity. Jedná se o obecný cíl zdůvodňující potřebu zpracování koncepce, nikoliv nastavení horních pater uvedené struktury strategického dokumentu.

Cíl aktualizace je v koncepci formulován následovně:

- Získání aktuálních informací o stavu a využití surovinového potenciálu na území Libereckého kraje;
- zhodnocení současného stavu a reálně vytěžitelných zásob na území Libereckého kraje, trendů vývoje těžby a územního rozložení ložisek ve vazbě ke klíčovým investičním záměrům v kraji i za hranicí kraje (veřejně prospěšné stavby regionálního a celostátního významu);
- definování aktuálních problémů a potřeb surovinových zdrojů na území kraje;

- návrh opatření pro využívání surovinového potenciálu kraje v dalších letech, posílení základních právních jistot pro další rozvoj obcí a podnikatelských aktivit ve sféře využití nerostných surovin
- doporučení pro využití ložisek nerostných surovin na území kraje do roku 2030.

Hodnocení cíle aktualizace

První a třetí odrážka cíle aktualizace Regionální surovinové politiky Libereckého kraje 2019 jsou z hlediska možných vlivů koncepce na životní prostředí irelevantní (jedná se v podstatě o analytické cíle) a jejich vliv na životní prostředí nelze vyhodnotit.

V případě čtvrté odrážky cíle aktualizace Regionální surovinové politiky Libereckého kraje 2019 je možno, na základě hodnocení jednotlivých opatření a kritérií koncepce provedených v kapitole číslo 6, shrnout, že tento cíl koncepce nebude mít žádné významné negativní vlivy na životní prostředí.

Na základě hodnocení jednotlivých doporučení aktualizace Regionální surovinové politiky Libereckého kraje uvedených v rámci opatření v kapitole 9 koncepce, provedeného v kapitole číslo 6 Vyhodnocení, je možno v případě páté odrážky cíle aktualizace shrnout, že tento cíl koncepce nebude mít žádné významné negativní vlivy na životní prostředí.

6.1.2 Hodnocení vize aktualizace koncepce

Vize koncepce je formulována následovně:

Liberecký kraj má dostatek surovinových zdrojů připravených k využití a pokrytí stávající i výhledové potřeby nerostných surovin na území kraje. Je zachována kontinuita objemu produkce nerostných surovin potřebná pro rozvoj kraje. Těžba a zpracování surovin v současné době zaujímá řešitelné dopady na životní prostředí a obyvatelstvo, je ekonomicky výhodná, přednostně pokrývá potřeby území Libereckého kraje a zároveň zohledňuje strategické potřeby státu.

Hodnocení vize koncepce:

Ve vizi pro rok 2030 je sice zmíněna problematika životního prostředí, formulace je však nejasná a zakládá různé možnosti výkladu, viz „...těžba a zpracování surovin v současné době zaujímá řešitelné dopady na životní prostředí a obyvatelstvo... „

Navíc použití slovního spojení „v současné době“ není pro vizi v návrhovém horizontu 2030 terminologicky vhodné. Navrhujeme přeformulovat příslušnou část tímto způsobem:

„.....Těžba a zpracování surovin je v návrhovém horizontu přizpůsobena požadavkům na ochranu životního prostředí kraje a veřejného zdraví jeho obyvatel, je ekonomicky výhodná, přednostně pokrývá potřeby území Libereckého kraje a zároveň zohledňuje strategické potřeby státu“.

6.2 Hodnocení vlivů opatření, úkolů a doporučení a kritérií pro výběr ložisek koncepce

6.2.1 Postup hodnocení

Při hodnocení environmentálních vlivů koncepce vzal zpracovatel SEA v úvahu princip předběžné opatrnosti a tam, kde by dle jeho názoru mohlo dojít během realizace obecných opatření či realizace opatření pro využívání jednotlivých druhů surovin a dalších částí koncepce k potenciálně nepříznivým

vlivům, byla v souladu s tímto principem formulována doporučení, jak těmto potenciálně nepříznivým vlivům předejít.

Jak již bylo uvedeno výše, typová opatření, cíle a koncepce jako celek jsou hodnoceny vůči sadě referenčních cílů ochrany životního prostředí, tedy hodnocením, nakolik tato opatření přispívají k naplňování těchto cílů, zda jsou k nim neutrální, či zda s nimi nejsou v rozporu. Pro hodnocení typových opatření a cílů byl zvolen následující postup:

Stupnice významnosti:

- +2 potenciálně významný pozitivní vliv (velkého rozsahu) opatření na referenční cíl
- +1 Potenciálně mírně pozitivní (přímý či nepřímý, lokální) vliv opatření na daný referenční cíl
- 0 zanedbatelný nebo komplikovaně zprostředkovatelný potenciální vliv (velmi malý rozsah)
- 1 Potenciálně mírně negativní vliv opatření na daný referenční cíl (přímý či nepřímý, lokální)
- 2 potenciálně významný negativní vliv opatření na daný referenční cíl (velkého rozsahu)
- ? nebyla identifikována potenciální vazba mezi referenčním cílem a navrhovaným opatřením nebo vliv nelze vyhodnotit

Rozsah vlivu:

- B bodový (působící v místě realizovaného opatření)
- L lokální (působící v rámci širšího území např. v rozsahu správního území obce)
- R regionální (působící na území 2 a více obcí)
- M mezinárodní (vlivy přesahující hranice ČR)

Zpracovatelé hodnocení v rámci hodnocení rozsahu vlivů zvažovali rovněž potenciální přeshraniční vlivy jednotlivých opatření. Hodnocení potenciálních přeshraničních vlivů přitom bylo založeno na kvalifikovaném odhadu potenciálních vlivů opatření. Protože v rámci hodnocení opatření v kapitole 6 Vyhodnocení ARSP LK 2019 nebyl indikován žádný významný negativní vliv koncepce na životní prostředí, nebyl a ani nemohl být v rámci kapitoly 6 Vyhodnocení indikován významný negativní přeshraniční vliv. Z tohoto důvodu nejsou přeshraniční vlivy v hodnotících tabulkách uvedeny a není uvažována lokalizace jednotlivých opatření vzhledem ke státní hranici.

Identifikace spolupůsobení vlivu:

- Ku kumulativní působení vzhledem k již existujícím nebo uvažovaným záměrům, opatřením, respektive známým vlivům jiných aktivit na posuzovaném dokumentu nezávislých
- Sy synergické působení vzhledem k již existujícím respektive uvažovaným záměrům, opatřením, resp. známým vlivům jiných aktivit na posuzovaném dokumentu nezávislých

Kumulativní (hromadný) vliv - je dán součtem vlivů stejného druhu z různých zdrojů stejného druhu, přičemž při posuzování jednotlivých zdrojů izolovaně by takový vliv nemusel být shledán.

Synergický (společný) vliv - vzniká působením vlivů různého druhu na danou složku životního prostředí.

Kumulativními a synergickými vlivy tak lze rozumět účinky vzniklé v důsledku hromadného nebo společného působení. Rozdíl mezi oběma pojmy v oblasti posuzování vlivů na životní prostředí je možno demonstrovat následovně: kumulativní (hromadný vliv) je dán součtem vlivů stejného druhu, například více menších zdrojů oxidu dusičitého z dopravy umístěných blízko sebe způsobí vliv na ovzduší

„nahromaděním“ těchto emisí, přičemž při posuzování jednotlivých zdrojů izolovaně by takový vliv nemusel být shledán. Synergický (společný) vliv vzniká působením vlivů různého druhu na danou složku životního prostředí a je od těchto vlivů odlišný, například současné působení vícero zdrojů různých vlivů (průmyslové objekty, povrchové doly, automobilová doprava, letecká doprava) může mít za následek například kombinované vlivy na lidské zdraví. Tento druh vlivů je však velmi obtížně měřitelný.

Kumulativní a synergické vlivy by se v případě Aktualizace regionální surovinové politiky Libereckého kraje 2019 (ARSP LK 2019) mohly potenciálně projevit v těch případech, pokud by se objektivně vyhodnotitelné vlivy na životní prostředí a veřejné zdraví vyvolané těžbou, zpracováním a/nebo dopravou surovin (například emise do ovzduší či hluk ze zpracování suroviny nebo emise či hluk z dopravy) související s implementací ARSP LK 2019, kombinovaly se zjištěnými (kvantifikovatelnými) vlivy jiných opatření, nebo dopadů jiných aktivit a z koncepce je zjištělný jejich případný územní průmět.

Vlastní hodnocení případných kumulativních a synergických vlivů koncepce bylo provedeno ve všech případech, kdy charakteristika opatření ARSP LK 2019 možnost potenciálních negativních kumulativních nebo synergických působení indikovala. V takových případech byly jednotlivými hodnotiteli koncepce kvalifikovaným (odborným) odhadem zváženy všechny potenciální environmentální vlivy opatření koncepce s cílem posoudit, zda může dojít ke smysluplně vyhodnotitelným negativním kumulativním nebo synergickým vlivům koncepce na životní prostředí s jinými vlivy v potenciálně dotčeném území.

Na základě jednotlivých hodnocení byl, na základě dostupných informací a dat, kvalifikovaným odhadem možných vlivů opatření (aktivit v rámci opatření) na jednotlivé složky životního prostředí, stanoven výsledný souhrnný závěr z hlediska potenciálních negativních kumulativních či synergických vlivů. Pokud byl vyhodnotitelný negativní kumulativní nebo synergický vliv stanoven, byly posouzeny možné vlivy na jednotlivé složky životního prostředí, ve kterých by se negativní kumulativní nebo synergický vliv mohl projevit, a byla stanovena míra těchto vlivů.

V případě ARSP LK 2019 byl potenciální kumulativní vliv (mírně negativní) stanoven pouze v případě opatření „B.1.9. Požadovat umístění zpracovatelského závodu a odkaliště pro výrobu uranového koncentráту, a případných poloproduktů určených ke zpracování na jaderné palivo, s maximálním možným využitím již kontaminovaného území bývalého těžebního závodu, úpravny rud a prostoru stávajícího odkaliště před využitím území dosud těžbou nedotčeného“.

S výjimkou výše uvedeného opatření B.1.9. nebyl u žádného jiného opatření ARSP LK 2019 souhrnným závěrem hodnocení stanoven negativní kumulativní nebo synergický vliv. Kumulativní ani synergické vlivy nebyly identifikovány z níže uvedených důvodů:

- u největšího počtu opatření, kritérií pro výběr ložisek a návrhů úkolů Regionální surovinové politiky Libereckého kraje (celkem 88 opatření, kritérií a úkolů) nebyly identifikovány žádné vlivy jejich implementace na životní prostředí, a proto v případě těchto opatření, kritérií a úkolů nemůže dojít ani ke kumulativnímu nebo synergickému vlivu,

- u velkého počtu opatření a zbývajících kritérií pro výběr ložisek a návrhů úkolů Regionální surovinové politiky Libereckého kraje (celkem 84 opatření, kritérií a úkolů), u kterých byly indikovány mírné negativní vlivy na některou ze složek životního prostředí (významné negativní vlivy nebyly identifikovány u žádného opatření), není definován žádný konkrétní územní průmět (lokalizace), a proto nelze určit místo působení případných vlivů opatření ARSP LK 2019 ani specifikovat jiné vlivy, se kterými by mohly vlivy opatření ARSP LK 2019 eventuálně spolupůsobit.
- u několika opatření Regionální surovinové politiky Libereckého kraje (opatření B.4.8., B.4.14., B.4.20., B.4.23., B.4.31., B.4.32. a B.4.36) byly indikovány pouze pozitivní vlivy na některou ze složek životního prostředí. Vzhledem k tomu, že nebyly identifikovány jiné pozitivní vlivy nesouvisející s koncepcí, nebyl kumulativní ani synergický vliv vyhodnocen,
- u zbývajících opatření Regionální surovinové politiky Libereckého kraje (opatření B.3.4., B.3.7., B.3.9., B.3.17., B.4.3., B.4.6., B.4.15., B.4.25., B.4.26., B.4.28., B.4.33., B.4.37., B.4.39., B.4.40., B.4.45., B.4.46., B.4.47., B.4.48., B.4.49., B.4.50., B.4.51., B.4.53) sice byl uveden určitý územní průmět (lokalizace), ale buď tento územní průmět nebyl natolik konkrétní (definovaný) aby bylo možno stanovit kvantifikovatelné vlivy opatření v lokalitě nebo nebyly v daném území zjištěny jiné kvantifikovatelné vlivy. Z uvedených důvodů nebyl stanoven kumulativní ani synergický vliv.

Časový horizont působení:

Kp krátkodobé, respektive přechodné

Sd střednědobé (to je v horizontu zhruba do 5 let)

Dt dlouhodobé, respektive trvalé (to je v horizontu nad 5 let)

Tyto vlivy jsou uvedeny v posledním sloupci tabulky s označením RSČ (Rozsah, Spolupůsobení, Časový horizont) jako kvalifikovaný odhad.

Pokud se týká postupu při číselném hodnocení jednotlivých typových opatření, ta byla hodnocena samostatně pomocí matic. Pro přehlednost jsou výsledky hodnocení zpracovány do souhrnného seznamu typových opatření v tabulce, která reprezentuje agregované hodnocení celého týmu.

Při hodnocení vlivu typových opatření na životní prostředí se postupovalo tak, že vybraní členové týmu zpracovatele SEA provedli vlastní kompletní hodnocení všech matic. Úkolem každého experta bylo samostatně a nezávisle ohodnotit (na základě detailního studia koncepce) jednotlivá typová opatření koncepce vzhledem k referenčním cílům ochrany životního prostředí a výsledky svého hodnocení zaznamenat do matice (tabulky).

Pokud existovaly velké rozdíly mezi jednotlivými hodnotiteli, byly sjednoceny v diskusi nad výsledky. Je však třeba zdůraznit, že cílem diskuse nebyla unifikace individuálních názorů expertů na danou problematiku, ale rozbor daného problému a vyjasnění individuálních názorů. Výsledkem diskuse tak mohla být korekce původního expertního hodnocení a do určité míry potlačení subjektivity hodnocení.

Na základě hodnocení jednotlivých členů týmu bylo pro každé pole matice zpracováno agregované hodnocení jako aritmetický průměr hodnocení všech členů týmu. Výsledná hodnota pak byla zaokrouhlena na celé číslo a vložena do příslušného pole odpovídající matice agregovaných (výsledných) hodnocení.

Hodnocení vlivů jednotlivých opatření na životní prostředí vychází jak z provedeného zkoumání, tak i z rozsáhlé diskuse týmu zpracovatele k vlivům aktualizace Strategie na naplňování referenčních cílů ochrany životního prostředí.

Hodnocení vlivů koncepce na veřejné zdraví bylo provedeno v samostatné studii, která je Přílohou č. 2 tohoto Vyhodnocení. Výsledky tohoto hodnocení jsou blíže popsány v kapitole 12.

V následujících tabulkách je uveden číselný kód opatření a kritérií a následně z nich vychází také textový popis hodnocení.

Kódy tabulek hodnocení (dle koncepce):

A. Obecná opatření

B. Opatření pro využívání jednotlivých druhů nerostných surovin

C. Opatření pro rekultivace

D. Opatření pro minimalizaci vlivů na životní prostředí a veřejné zdraví

E./F. Kritéria pro výběr ložisek

Kritéria v oblasti tvorby a pořizování změny územní plánovací dokumentace ve vazbě na využití nerostných surovin

Návrh úkolů Regionální surovinové politiky Libereckého kraje

(v případě dvou posledních oddílů/kapitol koncepce nepoužívá písmenné kódy).

Na závěr podkapitoly 6.3. Hodnocení Strategie jako celku je pak provedeno verbální shrnutí hodnocení níže uvedených kapitol koncepce:

12. Přehled ložisek plánovaného navrhovaného využití a doporučované ochrany CHLÚ

13. Doporučení k návrhu ochrany některých opuštěných těžeben a ložisek dlouhodobě nevyužívaných a v zajištění.

a také příloh koncepce.

A. Obecná opatření	Referenční cíle									Rozsah/ spolupůsobení/ časový horizont
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	
	Ovzduší	Klima a adaptace	Hluk	Krajina	Biodiverzita a ochrana přírody	Voda	Půda	Odpady a ekologick é zátěže	Kulturní památky	
A.1. Územně respektovat neobnovitelnost a nepřemístitelnost všech primárních zdrojů nerostných surovin jako zákonných limitů území.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	-/-/-
<p>Komentář: Obecné opatření bez přímého vlivu. Nebyly identifikovány negativní vlivy na životní prostředí. Doporučení: V případě identifikace významných střetů konkrétních ložisek nerostných surovin se složkami životního prostředí je nutné přihlídnout k širším souvislostem v území.</p>										
A.2. Ochranu ložisek nerostných surovin, jakožto neobnovitelný a nepřemístitelný zdroj, považovat za veřejný zájem.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	-/-/-
<p>Komentář: Obecné opatření bez přímého vlivu. Nebyly identifikovány negativní vlivy na životní prostředí. Doporučení: Bez návrhu.</p>										
A.3. Nepřemístitelnost ložisek nerostných surovin nadále respektovat i v jiných řízeních týkajících se území a jeho využití.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	-/-/-
<p>Komentář: Obecné opatření bez přímého vlivu. Nebyly identifikovány negativní vlivy na životní prostředí. Doporučení: V případě, že cílem řízení bude opatření ke zlepšení stavu ŽP, nebo snížení dopadů na veřejné zdraví, lze nepřemístitelnost ložisek zvážit na základě veřejného zájmu.</p>										

A. Obecná opatření	Referenční cíle									Rozsah/ spolupůsobení/ časový horizont
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	
	Ovzduší	Klima a adaptace	Hluk	Krajina	Biodiverzita a ochrana přírody	Voda	Půda	Odpady a ekologick é zátěže	Kulturní památky	
A.4. Zjištěná a předpokládaná ložiska nerostů (tzn. veškerá výhradní ložiska, chráněná ložisková území, dobývací prostory, dále ložiska nevyhrazených nerostů a významné prognózní zdroje), jakožto plochy nadmístního významu, respektovat a zahrnout do územních plánů (ÚP) jako přírodní hodnoty území a jako limity pro využití území v souladu s platnými legislativními normami pro budoucí využití území.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	-/-
Komentář: Obecné opatření bez přímého vlivu. Nebyly identifikovány negativní vlivy na životní prostředí. Doporučení: Bez návrhu.										
A.5. Při využívání řešeného území respektovat všechny zákonné formy ochrany ložisek nerostných surovin a ložiskových území.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	-/-
Komentář: Obecné opatření bez přímého vlivu. Nebyly identifikovány negativní vlivy na životní prostředí. Doporučení: Bez návrhu.										
A.6. Využívat ložiska nerostných surovin v souladu s principy trvale udržitelného rozvoje a zároveň vytvářet územní předpoklady pro otvírku nových ložisek náhradou za ložiska postupně dotěžovaná a zrekultivovaná.	-1	-1	-1	-1	0	-1	-1	-1	-1	L/-/Dt
Komentář: Opatření je systémového charakteru, přesto může v případě realizace konkrétních otvírek potenciálně představovat mírné negativní ovlivnění téměř všech složek životního prostředí i kulturních památek v dotčeném území (mírný vliv). S ohledem na podmínku uzavření stávající těžby před zahájením nové těžby se nepředpokládá kumulace vlivů pokračující těžby a nově otevíraného ložiska na složky životního prostředí. Nebyly identifikovány významné negativní vlivy na životní prostředí. Doporučení: Před realizací konkrétních nových otvírek a výstavbou nové infrastruktury je nutné posoudit jejich vliv na životní prostředí a veřejné zdraví v souladu s principy hodnocení dle horního zákona, zákona č. 100/2001 Sb., zákona č. 114/1992 Sb. (naturové a biologické hodnocení), resp. stavebního zákona, tam kde vliv aktivit na ŽP nebude hodnocen dle dříve uvedených předpisů.										

A. Obecná opatření	Referenční cíle									Rozsah/ spolupůsobení/ časový horizont
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	
	Ovzduší	Klima a adaptace	Hluk	Krajina	Biodiverzita a ochrana přírody	Voda	Půda	Odpady a ekologick é zátěže	Kulturní památky	
A.7. Novou otvírku ložiska zahajovat v závislosti na ukončení a zaházení těžby stejné komodity na dotěžovaném či ukončeném ložiskovém objektu.	-1	-1	-1	-1	-1	-1	-1	-1	-1	L/-/Dt
<p>Komentář: Opatření je systémového charakteru, podmiňuje otevření nových ložisek až po ukončení těžby na stávajících. Přesto může v případě realizace konkrétních otvírek představovat mírné negativní ovlivnění životního prostředí v dotčeném území. Vzhledem k vyloučení pokračování těžby ve stávajícím ložiskovém objektu a současně i v nově zahajovaném ložiskovém objektu, nebude docházet ke kumulaci negativních vlivů těžby na ŽP.</p> <p>Nebyly identifikovány významné negativní vlivy na životní prostředí.</p> <p>Doporučení: Před realizací konkrétních nových otvírek a výstavbou nové infrastruktury je nutné posoudit jejich vliv na životní prostředí a veřejné zdraví v souladu s principy hodnocení dle horního zákona, zákona č. 100/2001 Sb., zákona č. 114/1992 Sb. (naturové a biologické hodnocení), resp. stavebního zákona, tam kde vliv aktivit na ŽP nebude hodnocen dle dříve uvedených předpisů. Nepovolovat těžbu na nových ložiskách, pokud jsou dostatečné zásoby suroviny na ložiskách již těžných</p>										

A. Obecná opatření	Referenční cíle									Rozsah/ spolupůsobení/ časový horizont
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	
	Ovzduší	Klima a adaptace	Hluk	Krajina	Biodiverzita a ochrana přírody	Voda	Půda	Odpady a ekologické zátěže	Kulturní památky	
A.8. Otvírky nových ložisek nerostných surovin, výstavbu nové technické infrastruktury v oblasti transportu a zpracování surovin koncipovat tak, aby záměry byly primárně umístěny či trasovány s respektováním environmentálně cenných partií a předmětů jejich ochrany, záměry umísťovat v krajině tak, aby bylo minimalizováno narušení krajinného rázu. V případě, že nebude možné střet s environmentálně cenným územím zcela eliminovat, je nutno vybrat takové technické řešení, jež bude mít nejmenší dopad na tyto lokality. Současně musí být realizována opatření k minimalizaci případných negativních vlivů záměru. V rámci přípravy jednotlivých opatření, která se mohou dotýkat zájmů ochrany přírody, postupovat v součinnosti s orgány ochrany přírody.	-1	-1	-1	-1	-1	-1	-1	-1	-1	L/-/Dt
<p>Komentář: V souvislosti s výstavbou nové technické a dopravní infrastruktury může dojít k negativnímu ovlivnění všech složek životního prostředí (potenciální mírný negativní vliv). Opatření však také může směřovat k zajištění ochrany přírody a krajinných hodnot při dodržení podmínek ve formulaci.</p> <p>Nebyly identifikovány významné negativní vlivy na životní prostředí.</p> <p>Doporučení: Následovat doporučení uvedených ve formulaci opatření. Navrhované aktivity je potřeba posoudit na základě principů hodnocení dle horního zákona, zákona č. 100/2001 Sb., zákona č. 114/1992 Sb. (naturové a biologické hodnocení), resp. stavebního zákona, tam kde vliv aktivit na ŽP nebude hodnocen dle dříve uvedených předpisů. Novou infrastrukturu umísťovat přednostně do ploch brownfields, případně směřovat výstavbu do oblastí s nižší bonitou půdy. Nové projekty konzultovat s dotčenými orgány ochrany přírody a krajiny, ochrany ZPF a dalšími dotčenými úřady.</p>										

A. Obecná opatření	Referenční cíle									Rozsah/ spolupůsobení/ časový horizont
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	
	Ovzduší	Klima a adaptace	Hluk	Krajina	Biodiverzita a ochrana přírody	Voda	Půda	Odpady a ekologick é zátěže	Kulturní památky	
A.9. Upřesňovat a aktualizovat současné i budoucí využívání a ochranu surovinových zdrojů se zřetelem na reálné potřeby suroviny.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	-/-/-
<p>Komentář: Opatření bez přímého vlivu životní prostředí. Opatření je zaměřeno na ochranu nerostného bohatství, na skutečnou potřebu surovin, tj. na předcházení zbytečných otvírek lokalit se všemi z toho vyplývajícími potenciálně negativními vlivy.</p> <p>Nebyly identifikovány negativní vlivy na životní prostředí.</p> <p>Doporučení: Bez návrhu.</p>										
A.10. Průběžně aktualizovat informace o ložiscích zejména průzkumnými pracemi.	0	0	-1	-1	-1	-1	-1	-1	-1	B/-/Sd
<p>Komentář: Průzkumné práce, ve smyslu geologických průzkumů mohou znamenat potenciální mírně negativní ovlivnění životního prostředí (v rámci provádění průzkumu vrty či průzkumnými šachtami) může dojít k ovlivnění podzemních vod, apod. Další vliv lze identifikovat v souvislosti se vznikem sesuvů či skalního řícení v území). Průzkumné práce mohou generovat hluk, který však dle hodnocení HIA nebude mít významný vliv na veřejné zdraví.</p> <p>Nebyly identifikovány významné negativní vlivy na životní prostředí.</p> <p>Doporučení: Průzkumné práce musí probíhat v souladu s požadavky dotčených orgánů, s cílem co nejmenšího negativního ovlivnění konkrétní lokality. U konkrétních případů bude nutné posouzení v souladu s principy hodnocení dle horního zákona, zákona č. 100/2001 Sb., zákona č. 114/1992 Sb. (naturové a biologické hodnocení), respektive stavebního zákona, tam kde vliv aktivit na ŽP nebude hodnocen dle dříve uvedených předpisů. Nové průzkumné vrty by neměly být umísťovány do přírodně cenných lokalit, situovány převážně mimo půdu I. a II. bonity, mimo významné zdroje povrchových a podzemních vod a ochranná pásma kulturních památek.</p>										

A. Obecná opatření	Referenční cíle									Rozsah/ spolupůsobení/ časový horizont
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	
	Ovzduší	Klima a adaptace	Hluk	Krajina	Biodiverzita a ochrana přírody	Voda	Půda	Odpady a ekologick é zátěže	Kulturní památky	
A.11. Zajistit, aby stát mohl disponovat nerostným bohatstvím nacházejícím se na jeho území v rámci platné legislativy, tj. u výhradních ložisek nerostných surovin (tedy těch, která prohlašuje stát za své vlastnictví) zajistit odpovídající přístup, např. zřízením věcného břemene pro ochranu a těžbu předmětného ložiska.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	-/-
<p>Komentář: Obecné opatření bez přímého vlivu. Nebyly identifikovány negativní vlivy na životní prostředí. Doporučení: Bez návrhu.</p>										
A.12. Podporovat vyhledávání a průzkum nových lokalit a zdrojů nerostných surovin.	0	0	-1	-1	-1	-1	-1	0	-1	B/-/Sd
<p>Komentář: Průzkumné práce, ve smyslu geologických průzkumů mohou znamenat mírné ovlivnění složek životního prostředí (v rámci provádění průzkumu vrty či průzkumnými šachtami může dojít k ovlivnění podzemních vod, další vliv lze identifikovat v souvislosti se vznikem sesuvů či skalního říčení v území), mohou generovat hluk (avšak ne v intenzitě s významným vlivem na veřejné zdraví – viz HIA), ad. Nebyly identifikovány významné negativní vlivy na životní prostředí. Doporučení: Průzkumné práce musí probíhat v souladu s požadavky dotčených orgánů, s cílem co nejmenšího negativního ovlivnění konkrétní lokality. U konkrétních případů bude nutné posouzení v souladu s principy hodnocení dle horního zákona, zákona č. 100/2001 Sb., zákona č. 114/1992 Sb. (naturové a biologické hodnocení), resp. stavebního zákona, tam kde vliv aktivit na ŽP nebude hodnocen dle dříve uvedených předpisů. Nové průzkumné vrty by neměly být umístovány do přírodně cenných lokalit, situovány převážně mimo půdu I. a II. bonity, mimo významné zdroje povrchových a podzemních vod a ochranná pásma kulturních památek.</p>										

A. Obecná opatření	Referenční cíle									Rozsah/ spolupůsobení/ časový horizont
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	
	Ovzduší	Klima a adaptace	Hluk	Krajina	Biodiverzita a ochrana přírody	Voda	Půda	Odpady a ekologick é zátěže	Kulturní památky	
A.13. Podporovat geologický průzkum, průběžné vyhodnocování nerostně surovinového potenciálu na stávajících prognózních zdrojích; vybrané prognózní zdroje ponechat jako surovinovou rezervu.	0	0	-1	-1	-1	-1	-1	0	-1	B/-/Dt
<p>Komentář: Průzkumné práce, ve smyslu geologických průzkumů mohou znamenat mírné ovlivnění složek ŽP (v rámci provádění průzkumu vrty či průzkumnými šachtami může dojít k ovlivnění podzemních vod. Další vliv lze identifikovat v souvislosti se vznikem sesuvů či skalního řízení v území), mohou generovat hluk (avšak ne v intenzitě s významným vlivem na veřejné zdraví – viz HIA), ad. Nebyly identifikovány významné negativní vlivy na životní prostředí.</p> <p>Doporučení: Průzkumné práce musí probíhat v souladu s požadavky dotčených orgánů, s cílem co nejmenšího negativního ovlivnění konkrétní lokality. U konkrétních případů bude nutné posouzení v souladu s principy hodnocení dle horního zákona, zákona č. 100/2001 Sb., zákona č. 114/1992 Sb. (naturové a biologické hodnocení), resp. stavebního zákona, tam kde vliv aktivit na ŽP nebude hodnocen dle dříve uvedených předpisů. Nové průzkumné vrty by neměly být umístovány do přírodně cenných lokalit, situovány převážně mimo půdu I. a II. bonity, mimo významné zdroje povrchových a podzemních vod a ochranná pásma kulturních památek.</p>										
A.14. Podporovat průběžné vyhodnocování nerostně surovinového potenciálu a přípravy ložisek k těžbě, včetně výstavby moderních zpracovatelských technologií s vysokou přidanou hodnotou a liniových staveb potřebných k těžbě surovin a jejich přepravě k odběrateli.	-1	-1	-1	-1	-1	-1	-1	0	-1	L/-/Dt
<p>Komentář: Možný mírný negativní vliv v případě výstavby nových zpracovatelských technologií a liniových staveb v blízkosti hlukově chráněných objektů, možnost vzniku nového zdroje emisí látek znečišťujících ovzduší a skleníkových plynů, a to jak stacionárního bodového, tak dopravního. Další možný mírný negativní vliv souvisí s fragmentací krajiny, tedy přeneseně s vlivy na přírodu a biodiverzitu. V lokalitách dotčených přípravou k těžbě se také dá přepokládat zábor půdy, mohou hrozit případné střety s ochranou kulturních památek, ad.</p> <p>Nebyly identifikovány významné negativní vlivy na životní prostředí.</p> <p>Doporučení: Realizace konkrétních projektů musí být podmíněna komplexním posouzením jejich vlivu na životní prostředí v rámci relevantních povolenacích procesů. U konkrétních případů bude nutné posouzení dle z. č. 100/2001 Sb. (EIA).</p>										

A. Obecná opatření	Referenční cíle									Rozsah/ spolupůsobení/ časový horizont
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	
	Ovzduší	Klima a adaptace	Hluk	Krajina	Biodiverzita a ochrana přírody	Voda	Půda	Odpady a ekologick é zátěže	Kulturní památky	
A.15. Podporovat nové environmentálně šetrné moderní průzkumné a těžební metody.	+1	+1	+1	+1	+1	+1	+1	+1	+1	R/-/Dt
<p>Komentář: Opatření s mírným pozitivním vlivem na všechny složky životního prostředí. Uplatnění tohoto přístupu se předpokládá pro celé uvažované území, po celou dobu platnosti koncepce.</p> <p>Nebyly identifikovány negativní vlivy na životní prostředí.</p> <p>Doporučení: Bez návrhu.</p>										
A.16. Podporovat výzkumné činnosti v oblasti získávání netradičních zdrojů surovin, jako je hledání nových druhů surovin a nového, moderního použití známých surovin, využití moderních metod průzkumu pro vyhledání surovinových zdrojů high-tech surovin (např. cílený průzkum na strategické kovy).	0	+1	0	0	0	0	0	0	0	R/-/Dt
<p>Komentář: Opatření směřuje k podpoře využití nejlepších dostupných technik (BAT) a technologií, mimo jiné snižujících vlivy na životní prostředí. Uplatnění tohoto přístupu se předpokládá pro celé uvažované území, po celou dobu platnosti koncepce.</p> <p>Nebyly identifikovány negativní vlivy na životní prostředí.</p> <p>Doporučení: Bez návrhu.</p>										
A.17. Podpořit vývoj nových a šetrných průzkumných metod k ověření územního surovinového potenciálu, využívat sofistikovaný geologický průzkum moderními metodami.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	-/-/-
<p>Komentář: Opatření lze hodnotit mírně pozitivně, a to v souvislosti s generováním nulových či menších vlivů průzkumných prací na v současné době průzkumem především ovlivňované složky životního prostředí (hlukové zatížení, krajinu, vodu a půdu).</p> <p>Nebyly identifikovány negativní vlivy na životní prostředí.</p> <p>Doporučení: Bez návrhu.</p>										

A. Obecná opatření	Referenční cíle									Rozsah/ spolupůsobení/ časový horizont
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	
	Ovzduší	Klima a adaptace	Hluk	Krajina	Biodiverzita a ochrana přírody	Voda	Půda	Odpady a ekologick é zátěže	Kulturní památky	
A.18. Na využívaných ložiscích nerostů hospodárně dotěžit zásoby v souladu s platnými právními předpisy, a to jak v rámci stanovených dobývacích prostorů, tak i platných územních rozhodnutí za předpokladu lokálních kompromisů mezi těžbou a ochranou složek ŽP a za minimalizace dopadů na zdraví obyvatel.	-1	0	-1	-1	-1	-1	-1	-1	-1	L/-/Sd
<p>Komentář: Za předpokladu, že bude respektováno níže uvedené doporučení, bude při realizaci zohledňována ochrana přírody a krajiny. Přesto by mohlo vlivem pokračující těžby docházet k mírnému negativnímu ovlivnění životního prostředí (viz zmíněné kompromisy a hodnocení -1/+1 v rámci HIA).</p> <p>Konkrétní vlivy budou závislé na situaci jednotlivých ložisek. Pokračování těžby může znamenat také ovlivnění krajinného rázu dané lokality. Potenciální riziko negativního vlivu hrozí v případě zásahu do režimu podzemní nebo povrchové vody, kdy je nutné možnost pokračování těžby nově vyhodnotit. V případě rozšíření povrchových těžeb je možné předpokládat negativní vlivy na biotopy a biodiverzitu (především, pokud se již v lokalitě začala uplatňovat přirozená rekultivace území), zábory půdy a zvýšení množství těžebního odpadu. Potenciální negativní vliv může nastat také v případě přiblížení se těžební plochy k ochrannému pásmu kulturních památek. Vzhledem k obecnosti opatření je tyto vlivy možné považovat za mírné.</p> <p>Nebyly identifikovány významné negativní vlivy na životní prostředí.</p> <p>Doporučení: Dotěžování ložisek musí probíhat v souladu s požadavky dotčených orgánů, a s cílem co nejmenšího negativního ovlivnění životního prostředí v konkrétní lokalitě. Před započítáním procesu dotěžování ložiska v území (navyšování kapacity těžby) bude nutné nejprve posoudit vlivy plánovaných aktivit na životní prostředí a veřejné zdraví dle horního zákona, zákona č. 100/2001 Sb. (EIA), zákona č. 114/1992 Sb. (naturové a biologické hodnocení), resp. stavebního zákona tam, kde se dílčí aktivity nejsou posuzovány podle výše uvedených právních předpisů. Je nutné dbát, aby rozšíření dobývacího prostoru, pokud možno, neznamenal zásah do krajinného rázu lokality, biotopů chráněných rostlin a živočichů, nedocházelo k dalšímu záboru v I. a II. třídě ZPF, záboru PUPFL, neovlivnilo zdroje povrchových a podzemních vod a nenarušovalo ochranná pásma kulturních památek.</p>										

A. Obecná opatření	Referenční cíle									Rozsah/ spolupůsobení/ časový horizont
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	
	Ovzduší	Klima a adaptace	Hluk	Krajina	Biodiverzita a ochrana přírody	Voda	Půda	Odpady a ekologick é zátěže	Kulturní památky	
A.19. Respektovat těžbu nerostných surovin ve schválených územních rozhodnutích a dobývacích prostorech v souladu s dodržováním zásad ochrany přírody a krajiny a při minimalizaci dopadů na zdraví obyvatel. Těžbu prioritně orientovat do území ploch výhradních ložisek a významných ložisek nevyhrazených nerostů s nejnižšími střety, popřípadě s minimálními územními a ekologickými dopady.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	L/-/Kp
<p>Komentář: Opatření směřuje těžbu do území s minimálními územními a ekologickými dopady</p> <p>Nebyly identifikovány negativní vlivy na životní prostředí.</p> <p>Doporučení: Bez návrhu.</p>										
A.20. Přehodnotit zásoby formou rebilance u ložisek s doposud evidovanými nereálně vysokými objemy zásob a s doposud nepřekonatelnými střety zájmů.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	-/-/-
<p>Komentář: Opatření systémového a administrativního charakteru, bez negativních vlivů na ŽP. Naopak omezuje potenciální střety mezi těžbou a požadavky na ochranu ŽP.</p> <p>Nebyly identifikovány negativní vlivy na životní prostředí.</p> <p>Doporučení: Bez návrhu.</p>										
A.21. Při vydávání stanovisek k záměrům povolit novou otvírku ložiska za podmínky ukončení a zahlazení těžby stejné komodity na dotěžovaném či ukončeném ložiskovém objektu.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	-/-/-
<p>Komentář: Systémové opatření, které zabraňuje otevírání nových ložisek bez vyrovnání se s důsledky předchozí těžby.</p> <p>Nebyly identifikovány negativní vlivy na životní prostředí.</p> <p>Doporučení: Bez návrhu.</p>										

A. Obecná opatření	Referenční cíle									Rozsah/ spolupůsobení/ časový horizont
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	
	Ovzduší	Klima a adaptace	Hluk	Krajina	Biodiverzita a ochrana přírody	Voda	Půda	Odpady a ekologick é zátěže	Kulturní památky	
A.22. V rámci tvorby ÚPD vytvářet územní předpoklady pro otvírku nových ložisek náhradou za postupně dotěžovaná a zrekultivovaná území, ale pokud jsou zásoby a produkce na těžebných ložiskách dostatečné, tak novou těžbu nepovolovat.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	-/-
<p>Komentář: Opatření je systémového charakteru, podmiňuje otevření nových ložisek až po ukončení těžby na stávajících lokalitách. Nebyly identifikovány negativní vlivy na životní prostředí.</p> <p>Doporučení: Bez doporučení</p>										
A.23. Minimalizovat rozsah zásahů do CHLÚ a dobývacích prostorů s probíhající nebo předpokládanou těžbou nerostných surovin ve výhradních ložiscích, minimalizovat rozsah zásahů do významných využívaných a nevyužívaných ložisek nevyhrazených nerostů a prognózních zdrojů nerostných surovin.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	-/-
<p>Komentář: Opatření bez přímého vlivu. Nebyly identifikovány negativní vlivy na životní prostředí.</p> <p>Doporučení: Bez návrhu.</p>										
A.24. Pro zajištění dostatečné potřeby nerostných surovin v Libereckém kraji podporovat využití recyklovaných materiálů, které na základě trhem požadovaných jakostně-technologických rozborů mohou doplnit stávající produkci, a dále inovačních technologií doplňujících recyklované materiály jako substituci k primární surovině při realizaci investičních záměrů v kraji.	0	0	0	0	0	0	0	+2	0	R/-/Dt

A. Obecná opatření	Referenční cíle									Rozsah/ spolupůsobení/ časový horizont	
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.		
	Ovzduší	Klima a adaptace	Hluk	Krajina	Biodiverzita a ochrana přírody	Voda	Půda	Odpady a ekologick é zátěže	Kulturní památky		
<p>Komentář: Významný pozitivní vliv na životní prostředí v souvislosti s využitím druhotných surovin z těžby, tedy předcházení vzniku odpadů. Nebyly identifikovány negativní vlivy na životní prostředí. Doporučení: Bez návrhu.</p>											
A.25. V souvislosti s využíváním stavebních surovin podporovat eliminaci nevhodné spotřeby stavebních a recyklovaných surovin na předimenzované, či nepotřebné stavební záměry.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	-/-
<p>Komentář: Obecné opatření bez přímého vlivu. Nebyly identifikovány negativní vlivy na životní prostředí. Doporučení: Bez návrhu.</p>											
A.26. Při rušení nepotřebných staveb, případně změně způsobu jejich využití, požadovat vyhodnocení kvality a využitelnosti stavebních materiálů použitých na původní stavbu a následné přizpůsobení projektu na odstranění stavby/změnu jejího využití zájmům na maximalizaci recyklace získatelných stavebních materiálů.	0	0	0	0	0	0	0	+1	0	R-/Dt	
<p>Komentář: Potenciálně pozitivní vliv na životní prostředí v souvislosti s recyklací stavebních materiálů, tedy předcházení vzniku odpadů. Nebyly identifikovány negativní vlivy na životní prostředí. Doporučení: Bez návrhu.</p>											

A. Obecná opatření	Referenční cíle									Rozsah/ spolupůsobení/ časový horizont
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	
	Ovzduší	Klima a adaptace	Hluk	Krajina	Biodiverzita a ochrana přírody	Voda	Půda	Odpady a ekologick é zátěže	Kulturní památky	
A.27. V souladu s principy trvale udržitelného rozvoje území řešit střety mezi ložisky nerostných zdrojů a prvky ochrany přírody a ÚSES při průzkumu a těžbě, sanaci a rekultivaci.	0	0	0	+1	+1	0	0	0	0	R/-/Dt
<p>Komentář: Pozitivní vliv na krajinu a ochranu přírody prostřednictvím řešení střetů mezi těžbou a ochranou přírody a krajiny, resp. jejich předcházení. Předpokladem je uplatnění opatření v rámci celého řešeného území a po dobu platnosti koncepce.</p> <p>Nebyly identifikovány negativní vlivy na životní prostředí.</p> <p>Doporučení: Bez návrhu.</p>										
A.28. Území po těžbě řešit s ohledem na budoucí využití těžbou dotčeného území v souladu s požadavky na ochranu přírody, a to v souladu se zněním dohody uzavřené mezi MPO a MŽP k řešení střetů ložisek nerostných surovin s prvky ÚSES. Vymezení prvků ÚSES v územně-plánovací dokumentaci nepovažovat za kategorický důvod pro případné neuskutečnění těžby v ložisku nerostných surovin.	0	0	0	-1	-1	0	0	0	0	L/-/Dt
<p>Komentář: Opatření vycházející z dohody uzavřené mezi MPO a MŽP, kdy by postup a způsob rekultivace těžbou dotčeného území měly být přizpůsobeny potřebě finálního vytvoření ÚSES po skončení těžby. Měl by být akceptován stávající charakter ochrany prvků ÚSES, případně podpora jeho funkce v cílovém stavu, a to jak při samotné těžbě nerostných surovin, tak i při ukončování těžby a následné rekultivaci; měly by být posouzeny důsledky pozitivního vývoje vzniku unikátních biotopů pro potřebnou biodiverzitu a tvorbu ÚSES, jedná se tedy o opatření s významným pozitivním vlivem na krajinu a ochranu přírody.</p> <p>Formulace opatření v druhé větě však zakládá k předpokladu negativního ovlivnění prvky ÚSES, tedy i biodiverzity, v celkovém pojetí formulace opatření je tyto vlivy možné považovat za mírné.</p> <p>Nebyly identifikovány významné negativní vlivy na životní prostředí.</p> <p>Doporučení: Případný střet s prvky ÚSES v konkrétní lokalitě musí být vyhodnocen v rámci zákona č. 114/1992 Sb., uvedená formulace nesmí a priori zakládat možnost významných negativních vlivů na ÚSES /preferenční těžby). Vždy musí být přihlédnuto ke konkrétním podmínkám v místě.</p>										

A. Obecná opatření	Referenční cíle									Rozsah/ spolupůsobení/ časový horizont
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	
	Ovzduší	Klima a adaptace	Hluk	Krajina	Biodiverzita a ochrana přírody	Voda	Půda	Odpady a ekologick é zátěže	Kulturní památky	
A.29. Způsoby provedení sanací a rekultivací území po těžbě řešit s ohledem na budoucí využití těžbou dotčeného území, v souladu s požadavky na ochranu přírody a krajiny a ochrany jakosti a vydatnosti podzemních a povrchových vod a v souladu s požadavky na zadržování vody v krajině.	0	+1	0	+1	+1	+1	0	0	0	L/-/Dt
<p>Komentář: Opatření s potenciálně pozitivním vlivem na posílení přirozených funkcí krajiny (adaptace na změnu klimatu, tvorba ÚSES, VKP), ochranu přírody a ochranu vod.</p> <p>Nebyly identifikovány negativní vlivy na životní prostředí.</p> <p>Doporučení: Provádět převážně přírodě blízké rekultivace.</p>										
A.30. Při zpracování projektových dokumentací pro využití ložiska všech stupňů a úrovní, včetně plánů sanace a rekultivace (revitalizace) území dotčených těžbou, doporučit spolupráci s příslušnými orgány ochrany ZPF a ochrany přírody a krajiny již v období přípravy záměru z důvodu možnosti uplatnění kombinace podpory přirozené sukcese, řízené sukcese, konkrétních způsobů biologické rekultivace (zalesněním, či zpětně do ZPF) a rozvoj náhradních a hodnotných biotopů.	0	0	0	+1	+1	0	+1	0	0	R/-/Dt
<p>Komentář: Systémové opatření s pozitivním vlivem na ochranu ZPF, přírodu a krajinu (významný pozitivní vliv). Předpokladem je uplatnění opatření v rámci celého řešeného území a po dobu platnosti koncepce.</p> <p>Nebyly identifikovány negativní vlivy na životní prostředí.</p> <p>Doporučení: Provádět především přírodě blízké rekultivací, neboť uvedené lokality bývají často lokalitami výskytu zvláště chráněných druhů. Upravit název orgánu ochrany přírody v textu opatření.</p>										

A. Obecná opatření	Referenční cíle									Rozsah/ spolupůsobení/ časový horizont
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	
	Ovzduší	Klima a adaptace	Hluk	Krajina	Biodiverzita a ochrana přírody	Voda	Půda	Odpady a ekologick é zátěže	Kulturní památky	
A.31. Minimalizovat těžbu na území CHKO a národního parku, zohledňovat jejich zonaci, do budoucna vyloučit těžbu nerostných surovin v I. a II. zóně CHKO a v maloplošných zvláště chráněných územích a zajistit postupný útlum těžby ve III. zóně CHKO - netýká se maloplošných zvláště chráněných území, kde jsou předmět ochrany a jeho biotopy na těžbě přímo závislé.	0	0	0	0	+1	0	0	0	0	-/-
<p>Komentář: Opatření zaměřené na území velkoplošných zvláště chráněných území, které směřuje k lepší ochraně přírody a krajiny.</p> <p>Nebyly identifikovány negativní vlivy na životní prostředí.</p> <p>Doporučení: Bez návrhu.</p>										
A.32. Při vydávání stanovisek k záměrům těžby, zejména stavebních surovin, přihlídnout na dosavadní plošnou roztěženost dané oblasti, preferovat rovnoměrné rozmístění roztěžených ložisek tak, aby nedocházelo k vysoké koncentraci velkoobjemových těžeben na malé ploše, preferovat ta ložiska, která se nachází nejbližší k plánovaným investičním záměrům.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	-/-
<p>Komentář: Opatření bránící negativním vlivům na všechny složky životního prostředí.</p> <p>Nebyly identifikovány negativní vlivy na životní prostředí.</p> <p>Doporučení: Bez návrhu.</p>										

A. Obecná opatření	Referenční cíle									Rozsah/ spolupůsobení/ časový horizont
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	
	Ovzduší	Klima a adaptace	Hluk	Krajina	Biodiverzita a ochrana přírody	Voda	Půda	Odpady a ekologick é zátěže	Kulturní památky	
A.33. Preferovat dopravní obslužnost lomů a těžeben mimo zastavitelné plochy a intravilán území dotčených obcí a měst a mimo zastavitelné plochy určené v územních plánech pro zástavbu bydlení a veřejné občanské vybavenosti.	0	0	0	-1	-1	0	-1	0	0	L-/Dt
<p>Komentář: Opatření s mírným negativním vlivem na krajinu, z důvodu možnosti vzniku migračních překážek a tím další fragmentaci krajiny, s potenciálním vlivem na biodiverzitu, a spojené se záborem půdy. Vzhledem k neexistenci územního průmětu opatření však nelze ovlivnění určit konkrétně.</p> <p>Nebyly identifikovány významné negativní vlivy na životní prostředí.</p> <p>Doporučení: Dopravní stavby umísťovat mimo chráněná území a předcházet další fragmentaci volné krajiny a záborům půdy.</p>										
A.34. Z důvodu minimalizace negativních dopadů přepravy materiálů z velkoobjemových těžeb, případně v oblastech s větším počtem aktivních těžeben, upřednostňovat ložiska s bezproblémovým napojením na dopravní infrastrukturu s preferencí železniční dopravy (či vlečky) nebo kombinované dopravy železnice – nákladní automobily s dostatečnou kapacitou plochy pro nakládku suroviny.	+1	0	+1	0	0	0	0	0	0	L-/Dt
<p>Komentář: V případě využití železnice opatření vykazuje pozitivní vliv na životní prostředí, a to především z důvodu předcházení vzniku dalších emisí ze silniční dopravy (ovzduší a klima) a omezení hluku ze silniční dopravy. V případě napojení na stávající dopravní infrastrukturu nehrozí riziko další fragmentace krajiny.</p> <p>Nebyly identifikovány negativní vlivy na životní prostředí.</p> <p>Doporučení: Pokud je to možné, využívat přednostně stávající dopravní infrastrukturu. Novou infrastrukturu umísťovat mimo chráněná území a předcházet další fragmentaci volné krajiny a záborům půdy.</p>										

A. Obecná opatření	Referenční cíle									Rozsah/ spolupůsobení/ časový horizont
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	
	Ovzduší	Klima a adaptace	Hluk	Krajina	Biodiverzita a ochrana přírody	Voda	Půda	Odpady a ekologick é zátěže	Kulturní památky	
A.35. V souvislosti s nepříznivou situací týkající se nízkých disponibilních/vytěžitelných zásob stavebních surovin v kraji vytvářet nové územní předpoklady pro využití náhradních - rezervních ložisek stavebních surovin. Polohy jednotlivých rezervních, doposud nevyužívaných ložisek stavebních surovin hodnotit vzhledem k jejich umístění vůči plánovaným klíčovým stavbám, a to tak, aby byla minimalizována délka dovozových tras a s tím spojené ekonomické náklady a negativní environmentální vlivy dopravy.	-1	-1	-1	-1	-1	-1	-1	-1	-1	R/-/Sd
<p>Komentář: Opatření může mít potenciálně negativní vliv na všechny složky ŽP.</p> <p>Nebyly identifikovány významné negativní vlivy na životní prostředí.</p> <p>Doporučení: Nová rezervní ložiska stavebních surovin vymezovat v součinnosti s příslušným úřadem pro posuzování (Ministerstvo životního prostředí) a orgány ochrany přírody a dalšími subjekty státní správy s působností v oblasti ochrany životního prostředí, Národním památkovým úřadem a dalšími dotčenými orgány tak, aby nedocházelo k negativním vlivům na životní prostředí.</p>										
A.36. Návrh sanace a rekultivace po ukončení těžby řešit v souladu s ÚPD obce, případně obcí.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	-/-/-
<p>Obecné opatření bez přímého vlivu na ŽP, týká se však pouze obcí s platným územním plánem.</p> <p>Nebyly identifikovány negativní vlivy na životní prostředí.</p> <p>Doporučení: Bez návrhu.</p>										

A. Obecná opatření	Referenční cíle									Rozsah/ spolupůsobení/ časový horizont
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	
	Ovzduší	Klima a adaptace	Hluk	Krajina	Biodiverzita a ochrana přírody	Voda	Půda	Odpady a ekologick é zátěže	Kulturní památky	
A.37. Při vydávání stanovisek k záměrům využití ložisek zohlednit významnost ZPF (především půd I. a popř. II. třídy bonitní ochrany), a to zejména minimalizací záborů takto kvalitních půd a hospodárným využíváním těžebních ploch.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	-/-/-
<p>Komentář: Systémové opatření, zabraňující negativním vlivům na ochranu zemědělského půdního fondu. Předpokladem je uplatnění opatření v rámci celého řešeného území a po dobu platnosti koncepce.</p> <p>Nebyly identifikovány negativní vlivy na životní prostředí.</p> <p>Doporučení: Bez návrhu.</p>										
A.38. Při vydávání stanovisek k záměrům využití ložisek a při provádění těžby minimalizovat ovlivnění zdrojů podzemních vod.	0	0	0	0	0	+1	0	0	0	-/-/-
<p>Komentář: Systémové opatření zabraňující negativním vlivům na množství a kvalitu podzemních vod. Předpokladem je uplatnění opatření v rámci celého řešeného území a po dobu platnosti koncepce.</p> <p>Nebyly identifikovány negativní vlivy na životní prostředí.</p> <p>Doporučení: Bez návrhu.</p>										
A.39. Maximálně zohledňovat požadavky obcí na minimalizaci dopadů těžby na životní prostředí a veřejné zdraví, případně podpořit požadavky obcí na odpovídající finanční či jiné kompenzace.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	-/-/-
<p>Komentář: Přihlédnutí k požadavkům obcí již ve fázi přípravy těžby či jejího ukončení, stejně jako v případě přípravy nových ložisek, může předejít střetům mezi těžbou životním prostředím a životními podmínkami obyvatel v území.</p> <p>Nebyly identifikovány negativní vlivy na životní prostředí.</p> <p>Doporučení: Finanční či jiné kompenzace nesmí nahrazovat primární cíl snížení vlivů těžby na ŽP a veřejné zdraví. Teprve v případě, že i přes snížení vlivů může být těžba vnímána pro obyvatele jako obtěžující, lze situaci řešit kompenzacemi. V případě kompenzací v oblasti ochrany přírody se jedná o respektování podmínek správních rozhodnutí OOP.</p>										

A. Obecná opatření	Referenční cíle									Rozsah/ spolupůsobení/ časový horizont
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	
	Ovzduší	Klima a adaptace	Hluk	Krajina	Biodiverzita a ochrana přírody	Voda	Půda	Odpady a ekologick é zátěže	Kulturní památky	
A.40. Liberecký kraj pokládá za nezbytnou podmínku případné těžby, že v rámci řízení o povolení hornické činnosti, jehož jsou účastníky také obce (§17, §18 zákona č. 61/1988 Sb., o hornické činnosti, výbušninách a o státní báňské správě), bude uzavřena dohoda mezi těžební organizací a obcí o kompenzaci za zvýšení zatížení životního prostředí, vzájemné podpoře a spolupráci na bázi ekonomické výhodnosti a dalších přínosů pro obec, a to i nad rámec zákonných požadavků (§33 zákona č. 44/1988 Sb., o ochraně a využití nerostného bohatství - Horní zákon). Kompenzace mohou probíhat například formou finančních prostředků pro rozvoj obce, sponzoringu veřejně prospěšných akcí v obci, podporou oprav obecních pozemních komunikací, na nichž bude prováděna přeprava vytěženého materiálu v rámci hornické činnosti, poskytnutím nabídky stavebního kamene za zvýhodněných podmínek, spoluprací na výstavbě silničního obchvatu, poskytnutím techniky apod.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	-/-
<p>Komentář: Opatření systémového charakteru, bez přímého vlivu na životní prostředí.</p> <p>Nebyly identifikovány negativní vlivy na životní prostředí.</p> <p>Doporučení: Kompenzace musí být považovány za dodatečný způsob náhrady za poškození životního prostředí, majetku obcí a občanů, resp. snížení pohody. Nikoliv jako prostředek, jak se vyhnout nezbytným preventivním a zmírňujícím opatřením.</p>										

A. Obecná opatření	Referenční cíle									Rozsah/ spolupůsobení/ časový horizont
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	
	Ovzduší	Klima a adaptace	Hluk	Krajina	Biodiverzita a ochrana přírody	Voda	Půda	Odpady a ekologick é zátěže	Kulturní památky	
A.41. Při přípravě záměru využití ložiska zpracovávat koncepci územního rozvoje, ve které budou zohledněny potřeby rozvoje hospodářství, obyvatel a ekologická hlediska.	+1	+1	+1	+1	+1	+1	+1	+1	+1	L(R)/-/Sd
<p>Komentář: Koncepce územního rozvoje popisuje a vyvažuje všechny zájmy v území v jednom dokumentu. Musí v něm být také zohledněna environmentální problematika. Opatření tedy může mít pozitivní vliv na udržitelný rozvoj území a tím i na ochranu životního prostředí.</p> <p>Nebyly identifikovány negativní vlivy na životní prostředí.</p> <p>Doporučení: Bez návrhu.</p>										

Souhrn za A. Obecná opatření:

Obecná opatření jsou svým zaměřením spíše systémová nebo administrativní, tedy bez přímých vlivů a přímých územních průmětů. Některá obecná opatření však mohou dle principu předběžné opatrnosti indikovat mírné potenciální negativní vlivy na životní prostředí. Jedná se především o opatření na podporu nových těžeben, otvírek dobývacích prostorů, ložisek (např. A.6., A.12., A.13., A.14., A.18.). V případě obecných opatření, kdy není známá konkrétní lokalizace, je nutno uvedená opatření aplikovat v rámci posuzování otvírek či jiných aktivit dle horního zákona v konkrétních případech s jasným územním průmětem a rozsahem zásahu.

Řada opatření naopak minimalizuje potenciální negativní vlivy na jednotlivé složky životního prostředí a veřejné zdraví, a to ta, která jsou konkrétně zaměřena na snižování střetů mezi požadavky těžby a ochrany životního prostředí, zejména ochrany přírody a krajiny, zemědělského půdního fondu, vody a další, nebo předcházejí produkci odpadů (A.24., A.26., A.27., A.29., A.30., A.31., A.37., A.38.).

B. Opatření pro využívání jednotlivých druhů nerostných surovin

---

RADIOAKTIVNÍ SUROVINY

V Libereckém kraji se nachází 99,2 % zásob uranu celé ČR. V současnosti je získáváno menší množství uranu v rámci čištění zbytkových technologických roztoků v rámci sanace podzemních vod po těžbě uranu na dříve těženém ložisku Stráž pod Ralskem. Těžba v následujících 30 letech není plánována. Tento časový prostor bude využit pro vědecký výzkum báňských a úpravárenských technologií, které by případně umožnily v budoucnu komplexně využít neopominutelné zásoby uranu v oblasti severočeské křídly způsobem, aby nevratně nepoškodil životní prostředí. Cílem bude získat vědecky podloženou odpověď na otázku, zda budou tyto zásoby v budoucnu vůbec využitelné či nikoliv.

Hlavním cílem v oblasti palivoenergetických surovin (zdrojů radioaktivních surovin) je zabezpečení ochrany všech významných zdrojů proti ztížení nebo znemožnění jejich případného budoucího dobývání, což znamená stanovení příslušných CHLÚ. Dalším cílem je zabezpečení sanace následků těžby uranu a respektování nejdůležitějšího limitujícího faktoru případného využití zdejších ložisek, kterým je přítomnost mimořádně významného zdroje podzemních vod vázaného na turonskou zvrstvení v nadloží ložisek.

B. Opatření pro využívání jednotlivých druhů nerostných surovin – radioaktivní suroviny	Referenční cíle ochrany životního prostředí									Rozsah/ spolupůsobení/ časový horizont
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	
	Ovzduší	Klima a adaptace	Hluk	Krajina	Biodiverzita a ochrana přírody	Voda	Půda	Odpady a ekologická zátěže	Kulturní památky	
OPATŘENÍ PRO NETĚŽENÁ LOŽISKA – ETAPA GEOLOGICKÉHO PRŮZKUMU										
B.1.1. V případě zájmu o provedení geologického průzkumu preferovat geologické práce zaměřené na detailní ověření ložiskových, geologicko-strukturálních a hydrogeologických poměrů evidovaných ložisek a ložiskových prognóz ve strážském bloku před průzkumnými pracemi v tlusteckém bloku. Důvodem je komplikovanost geologicko-strukturální stavby, hydrogeologických poměrů a hloubka uložení produktivní suroviny v této ložiskové oblasti.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	-/-
Komentář: Systémové opatření bez přímého vlivu. Nebyly identifikovány negativní vlivy na životní prostředí. Doporučení: Bez návrhu										
B.1.2. Součástí projektu pro každou etapu průzkumu musí být také hydrogeologický průzkum, který v dostatečném předstihu a v případě nezbytnosti umožní sestavení a postupné zpřesňování hydrogeologického modelu celé geologické jednotky, v níž se ložisko nachází. Hydrogeologický průzkum bude zaměřen zejména na způsob a směry proudění podzemní vody a možné komunikační cesty mezi turonskou a cenomanskou zvodní, případně proudění směrem do povrchových vodotečí.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	-/-
Komentář: Realizace tohoto opatření bude omezovat potenciálně negativní vliv na hydrogeologické podmínky území, povede ke zmapování proudění mezi zvodněmi, případně mapování proudění podzemní vody do povrchových vod, bude tedy sloužit k předcházení případné kontaminace vod. Nebyly identifikovány negativní vlivy na životní prostředí. Doporučení: Bez návrhu.										

B. Opatření pro využívání jednotlivých druhů nerostných surovin – radioaktivní suroviny	Referenční cíle ochrany životního prostředí									Rozsah/ spolupůsobení/ časový horizont
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	
	Ovzduší	Klima a adaptace	Hluk	Krajina	Biodiverzita a ochrana přírody	Voda	Půda	Odpady a ekologické zátěže	Kulturní památky	
B.1.3. V souladu s nařízením vlády ČSR č. 85/1981 bez výjimky požadovat provedení likvidace průzkumných vrtů, a to tak, aby bylo zamezeno vertikálnímu proudění spodních vod mezi oběma zvodněmi, a aby nedocházelo k ohrožení oběhu podzemních vod. Likvidaci doložit požadovanou dokumentací.	0	0	0	0	0	+1	0	0	0	-/-
<p>Komentář: Opatření brání potenciálně negativnímu vlivu na ochranu podzemních, zprostředkovaně i povrchových vod v souvislosti s předcházením změn v oběhu podzemních vod.</p> <p>Nebyly identifikovány negativní vlivy na životní prostředí.</p> <p>Doporučení: Bez návrhu.</p>										
B.1.4. Provést rebilanci evidovaných prognózních zdrojů ve strážském bloku, které nejsou součástí „Bilance zásob výhradních ložisek nerostů ČR“ s cílem zjistit, zda stupeň prozkoumanosti neumožňuje zařazení alespoň části prognózních zásob jako ložiska do „Bilance zásob výhradních ložisek nerostů ČR“ s cílem zajistit jejich územní ochranu. Provádět rebilanci nemá význam u prognózních zdrojů Mimoň a Křižany, které se téměř celé nacházejí pod obcemi a jsou ve strážském bloku.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	-/-
<p>Komentář: Obecné opatření bez přímého vlivu, které přispěje k ochraně prognózních zdrojů surovin. Ochrana jako taková nebude mít vliv na referenční cíle.</p> <p>Nebyly identifikovány negativní vlivy na životní prostředí.</p> <p>Doporučení: Bez návrhu.</p>										

B. Opatření pro využívání jednotlivých druhů nerostných surovin – radioaktivní suroviny	Referenční cíle ochrany životního prostředí									Rozsah/ spolupůsobení/ časový horizont
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	
	Ovzduší	Klima a adaptace	Hluk	Krajina	Biodiverzita a ochrana přírody	Voda	Půda	Odpady a ekologické zátěže	Kulturní památky	
B.1.5. V případě nových technologií podmínit souhlasné stanovisko komplexním vyhodnocením ložiska včetně obsahu doprovodných prvků (Zr, Hf aj.).	0	0	0	0	0	0	0	0	0	-/-
<p>Komentář: Obecné opatření bez přímého vlivu. Nebyly identifikovány negativní vlivy na životní prostředí.</p> <p>Doporučení: Bez návrhu.</p>										
B.1.6. Zajistit dostatečnou ochranu prognózních zdrojů radioaktivních surovin a doprovodných stopových prvků proti ztížení nebo znemožnění jejich budoucího dobývání až do vydání osvědčení o výhradním ložisku a vyhlášení CHLÚ. Orgány územního plánování a stavební úřady vycházejí při své činnosti z výsledků geologických prací s cílem zajistit v co největší míře zejména ochranu zjištěných a předpokládaných ložisek nerostů a zdrojů podzemních vod a vytvářet podmínky pro jejich hospodárné využití.	0	0	0	0	0	+1	0	0	0	-/-
<p>Komentář: Obecné opatření bez přímého vlivu, které přispěje k ochraně prognózních zdrojů surovin. Opatření přispěje k ochraně podzemních vod.</p> <p>Nebyly identifikovány negativní vlivy na životní prostředí.</p> <p>Doporučení: Bez návrhu.</p>										
B.1.7. Geologicko-ložiskové, strukturní a hydrogeologické poměry upřesnit na základě průzkumných území pro vyhledávání a průzkum vyhrazených nerostů - zdrojů uranu a superstategických prvků (na prognózním zdroji Holičky, Náhlov-Osečná apod).	0	0	0	0	0	0	0	0	0	-/-

B. Opatření pro využívání jednotlivých druhů nerostných surovin – radioaktivní suroviny	Referenční cíle ochrany životního prostředí									Rozsah/ spolupůsobení/ časový horizont
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	
	Ovzduší	Klima a adaptace	Hluk	Krajina	Biodiverzita a ochrana přírody	Voda	Půda	Odpady a ekologické zátěže	Kulturní památky	
<p>Komentář: Opatření brání potenciálnímu negativnímu vlivu na podzemní vody. Nebyly identifikovány negativní vlivy na životní prostředí.</p> <p>Doporučení: Bez návrhu.</p>										
<i>OPATŘENÍ PRO NETĚŽENÁ LOŽISKA – ETAPA PŘÍPRAVY TĚŽBY</i>										
B.1.8. Zpracovat vstupní vyhodnocení hydrogeologického monitorovacího systému před zahájením těžby a sestavit monitorovací režim, který bude předložen ke schválení.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	-/-
<p>Komentář: Opatření brání potenciálnímu negativnímu vlivu na podzemní vody.</p> <p>Nebyly identifikovány negativní vlivy na životní prostředí.</p> <p>Doporučení: Bez návrhu.</p>										
B.1.9. Požadovat umístění zpracovatelského závodu a odkaliště pro výrobu uranového koncentráту, a případných poloproduktů určených ke zpracování na jaderné palivo, s maximálním možným využitím již kontaminovaného území bývalého těžebního závodu, úpravny rud a prostoru stávajícího odkaliště před využitím území dosud těžbou nedotčeného.	0	0	0	0	0	-1	-1	-1	0	B/Ku/Dt

B. Opatření pro využívání jednotlivých druhů nerostných surovin – radioaktivní suroviny	Referenční cíle ochrany životního prostředí									Rozsah/ spolupůsobení/ časový horizont
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	
	Ovzduší	Klima a adaptace	Hluk	Krajina	Biodiverzita a ochrana přírody	Voda	Půda	Odpady a ekologické zátěže	Kulturní památky	
<p>Komentář: Opatření brání potenciálním negativním vlivům na většinu složek životního prostředí v souvislosti se situováním záměru do lokality, která již sloužila k podobnému či stejnému účelu. Jedná se o předcházení tvorby další antropogenní zátěže v území – zastavování krajiny a změna krajinného rázu, nové zábory půdy. Potenciálně mírný negativní vliv lze sledovat v případě navýšení hlukové zátěže v okolí nového zpracovatelského závodu, který bude pravděpodobně generovat také další odpad, přičemž je nutné sledovat potenciální vliv také na vody. Byl identifikován potenciální kumulativní vliv způsobený umístěním nového závodu do již kontaminovaného území. Z hlediska rozsahu potenciálních kumulativních vlivů se jedná o lokální vliv s mírným dopadem s potenciálním působením zejména na (podzemní) vody, půdu a tvorbu odpadů. Trvání kumulativních vlivů se uvažuje po celou dobu provozu uvažovaného zpracovatelského závodu. Přínosem takového postupu je ochrana území mimo tuto – již kontaminovanou – oblast.</p> <p>Nebyly identifikovány významné negativní vlivy na životní prostředí.</p> <p>Doporučení: Při umísťování staveb do lokalit současné produkce sledovat potenciální kumulativní vlivy způsobené kombinací nových vlivů a již zatíženého životního prostředí, zejména v oblasti vody, hluku a odpadů.</p>										
B.1.10. Umísťovat nové antropogenní útvary a provozy výhradně mimo lokality soustavy Natura 2000 a preferenčně mimo polohy významných krajinných prvků dle zákona č. 114/1992 Sb. o ochraně přírody a krajiny.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	-/-
<p>Komentář: Opatření brání potenciálně negativním vlivům na ochranu krajiny, přírodu a biodiverzitu, včetně lokalit soustavy Natura 2000.</p> <p>Nebyly identifikovány negativní vlivy na životní prostředí.</p> <p>Doporučení: Bez návrhu.</p>										

B. Opatření pro využívání jednotlivých druhů nerostných surovin – radioaktivní suroviny	Referenční cíle ochrany životního prostředí									Rozsah/ spolupůsobení/ časový horizont
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	
	Ovzduší	Klima a adaptace	Hluk	Krajina	Biodiverzita a ochrana přírody	Voda	Půda	Odpady a ekologické zátěže	Kulturní památky	
B.1.11. V souladu s aktuální Surovinovou politikou ČR vyloučit aplikaci těžební metody chemického loužení in – situ. O využití žádného z ložisek v oblasti severočeské křídly se neuvažuje také z důvodu neexistence schválené těžební technologie, tudíž využití dobývací metody chemické loužení in situ je zcela neakceptovatelné. Rovněž v této souvislosti je zapotřebí do budoucna se zabývat vývojem a využitelností nových nebo inovací stávajících hornických dobývacích metod vhodných k těžbě uranových ložisek.	0	0	0	0	0	+2	+2	+2	0	B/-/Dt
<p>Komentář: Opatření brání potenciálně negativním vlivům chemického loužení a tedy dopadům především na kontaminaci vody, půdy a vytváření ekologických zátěží.</p> <p>Nebyly identifikovány negativní vlivy na životní prostředí.</p> <p>Doporučení: Bez návrhu.</p>										
B.1.12. Stanovit jasné technické podmínky využití ložisek zejména v oblasti výše roční těžby. Výše roční těžby musí splňovat kritérium rentability a zároveň požadavky Státní energetické koncepce na podíl zajištění energetických surovin z domácích zdrojů. Měla by být zpracována ekonomicko – hospodářská studie, která stanoví předpokládaná množství těžby ve vztahu k jednotlivým scénářům koncepce.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	-/-/-
<p>Komentář: Obecné opatření bez přímého vlivu.</p> <p>Nebyly identifikovány negativní vlivy na životní prostředí.</p> <p>Doporučení: Bez návrhu.</p>										

B. Opatření pro využívání jednotlivých druhů nerostných surovin – radioaktivní suroviny	Referenční cíle ochrany životního prostředí									Rozsah/ spolupůsobení/ časový horizont
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	
	Ovzduší	Klima a adaptace	Hluk	Krajina	Biodiverzita a ochrana přírody	Voda	Půda	Odpady a ekologické zátěže	Kulturní památky	
B.1.13. Zabývat se komplexním využitím uranové rudy obsahující případné doprovodné superstrategické prvky (Zr, Hf, Nb aj.) vývojem vhodných šetrných těžebních a úpravárenských technologií.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	-/-
<p>Komentář: Opatření ve smyslu využívání environmentálně šetrných technologií bude zprostředkovaně bránit vzniku nových ekologických zátěží.</p> <p>Nebyly identifikovány negativní vlivy na životní prostředí.</p> <p>Doporučení: Bez návrhu.</p>										
B.1.14. Důsledně vymezit podmínky pro případné zahájení těžby, založené především na hydrogeologickém modelu jak pro oblast ložiska, tak širší oblasti, s podmínkou nulového ovlivnění kvality podzemních vod a nulového ovlivnění kvality i kvantity podzemních vod v turonské zvodni, včetně návrhu případných opatření k dosažení této podmínky. Důležitá je eliminace možných cest vertikálního proudění mezi oběma zvodněmi před zahájením těžby.	0	0	0	0	0	+1	0	0	0	-/-
<p>Komentář: Opatření bránící potenciálně negativním vlivům na kvalitu podzemních, zprostředkovaně i povrchových vod, v souvislosti s předcházením změn v oběhu podzemních vod.</p> <p>Nebyly identifikovány negativní vlivy na životní prostředí.</p> <p>Doporučení: Bez návrhu.</p>										

B. Opatření pro využívání jednotlivých druhů nerostných surovin – radioaktivní suroviny	Referenční cíle ochrany životního prostředí									Rozsah/ spolupůsobení/ časový horizont
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	
	Ovzduší	Klima a adaptace	Hluk	Krajina	Biodiverzita a ochrana přírody	Voda	Půda	Odpady a ekologické zátěže	Kulturní památky	
B.1.15. Zpracovat podrobné těžební studie a studie proveditelnosti záměru, kde budou řešeny technické, ekologické i ekonomické parametry případné těžby. Současně s tvorbou hydrogeologického a hydrostatického modelu v ložiskovém území posoudit nově vyvinuté báňsko-technologické dobývací metody. Dobývací metody a přítomnost zpracovatelské kapacity jsou základními faktory ovlivňující možnost využití ložisek a ekonomiku takového záměru.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	-/-
<p>Komentář: Systémové opatření bez přímého vlivu. V rámci konkrétních projektů budou jejich vlivy vyhodnoceny prostřednictvím jmenovaných studií.</p> <p>Nebyly identifikovány negativní vlivy na životní prostředí.</p> <p>Doporučení: Bez návrhu.</p>										
B.1.16. V souvislosti s využitím radioaktivních palivoenergetických surovin zpracovat studii - Výzkum komplexního využití suroviny, včetně doprovodných prvků (např. Zr, Hf, REE, Nb, aj.) ve strážském bloku, včetně řešerše výzkumných a technologických zpráv, případně podle stavu prozkoumanosti i studie proveditelnosti, která bude klíčová pro rozhodování státních orgánů a samospráv o případných budoucích záměrech těžby.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	-/-
<p>Komentář: Systémové opatření bez přímého vlivu. Nebyly identifikovány negativní vlivy na životní prostředí.</p> <p>Doporučení: Bez návrhu.</p>										

B. Opatření pro využívání jednotlivých druhů nerostných surovin – radioaktivní suroviny	Referenční cíle ochrany životního prostředí									Rozsah/ spolupůsobení/ časový horizont
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	
	Ovzduší	Klima a adaptace	Hluk	Krajina	Biodiverzita a ochrana přírody	Voda	Půda	Odpady a ekologické zátěže	Kulturní památky	
B.1.17. Zpracovat studii dopadů případného obnovení těžby ve strážském bloku na socioekonomický vývoj obcí, měst a regionů Libereckého kraje včetně návrhů řešení dopadů na kvalitu bydlení, zdraví obyvatel atd. Rovněž vypracovat návrh opatření pro minimalizaci nepříznivých dopadů případné těžby na území celého kraje včetně dopadů na dopravní a technickou infrastrukturu dotčených obcí a kalkulace jejich kompenzací.	+1	0	+1	0	0	0	0	+1	0	-/-
<p>Komentář: Opatření bez přímého vlivu. Studie dopadů přispěje k lepšímu poznání dopadů obnovené těžby na jmenované charakteristiky.</p> <p>Nebyly identifikovány negativní vlivy na životní prostředí.</p> <p>Doporučení: Bez návrhu</p>										

Souhrn: Výše uvedená opatření se týkají geologického průzkumu a přípravy těžby ložiska, většinou administrativního a systémového charakteru, tedy bez přímých vlivů na referenční cíle ochrany životního prostředí. Žádné z opatření negeneruje významné negativní vlivy na složky životního prostředí. Opatření B.1.9. indikuje potenciální mírný negativní vliv v souvislosti s možným nárůstem hluku a produkce odpadů v případě vybudování nového zpracovatelského závodu pro výrobu uranového koncentráту, jehož provoz by mohl potenciálně negativně ovlivňovat i kvalitu vody v lokalitě.

Část opatření naopak brání potenciálně negativním vlivům v rámci předcházení novým záborům půdy a vytváření nové ekologické zátěže. V případě podpory hydrogeologických průzkumů (B.1.3., B.1.6., B.1.7., B.1.14.) se jedná o předcházení potenciálně negativním vlivům na vodu, přičemž nejvýznamnější je explicitní vyloučení těžební metody loužením in-situ (předcházení potenciálně negativnímu vlivu na vodu a předcházení další ekologické zátěži) a o minimalizaci potenciálních negativních dopadů v oblasti ovzduší, hlukové situace, odpadů a ekologické zátěže.

ČERNÉ UHLÍ

V kraji je evidováno pouze jediné ložisko energetického černého uhlí Syřenov, klasifikované v nebilančních zásobách. Zároveň na jihozápadě území kraje se nachází prognózní zdroj Roudnická pánev.

B. Opatření pro využívání jednotlivých druhů nerostných surovin – černé uhlí	Referenční cíle ochrany životního prostředí									Rozsah/ spolupůsobení/ časový horizont
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	
	Ovzduší	Klíma a adaptace	Hluk	Krajina	Biodiverzita a ochrana přírody	Voda	Půda	Odpady a ekologická zátěž	Kulturní památky	
B.1.18. S využitím zásob černého uhlí na ložisku Syřenov a prognózních zdrojích Roudnická pánev v žádném případě v dlouhodobém horizontu nepočítat, a to i z důvodů převažujících závažných střetů zájmů spojených zejména s ochranou podzemních vod a z důvodů závažných vlivů na povrch (antropogenní uložení, vznik poklesové kotliny, odkališť, odvalů apod.), včetně synergie s požadavky na nové přepravní trasy pro hlušiny, těžbou surovinu a rekultivace postižených území.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	-/-/-
<p>Komentář: Opatření bude bránit potenciálně negativním vlivům na všechny hodnocené složky ŽP. Využití ložiska je zatíženo řadou environmentálních problémů a dále nedostatečnou prozkoumaností, lze tedy jen souhlasit s tím, že není doporučováno uvedené ložisko těžit.</p> <p>Nebyly identifikovány negativní vlivy na životní prostředí.</p> <p>Doporučení: Bez návrhu.</p>										

B. Opatření pro využívání jednotlivých druhů nerostných surovin – černé uhlí	Referenční cíle ochrany životního prostředí									Rozsah/ spolupůsobení/ časový horizont
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	
	Ovzduší	Klíma a adaptace	Hluk	Krajina	Biodiverzita a ochrana přírody	Voda	Půda	Odpady a ekologické zátěže	Kulturní památky	
B.1.19. Úvahy o případné otvírce ložiska v daleké budoucnosti podmínit vyřešením střetů zájmů s ochranou významných křídových zvodní v nadloží, vytipováním vhodných ploch, zvýšením stupně prozkoumanosti a analýzou báňsko-technických podmínek ve vztahu k hloubkám a očekávaným výronům plynů (CO ₂).	0	0	0	0	0	0	0	0	0	-/-/-
<p>Komentář: Opatření není zaměřeno na otvírku ložiska, ale primárně na hodnocení a následně podmínění případné otvírky v daleké budoucnosti odpovídající ochranou vody a klimatu. Opatření brání potenciálně negativním vlivům na podzemní vody a také na klima (výrony CO₂).</p> <p>Nebyly identifikovány negativní vlivy na životní prostředí.</p> <p>Doporučení: Bez návrhu.</p>										

Souhrn:

S využitím jediného ložiska energetického černého uhlí Syřenov a prognózních zdrojů Roudnické pánve hodnocená Aktualizace regionální surovinové politiky Libereckého kraje 2019 ani v dlouhodobém výhledu nepočítá. Případné návrhy na otevření ložiska sahají za hranici působnosti ARSP LK 2019. I z toho důvodu tedy nebyly identifikovány žádné negativní vlivy daných opatření na životní prostředí.

RUDY

Na území Libereckého kraje se jedná o zdroje prvků, spojených s uranovým zrudněním (prvky vzácných zemin, niob, tantal), indicie fluoritu, barytu a wolframu. Těchto komodit se týká nařízení vlády ze dne 11. října 2017 č. 713, které předpokládá prohlubování geologicko – ložiskových znalostí o jednotlivých výskytech s přihlédnutím k možnostem a potenciálu jejich získávání v budoucnosti.

B. Opatření pro využívání jednotlivých druhů nerostných surovin – rudy	Referenční cíle ochrany životního prostředí									Rozsah/ spolupůsobení/ časový horizont
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	10.	
	Ovzduší	Klima a adaptace	Hluk	Krajina	Biodiverzita a ochrana přírody	Voda	Půda	Odpady a ekologická zátěže	Kulturní památky	
B.2.1. Podporovat výzkum komplexního využití radioaktivních surovin, tedy využití včetně doprovodných prvků (např. Zr, Hf, REE, Nb, aj.) a doložení proveditelnosti těžby ve strážském bloku, včetně rešerše výzkumných a technologických zpráv.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	-/-/-
Komentář: Opatření směřující k výzkumu a tvorbě specifických studií, bez přímého vlivu (souvisí s opatřením B.1.14.). Nebyly identifikovány negativní vlivy na životní prostředí. Doporučení: Bez návrhu										

Souhrn:

Opatření bez identifikovaných negativních vlivů na životní prostředí, zaměřené na výzkum v oblasti využití radioaktivních surovin včetně doprovodných prvků v budoucnosti.

SKLÁŘSKÉ A SLÉVÁRENSKÉ PÍSKY

Na území kraje je v současné době jediné využívané ložisko Srní – Okřešice s DP Okřešice. Při stávající roční produkci suroviny dosahuje životnost vytěžitelných zásob tohoto ložiska minimálně 50 let. Na v minulosti využívaných ložiskách Provodín a Srní 2 – Veselí byla ukončena hornická činnost a v dobývacích prostorách probíhá rekultivace podle schváleného plánu rekultivace a sanace.

B. Opatření pro využívání jednotlivých druhů nerostných surovin – sklářské a slévárenské písky	Referenční cíle ochrany životního prostředí									Rozsah/ spolupůsobení/ časový horizont	
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.		
	Ovzduší	Klima a adaptace	Hluk	Krajina	Biodiverzita a ochrana přírody	Voda	Půda	Odpady a ekologická zátěže	Kulturní památky		
OPATŘENÍ PRO TĚŽENÁ LOŽISKA											
B.3.1. Vzhledem k předpokládané dlouhodobé využitelnosti stávajícího DP Okřešice na výhradním ložisku Srní-Okřešice, v návrhovém období do roku 2030 není nutno řešit rozšíření DP Okřešice.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	-/-
<p>Komentář: Opatření zajišťující nerozšiřování stávající těžby mimo stávající DP po dobu platnosti koncepce, tedy brání potenciálně negativním vlivům na téměř všechny složky životního prostředí.</p> <p>Nebyly identifikovány negativní vlivy na životní prostředí.</p> <p>Doporučení: Bez návrhu.</p>											
B.3.2. Využívání stávajících ložisek považovat za územně stabilizované a nezahajovat další nové otvírky ložisek v návrhovém období do roku 2030; zbývající nedotěžené bloky zásob v CHLÚ Srní 2 považovat za územní rezervu.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	-/-
<p>Komentář: Opatření zajišťující nerozšiřování stávající těžby mimo stávající DP Okřešice po dobu platnosti koncepce, tedy brání potenciálně negativním vlivům na téměř všechny složky životního prostředí.</p> <p>Nebyly identifikovány negativní vlivy na životní prostředí.</p> <p>Doporučení: Bez návrhu.</p>											

B. Opatření pro využívání jednotlivých druhů nerostných surovin – sklářské a slévárenské písky	Referenční cíle ochrany životního prostředí									Rozsah/ spolupůsobení/ časový horizont
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	
	Ovzduší	Klima a adaptace	Hluk	Krajina	Biodiverzita a ochrana přírody	Voda	Půda	Odpady a ekologické zátěže	Kulturní památky	
B.3.3. Nepodporovat navýšení objemu těžby na ložisku Srní – Okřešice s útlumem sklářské výroby.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	-/-
<p>Komentář: Opatření brání potenciálně negativním vlivům na téměř všechny složky životního prostředí. Nebyly identifikovány negativní vlivy na životní prostředí.</p> <p>Doporučení: Bez návrhu.</p>										
B.3.4. Na části bloků zásob využívaného ložiska Srní – Okřešice v DP Okřešice revidovat výškovou úroveň těžby nad hladinou podzemních vod, a to z důvodů, že významná část velmi kvalitních zásob suroviny se nachází pod touto úrovní. Přestože ve vztahu k jednoznačné prioritě ochrany významných zdrojů podzemní vody k vodárenským účelům v dotčeném území jde o opatření legitimní, doporučujeme připustit v dotčeném území (OPVZ Česká Lípa – jih a Sosnová) těžbu pod stanovenou kótu báze těžby, a to za podmínky rozsáhlého monitoringu podzemních a povrchových vod a jejich chemismu, jehož součástí bude i podrobný geologický a hydrogeologický doprůzkum, geofyzikální průzkum a tvorba hydraulického modelu při dodržování přísných bezpečnostních a hygienických opatření. Přijatelnou metodou dobývání se jeví tzv. „kazetový“ způsob malého plošného rozsahu s bází těžby nízko nad hladinou podzemní vody s tím, že po ukončení dobývání využívané „kazety“, se těžebna s vodní plochou zasype méně vhodnou (nekvalitní) výklizovou sklářskou a slévárenskou surovinou. Prohloubení povolené báze těžby bude možné pouze v případě regionální poptávky převyšující využitelnou roční kapacitu těžby v regionu, a především za zcela	0	-1	0	0	-1	-1	0	0	0	L/-/Sd

B. Opatření pro využívání jednotlivých druhů nerostných surovin – sklářské a slévárenské písky	Referenční cíle ochrany životního prostředí									Rozsah/ spolupůsobení/ časový horizont
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	
	Ovzduší	Klima a adaptace	Hluk	Krajina	Biodiverzita a ochrana přírody	Voda	Půda	Odpady a ekologické zátěže	Kulturní památky	
nepochybného vyloučení rizika negativního ovlivnění kvalitativních či kvantitativních charakteristik podzemních vod.										
<p>Komentář: Realizací těžby pod hladinou podzemní vody může dojít k potenciálně negativním vlivům zejména na zdroje podzemních vod. Snížené zásoby vody mohou negativně ovlivňovat podmínky pro život rostlin a živočichů v širším okolí, ohrozit ekologickou stabilitu krajiny a její schopnost adaptovat se na změnu klimatu. Tyto možné vlivy jsou v rámci opatření zohledněny a případná těžba je preventivně podmíněna uvedenými podmínkami monitoringu a průzkumu a dalšími preventivními opatřeními.</p> <p>Významné negativní vlivy opatření na životní prostředí nebyly identifikovány.</p> <p>Doporučení: Podmínka realizace vyplývá z formulace opatření, tedy zajištění hydrogeologického a geofyzikálního průzkumu a tvorby hydraulického modelu tak, aby byla zajištěna bezpečnost těžby. Je nutné vyloučit potenciální negativní vlivy na množství a kvalitu podzemních vod, a tak aby neklesla vydatnost pramenů v území. Možnost další těžby dále musí být podmíněna hodnocením dle horního zákona a zákonů č. 100/2001 Sb. a 114/1992 Sb. (biologické hodnocení), bude-li jim rozsah těžby odpovídat.</p>										
B.3.5. V souladu s Plánem péče o CHKO Kokořínsko - Máchův kraj na období 2014–2023 udržet těžbu nerostných surovin v současném schváleném plošném rozsahu, tedy ve stávajících dobývacích prostorech a CHLÚ. Podporovat rekultivace s maximálním využitím přírodních procesů, zachovat pestrou morfolonii terénu těžebních prostorů (včetně případných vodních nebo podmáčených ploch) a spontánně vzniklá společenstva (často s ohroženými druhy). Nezavážet lomy nevhodným materiálem a nerozšiřovat stanovištně nepůvodní druhy.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	-/-
<p>Komentář: Opatření brání potenciálně negativním vlivům na ochranu přírody a krajiny, dále podporující rozvoj biodiverzity a schopnost krajiny adaptovat se na změnu klimatu. Opatření zajišťuje také prevenci nových záborů půdy. Nebyly identifikovány negativní vlivy na životní prostředí.</p> <p>Doporučení: Doporučení odpovídá formulaci opatření, které je ve své podstatě doporučením na prevenci negativních vlivů.</p>										

B. Opatření pro využívání jednotlivých druhů nerostných surovin – sklářské a slévárenské písky	Referenční cíle ochrany životního prostředí									Rozsah/ spolupůsobení/ časový horizont
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	
	Ovzduší	Klima a adaptace	Hluk	Krajina	Biodiverzita a ochrana přírody	Voda	Půda	Odpady a ekologické zátěže	Kulturní památky	
OPATŘENÍ PRO NETĚŽENÁ LOŽISKA										
B.3.6. Netěžená ložiska sklářských a slévárenských surovin v návrhovém období do roku 2030 ponechat jako dlouhodobou rezervu a pokud možno nezahajovat novou otvírku na tzv. zelené louce. Pouze na ložiskách Zahrádka – Srní s CHLÚ Srní u České Lípy III a Srní-Okřešice s CHLÚ Srní I stanovit dobývací prostor (popř. rozšíření stávajícího dobývacího prostoru Okřešice v rozsahu CHLÚ Srní I na výhradním ložisku Srní-Okřešice) s tím, že povolení hornické činnosti a následná otvírka na těchto ložiskách bude zahájena až po dotěžení zásob a definitivním ukončení rekultivace ve stávajících dobývacích prostorech Provodín II, Veselí a Okřešice.	-1	0	-1	-1	-1	-1	-1	-1	0	L/-/Dt
<p>Komentář: V případě předcházení nové otvírky na tzv. zelené louce se jedná o prevenci potenciálně negativních vlivů dalších záborů půdy, ohrožení krajinného rázu, ochrany přírody, biodiverzity a vody a prevence vzniku těžebních odpadů. Je předpokládána dlouhodobá využitelnost stávajícího DP Okřešice (využitelnost stanovena na dalších 80-100 let), tudíž se v návrhovém období koncepce nepředpokládá rozšíření tohoto DP, či povolení hornické činnosti či otvírka na případných nových PD. V případě rozšíření těžby, tedy stanovení dobývacích prostorů a povolení otvírky nové těžby může potenciálně generovat negativní vlivy na téměř všechny složky životního prostředí, v případě uvedené otvírky zejména na ZPF I. a II. třídy ochrany a CHOPAV.</p> <p>Nebyly identifikovány významné negativní vlivy na životní prostředí.</p> <p>Doporučení: Stanovení dobývacího prostoru a případnou novou otvírku je nutné podmínit vyřešením střetů zájmů z hlediska ochrany přírody, umístění v CHOPAV a ochranném pásmu vodních zdrojů, zábory půdy (I. tř. ZPF) a PUPFL. Novou otvírku je dále nutné podrobit posuzování dle horního zákona a dále zákona č. 100/2001 Sb. (EIA) a zákona č. 114/1992 Sb. (biologické hodnocení). K předcházení negativních vlivů těžby na ŽP napomůže projekt geologických prací, který bude zohledňovat potenciální vlivy záměru na ŽP a zdraví (tj. předcházení negativních vlivů, či jejich zmírnění a kompenzaci, a to ve všech fázích projektu).</p>										

B. Opatření pro využívání jednotlivých druhů nerostných surovin – sklářské a slévárenské písky	Referenční cíle ochrany životního prostředí									Rozsah/ spolupůsobení/ časový horizont
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	
	Ovzduší	Klima a adaptace	Hluk	Krajina	Biodiverzita a ochrana přírody	Voda	Půda	Odpady a ekologické zátěže	Kulturní památky	
B.3.7. Zajistit dostatečnou územní ochranu formou CHLÚ nad zbývajícím blokem zásob výhradního ložiska slévárenských a sklářských písků Provodín, nacházející se JV od města Provodín s potenciálem budoucí otvírky.	0	0	0	-1	-1	-0	0	0	0	L/-/Dt
<p>Komentář: Zájmové území se nachází ve III. zóně CHKO Kokořínsko - Máchův kraj. Budoucí otvírka tak může (kromě vlivů na ostatní složky ŽP) generovat potenciálně negativní vliv na ZCHÚ. Stanovení CHLÚ v návrhovém období podmiňuje vyloučení dalších ekonomických aktivit v chráněném území, tj. zprostředkovaně může bránit negativním vlivům jiných aktivit na složky ŽP.</p> <p>Nebyly identifikovány významné negativní vlivy na životní prostředí.</p> <p>Doporučení: Potenciální případnou otvírku bude nutné posoudit s ohledem na možné negativní vlivy na složky životního prostředí dle horního zákona, zákona č. 100/2001 Sb. (EIA) a zákona č. 114/1992 Sb. (biologické hodnocení). K předcházení negativních vlivů těžby na ŽP napomůže projekt geologických prací, který bude zohledňovat potenciální vlivy záměru na ŽP a zdraví (tj. předcházení negativních vlivů, či jejich zmírnění a kompenzaci, a to ve všech fázích projektu). V případě nové otvírky je nutné zajistit vyřešení střetů s ochranou životního prostředí v území a konzultovat potenciální ovlivnění ZCHÚ s orgány ochrany přírody.</p>										
B.3.8. Zajistit dostatečnou územní ochranu nad zbývajícím prognózními zdroji slévárenských a sklářských písků s potenciálem budoucího geologického průzkumu (Srní–Kráví hora, Jestřebí-Žižkův vrch, Zahrádky –Srní, Bezděz – Okna apod.).	0	0	0	0	0	0	0	0	0	-/-
<p>Komentář: Opatření na územní ochranu ložisek, bez přímého vlivu. Budoucí otvírky tak mohou generovat potenciálně negativní vlivy na složky ŽP. Stanovení CHLÚ v návrhovém období podmiňuje vyloučení dalších ekonomických aktivit v území, tj. zprostředkovaně může bránit negativním vlivům jiných aktivit.</p> <p>Nebyly identifikovány negativní vlivy na životní prostředí.</p> <p>Doporučení: Potenciální případné otvírky bude nutné posoudit s ohledem na možné negativní vlivy na složky životního prostředí dle horního zákona, zákona č. 100/2001 Sb. (EIA) a zákona č. 114/1992 Sb. (biologické hodnocení). K předcházení negativních vlivů těžby na ŽP napomohou projekty geologických prací, které budou zohledňovat potenciální vlivy záměru na ŽP a zdraví (tj. předcházení negativních vlivů, či jejich zmírnění a kompenzaci, a to ve všech fázích projektu).</p>										

B. Opatření pro využívání jednotlivých druhů nerostných surovin – sklářské a slévárenské písky	Referenční cíle ochrany životního prostředí									Rozsah/ spolupůsobení/ časový horizont
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	
	Ovzduší	Klima a adaptace	Hluk	Krajina	Biodiverzita a ochrana přírody	Voda	Půda	Odpady a ekologické zátěže	Kulturní památky	
B.3.9. Podporovat a zajistit následné rozšíření DP Střeleč po hranici Střeleč-severní předpolí s přesahem do území Libereckého kraje pro ochranu a budoucí využití vyhrazeného nerostu – sklářského a slévárenského písku. Jedná se o nové ložiskové území Střeleč-severní předpolí navazující na stávající dobývací prostor Střeleč.	-1	-1	-1	-1	-1	-1	-1	-1	0	L/-/Dt
<p>Komentář: Ložisko se nachází v Královehradeckém kraji, rozšíření se očekává do území kraje Libereckého. Stanovení dobývacích prostorů a povolení otvírků těžby obecně generují potenciálně negativní vlivy na životní prostředí. V případě rozšíření DP Střeleč se mohou negativní vlivy projevit především z hlediska nárůstu emisí prachu do ovzduší (z těžby, skládky hlušiny, skrývky, z dopravy), nárůstu hlukového zatížení lokality, pokračující změny krajinného rázu, potenciální negativní vlivy na biodiverzitu, další zábory půdy, možné je ovlivnění také vodního režimu území a nárůst produkce těžebního odpadu.</p> <p>Nebyly identifikovány významné negativní vlivy na životní prostředí.</p> <p>Doporučení: Předmětný záměr se nachází na hranici ZCHÚ, proto je potřeba konkrétní hranice a způsob těžby konzultovat s orgány ochrany přírody. Rozšíření dobývacího prostoru a novou otvírku bude nutné podrobit posuzování dle horního zákona, zákona č. 100/2001 Sb. (EIA) a zákona č. 114/1992 Sb. Vliv těžební činnosti je nutno posoudit zejména s ohledem na vodní režim oblasti (zachování úrovně a kvality podzemní vody), existenci nadregionálního koridoru ÚSES, existenci Geoparku Český ráj a dalších faktorů. Při následném hodnocení je potřeba vzít v úvahu podmínky pro současnou těžbu i povolení další otvírky, které již byly stanoveny v předchozích řízeních (zejména velikost otvírky do 10 hektarů). Záměr patří mezi jeden z nejcitlivějších v rámci ASP LK 2019.</p>										

B. Opatření pro využívání jednotlivých druhů nerostných surovin – sklářské a slévárenské písky	Referenční cíle ochrany životního prostředí									Rozsah/ spolupůsobení/ časový horizont
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	
	Ovzduší	Klima a adaptace	Hluk	Krajina	Biodiverzita a ochrana přírody	Voda	Půda	Odpady a ekologické zátěže	Kulturní památky	
B.3.10. Za územní rezervu považovat zbývající zásoby na výhradním ložisku slévárenských a sklářských písků Srní – Okřešice v CHLÚ Srní I., na výhradním ložisku slévárenských písků Zahrádky – Srní v CHLÚ Srní u České Lípy III a na výhradním ložisku slévárenských písků Holany v CHLÚ Holany.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	-/-
<p>Komentář: Opatření vymezení územní rezervy je bez přímého vlivu.</p> <p>Nebyly identifikovány negativní vlivy na životní prostředí.</p> <p>Doporučení: Případné budoucí vlivy spojené s využitím těchto ložisek (stanovení DP, otvírky, ukončení těžby a rekultivace) je nutné konzultovat s dotčenými orgány, a dále je nutné je posoudit podle horního zákona, zákona č. 100/2001 Sb. (EIA) a zákona č. 114/1992 Sb. K předcházení negativních vlivů těžby na ŽP napomůže projekt geologických prací, který bude zohledňovat potenciální vlivy záměru na ŽP a zdraví (tj. předcházení negativních vlivů, či jejich zmírnění a kompenzaci, a to ve všech fázích projektu).</p>										

Souhrn:

Opatření pro sklářské a slévárenské písky se týkají především zajištění ochrany ložisek jako územní rezervy (B.3.2., B.3.10.) a pro potenciální využití v budoucnosti či provedení geologického průzkumu (B.3.6., B.3.7., B.3.8., B.3.9.). Stanovení dobývacích prostorů, či jejich rozšíření je nutné podmínit vyřešením střetů zájmů v území a musí být posouzeno podle dle horního zákona, zákona č. 100/2001 Sb. (EIA) a zákona č. 114/1992 Sb., tak aby došlo k omezení možných negativních vlivů budoucí těžby na životní prostředí.

Vzhledem k předpokládané dlouhodobé využitelnosti ložiska Srní-Okřešice a vzhledem k útlumu sklářské výroby se v návrhovém období s otevřením a využitím dalších ložisek nepočítá, to znamená, že nebyly identifikovány významné negativní vlivy výše uvedených opatření na životní prostředí.

Potenciální mírně negativní vlivy byl identifikován v případě opatření B.3.4, B.3.6, B.3.7. a B.3.9. Těmto opatřením bude potřeba ve fázi realizace koncepce věnovat zvýšenou pozornost a plánované kroky podrobit hodnocení dle předpisů, citovaných výše.

Karbonáty

Za karbonáty lze všeobecně považovat ložiska a zdroje vápenců, cementářské suroviny, cementářské korekční sialitické suroviny a dolomity. Ačkoliv na území kraje byly karbonáty na mnoha místech v minulosti těženy, budoucí využití většiny ložisek je velmi problematické, protože značná část zásob je u nich vázána neřešitelnými střety zájmů z hlediska ochrany přírody, nevyhovující dopravní přístupností, ochranou zdrojů podzemních vod a blízkostí zastavitelné plochy a intravilánu území obcí a měst. Vzhledem k dostatečným zásobám dolomitu v ČR, a to na dostupnějších a z pohledu střetů zájmů méně konfliktních lokalitách, ložiska dolomitu v Libereckém kraji z pohledu střednědobého nemají perspektivu otírky a těžby. Na území Libereckého kraje není v současnosti těženo žádné ložisko vysokoprocentního vápence, jílovitého a ostatního vápence a karbonátů pro zemědělské účely. Těžba na ložisku Jesenný-Skalka se stanoveným DP Jesenný byla pozastavena.

B. Opatření pro využívání jednotlivých druhů nerostných surovin – karbonáty	Referenční cíle ochrany životního prostředí									Rozsah/ spolupůsobení/ časový horizont
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	
	Ovzduší	Klima a adaptace	Hluk	Krajina	Biodiverzita a ochrana přírody	Voda	Půda	Odpady a ekologické zátěže	Kulturní památky	
OPATŘENÍ PRO NETĚŽENÁ LOŽISKA										
B.3.11. V návrhovém období nepokládat za potřebné otírku nového ložiska karbonátů na území kraje z důvodu potenciálních významných a pravděpodobně neřešitelných střetů zájmů s ochranou přírody a krajiny, v žádném případě nepřipustit otírku ložiska za účelem produkce drceného kameniva.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	-/-
Komentář: Opatření zajišťující nerozšiřování těžby novými otírkami, tedy brání potenciálně negativním vlivům na téměř všechny složky životního prostředí. Nebyly identifikovány negativní vlivy na životní prostředí. Doporučení: Bez návrhu.										

B. Opatření pro využívání jednotlivých druhů nerostných surovin – karbonáty	Referenční cíle ochrany životního prostředí									Rozsah/ spolupůsobení/ časový horizont
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	
	Ovzduší	Klima a adaptace	Hluk	Krajina	Biodiverzita a ochrana přírody	Voda	Půda	Odpady a ekologické zátěže	Kulturní památky	
B.3.12. V případě zájmu o těžbu některého z ložisek podpořit pouze záměr, který zajistí vysokou přidanou hodnotou finálních produktů (plniva, dekorační drtě).	0	0	0	0	0	0	0	0	0	-/-/-
<p>Komentář: Obecné opatření bez přímého vlivu. Nebyly identifikovány negativní vlivy na životní prostředí.</p> <p>Doporučení: Případné požadavky na otvírku nových ložisek je nutné posoudit podle horního zákona, zákona č. 100/2001 Sb. (EIA) a zákona č. 114/1992 Sb.</p>										
B.3.13. V případě zahájení přípravy záměru i přes výše uvedené, preferovat záměry s kvalitativně vysokým zhodnocením suroviny s menším objemem těžby (např. pro výrobu žáruvzdorných hmot pro hutnictví, na výrobu hnojiv, jako plnivo do gumy) před velkoobjemovou těžbou např. za účelem výroby hořčinatých cementů.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	-/-/-
<p>Komentář: Obecné opatření bez přímého vlivu. Nebyly identifikovány negativní vlivy na životní prostředí.</p> <p>Doporučení: Případné požadavky na otvírku nových ložisek je nutné posoudit podle horního zákona, zákona č. 100/2001 Sb. (EIA) a zákona č. 114/1992 Sb.</p>										
B.3.14. U nevyužívaných (netěžných či opuštěných těžeben) ložisek karbonátových surovin, které jsou doposud v zákonné ochraně CHLÚ, řešit uvolnění území, a to přehodnocením bloků zásob těchto ložisek formou rebilance dle požadavků MŽP ČR. Není-li řešeno, může docházet k nežádoucímu zavážení těžeben různými odpady nebo v jiných případech k zamezení postupného urbanistického rozvoje dotčených obcí.	+1	+1	+1	+1	+1	+1	+1	+1	+1	L/-/Dt
<p>Komentář: Opatření s mírným pozitivním vlivem na všechny složky ŽP související s uvolněním území, blokovaného existencí CHLÚ k dalšímu využití. Řešení opuštěných těžeben může mít pozitivní vliv v důsledku předcházení vzniku ekologických zátěží (zamezení zavážení těžebních prostorů odpady) a v případě rekultivací se také může projevit podporou přirozených funkcí krajiny, zvýšení její adaptace na klimatickou změnu či zvýšení biodiverzity.</p> <p>Nebyly identifikovány negativní vlivy na životní prostředí.</p> <p>Doporučení: Při rozhodování o rekultivaci i dalším využitím území respektovat cenné biotopy vzniklé přirozenou sukcesí v prostoru opuštěných těžeben.</p>										

B. Opatření pro využívání jednotlivých druhů nerostných surovin – karbonáty	Referenční cíle ochrany životního prostředí									Rozsah/ spolupůsobení/ časový horizont
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	
	Ovzduší	Klima a adaptace	Hluk	Krajina	Biodiverzita a ochrana přírody	Voda	Půda	Odpady a ekologické zátěže	Kulturní památky	
B.3.15. Využití zbývajících rezervních ložisek nepřipadá v úvahu, případná otvírka by znamenala významný dopad na krajinný ráz, často i v nadlokálních poměrech, dále jsou zde významné vlivy na ekologicko-stabilizační funkci některých skladebných prvků ÚSES a zásah do ZCHÚ (např. CHKO u ložiska Koberovy).	0	0	0	0	0	0	0	0	0	-/-
<p>Komentář: Opatření zajišťující nerozšiřování stávající těžby rezervních ložisek, tedy bránící potenciálně negativním vlivům na téměř všechny složky životního prostředí, především ochranu přírody a krajiny a biodiverzitu.</p> <p>Nebyly identifikovány negativní vlivy na životní prostředí.</p> <p>Doporučení: Bez návrhu.</p>										
B.3.16. Rezervní ložisko dolomitu a dolomitického vápence Koberovy (č. 3100400) nedoporučit k využití v horizontu roku 2030 i v horizontu přesahujícím toto období.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	-/-
<p>Komentář: Opatření zajišťující nerozšiřování stávající těžby rezervních ložisek, tedy bránící potenciálně negativním vlivům na téměř všechny složky životního prostředí, především ochranu přírody a krajiny a biodiverzitu.</p> <p>Nebyly identifikovány negativní vlivy na životní prostředí.</p> <p>Doporučení: Bez návrhu.</p>										

B. Opatření pro využívání jednotlivých druhů nerostných surovin – karbonáty	Referenční cíle ochrany životního prostředí									Rozsah/ spolupůsobení/ časový horizont
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	
	Ovzduší	Klima a adaptace	Hluk	Krajina	Biodiverzita a ochrana přírody	Voda	Půda	Odpady a ekologické zátěže	Kulturní památky	
OPATŘENÍ PRO PLÁNOVANÁ LOŽISKA DO TĚŽBY										
B.3.17. V návrhovém období doporučit k využití v minulosti roztěžené ložisko vápencového dolomitu Jesenný – Skalka s DP Jesenný, a to i pro výrobu kamene pro hrubou a ušlechtilou kamenickou výrobu.	-1	-1	-1	-1	-1	-0	-1	-1	0	L-/Dt
<p>Komentář: Využití ložiska může generovat potenciální mírně negativní vlivy na téměř všechny složky životního prostředí - především na ovzduší (prach z těžby, z přepravy), hluk, přirozené funkce krajiny a její schopnost adaptovat se na změnu klimatu, biotopy rostlin a živočichů, zábory půdy (byť méně bonitní), případný vliv na vodní režim a vznik těžebních odpadů. Jedná se o v minulosti již těžbou využívaný prostor, tzn., že se nejedná o nový DP na zelené louce.</p> <p>Nebyly identifikovány významné negativní vlivy na životní prostředí.</p> <p>Doporučení: Využití roztěženého ložiska bude nutné podrobit posuzování dle horního zákona, zákona č. 100/2001 Sb. (EIA) a zákona č. 114/1992 Sb. Vliv těžební činnosti je nutno konzultovat s orgány ochrany přírody, podmínit ji hydrogeologickým průzkumem, biologickým hodnocením a dalšími relevantními studiemi. K předcházení negativních vlivů těžby na ŽP napomůže projekt geologických prací, který bude zohledňovat potenciální vlivy záměru na ŽP a zdraví (tj. předcházení negativních vlivů, či jejich zmírnění a kompenzaci, a to ve všech fázích projektu).</p>										

Souhrn:

V případě části opatření pro těžbu karbonátů převažuje přístup bránící potenciálním negativním vlivům v důsledku eliminace otvírek a těžby z důvodů existence obtížně řešitelných střetů zájmů (např. B.3.11.) Výjimku tvoří plánované využití ložiska Jesenný-Skalka (B.3.17.), kde je potřeba potenciální negativní vlivy na životní prostředí vyloučit hodnocením dle horního zákona, zákona č. 100/2001 Sb. (EIA) a zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny. Potenciálně pozitivní vlivy byly identifikovány u opatření B.3.14., kde jsou spojené s prevencí zavážení nevyužívaných těžeben odpady a dalším využitím území.

KÁMEN PRO HRUBOU A UŠLECHTILOU KAMENICKOU VÝROBU

Na území kraje je v současnosti evidováno 13 výhradních ložisek kamene pro hrubou a ušlechtilou kamenickou výrobu a 6 nevýhradních ložisek. Objemy zásob jsou u všech 4 těžených ložisek - Nová Ves nad Nisou, Bratříkov-Radčice, Hraničná (těžba prováděna sezóně) a Ruprechtice vysoké a přesahují 50-100 let. Jedná se o tradiční suroviny, s jejichž uplatněním lze počítat ve stávající míře i do budoucna. Jedná se o typ těžby s malými ekologickými dopady a s produkty s vyšší přidanou hodnotou. Na území kraje se nacházejí ještě další, v současné době netěžené/rezervní zdroje ušlechtilých břidlic s platnými dobývacími prostory, jejichž zásoby a životnost převyšují řádově stovky let.

B. Opatření pro využívání jednotlivých druhů nerostných surovin – kámen pro hrubou a ušlechtilou kamenickou výrobu	Referenční cíle ochrany životního prostředí									Rozsah/ spolupůsobení/ časový horizont
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	
	Ovzduší	Klima a adaptace	Hluk	Krajina	Biodiverzita a ochrana přírody	Voda	Půda	Odpady a ekologické zátěže	Kulturní památky	
OPATŘENÍ PRO TĚŽENÁ LOŽISKA A LOŽISKA V ZAJIŠTĚNÍ										
B.3.18. V případě ložisek pro hrubou a ušlechtilou kamenickou výrobu podporovat stávající záměry ve stanovených územních rozhodnutích v jejich rozvoji.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	-/-
<p>Komentář: Opatření bez přímého vlivu, zajišťující obranu před potenciálními negativními vlivy při otvírce nových ložisek.</p> <p>Nebyly identifikovány negativní vlivy na životní prostředí.</p> <p>Doporučení: Respektovat všechny podmínky stávajících územních rozhodnutí</p>										

B. Opatření pro využívání jednotlivých druhů nerostných surovin – kámen pro hrubou a ušlechtilou kamenickou výrobu	Referenční cíle ochrany životního prostředí									Rozsah/ spolupůsobení/ časový horizont
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	
	Ovzduší	Klima a adaptace	Hluk	Krajina	Biodiverzita a ochrana přírody	Voda	Půda	Odpady a ekologické zátěže	Kulturní památky	
B.3.19. Využívání stávajících ložisek považovat za územně stabilizované. Těžená ložiska mají zásoby na několik desítek let, není nutné otevírat ložiska nová a vyvolávat zábory těžbou nedotčeného území. Při povolování či rozšiřování těžby v rámci POPD u výhradních ložisek a PVL u ložisek nevyhrazených nerostů důkladně vyhodnotit současný stav hospodárného využití suroviny s minimálním množstvím objemů těžebních odpadů.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	-/-
<p>Komentář: Opatření bez přímého vlivu zaměřené na stabilizaci současných ložisek z důvodu dostatečných zásob na období přesahující návrhový horizont koncepce. V případě rozšiřování těžby v rámci POPD a PVL bude nutné záměry posoudit podle horního zákona, zákona č. 100/2001 Sb. (EIA) a zákona č. 114/1992 Sb. Vliv těžební činnosti je nutno konzultovat s orgány ochrany přírody, podmínit ji hydrogeologickým průzkumem, biologickým hodnocením a dalšími relevantními studii. K předcházení negativních vlivů těžby na ŽP napomůže projekt geologických prací, který bude zohledňovat potenciální vlivy záměru na ŽP a zdraví (tj. předcházení negativních vlivů, či jejich zmírnění a kompenzaci, a to ve všech fázích projektu). Realizace opatření dle stávající formulace může předcházet vzniku těžebních odpadů a tím i souvisejícím negativním vlivům na jakost vody, chemismus půd, omezení prašnosti z výsypky.</p> <p>Nebyly identifikovány negativní vlivy na životní prostředí.</p> <p>Doporučení: I když nebyly identifikovány potenciální negativní vlivy na životní prostředí, doporučujeme, aby povolování či rozšiřování těžby bylo podrobeno posuzování dle horního zákona, zákona č. 100/2001 Sb. (EIA) a zákona č. 114/1992 Sb. Vliv těžební činnosti je nutno konzultovat s orgány ochrany přírody, podmínit ji hydrogeologickým průzkumem, biologickým hodnocením a dalšími relevantními studii. K předcházení negativních vlivů těžby na životní prostředí napomůže projekt geologických prací, který bude zohledňovat potenciální vlivy záměru na životní prostředí a zdraví (tj. předcházení negativních vlivů, či jejich zmírnění a kompenzaci, a to ve všech fázích projektu).</p>										

B. Opatření pro využívání jednotlivých druhů nerostných surovin – kámen pro hrubou a ušlechtilou kamenickou výrobu	Referenční cíle ochrany životního prostředí									Rozsah/ spolupůsobení/ časový horizont
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	
	Ovzduší	Klima a adaptace	Hluk	Krajina	Biodiverzita a ochrana přírody	Voda	Půda	Odpady a ekologické zátěže	Kulturní památky	
B.3.20. Efektivně využívat těžební odpady a odvaly a materiály z horších žulových partií s vysokou rozpukaností, kde geologický průzkum nepotvrdil normami požadovanou blokovitost – jako druhotné suroviny z těžby na ložiskách kamene pro hrubou a ušlechtilou výrobu Hraničná, Ruprechtice a popř. Nová Ves nad Nisou, a to v max. míře jako přírodní drcené kamenivo. Na stávajících ložiskách hospodárně využívat těžební odpady z těžeb kamene pro hrubou a ušlechtilou výrobu, které v případě aplikace mobilních technologických linek mohou splňovat veškeré ISO parametry a mezinárodní normy ČSN EN.	0	0	0	0	0	0	+2	+1	0	L/-/Dt
<p>Komentář: Opatření využívající těžební odpady a snižující tak exploataci ložiska. Realizace opatření může dále předcházet vzniku těžebních odpadů a tím i souvisejícím negativním vlivům typu vlivů jakost vody, chemismus půd, omezení prašnosti z výsypky. Nebyly identifikovány negativní vlivy na životní prostředí.</p> <p>Doporučení: Bez návrhu.</p>										
B.3.21. Důkladně vyhodnotit současný stav rekultivačních a sanačních postupů na stávajících využívaných ložiskách jako nezbytnou podmínku v případě dalšího rozšiřování těžby.	0	0	0	+1	+1	0	+1	0	0	L/-/Dt
<p>Komentář: Opatření s potenciálním mírným pozitivním vlivem především na podporu přirozených funkcí krajiny a ochranu biotopů rostlin a živočichů, s ohledem na předcházení negativních vlivů způsobených nesprávnými postupy v rámci rekultivací a sanací a také potenciálně pozitivní vliv z hlediska řešení ekologické zátěže v území.</p> <p>Nebyly identifikovány negativní vlivy na životní prostředí.</p> <p>Doporučení: Bez návrhu.</p>										

Souhrn:

V případě opatření pro využití kamene pro hrubou a ušlechtilou kamenickou výrobu nebyly identifikovány žádné negativní vlivy na životní prostředí. Opatření směřující k pokračování těžby ve stávajících DP, případné rozšíření do POPD a POVL (B. 3.19.) jsou podmíněna nutností nejprve zhodnotit současný stav hospodárného využití suroviny. Mírné pozitivní vlivy na složky životního prostředí (krajinu, biodiverzitu,) lze očekávat v souvislosti s využitím těžebního odpadu jako suroviny (B.3.20) a provedení hodnocení stavu rekultivací a sanací stávajících ložisek (B.3.21.).

STAVEBNÍ KÁMEN

Na území Libereckého kraje se v současné době využívá 7 výhradních ložisek stavebního kamene a 3 ložiska nevyhrazeného nerostu. Stav reálně vytěžitelných zásob, včetně životnosti zásob na využívaných ložiscích je na území kraje velmi nedostatečný až kritický. Na řadě využívaných ložisek stavebního kameniva jsou poměrně nízké a zejména kvalitativně a jakostně podřadné až nevyhovující zbytkové objemy zásob. Z celkového počtu 10 využívaných ložisek stavebního kamene ukončí svou hornickou činnost a činnost prováděnou hornickým způsobem do roku 2025 ložisko Bezděčín, Smrčí 2 a 3, Tachov u Doks, Záhoří – Proseč a výhradní ložisko Krásný Les u Frýdlantu, z nevýhradních ložisek ukončí svoji činnost ložisko Cidlina – Doubravice a Studenec u Horek. Zásoby v minimálně 13 stávajících DP na stavební kámen na území Libereckého kraje jsou téměř nulové, respektive již vytěžené. Zároveň v období let 2009 - 2016 byly dokumentovány zásadní změny a nárůst potřeby a těžby stavebního kameniva v souvislosti se všeobecným ekonomickým růstem, a to až o 10 - 13 %.

Výše uvedený výrazný výpadek těžby přitom nelze pokrýt navýšením těžby na zbývajících ložiskách, zejména z důvodů vyčerpání požadovaných certifikovaných kvalitních surovin kameniva, na některých ložiskách špatné kvality suroviny, komplikovaným báňsko-technologickým postupům a nárůstu zátěže nákladní automobilovou dopravou přes dotčené obce a navíc po nevyhovujících komunikacích. Z výše uvedených důvodů je problematice deficitu stavebního kamene na území kraje věnována v ARSP LK 2019 větší pozornost než ostatním surovinám.

V rámci Libereckého kraje bylo podrobena analýze ekonomické a ekologické využitelnosti 81 surovinových objektů stavebního kamene. Z celkového počtu nevyhovuje současným a budoucím podmínkám využití minimálně 85 – 90 % zdrojů a ložisek stavebního kamene.

Na základě zpracovaných analýz se jako nejpřístupnější a nejvýhodnější varianta z možných řešení jeví obnova využití ložiska Luhov-Brniště-Tlustec ve stanoveném DP Luhov, která umožňuje stabilní a ekologicky přijatelnou variantu produkce kameniva pro období následujících cca 20-25 let. Další výhodou pro těžbu tohoto ložiska je především možnost dopravy 90 % objemu vytěžené suroviny po železnici a tím výrazné omezení dopravního zatížení dotčených obcí. Dále je to již zmíněný dostatečný objem vytěžitelných a evidovaných zásob a vysoká kvalita certifikované nedostatkové suroviny, vysoký stupeň rozpracovanosti záměru s řadou již vydaných rozhodnutí a povolení a ukončení plánu bezpečné sanace a rekultivace se stabilizací geotechnických poměrů na lokalitě.

Bez povolení otvírky nového ložiska kameniva nelze zajistit dostatečnou produkci kvalitního sortimentu pokrývající poptávku a potřebu kameniva pro území kraje a v opačném případě hrozí dovoz stavebního kamene z jiných a zejména vzdálenějších lokalit v krajinářsky exponovanějších oblastech s výrazně vyššími dopady na pozemní dopravu a životní prostředí.

B. Opatření pro využívání jednotlivých druhů nerostných surovin – stavební kámen	Referenční cíle ochrany životního prostředí									Rozsah/ spolupůsobení/ časový horizont
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	
	Ovzduší	Klima a adaptace	Hluk	Krajina	Biodiverzita a ochrana přírody	Voda	Půda	Odpady a ekologické zátěže	Kulturní památky	
OPATŘENÍ PRO TĚŽENÁ LOŽISKA										
B.4.1. Na stávajících využívaných ložiskách stavebního kamene hospodárně dotěžit zásoby v souladu s platnými právními předpisy, a to jak v rámci stanovených dobývacích prostorů, tak i platných územních rozhodnutí za předpokladu lokálních kompromisů mezi těžbou a ochranou složek ŽP a za minimalizace dopadů na zdraví obyvatel.	-1	0	-1	-1	-1	0	-1	-1	-1	L/-/Dt
<p>Komentář: Opatření svojí formulací „lokální kompromisy mezi těžbou a ochranou ŽP“ evokuje potenciální mírně negativní vlivy těžby při dotěžování stávajících ložisek. Jedná se např. o pokračování emisí do ovzduší a hlukové zatížení okolí, vlivy na přírodu, biodiverzitu, vodu a ostatní. Potenciální riziko negativního vlivu hrozí v případě zásahu do režimu podzemní nebo povrchové vody, kdy je zejména nutné možnost pokračování těžby nově vyhodnotit. V některých případech se může jednat zásah do krajinného rázu, a dále vlivy na biotopy a biodiverzitu (především pokud se již v lokalitě začala uplatňovat přirozená rekultivace území), zábory půdy a zvýšení množství těžebního odpadu. Potenciální negativní vliv může nastat také v případě přiblížení se těžební plochy k ochrannému pásmu kulturních památek. Konkrétní vlivy budou závislé na jednotlivých případech a jejich územním průmětu.</p> <p>Nebyly identifikovány významné negativní vlivy na životní prostředí.</p> <p>Doporučení: Dotěžování ložisek musí probíhat v souladu se stanovenými požadavky na ochranu ŽP a požadavky dotčených orgánů, s cílem co minimalizovat potenciální negativní vlivy na ŽP. Před započítáním procesu dotěžování ložiska je záměry nutno posoudit dle horního zákona, zákona č. 100/2001 Sb. (EIA) a zákona č. 114/1992 Sb. Je nutné dbát na to, aby rozšíření dobývacího prostoru neznamenal významný zásah do biotopů chráněných rostlin a živočichů, nedocházelo k dalšímu záboru v I. a II. třídě ZPF, neovlivnilo režim povrchových a podzemních vod a nenarušovalo ochranná pásma kulturních památek.</p>										

B. Opatření pro využívání jednotlivých druhů nerostných surovin – stavební kámen	Referenční cíle ochrany životního prostředí									Rozsah/ spolupůsobení/ časový horizont
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	
	Ovzduší	Klíma a adaptace	Hluk	Krajina	Biodiverzita a ochrana přírody	Voda	Půda	Odpady a ekologické zátěže	Kulturní památky	
B.4.2. Efektivně využít dobývanou surovinu z důvodu nízkých objemů disponibilních zásob a nízké kvality suroviny, dále komplikovaného báňsko-technologického postupu těžby bez dalšího možného zahloubení či rozšíření a s výrazným zhoršením kvality suroviny, a to zejména u ložisek těsně před ukončením. Surovina z těchto ložisek vyhovuje jenom vybraným technickým normám ČSN EN (kolísavá, místy vyšší nasákavost, mrazuvzdornost, velmi nízká pevnost, vysoká rozpadavost a špatná tvarovatelnost zrn s výsledným zatříděním suroviny do třídy C-E pro podřadné využití) a s výrazným omezením a uplatněním výrokové produkce na trhu.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	-/-/-
<p>Komentář: Systémové opatření bez přímého vlivu na životní prostředí.</p> <p>Nebyly identifikovány negativní vlivy na životní prostředí.</p> <p>Doporučení: Bez návrhu.</p>										

B. Opatření pro využívání jednotlivých druhů nerostných surovin – stavební kámen	Referenční cíle ochrany životního prostředí									Rozsah/ spolupůsobení/ časový horizont
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	
	Ovzduší	Klíma a adaptace	Hluk	Krajina	Biodiverzita a ochrana přírody	Voda	Půda	Odpady a ekologické zátěže	Kulturní památky	
<p>B.4.3. Těžební činnost na nevýhradním ložisku Krásný Les považovat za územně stabilizovanou bez možnosti dalšího rozšíření těžby s respektováním 50 m ochranného pásma lesního porostu ve vrcholové části Mokrého Vrchu, vytvořením 3-4 m vysokého ochranného valu na JV straně lomu z důvodu prevence šíření hluku směrem k východní části zástavby obce Krásný Les a s dodržováním hydrogeologických podmínek v rámci dobývání suroviny s ohledem na pásmo hygienické ochrany II. stupně. Navýšený těžební limit ze 100 kt za rok na 220 kt za rok na základě souhlasného stanoviska EIA a plnění jeho podmínek považovat za přijatelný. V souladu s požadavkem obce Krásný Les provádět průběžnou bilanci frekvence nákladních aut vyjíždějících na veřejnou komunikaci III/2911, včetně přepravované tonáže.</p>	0	0	+1	0	0	0	0	-1	-1	B/-/Dt
<p>Komentář: Opatření kombinující aktivity na snížení negativních vlivů současné exploatace ložiska Krásný les (viz například výstavba protihlukového valu) s potenciálně negativními vlivy rozšíření těžby. V roce 2018 byl k těžbě na lokalitě v rámci procesu EIA vydán závěr konstatující, že záměr nemá významný negativní vliv na životní prostředí, protože se mimo jiné jedná se o ložisko s již vyřešenými dopravními trasami pro přepravu suroviny, rozmístění technologie ve stávajícím stavu a ani přes navýšení kapacity lomu nezpůsobí překračování denního ani ročního imisního limitu pro tuhé znečišťující látky a nedojde k nadměrnému ovlivnění obyvatel hlukem. Záměr nebude generovat zábory půdy, respektuje biokoridory a lesy na Mokré vrchu a nedojde k významnému narušení krajinného rázu. Potenciální mírné negativní vlivy je v případě navýšení těžby možné identifikovat v případě generování skrývek (ta však bude následně využita k rekultivaci ložiska) a možné ovlivnění archeologických nálezů.</p> <p>Nebyly identifikovány významné negativní vlivy na životní prostředí.</p> <p>Doporučení: Respektovat požadavky procesu EIA, zejména ukládat skrývkový materiál v místě těžby, tzn. i do vybraných partií lomové jámy a na deponie po obvodu lomové jámy, kde budou následně využity k biologické rekultivaci. Při další skrývce v severní části ložiska bude vyžádán odborný archeologický dozor.</p>										

B. Opatření pro využívání jednotlivých druhů nerostných surovin – stavební kámen	Referenční cíle ochrany životního prostředí									Rozsah/ spolupůsobení/ časový horizont
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	
	Ovzduší	Klíma a adaptace	Hluk	Krajina	Biodiverzita a ochrana přírody	Voda	Půda	Odpady a ekologické zátěže	Kulturní památky	
B.4.4. Za územně stabilizované ložisko považovat nevýhradní ložisko Studenec u Horek produkující melafyrové drtě v kvalitativních třídách většinou vhodných pouze na posypy lesních a polních cest. Nadále počítat s dalším plánovaným rozvojem dobývání na ložisku Studenec u Horek v souvislosti s jeho rozšířením a navýšením disponibilních zásob v souladu s projednávaným územním plánem obce Studenec – změna č. 2. Další lokalitou je malý dotěžovaný kamenolom Cidlina-Doubřavice, kde se rovněž produkují melafyrové drtě a štěrkodrtě nízké kvality vhodné většinou na posypy a podsypy místních komunikací.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	-/-
<p>Komentář: Opatření systémové bez přímého vlivu na životní prostředí. Nebyly identifikovány negativní vlivy na životní prostředí.</p> <p>Doporučení: Při dotěžování ložiska dodržovat stanovené podmínky.</p>										
B.4.5. Zahlubování a případné plošné rozšiřování těžby nově navýšených vytěžitelných zásob na ložisku Bezděčín v DP Bezděčín a DP Bezděčín I pod bázi 507 m n. m. podmínit zpracováním podrobného hydrogeologického průzkumu a případných seismických měření vlivu trhacích prací s realizací všech potřebných opatření a monitoringu, kterými musí být prokázána minimalizace potenciálních rizik.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	L-/Dt
<p>Komentář: Opatření systémové bez přímého vlivu na životní prostředí.</p> <p>Nebyly identifikovány významné negativní vlivy na životní prostředí.</p> <p>Doporučení: V souladu se stanovenými aktivitami předcházet narušení hladiny podzemní vody a zabránit tak potenciálnímu negativnímu vlivu dotěžení ložiska. Respektovat všechny stanovené podmínky a vyhnout se nutnosti kompenzace náhrady případných škod.</p>										

B. Opatření pro využívání jednotlivých druhů nerostných surovin – stavební kámen	Referenční cíle ochrany životního prostředí									Rozsah/ spolupůsobení/ časový horizont
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	
	Ovzduší	Klíma a adaptace	Hluk	Krajina	Biodiverzita a ochrana přírody	Voda	Půda	Odpady a ekologické zátěže	Kulturní památky	
B.4.6. V rámci dotěžení zbytkových zásob zahloubením ložiska Záhoří–Proseč na kótu 434 m n. m. a následné rekultivace těžbou dotčeného území zachovat nad podložní horninou 1 m mocnou ochrannou lávku a tím zamezit obnažení podložních tufů a zvodnělých štěrkopísků. V případě narušení hladiny podzemní vody zajistit podrobný hydromonitoring a stanovit ochranná opatření proti možnosti znečištění a úbytku vydatnosti okolních jímacích zdrojů a případně kompenzovat náhradu škod vzniklých těžebním a úpravárenským provozem.	0	0	0	0	0	-1	0	0	0	L/-/Dt
<p>Komentář: Opatření s potenciálně mírným negativním vlivem na podzemní vody, kterému by mělo být zabráněno vytvořením ochranné lávky nad zvodnělými a propustnými horninami. Nebyly identifikovány významné negativní vlivy na životní prostředí.</p> <p>Doporučení: V souladu se stanovenými aktivitami předcházet narušení hladiny podzemní vody a zabránit tak potenciálnímu negativnímu vlivy dotěžení ložiska. Respektovat všechny stanovené podmínky a vyhnout se nutnosti kompenzace náhrady případných škod.</p>										

B. Opatření pro využívání jednotlivých druhů nerostných surovin – stavební kámen	Referenční cíle ochrany životního prostředí									Rozsah/ spolupůsobení/ časový horizont
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	
	Ovzduší	Klima a adaptace	Hluk	Krajina	Biodiverzita a ochrana přírody	Voda	Půda	Odpady a ekologické zátěže	Kulturní památky	
B.4.7. V případě velkoobjemových těžeb provádět monitoring seismických projevů hornické činnosti (zejména z důvodů trhacích prací) na okolní zástavbu jako kontrolu stávajících povolení v součinnosti s ČBÚ; před zahájením hornické činnosti zajistit funkční monitorovací systém seismických účinků hornické činnosti (odstřelů), při návrhu monitoringu seismických projevů hornické činnosti (odstřelů) vycházet ze stávající a aktualizované monitorovací sítě, o výsledcích monitoringu vhodným způsobem informovat dotčené obce. Instrumentaci měřících bodů osadit osvědčenou technologií současného měření deformací, vibrací a teploty v dynamickém režimu, sledování trhacích prací zaměřit nejen na sledování úrovně vibrací a následného vyhodnocení (podle ČSN 73 0040 Zatížení stavebních objektů technickou seismicitou a jejich odezva a podle ustanovení ČSN EN 1998-1 Eurokódu 8: Navrhování konstrukcí odolných proti zemětřesení – Část 1: Obecná pravidla, seismická zatížení a pravidla po pozemní stavby), ale zároveň na sledování rozvoje stávajících porušení.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	-/-
<p>Opatření zaměřeno na snížení potenciálních negativních vlivů trhacích prací velkoobjemových těžeb.</p> <p>Nebyly identifikovány negativní vlivy na životní prostředí.</p> <p>Doporučení: Plně respektovat návrh opatření a související požadavky ČBÚ a opatření snižující vlivy trhacích prací v rámci povolení těžby.</p>										

B. Opatření pro využívání jednotlivých druhů nerostných surovin – stavební kámen	Referenční cíle ochrany životního prostředí									Rozsah/ spolupůsobení/ časový horizont
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	
	Ovzduší	Klíma a adaptace	Hluk	Krajina	Biodiverzita a ochrana přírody	Voda	Půda	Odpady a ekologické zátěže	Kulturní památky	
<p>B.4.8. Po ukončení hornické činnosti a činnosti prováděné hornickým způsobem na ložiskách Bezděčín, Smrčí 2 a 3, Tachov u Doks, Záhoří–Proseč, Chlum-Maršovický vrch (Újezd) a dále Studenec u Horek a Cidlina – Doubravice řádně vytěžené prostory rekultivovat podle schváleného plánu sanace a rekultivace dle platné legislativy.</p> <p>Doporučujeme v rámci rekultivace zachovat obnažené skalní odkryvy s unikátními geologickými útvary, pro demonstraci vulkanologických fenoménů, které mohou být zpřístupněné v rámci Geoparku. Obnažené těžební stěny a prostory spíše revitalizovat než rekultivovat, tj. využívat přírodních procesů pro dosažení reliéfově a biotopově různorodého prostředí a více praktikovat přírodě blízkou obnovou těžbou narušeného území (s maximálním uplatněním přirozené sukcese) využívající přírodních procesů za účelem vytvoření přírodně hodnotných ekosystémů; pouze v ojedinělých případech po detailnější analýze potenciálních rizik zvážit možnosti částečného zavezení vytěžených prostor inertními materiály (lom Tachov u Doks).</p>	+1	+1	0	+1	+2	0	0	+2	0	L/-/Dt
<p>Komentář: Opatření s potenciálně pozitivními vlivy na složky životního prostředí, projevující se v uvedených lokalitách, především s ohledem na obnovu přirozených funkcí krajiny, adaptaci krajiny na změnu klimatu, řešení ekologických zátěží a podporu biodiverzity (to především v případě umožnění přirozeného sukcesního vývoje v území). Pozitivní vliv sanací a rekultivací (revitalizací) se může projevovat také ve zlepšení kvality vody (mírně pozitivní vliv).</p> <p>Nebyly identifikovány negativní vlivy na životní prostředí.</p> <p>Doporučení: Při návrhu rekultivací respektovat požadavky orgánů ochrany přírody a preferovat přírodě blízké revitalizační procesy.</p>										

B. Opatření pro využívání jednotlivých druhů nerostných surovin – stavební kámen	Referenční cíle ochrany životního prostředí									Rozsah/ spolupůsobení/ časový horizont
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	
	Ovzduší	Klíma a adaptace	Hluk	Krajina	Biodiverzita a ochrana přírody	Voda	Půda	Odpady a ekologické zátěže	Kulturní památky	
OPATŘENÍ PRO LOŽISKA PLÁNOVANÁ K TĚŽBĚ, POPŘ. ROZŠÍŘENÍ TĚŽBY										
B.4.9. Zajistit saturaci potřeby stavebního kamene z nových ložiskových zdrojů, resp. podporovat obnovení těžby na roztěženém ložiskovém zdroji se stanoveným dobývacím prostorem s vysokým objemem kvalitních zásob a pokud možno s dlouhodobou životností.	-1	-1	-1	-1	-1	-1	-1	-1	-1	L/-/Dt
<p>Komentář: Opatření s potenciálně mírným negativním vlivem na všechny složky životního prostředí. Potenciální vlivy na kvalitu ovzduší, klima, emise hluku, další fragmentaci krajiny a změnu krajinného rázu, vliv na biotopy a předměty ochrany přírody, kvalitu vody, zábory půdy, generující odpady z těžby a případné kontaminace. V případě blízkosti kulturních památek nebo archeologických nalezišť potenciální vliv také na ně. Opatření je obecného charakteru, nemá tedy žádný územní průmět.</p> <p>Nebyly identifikovány významné negativní vlivy na životní prostředí.</p> <p>Doporučení: Konkrétní lokality je následně nezbytné posoudit dle horního zákona, zákona č. 100/2001 Sb. (EIA) a zákona č. 114/1992 Sb. a dále řešit podle konkrétních podmínek dané lokality v rámci povolovacích řízení. Otevření nového ložiska podmínit vyřešením případných střetů zájmů a postupovat podle podmínek pro předcházení a kompenzaci vlivů nového ložiska na životní prostředí a zdraví obyvatel.</p>										

B. Opatření pro využívání jednotlivých druhů nerostných surovin – stavební kámen	Referenční cíle ochrany životního prostředí									Rozsah/ spolupůsobení/ časový horizont
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	
	Ovzduší	Klíma a adaptace	Hluk	Krajina	Biodiverzita a ochrana přírody	Voda	Půda	Odpady a ekologické zátěže	Kulturní památky	
B.4.10. Pro zachování dlouhodobé kontinuity celkového ročního objemu produkce stavebního kamene (cca 700-800 tis. m ³ /rok) vytvořit územní předpoklady pro obnovu otvírky alespoň jednoho ložiska, resp. pokračování (obnovy) nové těžby ložiska s dostatečnou roční kapacitou těžby a kvalitou suroviny jako náhradu za postupně dotěžované lokality.	-1	-1	-1	-1	-1	-1	-1	-1	-1	L/-/Dt
<p>Komentář: Opatření s potenciálně mírným negativním vlivem na všechny složky životního prostředí. Potenciální vlivy na kvalitu ovzduší, klima, emise hluku, další fragmentaci krajiny a změnu krajinného rázu, vliv na biotopy a předměty ochrany přírody, kvalitu vody, zábory půdy, generující odpady z těžby a případné kontaminace. V případě blízkosti kulturních památek nebo archeologických nalezišť potenciální vliv také na ně. Opatření je obecného charakteru, nemá tedy žádný územní průmět. Nebyly identifikovány významné negativní vlivy na životní prostředí.</p> <p>Doporučení: Konkrétní lokality je následně nezbytné posoudit dle horního zákona, zákona č. 100/2001 Sb. (EIA) a zákona č. 114/1992 Sb. a dále řešit podle konkrétních podmínek dané lokality v rámci povolovacích řízení. Otevření nového ložiska podmínit vyřešením případných střetů zájmů a postupovat podle podmínek pro předcházení a kompenzaci vlivů nového ložiska na životní prostředí a zdraví obyvatel.</p>										
B.4.11. Obnovit či zahájit nové těžby na náhradních ložiskách stavebního kamene s požadovanou kvalitou suroviny a s dostatečným objemem zásob, a to z důvodu aktuálního kritického stavu nízkých objemů vytěžitelných zásob na stávajících využívaných ložiskách.	-1	-1	-1	-1	-1	-1	-1	-1	-1	L/-/Dt
<p>Komentář: Opatření s potenciálně mírným negativním vlivem na všechny složky životního prostředí. Potenciální vlivy na kvalitu ovzduší, klima, emise hluku, další fragmentaci krajiny a změnu krajinného rázu, vliv na biotopy a předměty ochrany přírody, kvalitu vody, zábory půdy, generující odpady z těžby a případné kontaminace. V případě blízkosti kulturních památek nebo archeologických nalezišť potenciální vliv také na ně. Opatření je obecného charakteru, nemá tedy žádný územní průmět. Nebyly identifikovány významné negativní vlivy na životní prostředí.</p> <p>Doporučení: Konkrétní lokality je následně nezbytné posoudit dle horního zákona, zákona č. 100/2001 Sb. (EIA) a zákona č. 114/1992 Sb. a dále řešit podle konkrétních podmínek dané lokality v rámci povolovacích řízení. Otevření nového ložiska podmínit vyřešením případných střetů zájmů a postupovat podle podmínek pro předcházení a kompenzaci vlivů nového ložiska na životní prostředí a zdraví obyvatel.</p>										

B. Opatření pro využívání jednotlivých druhů nerostných surovin – stavební kámen	Referenční cíle ochrany životního prostředí									Rozsah/ spolupůsobení/ časový horizont
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	
	Ovzduší	Klima a adaptace	Hluk	Krajina	Biodiverzita a ochrana přírody	Voda	Půda	Odpady a ekologické zátěže	Kulturní památky	
B.4.12. Vytvořit územní předpoklady pro otvírku nových ložisek s kvalitní surovinou náhradou za postupně dotěžované lokality.	-1	-1	-1	-1	-1	-1	-1	-1	-1	L/-/Dt
<p>Komentář: Opatření s potenciálně mírným negativním vlivem na všechny složky životního prostředí. Potenciální vlivy na kvalitu ovzduší, klima, emise hluku, další fragmentaci krajiny a změnu krajinného rázu, vliv na biotopy a předměty ochrany přírody, kvalitu vody, zábory půdy, generující odpady z těžby a případné kontaminace. V případě blízkosti kulturních památek nebo archeologických nalezišť potenciální vliv také na ně. Opatření je obecného charakteru, nemá tedy žádný územní průmět. Nebyly identifikovány významné negativní vlivy na životní prostředí.</p> <p>Doporučení: Konkrétní lokality je následně nezbytné posoudit dle horního zákona, zákona č. 100/2001 Sb. (EIA) a zákona č. 114/1992 Sb. a dále řešit podle konkrétních podmínek dané lokality v rámci povolovacích řízení. Otevření nového ložiska podmínit vyřešením případných střetů zájmů a postupovat podle podmínek pro předcházení a kompenzaci vlivů nového ložiska na životní prostředí a zdraví obyvatel.</p>										
B.4.13. Iniciovat přípravu rezervních lokalit pro budoucí využití a zejména přistupovat k jednotlivým novým záměrům s přiměřenou časovou perspektivou, neboť není možné využití dalších nových zdrojů okamžitě po dotěžení stávajících.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	-/-/-
<p>Komentář: Opatření systémové, bez přímého vlivu, nicméně s aspektem dlouhodobé přípravy, která je podmínkou dostatečného zvážení a projednání záměrů. Nebyly identifikovány negativní vlivy na životní prostředí.</p> <p>Doporučení: Bez návrhu.</p>										
B.4.14. Postupně utlumovat těžbu stavebního kamene v exponovaných částech CHKO, zejména v krajinářsky nejceněnějších částech území.	+1	+1	+1	+2	+1	+1	+1	+1	0	L/-/Dt
<p>Komentář: Opatření snižující negativní vlivy těžby na předměty ochrany přírody v krajinářsky nejceněnějších částech CHKO v důsledku pokračující těžby. Nebyly identifikovány negativní vlivy na životní prostředí.</p> <p>Doporučení: Ponechat území po těžbě v CHKO přirozené obnově, sukcesi, resp. dle podmínek dohodnutých s orgány ochrany přírody.</p>										

B. Opatření pro využívání jednotlivých druhů nerostných surovin – stavební kámen	Referenční cíle ochrany životního prostředí									Rozsah/ spolupůsobení/ časový horizont
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	
	Ovzduší	Klima a adaptace	Hluk	Krajina	Biodiverzita a ochrana přírody	Voda	Půda	Odpady a ekologické zátěže	Kulturní památky	
B.4.15. V návrhovém období umožnit obnovu využití ložiska Luhov-Brniště-Tlustec v navrhovaných hranicích POPD v DP Luhov s minimálním plošným rozšířením a vhodným zahloubením lomu s respektováním vrcholových partií reliéfu krajiny, a to šetrným způsobem a po co nejděší možné období (za podmínek stanovených v souhlasném závazném stanovisku EIA Č. j.: 21963/ENV/17 ze dne 23. března 2017 a za předpokladu respektování veškerých doposud vydaných stanovisek a rozhodnutí pro obnovu hornické činnosti na ložisku Luhov-Brniště-Tlustec v DP Luhov).	-1	-1	-1	0	-1	-1	0	-1	-1	L/-/Sd
<p>Komentář: Opatření s potenciálně mírně negativním vlivem na kvalitu ovzduší (prašnost), ovlivnění klimatu (snížení plochy lesa), zvýšení hlukové zátěže (z těžby, dopravy), změnu krajinného rázu (avšak se zajištěním vrcholové partie a zahlubování lomu), ovlivnění bioty (výskyt některých zvláště chráněných druhů), možné ovlivnění podzemních vod, zábory půdy a produkce odpadu z těžby (výsypky). Uvedené opatření navrhuje podpořit již v minulosti roztěžené ložisko, ve stávajícím DP, a v případě dodržení definovaných prostorových, časových i technologických podmínek, vyplývajících z provedených průzkumů a z uvedeného stanoviska EIA, je pokládáno za výhodnější, než otevírat ložisko nové, také s ohledem na životnost zásob (20 – 30 let), která je vyšší než u ostatních potenciálních ložisek. Dotěžení ložiska také brání potenciálně negativním vlivům při otvírce nového ložiska.</p> <p>Nebyly identifikovány významné negativní vlivy na životní prostředí.</p> <p>Doporučení: V případě obnovy těžby ložiska je nutné postupovat striktně dle stanoviska EIA 21963/ENV/17 ze dne 23. března 2017, které stanovuje konkrétní podmínky těžby, a to pro fázi přípravy, těžby i rekultivace. Za zásadní opatření je možné považovat zejména opatření související s ochranou přírody a krajiny a ochranou lesních pozemků, spojená především se způsobem a postupem těžby i rekultivace. Pozornost musí být věnována také ochraně hmotného majetku obcí a jejich obyvatel. Stanovisko EIA k záměru také obsahuje řadu opatření pro zmírnění nebo eliminaci vlivu záměru na ostatní složky životního prostředí. Dále je nutné zajistit postupnou rekultivaci již nevyužívaných etáží.</p>										

B. Opatření pro využívání jednotlivých druhů nerostných surovin – stavební kámen	Referenční cíle ochrany životního prostředí									Rozsah/ spolupůsobení/ časový horizont
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	
	Ovzduší	Klíma a adaptace	Hluk	Krajina	Biodiverzita a ochrana přírody	Voda	Půda	Odpady a ekologické zátěže	Kulturní památky	
<p>B.4.16. Těžbu výhradního ložiska Luhov-Brniště-Tlustec podmínit využitím suroviny pro dopravní stavby na území Libereckého kraje, a to zejména pro plánované železniční a silniční stavby. Především se jedná o plánované železniční spojení Praha - Liberec – Wrocław a modernizaci tratě Česká Lípa – Liberec a Lovosice-Česká Lípa, případně další úseky železničních tratí a rekonstrukcí železničních stanic v kraji, popř. výstavbu a rekonstrukci silnic I. třídy (např. I/35 Turnov-Ohrazenice-Úlibice, I/9 Nový Bor-Dolní Libchava, I/13 Krásná Studánka- Dětřichov, I/13 Frýdlant, obchvat apod.). Strategická poloha umístění DP Luhov, využití vlečky a převažující doprava suroviny po železnici může plánované železniční stavby na území LK výrazně zlevnit a zanedbatelný není ani efekt snížení silniční dopravní zátěže přepravou kameniva.</p>	0	0	0	0	0	0	0	0	0	R/-/Dt
<p>Komentář: Opatření systémového charakteru, bez přímých vlivů, avšak s potenciálně pozitivními vlivy na snížení dopadů silniční dopravy a obecně také na snížení intenzity exploatace ložiska využíváním kvalitního kameniva pouze pro vybrané účely, které může mít pozitivní dopady v rámci celého, nebo alespoň části, území kraje. Nebyly identifikovány negativní vlivy na životní prostředí</p> <p>Doporučení: Bez návrhu.</p>										

B. Opatření pro využívání jednotlivých druhů nerostných surovin – stavební kámen	Referenční cíle ochrany životního prostředí									Rozsah/ spolupůsobení/ časový horizont
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	
	Ovzduší	Klíma a adaptace	Hluk	Krajina	Biodiverzita a ochrana přírody	Voda	Půda	Odpady a ekologické zátěže	Kulturní památky	
B.4.17. Při využití ložiska Luhov-Brniště-Tlustec zajistit postupnou provázanost etapovité těžby a postupné rekultivace a sanace těžbou dotčeného území, zejména pak plnění zásad průběžné a postupné technické a biologické rekultivace.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	-/-/-
<p>Komentář: Opatření snižující potenciálně negativní vlivy dotěžování ložiska Tlustec.</p> <p>Nebyly identifikovány negativní vlivy na životní prostředí.</p> <p>Doporučení: Doporučení jsou identická, jako v případě Opatření B.4.14.</p>										
B.4.18. Nadále podporovat obnovu využití ložiska Luhov-Brniště-Tlustec ve strategických dokumentech na krajské a celostátní úrovni, zejména pak v územně plánovací dokumentaci, jakožto plochy těžby nerostů.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	-/-/-
<p>Komentář: Opatření administrativního charakteru.</p> <p>Nebyly identifikovány negativní vlivy na životní prostředí.</p> <p>Doporučení: Bez návrhu.</p>										

B. Opatření pro využívání jednotlivých druhů nerostných surovin – stavební kámen	Referenční cíle ochrany životního prostředí									Rozsah/ spolupůsobení/ časový horizont
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	
	Ovzduší	Klíma a adaptace	Hluk	Krajina	Biodiverzita a ochrana přírody	Voda	Půda	Odpady a ekologické zátěže	Kulturní památky	
<p>B.4.19. V souladu se souhlasným závazným stanoviskem EIA pod Č. j.: 21963/ENV/17 ze dne 23. března 2017 k provedení záměru „Hornická činnost v dobývacím prostoru Luhov“ doporučujeme naplnit pro fázi přípravy záměru podmínku č. 6, tj. „pokud možno zásoby, které jsou mimo území navrhované k obnově hornické činnosti, prohlásit za zásoby vázané“. Stanovit takové podmínky využitelnosti, podle kterých by se z hlediska přípustnosti k dobývání převedly zbývající zásoby volné do kategorie zásob vázaných (podle přílohy č. 1 vyhlášky č. 369/2004 Sb., o projektování, provádění a vyhodnocování geologických prací, oznamování rizikových geofaktorů a o postupu při výpočtu zásob výhradních ložisek, ve znění pozdějších předpisů, s důrazem na ustanovení § 14 zákona č. 44/1988 Sb., o ochraně a využití nerostného bohatství, ve znění pozdějších předpisů).</p>	0	0	0	0	0	0	0	0	0	-/-
<p>Komentář: Opatření systémového charakteru, bez přímých vlivů. Nebyly identifikovány negativní vlivy na životní prostředí. Doporučení: I když nebyly identifikovány negativní vlivy na životní prostředí, je nutné postupovat striktně v souladu se schválenými podmínkami Stanoviska EIA č. 21963/ENV/17 ze dne 23. března 2017.</p>										

B. Opatření pro využívání jednotlivých druhů nerostných surovin – stavební kámen	Referenční cíle ochrany životního prostředí									Rozsah/ spolupůsobení/ časový horizont
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	
	Ovzduší	Klíma a adaptace	Hluk	Krajina	Biodiverzita a ochrana přírody	Voda	Půda	Odpady a ekologické zátěže	Kulturní památky	
B.4.20.Na základě návrhu těžební organizace ve správním řízení v součinnosti s dotčenými orgány státní správy doporučit v souladu s § 27 a § 28 zákona č. 44/1988 Sb., o ochraně a využití nerostného bohatství (horní zákon), ve znění pozdějších předpisů - stanovení - změnu (zmenšení) dobývacího prostoru DP Luhov, který je určen pro dobývání výhradního ložiska stavebního kamene Luhov-Brniště-Tlustec. Zmenšením DP by nemělo být dotčeno efektivní využití zásob ložiska.	0	0	0	+1	+1	0	+1	0	0	L/-/Dt
<p>Komentář: Opatření směřující ke zmenšení DP Luhov s mírným pozitivním vlivem na krajinu, ochranu biotopů a půdy.</p> <p>Nebyly identifikovány negativní vlivy na životní prostředí.</p> <p>Doporučení: I když nebyly identifikovány negativní vlivy na životní prostředí, doporučujeme při projektování zmenšování ložiska zvažovat soulad s podmínkami stanoviska EIA č.j. 21963/ENV/17 ze dne 23. března 2017, s výjimkou těch, které ztratí v důsledku provedení správního aktu platnost.</p>										

B. Opatření pro využívání jednotlivých druhů nerostných surovin – stavební kámen	Referenční cíle ochrany životního prostředí									Rozsah/ spolupůsobení/ časový horizont
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	
	Ovzduší	Klíma a adaptace	Hluk	Krajina	Biodiverzita a ochrana přírody	Voda	Půda	Odpady a ekologické zátěže	Kulturní památky	
<p>B.4.21. Zásoby výhradního ložiska v DP Luhov jsou dle horního zákona zjištěné a ověřené množství nerostů ložiska, odpovídající podmínkám využitelnosti, bez ohledu na ztráty při jeho dobývání. Doporučujeme, aby dotčené orgány (MPO, MŽP a OBÚ) prověřily, zda existují zákonné důvody, aby byly zbývající zásoby suroviny v DP Luhov odepsány ve smyslu ustanovení § 14a horního zákona a zda to je reálné. MPO uvede, zda-li existuje hospodářský význam ložiska DP Luhov splňující náročné požadavky na stavbu kolejových loží, a dále, že využití tohoto ložiska nasvědčují i ekologické důvody, protože v ČR je kladen důraz na využívání kvalitních surovin v blízkosti spotřeby nebo s možností ekologicky přijatelné přepravy po železnici (Důležité upozornění: Doporučení již bylo realizováno a je doloženo následujícími komunikací. V roce 2017 MPO ČR v rámci stanoviska MPO č.j. MPO 61360/2017 ze dne 9. října 2017 konstatovalo, že v současné době neexistuje žádný známý zákonný důvod pro odpis zásob. Ve stanovisku MPO č.j. MPO 21781/20/31100/31000 ze dne 16. března 2020, které reagovalo na dopis hejtmana Libereckého kraje ve věci posouzení veškerých možností odpisu zásob na výhradním ložisku Luhov-Brniště-Tlustec ze dne 2. března 2020, se s ohledem na ustanovení §14b odst. 2 horního zákona uvádí, že žádost o odpis zásob v dobývacím prostoru Luhov (dále jen DP) musí být zpracována v součinnosti s těžební organizací, tj. společností Kamenolom Brniště a.s., která připravuje znovuoobnovení těžby. Ze zákona vyplývá, že návrh na odpis zásob podává těžební organizace</p>	0	0	0	0	0	0	0	0	0	-/-

B. Opatření pro využívání jednotlivých druhů nerostných surovin – stavební kámen	Referenční cíle ochrany životního prostředí									Rozsah/ spolupůsobení/ časový horizont
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	
	Ovzduší	Klíma a adaptace	Hluk	Krajina	Biodiverzita a ochrana přírody	Voda	Půda	Odpady a ekologické zátěže	Kulturní památky	
nebo příslušné orgány státní správy na úseku životního prostředí. Úplnost návrhu na odpis zásob výhradního ložiska zajišťuje těžební organizace, která rovněž může podat návrh na odpis zásob ve stanoveném DP Luhov, jelikož jen v DP lze provádět otvírku, přípravu a dobývání výhradních ložisek, zajištění a likvidaci důlních děl a lomů. Z toho je možné dovodit, že bez souhlasu těžební organizace a tím pádem neposkytnutí veškerých potřebných podkladů pro odpis zásob v DP od těžební organizace není možné ze zákona odpis zásob realizovat, zvláště když projekt na znovuoobnovení dobývání je ve vysokém stupni rozpracovanosti. V případě nerealizace nové otvírky ložiska a zániku těžební organizace by bylo možno požádat po právním a majetkovém vypořádání nového správce o návrh odpisu zásob za předpokladu společenské nepotřebnosti suroviny).										
<p>Komentář: Opatření systémového charakteru.</p> <p>Nebyly identifikovány negativní vlivy na životní prostředí.</p> <p>Doporučení: Přestože jsou v rámci opatření jmenovány 3 dotčené orgány (MPO, MŽP a OBÚ), je v opatření formulován především názor MPO. Doporučujeme opatření doplnit o analogické kroky ze strany MŽP a OBÚ.</p>										

B. Opatření pro využívání jednotlivých druhů nerostných surovin – stavební kámen	Referenční cíle ochrany životního prostředí									Rozsah/ spolupůsobení/ časový horizont
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	
	Ovzduší	Klíma a adaptace	Hluk	Krajina	Biodiverzita a ochrana přírody	Voda	Půda	Odpady a ekologické zátěže	Kulturní památky	
B.4.22. Zbývající disponibilní a kvalitní evidované bilanční prozkoumané a vyhledané zásoby stavebního kamene v DP Luhov, které nejsou limitované jinými právy chráněnými zájmy, považovat za významnou surovinovou rezervu do budoucna, a to v souladu se stávajícími platnými předpisy, které kladou důraz na hospodárné využívání výhradních ložisek, tj. vydobýt zásoby výhradních ložisek včetně průvodních nerostů co nejuplněji s co nejmenšími ztrátami a znečištěním s přihlédnutím k současným a budoucím technickým, ekologickým a ekonomickým podmínkám (na celém ložisku nejsou vyhodnoceny žádné vázané zásoby).	0	0	0	0	0	0	0	0	0	-/-
<p>Komentář: Opatření systémového charakteru, bez přímého vlivu v návrhovém horizontu koncepce.</p> <p>Nebyly identifikovány významné negativní vlivy na životní prostředí.</p> <p>Doporučení: Bez návrhu.</p>										

B. Opatření pro využívání jednotlivých druhů nerostných surovin – stavební kámen	Referenční cíle ochrany životního prostředí									Rozsah/ spolupůsobení/ časový horizont
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	
	Ovzduší	Klíma a adaptace	Hluk	Krajina	Biodiverzita a ochrana přírody	Voda	Půda	Odpady a ekologické zátěže	Kulturní památky	
B.4.23. Od počátku přípravy zahájení hornické činnosti na ložisku Luhov-Brniště-Tlustec se bude těžební organizace podílet na realizaci záměru obce Brniště podle usnesení rady kraje č. 34/15/RK ze dne 13.1.2015 a plnění podmínky č. 29 souhlasného závazného stanoviska EIA, tj. na realizaci záměru obce Brniště – obchvatu Luhova, včetně poskytování potřebné součinnosti Krajskému úřadu Libereckého kraje a dotčené obci Brniště a Jablonné v Podještědí, včetně posouzení a optimalizace nyní určeného poměru zastoupení automobilové a železniční dopravy při zachování převládající preference železniční dopravy na úkor automobilové dopravy. V souvislosti se zahájením hornické činnosti bude řešeno navýšení kamionové dopravní zátěže obcí na silnici II/270 (budováním obchvatů obcí či omezením tranzitní dopravy.	+1	0	+1	0	0	0	0	0	0	L/-/Dt
<p>Komentář: Opatření administrativního charakteru s potenciálně mírným pozitivním vlivem na kvalitu ovzduší a hlukové zatížení obce Brniště a Jablonného v Podještědí.</p> <p>Nebyly identifikovány negativní vlivy na životní prostředí.</p> <p>Doporučení: Bez návrhu.</p>										

B. Opatření pro využívání jednotlivých druhů nerostných surovin – stavební kámen	Referenční cíle ochrany životního prostředí									Rozsah/ spolupůsobení/ časový horizont
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	
	Ovzduší	Klíma a adaptace	Hluk	Krajina	Biodiverzita a ochrana přírody	Voda	Půda	Odpady a ekologické zátěže	Kulturní památky	
B.4.24. V souvislosti se zahájením těžby na ložisku Luhov-Brniště-Tlustec zajistit dodržování poměru přepravy vytěžené suroviny (90 % po železnici a 10 % po silnici) a situaci průběžně sledovat prostřednictvím průjezdových vah, kamerových systémů či monitoringu hlučnosti a prašnosti.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
<p>Komentář: V případě upřednostnění přepravy suroviny železniční dopravou, se potenciální negativní vlivy na ovzduší zmírňují.</p> <p>Nebyly identifikovány negativní vlivy na životní prostředí.</p> <p>Doporučení: Záměr je nezbytné posoudit dle horního zákona, zákona č. 100/2001 Sb. (EIA) a zákona č. 114/1992 Sb., souhlas musí být podmíněn vyřešením případných střetů zájmů a je potřeba postupovat podle podmínek pro předcházení a zmírnění vlivů nového ložiska na životní prostředí a zdraví obyvatel. Finanční či jiné kompenzace nesmí nahrazovat primární cíl snížení vlivů těžby na ŽP a veřejné zdraví.</p>										

B. Opatření pro využívání jednotlivých druhů nerostných surovin – stavební kámen	Referenční cíle ochrany životního prostředí									Rozsah/ spolupůsobení/ časový horizont
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	
	Ovzduší	Klíma a adaptace	Hluk	Krajina	Biodiverzita a ochrana přírody	Voda	Půda	Odpady a ekologické zátěže	Kulturní památky	
B.4.25. Na území Semilska umožnit hospodárné využití veškerých zásob výhradního ložiska stavebního kamene Košťálov-Stružinec v DP Košťálov I v rozsahu povolené hornické činnosti se zahloubením na kótu 390 m n. m. na úkor zahájení zcela nových otvírek ložisek (např. výhradního ložiska Hořensko se stanoveným DP apod.) v okrese Semily. V případě rozšíření DP Košťálov I v CHLÚ Košťálov II realizovat kompenzační opatření za zvýšené limity synergických a kumulativních vlivů (dopravní zatížení, hluk, prašnost) a preferovat přepravu suroviny železniční dopravou a snížit tak limit intenzity nákladní automobilové dopravy v okolních obcích.	-1	-1	-1	-1	-1	-1	-1	-1	0	L/-/Dt
<p>Komentář: Opatření s potenciálním negativním vlivem na kvalitu ovzduší, hlukovou zátěž, pokračující změny krajinného rázu, ovlivnění biodiverzity (v případě zasažení okolních lesních porostů a na jižním okraji DP se nacházejícího LBC), vodu (v případě zásahu do režimu podzemních vod), generující další zábory půdy, odpady z těžby (výsypky) a případně kontaminace. V případě upřednostnění přepravy suroviny železniční dopravou, se potenciální negativní vlivy zmírňují. Uvedené opatření preferuje pokračování těžby v uvedeném prostoru před otvírkami nových ložisek.</p> <p>Nebyly identifikovány významné negativní vlivy na životní prostředí.</p> <p>Doporučení: Záměr je nezbytné posoudit dle horního zákona, zákona č. 100/2001 Sb. (EIA) a zákona č. 114/1992 Sb., souhlas musí být podmíněn vyřešením případných střetů zájmů a je potřeba postupovat podle podmínek pro předcházení a zmírnění vlivů nového ložiska na životní prostředí a zdraví obyvatel. Finanční či jiné kompenzace nesmí nahrazovat primární cíl snížení vlivů těžby na ŽP a veřejné zdraví. Teprve v případě, že i přes snížení vlivů může být těžba vnímána pro obyvatele jako obtěžující, lze situaci řešit kompenzacemi. V případě kompenzací v oblasti ochrany přírody se jedná o respektování podmínek správních rozhodnutí OOP.</p>										

B. Opatření pro využívání jednotlivých druhů nerostných surovin – stavební kámen	Referenční cíle ochrany životního prostředí									Rozsah/ spolupůsobení/ časový horizont
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	
	Ovzduší	Klima a adaptace	Hluk	Krajina	Biodiverzita a ochrana přírody	Voda	Půda	Odpady a ekologické zátěže	Kulturní památky	
B.4.26. Zahlubování těžby v DP Košťálov I a další plošné rozšiřování hornické činnosti v rámci DP Košťálov I a CHLÚ Košťálov II na kótu 390 m n. m podmínit zpracováním podrobného hydrogeologického průzkumu a seismických měření vlivu trhacích prací s realizací všech potřebných opatření a monitoringu, kterými musí být prokázána minimalizace potenciálních rizik a ovlivnění přiléhajícího I. a II. ochranného pásma vodního zdroje Želechy (tj. prameniště podzemních vod Želechy dle rozhodnutí Ministerstva stavebnictví ČR zn. DP-7322/85 ze dne 21. prosince 1985 o stanovení dobývacího prostoru Košťálov I). Pokračování hornické činnosti zahloubením a dalším plošným rozšiřováním v DP Košťálov I a CHLÚ Košťálov II může být spojeno s rizikem ohrožení vodohospodářsky významné a využívané akumulace podzemní vody pro zásobování města Lomnice nad Popelkou, začleněné do I. a II. ochranného pásma vodního zdroje Želechy - vrtu LZ-1 a studny SŽ-1, ve které se výslovně zakazuje těžba zemních hmot a nerostných surovin, zřizování kamenolomů, skládek odpadů apod.	0	0	0	0	0	-1	0	0	0	-/-
<p>Komentář: Opatření snižující potenciální negativní vliv těžební činnosti na vodní zdroj – podzemní prameniště Želechy, které podmiňuje jakékoliv zahlubování těžby zpracováním hydrogeologického posudku. Potenciální neutrální vlivy zahlubování vycházejí z toho, že hydrogeologický posudek neumožní žádné aktivity, které by ohrožovaly chráněné zájmy.</p> <p>Nebyly identifikovány negativní vlivy na životní prostředí.</p> <p>Doporučení: Při realizaci opatření plně respektovat závěry hydrogeologického posouzení v souvislosti s podmínkami ochrany vodního zdroje Želechy.</p>										

B. Opatření pro využívání jednotlivých druhů nerostných surovin – stavební kámen	Referenční cíle ochrany životního prostředí									Rozsah/ spolupůsobení/ časový horizont
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	
	Ovzduší	Klima a adaptace	Hluk	Krajina	Biodiverzita a ochrana přírody	Voda	Půda	Odpady a ekologické zátěže	Kulturní památky	
B.4.27. S dotěžením zásob na výhradním ložisku Chuchelna (Smrčí-Proseč) v DP Chuchelná I. počítat až po ukončení těžby na dotěžovaném výhradním ložisku Smrčí 2 a 3 a Záhoří-Proseč.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	-/-/-
<p>Komentář: Opatření administrativního charakteru, které umožňuje dotěžení zásob na ložisku Chuchelná až po ukončení těžby na výhradním ložisku Smečí 2 a 3 a Záhoří-Proseč. Opatření odsouvá potenciální střety spojené s dotěžením ložiska Chuchelná a brání tak mimo jiné potenciální kumulaci vlivů pokračujícího a otevíraného ložiska.</p> <p>Nebyly identifikovány negativní vlivy na životní prostředí.</p> <p>Doporučení: Bez návrhu</p>										

B. Opatření pro využívání jednotlivých druhů nerostných surovin – stavební kámen	Referenční cíle ochrany životního prostředí									Rozsah/ spolupůsobení/ časový horizont
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	
	Ovzduší	Klíma a adaptace	Hluk	Krajina	Biodiverzita a ochrana přírody	Voda	Půda	Odpady a ekologické zátěže	Kulturní památky	
<p>B.4.28. Obnovu hornické činnosti v DP Chuchelna I uskutečnit za předpokladu realizace podrobného geologického a hydrogeologického průzkumu za účelem ověření geologicko-úložných poměrů, hydrogeologických poměrů a zejména kvality a kvantity suroviny. Jedná se o nezbytnou podmínku opírající se o potvrzené skutečnosti na navazujícím dotěžovaném ložisku Smrčí 2 a 3, jehož kvalita suroviny východním a jižním směrem se výrazně zhoršuje, a kde při povrchu jsou bazalty intenzivně argilizovány, mocnost zjívových hornin místy přesahuje 12 m. Dobývací prostor Smrčí na výhradním ložisku Smrčí 2 a 3 má schválené POPD do vydobytí veškerých disponibilních zásob, a to na max. kótu 441 m n. m. Těžba na ložisku Chuchelna (Smrčí-Proseč) v DP Chuchelna I předpokládá nepříznivé vlivy spojené se zásahem do lesních porostů a do VKP. V rámci zahloubení u těchto ložisek mohou existovat potenciální rizika možného narušení hladiny podzemní vody v zájmovém území. V případě narušení hladiny podzemní vody při těžbě je potřeba zajistit podrobný monitoring a odborný dohled. Narušení hladiny podzemní vody těžbou povolit pouze při prokázání pouze lokálně omezeného vlivu případného depresního kuželu a nulového vlivu na kvalitu podzemních vod.</p>	-1	-1	-1	-1	-1	-1	-1	-1	-1	L/-/Dt
<p>Komentář: Opatření spojené s obnovou těžby s potenciálně mírným negativním vlivem na kvalitu ovzduší, adaptaci krajiny na změnu klimatu, hlukovou zátěž, funkci krajiny (ochrana VKP) a změnu krajinného rázu, přírodu a biodiverzitu, kvalitu vody, zábory půdy (les) a dále generující odpad z těžby. Obnova těžby je podmíněna podrobným geologickým a hydrogeologickým průzkumem, monitoringem a odborným dohledem.</p>										

B. Opatření pro využívání jednotlivých druhů nerostných surovin – stavební kámen	Referenční cíle ochrany životního prostředí									Rozsah/ spolupůsobení/ časový horizont
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	
	Ovzduší	Klíma a adaptace	Hluk	Krajina	Biodiverzita a ochrana přírody	Voda	Půda	Odpady a ekologické zátěže	Kulturní památky	
<p>Nebyly identifikovány významné negativní vlivy na životní prostředí. Doporučení: Těžbu na ložisku Chuchelná I. uskutečnit pouze za předpokladu, že podrobný geologický a hydrogeologický průzkum ověří možnost těžby bez významných negativních vlivů na složky ŽP, zejména režim podzemní vody, a dodržování podmínek bude kontrolováno monitoringem a odborným dohledem. Obnovená těžba musí probíhat v souladu s požadavky dotčených orgánů s cílem co nejmenšího negativního vlivu na ŽP. Před započítáním procesu obnovy bude nutné posoudit vlivy plánovaného procesu na životní prostředí a veřejné zdraví dle z. č. 100/2001 Sb. (EIA), resp. dle zákona č. 114/1992 Sb., a respektovat podmínky z posuzování vyplývající.</p>										
OPATŘENÍ PRO NETĚŽENÁ LOŽISKA										
B.4.29. Nevyužívaná ložiska stavebního kamene považovat za surovinou rezervu, ochranu jejich zásob nadále respektovat i v jiných řízeních týkajících se území a jeho využití.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	-/-
<p>Komentář: Obecné opatření, bez přímého vlivu. Nebyly identifikovány negativní vlivy na životní prostředí. Doporučení: Bez návrhu.</p>										
B.4.30. Využití rezervního ložiska Hořensko se stanoveným DP Hořensko v návrhovém období do roku 2030, popř. i po roce 2030 nedoporučit z důvodů nedořešených, velmi obtížných střetů zájmů (intravilán obce, hydrogeologické a dopravní problémy, nevyřešená EIA apod.).	0	0	0	0	0	0	0	0	0	-/-
<p>Komentář: Opatření brání potenciálním negativním vlivům na životní prostředí v důsledku těžby s předpokládanými střety zájmů. Nebyly identifikovány negativní vlivy na životní prostředí. Doporučení: Bez návrhu.</p>										

B. Opatření pro využívání jednotlivých druhů nerostných surovin – stavební kámen	Referenční cíle ochrany životního prostředí									Rozsah/ spolupůsobení/ časový horizont
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	
	Ovzduší	Klíma a adaptace	Hluk	Krajina	Biodiverzita a ochrana přírody	Voda	Půda	Odpady a ekologické zátěže	Kulturní památky	
B.4.31. S využitím a obnovou hornické činnosti u ložisek Dětrichov s DP Frýdlant I a Heřmanice u Frýdlantu s DP Heřmanice nepočítat z důvodu velmi obtížné dopravní přístupnosti do lomů a dlouhodobě utvářející významné geobiocenózy a ekosystému v opuštěných těžebnách; ponechat tyto prostory ve stávajícím stavu s doporučením důsledné ochrany mokřadních ploch, bez možnosti zásahu do vodních a mokřadních enkláv.	0	0	0	0	+1	0	0	0	0	L/-/Dt
<p>Komentář: Opatření brání potenciálním negativním vlivům na geobiocenózy, vytvořené přirozenou sukcesí v těžebnách, další těžbou. Opatření směřuje především k ochraně mokřadů, v tomto případě tedy indukuje i potenciálně pozitivní vliv na podporu biodiverzity.</p> <p>Nebyly identifikovány negativní vlivy na životní prostředí.</p> <p>Doporučení: Bez návrhu.</p>										
B.4.32. Opuštěné provozovny se zbytkovými zásobami, které jsou v režimu plánu zajištění podle báňských předpisů, jejichž využití je již nereálné, transformovat na významný krajinný prvek, který by byl přístupný veřejnosti (viz ložisko Heřmanice u Frýdlantu, Polevsko, Železný Brod - Pelechov, Dětrichov, Heřmanice 2-Kristiánov apod.). Pro zpřístupnění veřejnosti je nezbytné po dohodě s těžební organizací provést náležité právní úkony ve smyslu zrušení DP a odpisu zbytkových zásob stavebního kamene.	0	0	0	+1	+1	0	0	0	0	L/-/Dt
<p>Komentář: Opatření brání potenciálním negativním vlivům na životní prostředí v důsledku další těžby. Opatření směřuje k ochraně krajiny a vytvoření VKP s následným zpřístupněním veřejnosti. Nebyly identifikovány negativní vlivy na životní prostředí.</p> <p>Doporučení: Zpřístupnění nově vytvořených významných krajinných prvků veřejnosti podpoří EVVO. Je však potřeba zvážit případný tlak návštěvnosti na cenné lokality vytvořené přirozenou sukcesí (směrování návštěvníků formou naučné stezky, apod.).</p>										

B. Opatření pro využívání jednotlivých druhů nerostných surovin – stavební kámen	Referenční cíle ochrany životního prostředí									Rozsah/ spolupůsobení/ časový horizont
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	
	Ovzduší	Klíma a adaptace	Hluk	Krajina	Biodiverzita a ochrana přírody	Voda	Půda	Odpady a ekologické zátěže	Kulturní památky	
B.4.33. Po dohodě s těžební organizací zvážit návrh na odpis zbytkových zásob v DP Heřmanice u Frýdlantu I, v krajním případě ponechat zbytkové zásoby ložiska Dětrichov s DP Frýdlant I a Heřmanice u Frýdlantu s DP Heřmanice Frýdlantu I jako surovinovou rezervu pro občasnou malotěžbu pro lokální účely, zejména pro účely těžby lomového kamene pro protipovodňové a protierozní opatření, popř. jiná nezbytná sanační opatření pro dotčené obce (především ke zpevňování vodních koryt, pro výstavbu pohledových opěrných zdí, výstavbu gabiónových stěn a plotů, říčních propustků, popř. realizaci zahradní architektury apod.), a to v minimálních objemech těžby. Podmínkou pro občasnou malotěžbu lomového kamene je důsledná ochrana mokřadních ploch. Management těžby realizovat tak, aby vodní a mokřadní enklávy nebyly zasaženy.	0	0	0	0	-1	0	0	0	0	L/-/Dt
<p>Komentář: Opatření brání potenciálním negativním vlivům na ŽP v důsledku další těžby. Nicméně jednou z variant je pokračující malotěžba pro místní účely za předpokladu ochrany mokřadních společenstev. V blízkosti lokality je navíc území CHKO Jizerské hory, NRBK ÚSES a I. zóna ochranného pásma vodního zdroje.</p> <p>Nebyly identifikovány významné negativní vlivy na životní prostředí.</p> <p>Doporučení: V případě zastavení veškeré těžby není potřeba přijímat opatření. V případě malotěžby pro lokální účely je potřeba zajistit ochranu mokřadních společenstev vzniklých přirozenou sukcesí a vodního režimu oblasti (zejména Dětrichova). Podmínky malotěžby musí být posouzeny podle horního zákona a zákona č. 114/1992 Sb.</p>										

B. Opatření pro využívání jednotlivých druhů nerostných surovin – stavební kámen	Referenční cíle ochrany životního prostředí									Rozsah/ spolupůsobení/ časový horizont
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	
	Ovzduší	Klíma a adaptace	Hluk	Krajina	Biodiverzita a ochrana přírody	Voda	Půda	Odpady a ekologické zátěže	Kulturní památky	
B.4.34. Realizovat celkový odpis zbytkových zásob stavebního kamene vynětím z evidence zásob jako nezbytnou podmínku pro definitivní ukončení technické likvidace lomu, ve kterém již proběhla rekultivace a sanace vytěženého prostoru v DP Žandov u České Lípy a v ploše nevýhradního ložiska Žandov u České Lípy, a to zavezením inertním odpadem.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	L/-/Dt
<p>Komentář: Administrativní opatření bránící potenciálním negativním vlivům případně další těžby.</p> <p>Nebyly identifikovány negativní vlivy na životní prostředí.</p> <p>Doporučení: Přestože nebyly identifikovány negativní vlivy na životní prostředí, upozorňujeme, že při technické sanaci lomu musí být respektovány potenciální cenné enklávy, vzniklé přirozenou sukcesí (doporučujeme provést biologické hodnocení lokality) a při sanaci by měl být využíván pouze materiál, který není jiným způsobem využitelný (např. materiálově nebo energeticky) a nemůže mít negativní vliv na lokalitu.</p>										
B.4.35. Dlouhodobě ponechat jako surovinové rezervy s dlouhodobým výhledem nevyužívaná výhradní a nevýhradní ložiska stavebního kamene (např. ložiska Hořensko, Železný Brod- Pelechov, Polevsko, Heřmanice 2-Kristiánov, Heřmanice u Frýdlantu, Dětřichov, Janovice u Kravař, Jítrava, Prácheň-Česká Skála, Slunečná-Kozlí, Dolní Vítkov, Hodkovice nad Mohelkou, Janovice-Heřmanice, Mlýnice, Slunečná-Kameník, Přívlačka-Chlumek, Milíře, Peřimov-Strážník, Noviny pod Ralskem, Františkov-Sachrův hřeben, Kryštofovo Údolí, Košťálov a dalších 7 evidovaných a registrovaných prognózních zdrojů stavebního kamene – např.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	-/-/

B. Opatření pro využívání jednotlivých druhů nerostných surovin – stavební kámen	Referenční cíle ochrany životního prostředí									Rozsah/ spolupůsobení/ časový horizont
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	
	Ovzduší	Klíma a adaptace	Hluk	Krajina	Biodiverzita a ochrana přírody	Voda	Půda	Odpady a ekologické zátěže	Kulturní památky	
<p>Stružinec, Velká Bukovina, Sloup v Čechách – Slavíček, Lhota-Komárov, Frýdlant-Větrov 2, Pelíkovice, popř. Dubičná-Dubí hory apod. a dalších nebilancovaných ložisek – vyjmutých z Bilance zásob nerostných surovin ČR - např. Nové Město pod Smrkem, Ferdinandov-Raspenava, Hejnice, Raspenava – Vápenný vrch a Raspenava apod.). Důvodem jsou vykazující velmi nízké ekonomicky nerentabilní objemy vytěžitelných zásob a nízkou ložiskovou prozkoumanost, komplikované báňsko technologické postupy využití, velmi variabilní až výrazně zhoršenou kvalitu suroviny a zejména významnější, doposud nevyřešené až neřešitelné střety zájmů s ochranou krajiny a přírody a dalšími složkami ochrany životního prostředí a zákonem chráněných zájmů. Důvodem je také problematické dopravní napojení a zatížení nákladní automobilovou dopravou i zcela nevyhovující umístění těchto ložisek vzhledem k blízkosti zastavitelných ploch a intravilánu území dotčených obcí.</p>										
<p>Komentář: Opatření brání potenciálním negativním vlivům další těžby a zabraňuje tak střetům s podmínkami ochrany přírody i vlivům na zdraví obyvatel (doprava, ad.).</p> <p>Nebyly identifikovány negativní vlivy na životní prostředí.</p> <p>Doporučení: Bez návrhu.</p>										

B. Opatření pro využívání jednotlivých druhů nerostných surovin – stavební kámen	Referenční cíle ochrany životního prostředí									Rozsah/ spolupůsobení/ časový horizont
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	
	Ovzduší	Klíma a adaptace	Hluk	Krajina	Biodiverzita a ochrana přírody	Voda	Půda	Odpady a ekologické zátěže	Kulturní památky	
B.4.36. Dlouhodobě monitorovat opuštěné těžebny před nepovoleným zavážením komunálním a nebezpečným odpadem. Rizikem vytěžených prostor může být nelegální zavážení opuštěných těžeben inertními odpadovými materiály (výkopová zemina, výlomy z tunelů – lokalita Mlýnice). Opuštěná těžebna s evidovanými zásobami nabízí vytěžený prostor pro skládky odpadu, ty však nesmí blokovat využitelné zbytkové a rezervní zásoby pro budoucnost (Dětřichov, Frýdlant v Čechách–Větrov apod.).	+1	0	0	0	0	+1	+1	+2	0	L/-/Dt
<p>Komentář: Opatření s potenciálně pozitivním vlivem na předcházení vzniku ekologických zátěží, vznikajících uložením odpadů do vytěžených těžeben a bránící ukládání odpadu namísto jeho materiálového a energetického využití. Potenciálně pozitivní vliv na ochranu ovzduší, ochranu kvality vody a půdy.</p> <p>Nebyly identifikovány negativní vlivy na životní prostředí.</p> <p>Doporučení: Bez návrhu.</p>										

Souhrn:

Opatření zahrnují jak ukončení těžby a revitalizace území po těžbě po dotěžení ložisek (B.4.1., B.4.8., B.4.14., B.4.25., B.4.32, B.4.33., B.4.34.), tak otvírku jiných ložisek, v minulosti již využívaných (B.4.10, B.4.15, B.4.25.).

Podmínkou pro jejich využití je ale často ukončení těžby na ložiscích jiných (B.4.12., B.4.27.), případně omezující podmínky pro další těžbu limity pro (zahlubování ložisek), podrobný hydrogeologický posudek, monitoring a odborný dohled (B.4.6., B.4.26), geologické ověření smyslu těžby (B.4.28.) či kompenzace negativních vlivů na životní prostředí pro obce v okolí ložisek (A.39, A.41).

Vzhledem k vytěženosti stávajících DP jsou stanovena opatření pro obnovu těžby na ložiscích již využívaných v minulosti. Mezi ně patří významné ložisko Luhov-Brniště-Tlustec (opatření B.4.15. až B.4.23.), kdy se předpokládá, že zásoby tohoto ložiska pokryjí potřebu kvalitního stavebního kamene pro výstavbu dopravních staveb na území kraje, nebude tedy nutné kámen vozit z jiných oblastí. Znovuotevření těžby ve zmenšeném dobývacím prostoru bylo povoleno souhlasným stanoviskem EIA v roce 2017 (Č.j.: 21963/ENV/17). Obnovení těžby je podmíněno mimo jiné zachováním výšky kopce Tlustec (těžba bude probíhat zahlubováním) a etapizací těžby, kdy již netěžené etáže budou postupně sanovány a rekultivovány. Přestože těžba na tomto ložisku bude generovat potenciální negativní vlivy na složky životního prostředí, v případě dodržování podmínek stanoviska EIA a také obecných podmínek uvedených v opatřeních D koncepce, lze tyto vlivy zmírnit či eliminovat.

ŠTĚRKOPÍSKY

Významná ložiska štěrkopísků se vyskytují jen v severní a severozápadní části kraje, do tohoto území je v podstatě soustředěna prakticky veškerá produkce štěrkopísků v kraji. Jižní část kraje je zcela deficitní. Na území kraje se k současnému datu využívá celkem 5 výhradních a 4 nevýhradní ložiska štěrkopísků, přičemž výhradní ložisko Velký Grunov je s minimálními objemy vytěžitelných zásob těsně před ukončením a těžba na tomto ložisku pokračuje v navazujících 2 samostatně oddělených blocích zásob ložiska nevyhrazeného nerostu Velký Grunov. Životnost zásob na těchto výše uvedených blocích zásob ložiska nevyhrazeného nerostu je rovněž nízká, a to s životností max. do 5-7 let. Nejdlejší životnost zásob štěrkopísků zauímají pouze výhradní ložiska Horní Řasnice a Jablonné v Podještědí-Dubnice. Nízká životnost zásob je v DP Grabštejn na výhradním ložisku Grabštejn, a to max. do 5-7 let. Nízkou životnost disponibilních (v POPD povolených) zásob zauímá DP Václavice I na výhradním ložisku Chotyně 2-Václavice, a to 5-7 let. Přestože v DP Václavice I se evidují poměrně vysoké objemy vytěžitelných zásob s životností maximálně na 20 let, nejsou tyto zásoby prozatím povolené k těžbě, a to z důvodu doposud nevyřešených majetkoprávních střetů s pozemky restituentů. Zcela identická situace je i v případě možného budoucího rozšíření těžby na ložisku nevyhrazeného nerostu Oldřichov – Hrádek n. Nisou, které navazuje na výhradní ložisko Grabštejn s dotěžovaným DP Grabštejn. Současný stav disponibilních zásob na tomto nevýhradním ložisku (I.-III. etapa) je velmi nízký s max. životností do 3-5 let a jeho rozšíření do sousedního bloku prozatím není možné z důvodu opětovného nevyřešení majetkoprávních střetů. Geologickým průzkumem ověřené kvalitní ložisko Václavice u Hrádku nad Nisou prozatím považovat za surovinovou rezervu. U nevýhradního ložiska Rynoltice 2 se sice na základě nepatrného rozšíření navýšily disponibilní zásoby, nicméně životnost tohoto ložiska je odhadována na max. 5-7 let. **S využitím ložiska Jítrava se v současné době nepočítá, jedná se o rezervní ložisko za ukončenou těžbu na nevýhradních ložiskách Rynoltice 2 a Oldřichov u Hrádku, popř. na výhradním ložisku Grabštejn.** S dotěžbou zbytkových zásob nevýhradního ložiska Žizníkov se v souladu s ochranou přírody nadále počítá, pokračování těžby navazuje na vytěženou I. a II. etapu a posléze na dotěžovanou III. etapu Žizníkov.

Vzhledem k výraznému nedostatku hrubší zrnitostní frakce v surovině na ložisku Velký Grunov se jeví jako přijatelnější z hlediska kvalitativně-jakostní charakteristiky otvírka ložiska Bohatice, popř. Mimoň-Ploučnice před dalším rozšířením ložiska Velký Grunov s velmi nízkými objemy zásob. Naopak ve vztahu k potenciálním vlivům na přírodu a lesní ekosystémy je vlastní rozšíření DP Velký Grunov (s výjimkou potenciálního zásahu do soliterních dubů) příznivější.

Liberecký kraj disponuje relativně velkým počtem rezervních doposud nevyužívaných ložisek štěrkopísků (11 výhradních a 11 nevýhradních), nicméně u řady z nich jsou vykazovány velmi nízké – provozně neekonomické zásoby štěrkopísků (viz ložisko Česká Lípa-Dubice s DP Česká Lípa, Příšovice, popř. Chotyně, dále z nevýhradních ložisek Chotyně, Pelechov – Železný Brod, Rýnovice, Horní Chrastava).

B. Opatření pro využívání jednotlivých druhů nerostných surovin – štěrkopísky	Referenční cíle ochrany životního prostředí									Rozsah/ spolupůsobení/ časový horizont
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	
	Ovzduší	Klima a adaptace	Hluk	Krajina	Biodiverzita a ochrana přírody	Voda	Půda	Odpady a ekologické zátěže	Kulturní památky	
OPATŘENÍ PRO TĚŽENÁ LOŽISKA										
B.4.37. Umožnit hospodárné dotěžení zásob v rámci rozšíření stávajícího DP Václavice II v chráněném ložiskovém území Václavice III na výhradním ložisku Grabštejn se zahlobením o max. 15 metrů a odtěžením závěrného svahu jak k osadě Uhelná, tak k obci Václavice s předpokládanou životností těžitelných zásob na dobu cca 5-7 let. Dodržovat těžbu nad stávající hladinou podzemní vody (tj. cca na 265 m n. m.) a doporučit pravidelný monitoring za účelem ochrany podzemních vodních zdrojů Uhelná pro zásobování města Hrádek nad Nisou.	-1	-1	-1	-1	-1	0	-1	-1	0	L/-/Dt
<p>Komentář: Opatření na podporu dotěžení zásob s potenciálně mírným negativním vlivem na kvalitu ovzduší (emise z těžby, dopravy), klima, hlukovou zátěž (pokračující zatížení přilehlých obcí, v důsledku přiblížení těžby), změnu krajinného rázu (odtěžení konkávního tvaru), biodiverzitu, zabor půdy, generující produkci odpadu z těžby a případné kontaminace. Opatření zahrnuje monitoring podzemní vody s cílem ochrany vodních zdrojů pro zásobování města Hrádek nad Nisou.</p> <p>Nebyly identifikovány významné negativní vlivy na životní prostředí.</p> <p>Doporučení: Těžba je možná pouze za předpokladu, že na základě monitoringu bude sledován vliv na vodní zdroj Uhelná. Těžba musí probíhat v souladu s požadavky dotčených orgánů s cílem co nejmenšího negativního vlivu na ŽP v souladu s povolujícími podmínkami.</p>										

B. Opatření pro využívání jednotlivých druhů nerostných surovin – štěrkopísky	Referenční cíle ochrany životního prostředí									Rozsah/ spolupůsobení/ časový horizont
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	
	Ovzduší	Klima a adaptace	Hluk	Krajina	Biodiverzita a ochrana přírody	Voda	Půda	Odpady a ekologické zátěže	Kulturní památky	
B.4.38. Do vyřešení sporů považovat za dlouhodobou rezervu zbývající netěžené bloky zásob výhradního ložiska Chotyně 2 - Václavice s DP Václavice I. Pro nevyřešené spory s vlastníkem převážné části pozemků v DP je těžba významně omezená. Další pokračování těžby na ložisku nevyhrazeného nerostu Oldřichov u Hrádku nad Nisou do území mimo územní rozhodnutí nepřipadá v úvahu, z důvodu nevyřešených majetkoprávních vztahů k pozemkům. Bez souhlasu vlastníka tyto zásoby nelze vytěžit.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	-/-/-
<p>Komentář: Opatření systémové, bez přímého vlivu. Nebyly identifikovány negativní vlivy na životní prostředí. Doporučení: Bez návrhu.</p>										
B.4.39. Ložisko Velký Grunov s plánovaným rozšířením o cca 2,25 ha za stávající hranicí DP Velký Grunov ponechat pouze jako doplňkový zdroj s nízkou roční produkcí výhradně pískové suroviny zrnitostní frakce 0-2 mm a 0-4 mm; dobývání suroviny realizovat min. 1 m nad hladinou podzemní vody a nepřekročit těžební bázi 285 m n. m.	-1	0	-1	-1	-1	0	-1	0	0	L/-/Dt
<p>Komentář: Opatření pokračující těžby s potenciálně mírně negativním vlivem na ovzduší, hluk, krajinný ráz, přírodu a zábor půdy (vytvoření dvou DP na S a J od stávajícího). Navrhována je pouze doplňková těžba s nízkou roční produkcí. Nebyly identifikovány významné negativní vlivy na životní prostředí. Doporučení: Vlivy plánovaného rozšíření DP Velký Grunov bude potřeba posoudit podle horního zákona, zákona č. 100/2001 Sb. (EIA), resp. dle zákona č. 114/1992 Sb., a respektovat podmínky z posuzování vyplývající, zejména pokud se týká vzdálenosti těžebního prostoru od hladiny podzemní vody.</p>										

B. Opatření pro využívání jednotlivých druhů nerostných surovin – štěrkopísky	Referenční cíle ochrany životního prostředí									Rozsah/ spolupůsobení/ časový horizont
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	
	Ovzduší	Klima a adaptace	Hluk	Krajina	Biodiverzita a ochrana přírody	Voda	Půda	Odpady a ekologické zátěže	Kulturní památky	
B.4.40. Umožnit dotěžení zbytkových zásob nevýhradního ložiska Žizníkov – bloku č. 1 (na parcele 701/1 v k.ú. Žizníkov) navazující na vytěženou I. a II. etapu a posléze i na III. dotěžovanou etapu, a to v souladu s Plánem péče o PP Pískovna Žizníkov a ochranou přírody (populace ropuchy krátkonohé). Jedná se o doplňkovou malotěžbu navazující na již vytěženou část bloků zásob č. 2 (I. a II. a posléze i III. etapu Žizníkov) nevýhradního ložiska Žizníkov. Těžbu realizovat o nízkých ročních objemech pro potřebnou saturaci deficitního území českolipské oblasti na betonářské štěrkopísky.	0	0	0	-1	-1	0	-1	0	0	L/-/Dt
<p>Komentář: Opatření pokračující těžby s potenciálně mírně negativním vlivem na krajinný ráz, zábor půdy (II. tř. ZPF), biodiverzitu a předměty ochrany přírody. Podmínkou opatření je těžba v souladu s plánem péče přírodní památky Pískovny Žizníkov (zvláště chráněné druhy obojživelníků a druhy červeného seznamu), která vyloučí negativní vliv na předměty ochrany PP (řízená rekultivace pak vliv pozitivní).</p> <p>Nebyly identifikovány významné negativní vlivy na životní prostředí.</p> <p>Doporučení: Rozšíření ložiska je nutné posoudit podle horního zákona, zákona č. 100/2001 Sb. (EIA) a zákona č. 114/1992 Sb., a dodržovat požadavky dotčených orgánů, s cílem co nejmenšího negativního ovlivnění ŽP. Zejména je nutné postupovat podle podmínek plánu péče PP Pískovna Žizníkov a plánem sanace a rekultivací pro III. etapu těžby.</p>										

B. Opatření pro využívání jednotlivých druhů nerostných surovin – štěrkopísky	Referenční cíle ochrany životního prostředí									Rozsah/ spolupůsobení/ časový horizont
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	
	Ovzduší	Klima a adaptace	Hluk	Krajina	Biodiverzita a ochrana přírody	Voda	Půda	Odpady a ekologické zátěže	Kulturní památky	
B.4.41. V příhraniční oblasti s Polskem v maximální míře využívat odkryté zdroje písků a štěrkopísků ze svrchních (nadložních) skrývkových řezů (až 40-60 metrů mocné polohy suroviny) v souvislosti s postupnou těžbou hnědého uhlí na sousedním velkolomu Turów v Polsku. Surovinu je zapotřebí technologicky vytřídit a v lepším případě mokrou cestou upravit praním. Vzhledem k vysokým objemům zásob písků a štěrkopísků, jakožto podružné doprovodné stavební suroviny v rámci těžby hnědého uhlí – lignitu na lomu Turów, se nabízí komerční možnost obchodu a dovozu této komodity do ČR.	-1	0	0	0	0	0	0	0	0	L/-/Dt
<p>Komentář: Opatření obecného charakteru je zaměřeno na potenciální využití (dovoz) nadložních písků a štěrkopísků ze skrývky ve velkolomu Turów v Polsku. Dovážené písky a štěrkopísky (těžené ve velkolomu Turów bez ohledu na jejich případný vývoz do Libereckého kraje) by mohly částečně nahradit těžbu písků a štěrků v Libereckém kraji a tím omezit její případné negativní dopady. Eventuální dovoz písků a štěrků z velkolomu Turów může mít potenciálně mírně negativní vlivy na ovzduší v souvislosti s jejich dopravou do Libereckého kraje (záleží na formě dopravy). Dopady těžby nadložních písků a štěrkopísků ze skrývky ve velkolomu Turów na ŽP, které se budou vyskytovat v Polsku, nejsou předmětem tohoto hodnocení, protože jsou průvodním jevem/vlivem těžby uhlí ve velkolomu a budou existovat bez ohledu na případnou implementaci hodnoceného opatření koncepce.</p> <p>Nebyly identifikovány významné negativní vlivy na životní prostředí.</p> <p>Doporučení: Je nezbytné zvážit, zda by komerční možnost obchodu a dovozu této komodity z Polska nebyla v rozporu s oficiálním stanoviskem České republiky k rozšiřování dolu Turów, tedy zda by neprobíhal obchod s komoditou, získanou při nežádoucím rozšiřování dolu Turów k hranicím ČR. Doporučujeme proto zvážit vyjmutí tohoto opatření, a to pro celkově problematické vlivy této těžby na životní prostředí, které jsou široce diskutovány na různých úrovních, včetně úrovně mezivládní.</p>										

B. Opatření pro využívání jednotlivých druhů nerostných surovin – štěrkopísky	Referenční cíle ochrany životního prostředí									Rozsah/ spolupůsobení/ časový horizont
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	
	Ovzduší	Klima a adaptace	Hluk	Krajina	Biodiverzita a ochrana přírody	Voda	Půda	Odpady a ekologické zátěže	Kulturní památky	
OPATŘENÍ PRO LOŽISKA PLÁNOVANÁ DO TĚŽBY, POPŘ. ROZŠÍŘENÍ TĚŽBY										
B.4.42. Pro zachování kontinuity ročního objemu produkce štěrkopísků (cca 300 – 550 tis. m ³ /rok) vytvořit územní předpoklady (tj. formou přípravy studie, průzkumů, projednávání, atp.) pro otvírku nových ložisek náhradou za postupně dotěžované lokality. Pro otvírku nového ložiska je nutno řešit komplexní posouzení vlivů na životní prostředí s vyloučením otvírek na území soustavy Natura 2000.	0	0	0	0	-1	-1	0	0	0	R/-/Dt
<p>Komentář: Jedná se o přípravnou fázi umožňující připravovat v předstihu alternativy další těžby štěrkopísků v kraji. Pozitivní na uvedeném opatření je, že umožňuje rozhodování v delším předstihu a tím i kvalitnější výsledek. Při přípravě je potřeba počítat s potenciálně negativními vlivy průzkumných činností, zejména v oblasti ochrany biodiverzity a vody.</p> <p>Nebyly identifikovány významné negativní vlivy na životní prostředí.</p> <p>Opatření: Průzkumné práce musí probíhat dle horního zákona a v souladu s požadavky dotčených orgánů, a s cílem co nejmenšího negativního ovlivnění konkrétní lokality. Kromě explicitně uvedeného vyloučení otvírek na území soustavy Natura 2000 je potřeba limit rozšířit na všechna přírodně cenná území, kde by byla těžba štěrkopísků v rozporu s požadavky na ochranu přírody a krajiny (zejména ZCHÚ). V úvahu je potřeba vzít také ochranu ZPF, vody a další chráněné zájmy.</p>										
B.4.43. Těžbu štěrkopísků zásadně upřednostňovat na výhradních a nevýhradních ložiskách s požadovanou granulometrickou kvalitou a množstvím tak, aby byla doplněna zrnitostní skladba pro plné pokrytí sortimentních a kvalitativních požadavků trhu v dlouhodobé životnosti (minimálně na 15 let).	0	0	0	0	0	0	0	0	0	-/-
<p>Komentář: Opatření systémové, bez přímého vlivu.</p> <p>Nebyly identifikovány negativní vlivy na životní prostředí.</p> <p>Opatření: Explicitní požadavek na přednostní umístování těžby štěrkopísků podle kvality surovin je potřeba doplnit větou: Při rozhodování o těžbě je potřeba kromě kvality suroviny zohlednit také požadavky na ochranu životního prostředí a podrobit záměry obligatornímu posouzení vlivů na ŽP dle zákona č. 100/2001 Sb., zejména z hlediska ochrany vod</p>										

B. Opatření pro využívání jednotlivých druhů nerostných surovin – štěrkopísky	Referenční cíle ochrany životního prostředí									Rozsah/ spolupůsobení/ časový horizont
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	
	Ovzduší	Klima a adaptace	Hluk	Krajina	Biodiverzita a ochrana přírody	Voda	Půda	Odpady a ekologické zátěže	Kulturní památky	
B.4.44. Nové otvírky připravovat s ohledem na stávající prokázané dotěžované zdroje - vzhledem k postupnému úbytku zásob štěrkopískových surovin kolem roku 2020–2025 se doporučují nové otvírky ložisek štěrkopísků. Za velmi perspektivní ložiska k budoucímu využití v návrhovém období 2018-2030 se jeví výhradní ložiska Bohatice s DP Pertoltice pod Ralskem, Arnoltice-Pertoltice s DP Dolní Pertoltice, v krajním případě i ložisko Mimoň-Ploučnice. K využití se rovněž navrhuje surovinově významné ložisko Krásný Les–Raspenava s DP Krásný Les I, je však nezbytné dořešit střety zájmů. Při splnění přísných podmínek dopravní přístupnosti je v krajním případě využitelný i východní samostatně oddělený blok výhradního ložiska Bílý Kostel.	-1	-1	-1	-1	-1	-1	-1	-1	-1	L/-/Dt
<p>Komentář: Opatření s potenciálně mírným negativním vlivem téměř na všechny složky ŽP, zejména zhoršení kvality ovzduší, snížení možnosti krajiny adaptovat se na změnu klimatu, emise hluku, další fragmentace krajiny a změna krajinného rázu, vliv na biotopy a předměty ochrany přírody, kvalitu vody, zábory půdy, ad. Potenciální negativní vliv také na kulturní památky nebo archeologická naleziště, pokud se nalézají v blízkosti vytipovaných lokalit.</p> <p>Nebyly identifikovány významné negativní vlivy na životní prostředí.</p> <p>Doporučení: Těžbu na uvedených ložiscích uskutečnit pouze za předpokladu, že bude v souladu s požadavky horního zákona, bude odpovídat podmínkám procesu posuzování vlivů na životní prostředí dle zákona č. 100/2001 Sb. (EIA), resp. dle zákona č. 114/1992 Sb., a bude respektovat podmínky z posuzování vyplývající. Souhlas musí být podmíněn vyřešením případných střetů zájmů a je potřeba postupovat podle podmínek pro předcházení a zmírnění vlivů nových ložisek na životní prostředí. Finanční či jiné kompenzace nesmí nahrazovat primární cíl snížení vlivů těžby na ŽP a veřejné zdraví. Teprve v případě, že i přes snížení vlivů může být těžba vnímána pro obyvatele jako obtěžující, lze situaci řešit kompenzacemi. V případě kompenzací v oblasti ochrany přírody se jedná o respektování podmínek správních rozhodnutí OOP.</p>										

B. Opatření pro využívání jednotlivých druhů nerostných surovin – štěrkopísky	Referenční cíle ochrany životního prostředí									Rozsah/ spolupůsobení/ časový horizont
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	
	Ovzduší	Klima a adaptace	Hluk	Krajina	Biodiverzita a ochrana přírody	Voda	Půda	Odpady a ekologické zátěže	Kulturní památky	
<p>B.4.45. Zahájit otvírku na části evidovaných bloků zásob ložiska Bohatice (vyšší kvalita suroviny a dostupnost) s respektováním ochranných pásem hygienické ochrany dotčených obcí a ochrany krajiny a přírody. Využití surovinově významného výhradního ložiska Bohatice stanovit jako náhradu postupně dotěžovaného výhradního ložiska Velký Grunov a za dotěžené výhradní a nevýhradní ložisko Chotyně a vytěžený blok č. 2 nevýhradního ložiska Žizníkov nacházející se v deficitní části okresu Česká Lípa. V roce 2018 bylo OBÚ pro Liberecký kraj a kraj Vysočina na části výhradního ložiska štěrkopísku Bohatice vydáno rozhodnutí o stanovení dobývacího prostoru Pertoltice pod Ralskem pod evidenčním číslem 7/1199 o plošném rozsahu 19,24018 ha. DP Pertoltice pod Ralskem nabylo na OBU právní moci dne 9. září 2019. S žádostí na stanovení dobývacího prostoru Pertoltice pod Ralskem souhlasily všechny dotčené orgány tj. Ministerstvo životního prostředí, Ministerstvo zemědělství, Krajský úřad Libereckého kraje, Krajská hygienická stanice Libereckého kraje se sídlem v Liberci, Městský úřad Česká Lípa a Městský úřad Mimoň. Souhlasné závazné stanovisko vodoprávního úřadu bylo vydané Městským úřadem Česká Lípa, odborem životního prostředí dne 21. 3. 2017 pod čj. MUCL/27676/2017. Souhlasné závazné stanovisko orgánu územního plánování bylo vydáno Městským úřadem Česká Lípa, stavebním úřadem – úřadem územního plánování dne 2. února 2018 pod čj. MUCL/13377/2018. V závazném stanovisku je uvedeno, že záměr na stanovení dobývacího prostoru Pertoltice pod Ralskem na výhradním</p>	-1	-1	-1	-1	-1	-1	-1	-1	-1	L/-/Dt

B. Opatření pro využívání jednotlivých druhů nerostných surovin – štěrkopísky	Referenční cíle ochrany životního prostředí									Rozsah/ spolupůsobení/ časový horizont
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	
	Ovzduší	Klima a adaptace	Hluk	Krajina	Biodiverzita a ochrana přírody	Voda	Půda	Odpady a ekologické zátěže	Kulturní památky	
<p>ložisku štěrkopísku Bohatice v katastrálním území Pertoltice pod Ralskem Obce Pertoltice pod Ralskem je z hlediska souladu s politikou územního rozvoje a územně plánovací dokumentací a z hlediska uplatňování cílů a úkolů územního plánu přípustný. V závazném stanovisku nejsou stanoveny žádné podmínky.</p>										
<p>Komentář: Opatření s potenciálně mírně negativním vlivem téměř na všechny složky životního prostředí, zejména zhoršení kvality ovzduší, snížení možnosti krajiny adaptovat se na změnu klimatu, emise hluku, další fragmentace krajiny a změna krajinného rázu, vliv na biotopy a předměty ochrany přírody, kvalitu vody, zábory půdy, ad.</p> <p>Nebyly identifikovány významné negativní vlivy na životní prostředí.</p> <p>Doporučení: Těžbu na uvedeném ložisku je možno uskutečnit pouze za předpokladu, že bude respektovat podmínky souhlasného stanoviska, které bylo vydáno v procesu EIA (povolení k těžbě dosud vydáno nebylo). Současně musí být vyřešeny střety zájmů a je potřeba postupovat podle podmínek pro předcházení a zmírnění vlivů těžby štěrkopísků na životní prostředí. Finanční či jiné kompenzace nesmí nahrazovat primární cíl snížení vlivů těžby na ŽP a veřejné zdraví. Teprve v případě, že i přes snížení vlivů může být těžba vnímána pro obyvatele jako obtěžující, lze situaci řešit kompenzacemi. V případě kompenzací v oblasti ochrany přírody se jedná o respektování podmínek správních rozhodnutí OOP.</p>										

B. Opatření pro využívání jednotlivých druhů nerostných surovin – štěrkopísky	Referenční cíle ochrany životního prostředí									Rozsah/ spolupůsobení/ časový horizont
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	
	Ovzduší	Klima a adaptace	Hluk	Krajina	Biodiverzita a ochrana přírody	Voda	Půda	Odpady a ekologické zátěže	Kulturní památky	
B.4.46. Před povolením těžby na ložisku Bohatice zpracovat podrobný hydrogeologický průzkum (hydrostatický model) s osvětlením hydrogeologických, hydrologických a hydraulických vztahů mezi ložiskem a prostorem zastavěné části obce Bohatice a rovněž posoudit potenciální ovlivnění jímacích zdrojů podzemních vod v obci Bohatice v důsledku těžby a zajistit monitoring vydatnosti prameniště Čihadla a nátoky vody do vodojemu. Variantou je uzavření dohody o poskytnutí příspěvku investora na vybudování vodovodního řádu pro zásobování obyvatel obce Bohatice. V souladu s vydaným souhlasným závazným stanoviskem EIA pro stanovení dobývacího prostoru Pertoltice pod Ralskem a následnou hornickou činností a vydaným vodo hospodářským rozhodnutím přistoupit k pokračování průzkumných hydrogeologických a hydrologických prací, především s cílem doplnění a upřesnění dat i ověření stavu problematických skutečností, provést pasportizaci studní a zdrojů podzemních vod v severní, západní a severovýchodní části obce Bohatice, na pravém břehu Bohatického potoka a stanovit objekty k průběžnému monitorování, dále zajistit preventivní zbudování nových vrtaných studen (v případě souhlasu majitele příslušné nemovitosti) dostatek kapacitních zdrojů pitné vody pro jednotlivé nemovitosti, které jsou v současnosti zásobovány vodou z mělkých kopaných a vrtaných domovních studní, a které by mohly být v budoucnosti potenciálně postiženy ztrátou vody v důsledku hornické činnosti v navrhovaném dobývacím prostoru. Další podmínkou je	0	-1	0	-1	-1	-1	-1	0	0	L/-/Dt

B. Opatření pro využívání jednotlivých druhů nerostných surovin – štěrkopísky	Referenční cíle ochrany životního prostředí									Rozsah/ spolupůsobení/ časový horizont
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	
	Ovzduší	Klima a adaptace	Hluk	Krajina	Biodiverzita a ochrana přírody	Voda	Půda	Odpady a ekologické zátěže	Kulturní památky	
<p>pokračovat ve sledování vydatnosti prameniště Čihadla i nátoků vody do vodojemu a pravidelně monitorovat po výraznějších srážkách pevně osazený vodočet v obci Bohatice a vést dokumentaci zjištěných stavů, monitorovat vydatnost vody vytékající z lesního jezírka při severozápadním okraji předmětné oblasti, provést kontrolní záměr hladiny podzemní vody na již zdokumentovaných studnách, zjistit existenci povolení odběru podzemních vod a ověřit průtoky na povrchových tocích a v neposlední řadě důsledné vyhodnocení kvality dotčeného lesního porostu, vymezení ochranného pilíře zastavěné části dotčených obcí Bohatice a Pertoltice pod Ralskem a návrh kombinovaného způsobu postupné rekultivace. Veškeré výsledky průzkumů a monitoringu budou poskytnuty dotčeným obcím.</p>										
<p>Komentář: Opatření spojené s těžbou na ložisku s potenciálně mírným negativním vlivem především na kvalitu a množství podzemní vody i další složky prostředí - ovlivnění místního mikroklimatu v důsledku kácení lesních porostů (hospodářský les), záboru zemědělského půdního fondu a pozemků určených pro funkci lesa. Území je rovněž součástí migračního území pro velké savce (migrační koridor je však v k.ú. Bohatice omezen). Těžba je podmíněna podrobným hydrogeologickým průzkumem (hydrostatický model), monitoringem vydatnosti vodního zdroje Čihadla, nátokem do vodojemu a odborným dohledem.</p> <p>Nebyly identifikovány významné negativní vlivy na životní prostředí.</p> <p>Doporučení: Těžbu na ložisku Bohatice lze uskutečnit pouze za předpokladu, že podrobný hydrogeologický průzkum ověří možnost těžby bez významných negativních vlivů na složky ŽP, zejména režim podzemní vody, a dodržování podmínek bude kontrolováno monitoringem a odborným dohledem. Těžba musí probíhat v souladu s požadavky dotčených orgánů s cílem co nejmenšího negativního vlivu na ŽP a požadavky souhlasného stanoviska dle zákona č. 100/2001 Sb. (EIA). Hlavní podmínky a nutné kroky jsou součástí názvu a popisu opatření a vyplývají z podmiňujících požadavků, stanovených orgány veřejné správy.</p>										

B. Opatření pro využívání jednotlivých druhů nerostných surovin – štěrkopísky	Referenční cíle ochrany životního prostředí									Rozsah/ spolupůsobení/ časový horizont
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	
	Ovzduší	Klima a adaptace	Hluk	Krajina	Biodiverzita a ochrana přírody	Voda	Půda	Odpady a ekologické zátěže	Kulturní památky	
B.4.47. I přes potenciální negativní vlivy upřednostnit otvírku ložiska Bohatice před otvirkou zbývajících evidovaných rezervních zdrojů štěrkopísků na území kraje, např. na blízkém ložisku Česká Lípa-Dubice. V případě možného ovlivnění jímacích zdrojů podzemních vod v obci Bohatice v důsledku těžby zajistit trvalé zásobování obyvatelstva obce Bohatice pitnou vodou (vybudování nezávislého kapacitního zdroje vody, prohloubení stávajících studní v obci do vydatnějších křídových zvodní).	0	-1	0	-1	-1	-1	-1	0	0	L/-/Dt
<p>Komentář: Opatření spojené s těžbou na ložisku s potenciálně mírně negativním vlivem především na kvalitu a množství podzemní vody. Těžba je zdůvodněna eliminací otvírky jiných blízkých lokalit, které ve strategii proto uvedeny nejsou. Opatření navrhuje kompenzační opatření v případě nedostatku pitné vody v obci Bohatice (výstavba vodovodu, prohloubení studní).</p> <p>Nebyly identifikovány významné negativní vlivy na životní prostředí.</p> <p>Doporučení: Těžbu na ložisku Bohatice lze uskutečnit za podmínek uvedených v rámci doporučení k opatření B.4.45. Technické, finanční či jiné kompenzace nesmí nahrazovat primární cíl snížení vlivů těžby na ŽP (v tomto případě ochranu podzemní vody). Teprve v případě, že i přes snížení vlivů nelze omezení zásobování pitnou vodou v obci Bohatice zabránit lze situaci řešit technickou kompenzací, jako alternativu otvírky jiného, nového ložiska.</p>										

B. Opatření pro využívání jednotlivých druhů nerostných surovin – štěrkopísky	Referenční cíle ochrany životního prostředí									Rozsah/ spolupůsobení/ časový horizont
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	
	Ovzduší	Klima a adaptace	Hluk	Krajina	Biodiverzita a ochrana přírody	Voda	Půda	Odpady a ekologické zátěže	Kulturní památky	
B.4.48. V časovém horizontu 2022-2025 počítat s povolením hornické činnosti na části bloků zásob výhradního ložiska Arnoltice – Pertoltice s DP Dolní Pertoltice, s respektováním ochranných pásem hygienické ochrany dotčených obcí a ochrany krajiny a přírody. V případě neodstranění závažných limitujících překážek v rámci rozšiřování těžeb ve stávajících využívaných pískovných situovaných zejména v Hrádecké oblasti, počítat s jeho plně kapacitním využitím v krátkém časovém horizontu (max. do 1-3 let).	-1	-1	0	-1	-1	-1	0	0	0	L/-/Kp
<p>Komentář: Opatření spojené s těžbou na ložisku s potenciálně mírným negativním vlivem především na kvalitu a množství podzemní vody i další složky prostředí, zejména ochranu přírody a biodiverzitu (existence VKP údolní niva, ÚSES – NRBC) a ZPF. Těžba je podmíněna respektováním ochranných pásem a požadavky na ochranu přírody a krajiny.</p> <p>Nebyly identifikovány významné negativní vlivy na životní prostředí.</p> <p>Doporučení: Těžbu na uvedeném ložisku lze uskutečnit pouze za předpokladu, že budou vyřešeny existující střety mezi ochranou přírody a vlivy těžby. Při realizaci je nutno postupovat podle podmínek stanoviska EIA. Musí být navrženy postupy pro předcházení vlivů a v případě nezbytnosti pro kompenzaci vlivů těžby na předměty ochrany na základě rozhodnutí OOP.</p>										

B. Opatření pro využívání jednotlivých druhů nerostných surovin – štěrkopísky	Referenční cíle ochrany životního prostředí									Rozsah/ spolupůsobení/ časový horizont
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	
	Ovzduší	Klima a adaptace	Hluk	Krajina	Biodiverzita a ochrana přírody	Voda	Půda	Odpady a ekologické zátěže	Kulturní památky	
B.4.49. V časovém horizontu 2020-2025 uvažovat s otvirkou ložiska Krásný Les-Raspenava s DP Krásný Les I, nacházející se mimo hodnotné přírodní a krajinné segmenty, jako plnohodnotný budoucí náhradní zdroj za ukončenou těžbu na výhradních ložiskách Grabštejn a Chotyně 2-Václavice a za postupně dotěžované ložisko Horní Řasnice. Nezbytnou podmínkou je však zpracování nového hodnocení vlivu záměru na životní prostředí podle platných předpisů (tzv. EIA).	-1	-1	-1	-1	-1	-1	-1	0	0	L/-/Dt
<p>Komentář: Opatření pro otvírku nového ložiska s potenciálním mírně negativním vlivem na řadu složek životního prostředí, především podzemní vodu a biodiverzitu.</p> <p>Nebyly identifikovány významné negativní vlivy na životní prostředí.</p> <p>Doporučení: Nezbytné je zajistit posouzení dle zákona č. 100/2001 Sb. a dle zákona č. 114/1992 Sb. (biologické hodnocení) a při realizaci pak postupovat podle stanovených podmínek. Otvírku nového ložiska je nutné podmínit vyřešením střetů zájmů a postupovat podle podmínek pro předcházení či kompenzaci vlivů těžby na ŽP.</p>										

B. Opatření pro využívání jednotlivých druhů nerostných surovin – štěrkopísky	Referenční cíle ochrany životního prostředí									Rozsah/ spolupůsobení/ časový horizont
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	
	Ovzduší	Klima a adaptace	Hluk	Krajina	Biodiverzita a ochrana přírody	Voda	Půda	Odpady a ekologické zátěže	Kulturní památky	
B.4.50. S projektovou přípravou budoucího využití záměru východního samostatně odděleného bloku zásob výhradního ložiska Bílý Kostel s vydaným předchozím souhlasem o udělení dobývacího prostoru Bílý Kostel počítat až po vybudování přístupové komunikace do předmětného ložiska s bezkonfliktním výjezdem na silnici I/35, s návrhem omezení nákladní automobilové přepravy přes obce Bílý Kostel nad Nisou a Václavice a rovněž po vypořádání majetkoprávních vztahů k pozemkům na ložisku a pro přístupovou komunikaci. Přes očekávaný komplikovaný vývoj s přípravou povolení těžby na výhradním ložisku Bílý Kostel nadále trvat na náhradním řešení využití výhradního ložiska Krásný Les – Raspenava s DP Krásný Les I.	-1	-1	-1	-1	-1	0	-1	0	0	L/-/Dt
<p>Komentář: Opatření pro projektovou přípravu otvírky nového ložiska s potenciálním mírným negativním vlivem na řadu složek životního prostředí, především podzemní vodu, krajinný ráz, zábor pozemků určených pro funkci lesa, také v menší míře kácení lesních porostů, což může mít vliv na klima, krajinu a na biodiverzitu. Projektová příprava je podmíněna vybudováním přístupové komunikace do předmětného ložiska s bezkonfliktním výjezdem na silnici I/35.</p> <p>Nebyly identifikovány významné negativní vlivy na životní prostředí.</p> <p>Doporučení: Opatření explicitně uvádí podmínku vybudování přístupové cesty, která ještě zvyšuje majetkoprávní komplikace. Nezbytné je zajistit posouzení dle zákona č. 100/2001 Sb. a dle zákona č. 114/1992 Sb. (biologické hodnocení) a při realizaci pak postupovat podle stanovených podmínek. Otvírku nového ložiska je nutné podmínit vyřešením střetů zájmů, zejména vyřešením dopravy na ložisko při zajištění prevence a snížení vlivů dopravy na zdraví obyvatel a jejich majetek, a postupovat podle podmínek pro předcházení či kompenzaci vlivů těžby na ŽP.</p>										

B. Opatření pro využívání jednotlivých druhů nerostných surovin – štěrkopísky	Referenční cíle ochrany životního prostředí									Rozsah/ spolupůsobení/ časový horizont
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	
	Ovzduší	Klima a adaptace	Hluk	Krajina	Biodiverzita a ochrana přírody	Voda	Půda	Odpady a ekologické zátěže	Kulturní památky	
B.4.51. Nevýhradní ložisko Jítrava evidovat jako surovinovou rezervu za postupně dotěžované nevýhradní ložisko Rynoltice 2, popř. za dotěžovaná výhradní ložiska Grabštějn, Oldřichov u Hrádku nad Nisou a popř. Chotyně 2 - Václavice. S využitím ložiska štěrkopísku Jítrava s dostatečnou kapacitou a kvalitou suroviny se v současné době nepočítá. Nezbytnou podmínkou před zahájením využití bude podrobný hydrogeologický průzkum vlastního ložiska.	-1	-1	-1	-1	-1	-1	-1	0	0	L/-/Dt
<p>Komentář: Opatření pro otvírku nového ložiska s potenciálním mírně negativním vlivem na řadu složek životního prostředí, především podzemní vodu, biodiverzitu (maloplošné ZCHÚ, složky nadregionálního ÚSES, III. zóna CHKO, pásmo ochrany podzemních vod prvního stupně), ZPF (I. a II. třída ochrany) a les (lesy zvláštního určení).</p> <p>Nebyly identifikovány významné negativní vlivy na životní prostředí.</p> <p>Doporučení: Těžbu na ložisku Jítrava lze uskutečnit pouze za předpokladu, že podrobný hydrogeologický průzkum ověří možnost těžby bez významných negativních vlivů na složky ŽP, zejména režim podzemní vody, a dodržování podmínek bude kontrolováno monitoringem a odborným dohledem. Záměr musí být v souladu s požadavky horního zákona, bude odpovídat podmínkám procesu posuzování vlivů na životní prostředí dle zákona č. 100/2001 Sb. (EIA), resp. dle zákona č. 114/1992 Sb., a bude respektovat podmínky z posuzování vyplývající. Souhlas musí být podmíněn vyřešením případných střetů zájmů a je potřeba postupovat podle podmínek pro předcházení a zmírnění vlivů nových ložisek na životní prostředí.</p>										

B. Opatření pro využívání jednotlivých druhů nerostných surovin – štěrkopísky	Referenční cíle ochrany životního prostředí									Rozsah/ spolupůsobení/ časový horizont
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	
	Ovzduší	Klima a adaptace	Hluk	Krajina	Biodiverzita a ochrana přírody	Voda	Půda	Odpady a ekologické zátěže	Kulturní památky	
B.4.52. V příhraniční oblasti s Polskem (tj. severně od obce Uhelná) respektovat geologickým průzkumem ověřené kvalitní zdroje písků a štěrkopísků požadované hrubé frakce nevýhradního ložiska Václavice u Hrádku nad Nisou. S využitím ložiska se v návrhovém období nepočítá.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	L/-/Dt
<p>Komentář: Opatření systémové bez přímého vlivu.</p> <p>Nebyly identifikovány významné negativní vlivy na životní prostředí.</p> <p>Doporučení: Bez návrhu.</p>										
B.4.53. V návrhovém období 2025–2030 počítat rovněž s náhradním řešením spočívajícím v uvedení do provozu nového ložiska nevyhrazeného nerostu Mimoň – Ploučnice (s dostatečnými a kvalitními objemy vytěžitelných zásob štěrkopísků s vysokými objemy hrubých frakcí 4-8-16 mm). Výhodou využití tohoto ložiska je jeho umístění jižně od města Mimoň, tj. v deficitní oblasti štěrkopísku.	0	-1	0	-1	-1	-1	-1	0	0	L/-/Dt
<p>Komentář: Opatření pro otvírku nového ložiska s potenciálním mírně negativním vlivem na několik složek životního prostředí, především podzemní vodu, biodiverzitu (Geopark Ralsko, ÚSES), vodní režim (území Q₁₀₀ řeky Ploučnice), pozemky určené pro funkci lesa a lesy, což může mít vliv také (nejen) na místní klima. V současnosti se na území nachází fotovoltaická elektrárna.</p> <p>Nebyly identifikovány významné negativní vlivy na životní prostředí.</p> <p>Doporučení: Těžbu na ložisku jižně od obce Mimoň lze uskutečnit pouze za předpokladu, že podrobný hydrogeologický průzkum ověří možnost těžby bez významných negativních vlivů na složky životního prostředí, zejména režim podzemní vody, a dodržování podmínek bude kontrolováno monitoringem a odborným dohledem. Záměr musí být v souladu s požadavky horního zákona, bude odpovídat podmínkám procesu posuzování vlivů na životní prostředí dle zákona č. 100/2001 Sb. (EIA), respektive dle zákona č. 114/1992 Sb., a bude respektovat podmínky z posuzování vyplývající. Souhlas musí být podmíněn vyřešením případných střetů zájmů a je potřeba postupovat podle podmínek pro předcházení a zmírnění vlivů nových ložisek na životní prostředí.</p>										

B. Opatření pro využívání jednotlivých druhů nerostných surovin – štěrkopisky	Referenční cíle ochrany životního prostředí									Rozsah/ spolupůsobení/ časový horizont
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	
	Ovzduší	Klima a adaptace	Hluk	Krajina	Biodiverzita a ochrana přírody	Voda	Půda	Odpady a ekologické zátěže	Kulturní památky	
OPATŘENÍ PRO NETĚŽENÁ LOŽISKA										
B.4.54. Zbývající nevyužívaná ložiska štěrkopísků považovat za surovinovou rezervu, ochranu jejich zásob nadále respektovat i v jiných řízeních týkajících se území a jeho využití.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	-/-/-
<p>Komentář: Opatření obecného charakteru, bez přímého vlivu na uvedené složky životního prostředí.</p> <p>Nebyly identifikovány negativní vlivy na životní prostředí.</p> <p>Doporučení: Bez návrhu.</p>										
B.4.55. Ložisko nevyhrazeného nerostu Hradčany nad Ploučnicí považovat za surovinovou rezervu s pravděpodobným využitím po roce 2030.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	-/-/-
<p>Komentář: Do roku 2030 se jeho využití nepředpokládá. V současné době probíhá proces posuzování vlivů na ŽP (EIA), aktuálně je ve zjišťovacím řízení.</p> <p>Nebyly identifikovány negativní vlivy na životní prostředí.</p> <p>Doporučení: Bez návrhu.</p>										
B.4.56. Ložiska, která zaujímají významnější, doposud nevyřešené až ve své podstatě neřešitelné střety zájmů, ponechat jako surovinové rezervy. Jedná se o ložiska Frýdlant, Dětrichov, Předlánce-Andělka, Bulovka, Pelechov-Železný Brod, západní samostatně oddělený blok zásob výhradního ložiska Bílý Kostel, ložiska Česká Lípa-Dubice apod.).	0	0	0	0	0	0	0	0	0	-/-/-
<p>Komentář: Opatření systémového charakteru, tedy bez přímého vlivu.</p> <p>Nebyly identifikovány negativní vlivy na životní prostředí.</p> <p>Doporučení: Bez návrhu, nicméně vzhledem k tomu, že koncepce uvádí „v podstatě neřešitelné střety zájmů“, nelze s jejich realizací počítat.</p>										

Souhrn:

Opatření většinou obsahují nové otvírky těžebních prostor jako náhradu za postupně dotěžované lokality (B.4.44 - B.4.50. a B.4.53.). Plánované otvírky jsou v různém stupni přípravy (některé jsou již v procesu SEA) a potýkají se s různými problémy. Od relativně méně problémových opatření, až po téměř neřešitelná a tudíž jen rezervní opatření. Velká pozornost (opatření B.4.44 – B.4.476) je věnována lokalitě Bohatice. Mezi lokality s nepravděpodobnou realizací v horizontu koncepce patří především Bílý Kostel (B.4.50) kvůli neexistenci příjezdové komunikace a pak opatření B.4. 55 – B.4.56.

Hlavní potenciální negativní vlivy se týkají režimu podzemních vod (vlivy na zásobování obcí), biodiverzity (střety se ZCHÚ, ÚSES, VKP a další), zemědělský půdní fond a lesy.

Mezi hlavní podmínky, kromě aplikace zákona č. 100/2001 Sb. a zákona č. 114/1992 Sb. patří hlavně provedení hydrogeologických průzkumů před těžbou, který by měly určit možné podmínky těžby tak, aby nedošlo k ohrožení vodních zdrojů.

CIHLÁŘSKÉ SUROVINY

Zásoby na výhradních i nevýhradních ložiskách jsou značné, avšak v současné době není využíváno žádné ložisko. Do budoucna nelze předpokládat další rozvoj těžby cihlářských surovin, potřeby kraje budou nadále zajišťovány dovozem již hotových výrobků a stavebních prvků.

B. Opatření pro využívání jednotlivých druhů nerostných surovin – cihlářské suroviny	Referenční cíle ochrany životního prostředí									Rozsah/ spolupůsobení/ časový horizont
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	
	Ovzduší	Klima a adaptace	Hluk	Krajina	Biodiverzita a ochrana přírody	Voda	Půda	Odpady a ekologické zátěže	Kulturní památky	
OPATŘENÍ PRO NETĚŽENÁ LOŽISKA										
B.4.57. Stávající ložiska cihlářských surovin na území Libereckého kraje považovat za významnou surovinovou rezervu.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	-/-
Komentář: Obecné opatření bez přímého vlivu. Nebyly identifikovány negativní vlivy na životní prostředí.										
Doporučení: Bez návrhu.										

Souhrn:

V současnosti není využíváno žádné ložisko cihlářských surovin, ani se s žádnou těžbou nepočítá. Významné negativní vlivy na životní prostředí nebyly zjištěny.

C. OPATŘENÍ PRO REKULTIVACE

Plány sanace a rekultivace jsou součástí dokumentace POPD a musí být v souladu s platnou legislativou. V průběhu let se však mění pohled na provádění rekultivace. Plány rekultivace, které byly schváleny před více než 10 lety, vyžadují dnes přizpůsobení se požadavkům na znovu-začlenění do krajiny (drobnější úpravy se týkají např. druhové skladby nebo způsobu využití ploch).

C. Opatření pro rekultivace	Referenční cíle									Rozsah/ spolupůsobení/ časový horizont
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	
	Ovzduší	Klima a adaptace	Hluk	Krajina	Biodiverzita a ochrana přírody	Voda	Půda	Odpady a ekologická zátěže	Kulturní památky	
C.1. Problematiku sanací a rekultivací těžbou nerostů dotčeného území řešit v souladu s platnými právními předpisy, respektovat schválená a právně platná rozhodnutí o rekultivaci a sanaci těžbou dotčeného území. V odůvodněných případech iniciovat změnu minulých a nadále existujících pravomocných rozhodnutí o rekultivaci a sanaci v územích, jejichž podmínky neodpovídají dnešním požadavkům na nové „kvalitnější“ využití těžbou dotčeného území.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	-/-
<p>Komentář: Obecné opatření bez přímého vlivu.</p> <p>Nebyly identifikovány negativní vlivy na životní prostředí.</p> <p>Doporučení: Při zvažování změn rekultivace preferovat přírodě blízké formy rekultivace, zejména tam kde to je v souladu s obsahem správních rozhodnutí.</p>										

C. Opatření pro rekultivace	Referenční cíle									Rozsah/ spolupůsobení/ časový horizont
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	
	Ovzduší	Klima a adaptace	Hluk	Krajina	Biodiverzita a ochrana přírody	Voda	Půda	Odpady a ekologick é zátěže	Kulturní památky	
<p>C.2. V územích s vyšší koncentrací těžebných ložisek řešit sanaci a rekultivaci s ohledem na nové využití území (multifunkční využití konkrétního území), ve vybraných případech ponechat území po těžbě nerostných surovin v rámci plnění rekultivačních a sanačních prací k ochraně přírody a krajiny. Terénní úpravy v podobě sanací a následných rekultivací či revitalizací jsou nutné v případě velkoplošných lomů, kdy kolmé stěny a pravidelné pravoúhlé etáže znesnadňují spontánní sukcesí. Způsob provedení sanací a rekultivací území po těžbě řešit s ohledem na budoucí využití těžbou dotčeného území v souladu s požadavky na ochranu přírody a krajiny a ochranu ZPF.</p>	0	+1	0	+2	+2	0	+2	+1	0	B/-/Dt
<p>Komentář: Opatření s významně pozitivním vlivem na ochranu přírody a krajiny, mírný pozitivní vliv potom přeneseně na adaptaci na klimatickou změnu a prostřednictvím sanací též na snížení ekologických zátěží.</p> <p>Nebyly identifikovány negativní vlivy na životní prostředí.</p> <p>Doporučení: Bez návrhu, obsah opatření vyjadřuje optimální postup.</p>										
<p>C.3. Preferovat zachování/vytváření drobných vodních ploch jako důležitou součást rekultivací a využívat rekultivovaný prostor ke zvýšení vodní retenční kapacity krajiny (např. svedením odvodňovacích zařízení a přepadů z protipodvodňových opatření v okolí těžebny do vzniklých terénních depresí</p>	0	+2	0	+2	+2	+2	0	0	0	B/-/Dt

C. Opatření pro rekultivace	Referenční cíle									Rozsah/ spolupůsobení/ časový horizont
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	
	Ovzduší	Klima a adaptace	Hluk	Krajina	Biodiverzita a ochrana přírody	Voda	Půda	Odpady a ekologické zátěže	Kulturní památky	
<p>Komentář: Opatření s významně pozitivním vlivem na rozvoj vodních ploch a vytváření biotopů pro rostliny a živočichy vázané na vodní prostředí (podpora rozvoje biodiverzity), a s pozitivním vlivem na adaptaci na změnu klimatu i vodní režim v krajině (retence).</p> <p>Nebyly identifikovány negativní vlivy na životní prostředí.</p> <p>Doporučení: Bez návrhu, obsah opatření vyjadřuje optimální postup.</p>										
<p>C.4. V rámci sanačních a rekultivačních prací preferovat přírodě blízkou obnovu těžbou narušených území s tím, že velká většina těžbou narušených území má potenciál obnovit se samovolně – spontánní sukcesí, která může být v některých případech také cíleně řízena (usměrněna, blokována či vrácena zpět). Území s ukončenou těžbou nerostných surovin je tedy vhodné revitalizovat jako přírodní nebo přírodě blízké prostředí s významným využitím přirozené biologické sukcese. Protože v mnohých případech dochází těžbou ke vzniku zajímavých biotopů (náhradních stanovišť zejména pro lesostepní a skalní společenstva), z nichž některé se mohou stát refugii pro zvláště chráněné druhy rostlin a živočichů, je třeba vždy zvážit možnost ponechání takových lokalit samovolnému vývoji.</p>	0	+2	0	+2	+2	0	0	0	0	B/-/Dt
<p>Komentář: Opatření s významným pozitivním vlivem na podporu přirozených funkcí krajiny, adaptaci na klimatickou změnu, dále na ochranu přírody a krajiny podporou biotopů a rozvoje biodiverzity.</p> <p>Nebyly identifikovány negativní vlivy na životní prostředí.</p> <p>Doporučení: Při spontánní sukcesí je nezbytné sledovat případný rozvoj invazních druhů a bránit mu vhodnými prostředky.</p>										

C. Opatření pro rekultivace	Referenční cíle									Rozsah/ spolupůsobení/ časový horizont
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	
	Ovzduší	Klima a adaptace	Hluk	Krajina	Biodiverzita a ochrana přírody	Voda	Půda	Odpady a ekologické zátěže	Kulturní památky	
C.5. V rámci podpory biodiverzity vytvářet podmínky pro ponechání vhodných částí obnažených skalních výchozů, stěn, pohyblivých sutí a dalších vertikálních útvarů, včetně jejich nestabilních částí, působení přirozených geomorfologických procesů. K zajištění bezpečnosti a informovanosti návštěvníků lokalit zajistit potenciálně ohrožený prostor proti nepovolanému vstupu a vytvořit bezpečná vyhlídková místa s informačními tabulemi	0	0	0	+1	+1	0	0	0	0	
<p>Komentář: Opatření s významným pozitivním vlivem na podporu přirozených funkcí krajiny a ochranu přírody a krajiny podporou biotopů a rozvoje biodiverzity.</p> <p>Nebyly identifikovány negativní vlivy na životní prostředí.</p> <p>Doporučení: Bez návrhu.</p>										

C. Opatření pro rekultivace	Referenční cíle									Rozsah/ spolupůsobení/ časový horizont
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	
	Ovzduší	Klima a adaptace	Hluk	Krajina	Biodiverzita a ochrana přírody	Voda	Půda	Odpady a ekologické zátěže	Kulturní památky	
<p>C.6. Podle ustanovení § 10 odst. 2 zákona č. 334/1992 Sb., o ochraně ZPF, ve znění pozdějších předpisů, se připouští změna souhlasu (a tím plánu rekultivace) pro těžbu nerostných surovin prováděná ve stanoveném DP z důvodu ochrany přírody, která je ale možná pouze na základě vyjádření orgánu ochrany přírody o záměru vyhlášení registrovaného významného krajinného prvku nebo přechodně chráněné plochy. Změny souhlasu s odnětím zemědělské půdy ze ZPF z důvodu ochrany přírody nesmí převýšit 10 % plochy řešené původně schváleným plánem rekultivace (který je nedílnou součástí schváleného souhlasu s odnětím ze ZPF). Toto ustanovení se týká pozemků, které před využitím pro těžbu patřily do ZPF.</p>	0	0	0	0	+2	0	0	0	0	B/-/Dt
<p>Komentář: Opatření s významným pozitivním vlivem na ochranu přírody. Nebyly identifikovány negativní vlivy na životní prostředí Doporučení: Při dodržení zákonných podmínek nelze předpokládat potenciální negativní vlivy na ZPF.</p>										

C. Opatření pro rekultivace	Referenční cíle									Rozsah/ spolupůsobení/ časový horizont
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	
	Ovzduší	Klima a adaptace	Hluk	Krajina	Biodiverzita a ochrana přírody	Voda	Půda	Odpady a ekologické zátěže	Kulturní památky	
C.7. V těžebnách ponechat spontánní sukcesí v biologicky nejceněnějších částech, pokud to bude možné ponechat spontánní sukcesí na celé jejich ploše. Při ukončování těžby a před provedením následné sanace a rekultivace posoudit vznik unikátních biotopů v těžené lokalitě; řešit začlenění těchto unikátních biotopů do systému ekologické stability i v rámci územních plánů obcí.	0	+2	0	+2	+2	0	0	0	0	B/-/Dt
<p>Komentář: Opatření s významným pozitivním vlivem na podporu přirozených funkcí krajiny, tedy i schopnosti adaptovat se na změnu klimatu, a ochranu přírody a krajiny, podporou přirozených biotopů a rozvoje biodiverzity.</p> <p>Nebyly identifikovány negativní vlivy na životní prostředí.</p> <p>Doporučení: Při spontánní sukcesí je nezbytné sledovat případný rozvoj invazních druhů a bránit mu vhodnými prostředky.</p>										
C.8. V případě těžby v záplavovém území řešit rekultivaci způsobem, který přispěje k případné revitalizaci upraveného vodního toku, vytvoří drobné vodní a na vodu vázané biotopy trvale, či periodicky komunikující s vodním tokem, podpoří rozliv zvýšených průtoků do nivy, či jinak podpoří přirozené hydrologické funkce krajiny a zvýší její vodní retenční kapacitu.	0	0	0	+1	+1	+1	0	0	0	
<p>Komentář: Opatření s významným pozitivním vlivem na podporu přirozených funkcí vodních toků a okolní krajiny, tedy i schopnosti adaptovat se na změnu klimatu, a ochranu přírody a krajiny, podporou přirozených biotopů a rozvoje biodiverzity.</p> <p>Nebyly identifikovány negativní vlivy na životní prostředí.</p> <p>Doporučení: Bez návrhu.</p>										

C. Opatření pro rekultivace	Referenční cíle									Rozsah/ spolupůsobení/ časový horizont
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	
	Ovzduší	Klima a adaptace	Hluk	Krajina	Biodiverzita a ochrana přírody	Voda	Půda	Odpady a ekologick é zátěže	Kulturní památky	
C.9. Preferovat průběžnou sanaci a rekultivaci (revitalizaci, renaturalizaci) míst po těžbě výhradních a nevýhradních ložisek.	+1	+2	0	+2	+2	0	+1	+2	0	B/-/Dt
<p>Komentář: Opatření s potenciálně pozitivním vlivem z hlediska podpory postupných změn v krajině. Významný pozitivní vliv z hlediska adaptace krajiny na změnu klimatu, podpory přirozených funkcí krajiny a ochranu přírody. Potenciálně významný vliv na ovzduší, vodu a půdu v důsledku dříve a rychleji probíhají rekultivace.</p> <p>Nebyly identifikovány negativní vlivy na životní prostředí.</p> <p>Doporučení: Bez návrhu.</p>										
C.10. Povolení k další těžbě vydávat s ohledem na úspěšnost předchozích rekultivací. Na rámcový plán bezprostředně navazovat jednotlivé etapy sanací a rekultivací podle termínů ukončování těžby ve vytěžených (opuštěných) částech ložiska, nikoliv až po ukončení těžby na ložisku;	+1	+1	0	+1	+1	0	+1	+1	0	B/-/Dt
<p>Komentář: Opatření s potenciálně pozitivním vlivem z hlediska podpory postupných změn v krajině. Významný pozitivní vliv z hlediska adaptace krajiny na změnu klimatu, podpory přirozených funkcí krajiny a ochranu přírody. Potenciálně významný vliv na ovzduší, vodu a půdu v důsledku dříve a rychleji probíhají rekultivace.</p> <p>Nebyly identifikovány negativní vlivy na životní prostředí.</p> <p>Doporučení: Bez návrhu.</p>										
C.11. V rámci rekultivace opuštěných těžeben přizpůsobit výsledný stav území charakteru a stavu okolní krajiny a přírody.	0	+1	0	+2	+1	+1	0	0	0	B/-/Dt
<p>Komentář: Opatření s potenciálně pozitivním vlivem z hlediska přizpůsobení rekultivací charakteru krajiny – podpora přirozených funkcí krajiny, biodiverzity a ochrany přírody. Nebyly identifikovány negativní vlivy na životní prostředí.</p> <p>Doporučení: Bez návrhu.</p>										

C. Opatření pro rekultivace	Referenční cíle									Rozsah/ spolupůsobení/ časový horizont
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	
	Ovzduší	Klima a adaptace	Hluk	Krajina	Biodiverzita a ochrana přírody	Voda	Půda	Odpady a ekologick é zátěže	Kulturní památky	
C.12. Rekultivované plochy následně evidovat v katastru nemovitostí jako vodní plochy, PUPFL či pozemky zemědělského půdního fondu. Pozemky ZPF rekultivované po těžbě sukcesí neponechávat v kategorii ostatních ploch.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	-/-/-
<p>Komentář: Obecné opatření administrativního charakteru bez přímého vlivu. Nepřímý vliv se může projevit při následném nakládání s územím.</p> <p>Nebyly identifikovány negativní vlivy na životní prostředí.</p> <p>Doporučení: Bez návrhu.</p>										
C.13. Vytvářet ochrannářsky cenné plochy při rekultivacích těžeben (biotopy chráněných druhů) a cílovému stavu území podřídit již postup těžby, revitalizační opatření provádět průběžně a vznikající sukcesní útvary při pozdějších pracích již nelikvidovat.	0	+1	0	+2	+2	+1	0	0	0	B/-/Dt
<p>Komentář: Opatření s potenciálně pozitivním vlivem z hlediska podpory biodiverzity a ochrany přírody. Pozitivní vliv z hlediska adaptace krajiny na změnu klimatu a podporu přirozených funkcí krajiny. Nebyly identifikovány negativní vlivy na životní prostředí.</p> <p>Doporučení: I když nebyly identifikovány potenciální negativní vlivy na životní prostředí, doporučujeme sledovat případný rozvoj invazních druhů při spontánní sukcesí v rekultivovaném území a v případě potřeby bránit rozvoji invazních druhů vhodnými prostředky.</p>										
C.14. Na podkladě postupného upřesňování geologických, hydrogeologických a ostatních faktorů horninového prostředí v interakci s možnostmi báňských technologií rozpracovat varianty revitalizačních postupů těžbou dotčeného území.	0	0	0	+1	+1	+1	+1	0	0	B/-/Dt
<p>Komentář: Opatření obecné, s potenciálně pozitivním vlivem na rozvoj území, neboť alternativy revitalizačních postupů umožní výběr optimálního řešení.</p> <p>Nebyly identifikovány negativní vlivy na životní prostředí.</p> <p>Doporučení: Bez návrhu.</p>										

C. Opatření pro rekultivace	Referenční cíle									Rozsah/ spolupůsobení/ časový horizont
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	
	Ovzduší	Klima a adaptace	Hluk	Krajina	Biodiverzita a ochrana přírody	Voda	Půda	Odpady a ekologické zátěže	Kulturní památky	
C.15. Nepovolovat zavážení opuštěných těžeben odpady, jen v odůvodněných případech provádění rekultivace vytěžených těžeben formou terénních úprav a závozem prostoru certifikovaným inertním materiálem (např. výkopovými zeminami a hlušinovým materiálem). Při zavážení respektovat ochranu podzemních vod. Pokud jde o těžebnu nacházející se v prvním ochranném pásmu podzemních vod nebo v hydrogeologické komunikaci s vodohospodářsky velmi významnými zvodněmi, tak zavážení nepovolovat.	0	0	0	0	0	+2	0	+1	0	B/-/Dt
<p>Komentář: Opatření s potenciálně významným pozitivním vlivem na ochranu podzemních vod, které vylučuje zavážení těžeben odpadem v těch případech, kdy se těžebna nachází v I. ochranném pásmu podzemních vod anebo v případě komunikace podzemních vod mezi zvodněmi, tedy prevence vnosu znečištění vůbec a dále mírný pozitivní vliv v případě nakládání s inertními odpady (jejich další využití).</p> <p>Nebyly identifikovány negativní vlivy na životní prostředí.</p> <p>Doporučení: Přestože v případě nakládání s certifikovanými inertními odpady byl identifikován potenciálně mírně pozitivní vliv, doporučujeme nakládání s odpady zapracovat jako další cíl opatření, zejména pokud se týká hierarchie nakládání s odpady. K zavážení opuštěných těžeben může být použita pouze zásypová hmota, určená pro materiálové využití.</p>										

C. Opatření pro rekultivace	Referenční cíle									Rozsah/ spolupůsobení/ časový horizont
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	
	Ovzduší	Klima a adaptace	Hluk	Krajina	Biodiverzita a ochrana přírody	Voda	Půda	Odpady a ekologické zátěže	Kulturní památky	
<p>C.16. Za stávajícího právního stavu věnovat pozornost fázi sanace (rekultivace, likvidace) při schvalování těžebních záměrů (kde jsou orgány ochrany přírody a další orgány dotčenými), zejména při schvalování plánů rekultivací, tj. vyhodnotit nejvhodnější způsob využití lokality po ukončení těžební činnosti, a to při zohlednění zájmů ochrany přírody a krajiny (např. požadavkem na určitý podíl území pro spontánní sukcesie či jiné přírodě blízké formy obnovy); zároveň je možno v plánech rekultivace navrhnout nutnost monitoringu (biologického hodnocení) území s možností změny plánu rekultivace v závislosti na jeho výsledcích.</p>	0	0	0	+2	+2	+1	0	+2	0	B/-/Dt
<p>Komentář: Opatření s potenciálním významným pozitivním vlivem na zlepšení stavu krajiny (podpora přirozených funkcí) a na ochranu biodiverzity (ochrana druhů rostlin a živočichů, předmětů ochrany, přírodních hodnot v území, ad.). Nebyly identifikovány negativní vlivy na životní prostředí.</p> <p>Doporučení: Bez návrhu.</p>										
<p>C.17. V rámci přípravy rekultivace prověřit možnosti maximálního zachování odhalených skalních výchozů, stěn a věží v neupraveném stavu, například zajištěním ohrožené zóny proti vstupu osob a vytvořením výhledových míst v bezpečném prostoru. Rekultivaci uvedených vertikálních tvarů pak realizovat způsobem, který v největší možné míře zachová přírodní podmínky a prostor pro přirozené procesy.</p>	0	0	0	+2	+2	0	0	0	0	B/-/Dt
<p>Komentář: Opatření s potenciálním významným pozitivním vlivem na zlepšení stavu krajiny (podpora přirozených funkcí) a na ochranu biodiverzity (obnova přírodních hodnot v území, ad.).</p> <p>Nebyly identifikovány negativní vlivy na životní prostředí.</p> <p>Doporučení: Bez návrhu.</p>										

Souhrn:

Celý soubor opatření přináší vesměs potenciálně pozitivní vlivy. Vhodně nastavený způsob rekultivace, zejména přírodě blízké formy rekultivací, zahrnující též přirozenou sukcesi, podporují přirozený vývoj krajiny a ochranu jejich cenných prvků. Zejména v případě, kdy je rekultivace zahájena včas a nejlépe když je plánována již v době těžby. V případě přirozené sukcese je potřeba sledovat případný rozvoj invazivních druhů a včas je vhodným způsobem eliminovat.

D. Opatření pro minimalizaci vlivů na ŽP a veřejné zdraví

D. Opatření pro minimalizaci vlivů na ŽP a veřejné zdraví	Referenční cíle									Rozsah/ spolupůsobení/ časový horizont
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	
	Ovzduší	Klima a adaptace	Hluk	Krajina	Biodiverzita a ochrana přírody	Voda	Půda	Odpady a ekologická zátěže	Kulturní památky	
D.1. Těžební hranu a provozní činnosti plochy těžby umisťovat v maximální možné vzdálenosti od zastavěných území obcí a pozemků určených územním plánem k zástavbě objekty bydlení a veřejného občanského vybavení, aby byly vždy splněny hygienické limity hluku a prašnosti upravované zákonem č. 258/2000 Sb. v návaznosti na nařízení vlády č.148/2006 Sb., o ochraně zdraví před nepříznivými účinky hluku a vibrací (viz: plánované báňsko-těžební postupy zásadně vzdalovat od zastavěných území dotčených obcí).	+2	0	+2	0	0	0	0	0	0	B/-/Dt
<p>Komentář: Opatření vedoucí k potenciálně významným pozitivním vlivům na kvalitu ovzduší a hluk v sídlech. Obecně se však jedná o obligatorní plnění předpisů, k nimž však vhodné umisťování těžebních technologií vhodně přispívá.</p> <p>Nebyly identifikovány negativní vlivy na životní prostředí.</p> <p>Doporučení: Bez návrhu.</p>										

D. Opatření pro minimalizaci vlivů na ŽP a veřejné zdraví	Referenční cíle									Rozsah/ spolupůsobení/ časový horizont
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	
	Ovzduší	Klima a adaptace	Hluk	Krajina	Biodiverzita a ochrana přírody	Voda	Půda	Odpady a ekologické zátěže	Kulturní památky	
D.2. V rámci těžebního provozu a navazující dopravní obsluhy naplňovat opatření platného Programu zlepšování kvality ovzduší – zóna severovýchod- CZ05, respektovat závěry z posuzování vlivu na životní prostředí a dodržovat imisní limity dle přílohy č. 1 zákona č. 201/2012 Sb. o ochraně ovzduší ve znění pozdějších předpisů. Konkrétní opatření, která zmírní vliv těžby a následného zpracování surovin na kvalitu ovzduší, budou řešena až v rámci navazujících posuzování či řízení.	+2	0	0	0	0	0	0	0	0	R/-/Dt
<p>Komentář: Opatření s potenciálně významně pozitivním vlivem na kvalitu ovzduší.</p> <p>Nebyly identifikovány negativní vlivy na životní prostředí.</p> <p>Doporučení: Přestože byl identifikován pozitivní vliv, doporučujeme upravit znění opatření tak, aby nemohlo dojít k jeho odlišnému výkladu. Z formulace by totiž také mohlo - při nevhodné interpretaci - vyplývat, že v rámci provozu (včetně dopravy) budou naplňována opatření Programu zlepšování kvality ovzduší a teprve v „navazujících řízeních“ budou řešena konkrétní zmírňovací opatření. Je potřeba si uvědomit, že opatření Programu jsou pojata dosti široce a je potřeba je vzít v úvahu zejména při plánování těžební činnosti, otvírky děl, posuzování jejich vlivů na ŽP, apod. Řídit se jimi až při provozu je již pozdě. Současně není zřejmé, o jaká navazující řízení se v době provozu jedná – provoz by se naopak měl řídit předcházejícími řízeními.</p>										
D.3. V případě řešení plochy těžby na PUPFL maximálně využívat postupy, které budou minimalizovat vlivy na stabilitu lesních porostů, a to na základě důkladné analýzy stavu a složení dotčených porostů a technicko-bezpečnostních požadavků na provádění těžby.	0	+2	0	+2	+2	+2	+2	0	0	L/-/Dt
<p>Komentář: Opatření s významně pozitivním vlivem na lesy, přeneseně na krajinu a její přirozené funkce, také ve smyslu adaptace na klimatickou změnu, podporu retence vody v krajině a ochranu biotopů.</p> <p>Nebyly identifikovány negativní vlivy na životní prostředí.</p> <p>Doporučení: Přestože byly identifikovány pouze pozitivní vlivy, doporučujeme konkrétní provádění uvedených postupů konzultovat s orgány ochrany lesa a orgány ochrany přírody a v případě jejich výzvy podrobit uvažované postupy biologickému hodnocení.</p>										

D. Opatření pro minimalizaci vlivů na ŽP a veřejné zdraví	Referenční cíle									Rozsah/ spolupůsobení/ časový horizont
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	
	Ovzduší	Klima a adaptace	Hluk	Krajina	Biodiverzita a ochrana přírody	Voda	Půda	Odpady a ekologické zátěže	Kulturní památky	
D.4. Prokázat nezbytnost odlesnění, při návrhu na zábory pozemků PUPFL je nutno postupovat v souladu se zákony na jejich ochranu, plochy PUPFL řešit dle § 13,14 a 15 zákona č. 289/1995 Sb., o lesích, ve znění pozdějších předpisů.	0	+1	0	+1	+1	+1	+1	0	0	L/-/Dt
<p>Komentář: Opatření systémového charakteru s pozitivním vlivem na krajinu a biodiverzitu, vyplývající z obligatorních požadavků právních předpisů. Současně může mít opatření v souvislosti s ochranou PUPFL a lesních porostů mírně pozitivní vliv také na (nejen) místní klimatické podmínky.</p> <p>Nebyly identifikovány negativní vlivy na životní prostředí.</p> <p>Doporučení: Bez návrhu.</p>										
D.5. Ložiska k otvírce preferenčně navrhovat mimo pozemky nejvyšší bonity – I. třídy a popř. II. třídy ochrany ZPF, v případě řešení plochy těžby na ZPF, je nutné řídit se §6 zákona 334/1992 Sb., o ochraně zemědělského půdního fondu, ve znění pozdějších předpisů (tj. zdůvodnit nezbytnost potřeby nové otvírky a posouzení efektivity stávající těžby vždy, pokud se týká záboru ZPF i horší bonitní třídy než I. a popř. II.).	0	+1	0	0	0	0	+2	0	0	L/-/Dt
<p>Komentář: Opatření systémového charakteru s potenciálně pozitivním vlivem na zemědělský půdní fond, vyplývající z obligatorních požadavků právních předpisů. Současně může mít opatření v souvislosti s ochranou zemědělského půdního fondu mírně pozitivní vliv také na (nejen) místní klimatické podmínky (v závislosti na využití zemědělského půdního fondu).</p> <p>Nebyly identifikovány negativní vlivy na životní prostředí.</p> <p>Doporučení: Bez návrhu.</p>										

D. Opatření pro minimalizaci vlivů na ŽP a veřejné zdraví	Referenční cíle									Rozsah/ spolupůsobení/ časový horizont
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	
	Ovzduší	Klima a adaptace	Hluk	Krajina	Biodiverzita a ochrana přírody	Voda	Půda	Odpady a ekologické zátěže	Kulturní památky	
D.6. Významně neovlivňovat předměty památkové ochrany vymezené zákonem č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči, ve znění pozdějších předpisů. Riziko ovlivnění kvalifikovaně posoudit a v případě potřeby přijmout odpovídající opatření na jejich ochranu.	0	0	0	0	0	0	0	0	+2	R/-/Dt
<p>Komentář: Opatření systémového charakteru s potenciálně pozitivním vlivem na ochranu kulturních památek, vyplývající z obligatorních požadavků právních předpisů.</p> <p>Nebyly identifikovány negativní vlivy na životní prostředí.</p> <p>Doporučení: Bez návrhu.</p>										
D.7. Nebránit zajištění prostupnosti krajiny (např. účelové komunikace, inženýrské sítě), aby nedošlo k výraznějšímu omezení nebo zhoršení dostupnosti a obsluhy pozemků v území (např. zemědělské plochy, plochy PUPFL) a byla zachována plná funkčnost a kvalita současného i navrhovaného technického vybavení území.	0	0	0	+1	+1	0	0	0	0	L/-/Dp
<p>Komentář: Opatření systémového charakteru s potenciálně pozitivním mírným vlivem na krajinu a biodiverzitu. Přestože to z dikce opatření nevyplývá, zajištění prostupnosti krajiny je důležité nejen pro člověka a jeho potřeby, ale také pro některé živočišné i rostlinné druhy. Zvýšení prostupnosti krajiny tedy prospěje i jim. Z dikce opatření se jedná o opatření s lokálním mírným vlivem a dlouhodobým působením.</p> <p>Nebyly identifikovány negativní vlivy na životní prostředí.</p> <p>Doporučení: Přestože nebyly identifikovány negativní vlivy na životní prostředí, z dikce není zcela zřejmé, že zajištění prostupnosti je zamýšleno také pro živočichy. Proto doporučujeme formulaci doplnit v tomto smyslu, tedy o text, zahrnující požadavek zvýšení prostupnosti krajiny z důvodu lepší migrační prostupnosti pro živočichy.</p>										

D. Opatření pro minimalizaci vlivů na ŽP a veřejné zdraví	Referenční cíle									Rozsah/ spolupůsobení/ časový horizont
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	
	Ovzduší	Klima a adaptace	Hluk	Krajina	Biodiverzita a ochrana přírody	Voda	Půda	Odpady a ekologické zátěže	Kulturní památky	
D.8. Respektovat maximální rozlohu povoleného odlesnění.	0	+1	0	+1	+1	+1	+1	0	0	L/-/Dt
<p>Komentář: Opatření systémového charakteru s potenciálně pozitivním vlivem na ochranu lesa, vyplývající z obligatorních požadavků právních předpisů. Současně však má dopady i na krajinu a její přirozené funkce, její adaptaci na klimatickou změnu a podporu retence vody v krajině.</p> <p>Nebyly identifikovány negativní vlivy na životní prostředí.</p> <p>Doporučení: Přestože nebyly identifikovány negativní vlivy na životní prostředí, doporučujeme při odlesnění zvažovat i nižší, než maximálně povolenou hranici, podle místních podmínek a citlivosti dotčeného území (dopady na ochranu pozemků určených pro funkci lesa a klima).</p>										
D.9. Případnými těžebními a následně rekultivačními aktivitami nesnižovat funkčnost protipovodňové ochrany případnými zásahy do její struktury; zachovat dostatečnou kapacitu jejich zařízení a objektů a vyloučit narušení odtokových poměrů.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	-/-/-
<p>Komentář: Opatření bránící potenciálně negativním vlivům na vodu, krajinu a majetek.</p> <p>Nebyly identifikovány negativní vlivy na životní prostředí.</p> <p>Doporučení: Přestože nebyly identifikovány negativní vlivy na životní prostředí, doporučujeme uvedené opatření přeformulovat šířeji, nikoliv jen z hlediska ochrany před povodněmi. Cílem by měla být eliminace celkového narušení vodního režimu v krajině.</p>										
D.10. Prokázat při plánovaném záměru těžby na území CHOPAV, že bude řešeno odpovídající následné vodohospodářské a případně i jiné využití území po těžbě.	0	0	0	0	0	+1	0	0	0	L/-/Kp
<p>Komentář: Opatření bránící potenciálně negativním vlivům na podzemní vody a vodní režim.</p> <p>Nebyly identifikovány negativní vlivy na životní prostředí.</p> <p>Doporučení: Bez návrhu.</p>										

D. Opatření pro minimalizaci vlivů na ŽP a veřejné zdraví	Referenční cíle									Rozsah/ spolupůsobení/ časový horizont
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	
	Ovzduší	Klima a adaptace	Hluk	Krajina	Biodiverzita a ochrana přírody	Voda	Půda	Odpady a ekologické zátěže	Kulturní památky	
D.11. Řešit v souladu s platnou legislativou střety mezi navrhovanou těžbou ložisek nerostných zdrojů a ochranou akumulace vod danou nař. vlády o stanovení CHOPAV, ochranou vydatnosti a jakosti vod ve stanovených ochranných pásmech vodních zdrojů a stanoveným záplavovým územím toků - respektovat omezení činnosti na těchto územích. U návrhů umístění plochy v území CHOPAV a v blízkosti ochranných pásem vodních zdrojů požadovat, že těžbou nedojde ke snížení hladiny podzemní vody a k negativnímu ovlivnění vydatnosti jímacích území včetně studní. V případě negativního ovlivnění zajistit adekvátní náhradu dotčeného zdroje, aktualizovat monitoring hladiny a kvality podzemních vod. Ve vodohospodářsky citlivém území (OPVZ, CHOPAV) převažuje ochrana vod nad těžařskými zájmy, musí tedy být zamezeno snahám zvětšování roztěžených ploch bez dotčení původního ložiska těžby a následné, rozsahem odpovídající, revitalizace těžbou dotčených ploch.	0	0	0	0	0	+1	0	0	0	-/-/-
<p>Komentář: Opatření systémového charakteru s potenciálně pozitivním vlivem na ochranu vody, vyplývající z obligatorních požadavků právních předpisů.</p> <p>Nebyly identifikovány negativní vlivy na životní prostředí.</p> <p>Doporučení: Přestože nebyly identifikovány negativní vlivy na životní prostředí, doporučujeme primárně řešit problematiku eliminace vlivů těžby na vodu. Kompenzace (náhrada těžbou dotčeného zdroje) je nezbytné považovat až za následné řešení, když z technických důvodů nedošlo k očekávané ochraně vodního zdroje.</p>										

D. Opatření pro minimalizaci vlivů na ŽP a veřejné zdraví	Referenční cíle									Rozsah/ spolupůsobení/ časový horizont
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	
	Ovzduší	Klima a adaptace	Hluk	Krajina	Biodiverzita a ochrana přírody	Voda	Půda	Odpady a ekologick é zátěže	Kulturní památky	
D.12. Při těžbě nerostných surovin upřednostňovat jako technologickou vodu především recyklovanou, popřípadě dešťovou vodu.	0	0	0	0	0	+1	0	0	0	-/-/-
<p>Komentář: Opatření systémového charakteru vyplývající z obligatorních požadavků právních předpisů, s potenciálně pozitivním vlivem na ochranu vody ve smyslu šetrného hospodaření s vodními zdroji. Nebyly identifikovány negativní vlivy na životní prostředí.</p> <p>Doporučení: Bez návrhu.</p>										
D.13. Řešit otázky zneškodňování odpadů z těžby a úpravy radioaktivní suroviny tak, aby nedocházelo ke kontaminaci podzemních a povrchových vod.	0	0	0	0	0	+1	0	0	0	-/-/-
<p>Komentář: Opatření bránící potenciálně negativnímu vlivu na ochranu vod a jejich kontaminací. Nebyly identifikovány negativní vlivy na životní prostředí.</p> <p>Doporučení: Bez návrhu.</p>										
D.14. Respektovat chráněná území přírody s jejich ochrannými pásmy nebo území zařazených do soustavy NATURA 2000.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	-/-/-
<p>Komentář: Opatření systémového charakteru, vyplývající z obligatorních požadavků právních předpisů. Nebyly identifikovány negativní vlivy na životní prostředí.</p> <p>Doporučení: Upravit formulaci na „Respektovat zvláště chráněná území s jejich ochrannými pásmy a území zařazená do soustavy NATURA 2000“. Současně je potřeba respektovat také všechny cenná přírodní území a bránit jejich poškozování těžbou.</p>										
D.15. V návrhu úpravy plochy po těžbě respektovat zásady krajinného rázu území. Již v procesu povolování nových otvorů, popř. pokračování těžeb nebo obnovy hornické činnosti, záměry posoudit s ohledem na krajinný ráz (§ 12 zákona č. 114/1992 Sb.), a toto posouzení bude pokladem i pro stanovení konkrétních podmínek pro zpracování příslušné dokumentace pro rekultivaci území po ukončení těžby.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	-/-/-

D. Opatření pro minimalizaci vlivů na ŽP a veřejné zdraví	Referenční cíle									Rozsah/ spolupůsobení/ časový horizont
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	
	Ovzduší	Klima a adaptace	Hluk	Krajina	Biodiverzita a ochrana přírody	Voda	Půda	Odpady a ekologické zátěže	Kulturní památky	
<p>Komentář: Opatření systémového charakteru, vyplývající z požadavků právních předpisů. Nebyly identifikovány negativní vlivy na životní prostředí.</p> <p>Doporučení: Bez návrhu.</p>										
D.16. Zaručovat plnou funkčnost, kvalitu a inovaci současného technického vybavení těžeben za účelem snižování dopadů na životní prostředí a zdraví obyvatel, aplikovat stroje a zařízení s příznivými akustickými charakteristikami.	+2	0	+2	0	0	0	0	+2	0	R/-/Dt
<p>Komentář: Opatření s potenciálně pozitivními vlivy na ovzduší a hluk, resp. snižování objemu těžebních odpadů a snižování vzniku ekologických zátěží, částečně vyplývající z požadavků právních předpisů.</p> <p>Nebyly identifikovány negativní vlivy na životní prostředí.</p> <p>Doporučení: Opatření rozdělit na obligatorní požadavky (zaručovat plnou funkčnost) a na opatření s potenciálně pozitivním vlivem na životní prostředí (například inovace technického vybavení). V rámci opatření se zaměřit především na druhou skupinu.</p>										
D.17. Řešení střetových ploch se zájmy dílčích složek životního prostředí musí být zaručeny ve kvalifikovaném zpracování POPD, Plánu využívání nevýhradních ložisek a plánu sanace a rekultivace konkrétního záměru.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	-/-
<p>Komentář: Opatření administrativního charakteru bránící neplánovaným potenciálním negativním vlivům na životní prostředí.</p> <p>Nebyly identifikovány negativní vlivy na životní prostředí.</p> <p>Doporučení: Přestože nebyly identifikovány negativní vlivy na životní prostředí, doporučujeme pro zvýšení účinnosti ochrany přírody zapojovat do zpracování POPD odborníky v oblasti ochrany přírody a krajiny i jiných složek životního prostředí, aby byly eliminovány případné významné střety mezi těžbou a požadavky ochrany přírody dříve, než dojde k oficiálnímu projednání dokumentace. Provádět dobrovolná hodnocení (například biologické hodnocení, rozptylové či hlukové studie) s cílem snížit vlivy těžby na předměty ochrany přírody i složky životního prostředí.</p>										

D. Opatření pro minimalizaci vlivů na ŽP a veřejné zdraví	Referenční cíle									Rozsah/ spolupůsobení/ časový horizont
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	
	Ovzduší	Klima a adaptace	Hluk	Krajina	Biodiverzita a ochrana přírody	Voda	Půda	Odpady a ekologické zátěže	Kulturní památky	
D.18. Řešit střety mezi ložisky nerostných zdrojů a stávajícími prvky ÚSES, v případě narušení vazeb ÚSES nacházet před realizací vlastní těžby nové varianty jejich propojení či prostory pro založení nových prvků ÚSES. Akceptovat charakter částí ÚSES a podporovat jeho funkce v cílovém stavu, a to jak před samotným povolením těžby, v průběhu těžby, tak i při ukončování těžby a rekultivace těžbou dotčeného území ve prospěch ÚSES. Tuto problematiku tedy neřešit jenom až v následné finální rekultivaci. ÚSES musí být funkční a musí být zaručeno propojení jednotlivých prvků tohoto systému z hlediska dodržení minimální prostupnosti naší nadmíru urbanizované krajiny.	0	0	0	+2	+2	0	0	0	0	R/-/Dt
<p>Komentář: Opatření systémového charakteru s potenciálně pozitivním vlivem na krajinu, částečně vyplývající z obligatorních požadavků právních předpisů. Navrhnout úpravu ÚSES již v časné fázi přípravy těžby napomáhá k udržení funkce stavebních prvků i celého systému a podporuje biodiverzitu.</p> <p>Nebyly identifikovány negativní vlivy na životní prostředí.</p> <p>Doporučení: Bez návrhu.</p>										
D.19. Při povolování a provádění těžby respektovat zájmy ochrany přírody a krajiny, v průběhu těžby sledovat dodržování stanovených podmínek, zejména plošného rozsahu těžbou zasaženého území a vlivy na kontaktní ekosystémy. Postup těžby hodnotit i jako východisko pro následnou rekultivaci.	0	0	0	+1	+1	0	0	0	0	R/-/Dt
<p>Komentář: Opatření systémového charakteru s potenciálně mírně pozitivním vlivem na krajinu, částečně vyplývající z obligatorních požadavků právních předpisů. Opatření s potenciálně mírným pozitivním vlivem na krajinu, přírodu a ochranu biodiverzity, směřující k zamezení rozšiřování těžby mimo stanovené podmínky těžby.</p> <p>Nebyly identifikovány negativní vlivy na životní prostředí.</p> <p>Doporučení: Bez návrhu.</p>										

D. Opatření pro minimalizaci vlivů na ŽP a veřejné zdraví	Referenční cíle									Rozsah/ spolupůsobení/ časový horizont
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	
	Ovzduší	Klima a adaptace	Hluk	Krajina	Biodiverzita a ochrana přírody	Voda	Půda	Odpady a ekologické zátěže	Kulturní památky	
D.20. V případě přípravy těžby a dále odkrytí archeologických nálezů při provádění zemních prací informovat příslušný orgán státní památkové péče a umožnit provedení záchranného archeologického průzkumu dle § 22 odst. 2 zákona číslo 20/1987 Sb., o státní památkové péči ve znění pozdějších předpisů.	0	0	0	0	0	0	0	0	+2	R/-/Dt
<p>Komentář: Opatření brání potenciálně negativnímu vlivu na ochranu kulturních památek a archeologických nálezů.</p> <p>Nebyly identifikovány negativní vlivy na životní prostředí.</p> <p>Doporučení: Bez návrhu.</p>										

Souhrn:

Opatření pro minimalizaci vlivů na životní prostředí a veřejné zdraví shrnují podmínky nutné k ochraně životního prostředí, směřují k ochraně přírody a krajiny, ochraně kulturních památek a prevenci negativních vlivů těžby. Část z nich však jen uvádí obligatorní požadavky právních předpisů, které by neměly být součástí koncepce, ale běžných postupů při plánování těžby, těžbě samotné i následné rekultivaci. Z výše uvedeného důvodu je doporučováno rozšíření či reformulace některých opatření.

Kritéria pro výběr ložisek

Kritéria pro výběr ložisek	Referenční cíle									Rozsah/ spolupůsobení/ časový horizont
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	
	Ovzduší	Klima a adaptace	Hluk	Krajina	Biodiverzita a ochrana přírody	Voda	Půda	Odpady a ekologická zátěž	Kulturní památky	
E. KRITÉRIA PRO VÝBĚR LOŽISEK ŠTĚRKOPÍSKŮ										
E.1. Preferovat ložiska v blízkosti místa reálné potřeby (např. významné investiční záměry), povolování nových otvůrek koncentrovat do území s nízkou plošnou roztěžeností.	+1	0	+1	+1	0	0	0	0	0	L/-/Dt
<p>Komentář: Kritérium s potenciálně pozitivním vlivem na kvalitu ovzduší a hlukovou zátěž z hlediska omezení dopravy pro přepravu suroviny. Dále potenciálně pozitivní vliv na krajinný ráz.</p> <p>Nebyly identifikovány negativní vlivy na životní prostředí.</p> <p>Doporučení: Přestože nebyly identifikovány negativní vlivy na životní prostředí, doporučujeme formulaci uvedeného opatření nebrat jako dogma a vždy lokálně zvažovat i vlivy na jiné složky životního prostředí a navzájem je porovnat.</p>										

Kritéria pro výběr ložisek	Referenční cíle									Rozsah/ spolupůsobení/ časový horizont
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	
	Ovzduší	Klima a adaptace	Hluk	Krajina	Biodiverzita a ochrana přírody	Voda	Půda	Odpady a ekologická zátěž	Kulturní památky	
E.2. Nepovolovat otvírku ložisek tam, kde bude dopravou těžného materiálu docházet k přetěžování dopravní sítě, zejména komunikací vedoucích obytnou zástavbou, při povolování nové otvírky posoudit napojení plochy těžby na stávající dopravní síť s ohledem na stanovení kapacity s posouzením těchto komunikací ovlivněných nárůstem dopravy.	+1	0	+1	0	0	0	0	0	0	L-/Dt
<p>Komentář: Kritérium s potenciálně pozitivním vlivem na kvalitu ovzduší a hlukovou zátěž z hlediska omezování vlivů dopravy pro přepravu suroviny.</p> <p>Nebyly identifikovány negativní vlivy na životní prostředí.</p> <p>Doporučení: Přestože nebyly identifikovány negativní vlivy na životní prostředí, doporučujeme upravit znění opatření tak, aby bylo zřejmé, co je myšleno přetěžováním dopravní sítě a formulace nebyla interpretována odlišně od původně zamýšleného cíle. Například upravit opatření následovně:</p> <p>E.2. Nepovolovat otvírku ložisek tam, kde bude dopravou těžného materiálu docházet k přetěžování dopravní sítě, zejména komunikací vedoucích obytnou zástavbou nebo v blízkosti cenných či chráněných částí přírody. Při povolování nové otvírky posoudit napojení plochy těžby na stávající dopravní síť s ohledem na stanovení kapacity s posouzením těchto komunikací ovlivněných nárůstem dopravy.</p>										
E.3. Preferovat dopravu suroviny po železnici (včetně vlečky) či kombinovanou dopravu železnice nákladní automobily.	+2	0	+1	0	+1	0	0	0	0	L-/Dt
<p>Komentář: Kritérium s potenciálně pozitivním vlivem na kvalitu ovzduší, hlukovou zátěž a ochranu přírody. Při využití železnice, či v kombinaci železniční dopravy se silniční dopravou, dojde také ke snížení vlivů na veřejné zdraví (viz kapitola 12 Vyhodnocení) a majetek (sníží se nejen emise spalovacích motorů, ale také resuspenze).</p> <p>Nebyly identifikovány negativní vlivy na životní prostředí.</p> <p>Doporučení: Bez návrhu.</p>										

Kritéria pro výběr ložisek	Referenční cíle									Rozsah/ spolupůsobení/ časový horizont
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	
	Ovzduší	Klima a adaptace	Hluk	Krajina	Biodiverzita a ochrana přírody	Voda	Půda	Odpady a ekologick é zátěže	Kulturní památky	
E.4. Zohlednit vyšší poptávku po deficitnějších hrubozrnnějších frakcích 4-8-16 mm a dostatečné technologické jakosti suroviny, zejména pak při povolování otvůrek nových ložisek.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	-/-/-
<p>Komentář: Kritérium bez přímého vlivu na životní prostředí.</p> <p>Nebyly identifikovány negativní vlivy na životní prostředí.</p> <p>Doporučení: Přestože nebyly identifikovány negativní vlivy na životní prostředí, doporučujeme při používání tohoto kritéria pro volbu nejvhodnějšího ložiska zvažovat také kritéria environmentální (například formou multikriteriální analýzy), aby uvedený požadavek nepřevládnl nad dalšími zájmy, včetně zájmu veřejného.</p>										
E.5. V případě nízkoobjemové lokální těžby lze uvažovat o využití některých nově ověřených ložisek nevyhrazeného nerostu a ložisek nebilancovaných a dále prognózních zdrojů písků a štěrkopísků pro místní účely.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	-/-/-
<p>Komentář: Kritérium obecného charakteru bez přímého vlivu na životní prostředí.</p> <p>Nebyly identifikovány negativní vlivy na životní prostředí.</p> <p>Doporučení: Přestože nebyly identifikovány negativní vlivy na životní prostředí, doporučujeme i v případě nízkoobjemové těžby respektovat požadavky na ochranu životního prostředí a zohlednit podmínky dotčených orgánů, vyjádřené v rámci procedury dle zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na ŽP (pokud mu nízkoobjemová těžba podléhá), respektive hodnocení dle zákona č. 114/1992 Sb. Obdobně i v případě nízkoobjemové těžby je nutno zamezit, zmírnit či kompenzovat negativní vlivy na životní prostředí.</p>										

Kritéria pro výběr ložisek	Referenční cíle									Rozsah/ spolupůsobení/ časový horizont
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	
	Ovzduší	Klima a adaptace	Hluk	Krajina	Biodiverzita a ochrana přírody	Voda	Půda	Odpady a ekologické zátěže	Kulturní památky	
E.6. Preferovat těžbu v územích s nižší mírou střetů s ochranou přírody a krajiny a zásahů do I. a popř. II. bonitní třídy ochrany ZPF.	0	0	0	+2	+2	0	+2	0	0	L/-/Dt
<p>Komentář: Kritérium s potenciálně významným pozitivním vlivem z hlediska ochrany přírody a krajiny a ochrany ZPF.</p> <p>Nebyly identifikovány negativní vlivy na životní prostředí.</p> <p>Doporučení: Bez návrhu.</p>										
E.7. Obecně preferovat těžbu větších mocností suroviny tj. do větší hloubky před velkým územním záborem tam, kde nebude docházet k neřešitelnému ovlivnění hladiny podzemních vod, řešit diferencované způsoby těžby surovin do hloubky oproti velkoplošným technologiím.	+1	0	0	+1	0	-1	+1	0	0	L/-/Dt
<p>Komentář: Kritérium s potenciálně pozitivním vlivem na kvalitu ovzduší (nebude docházet k prašnosti z velkých odkrytých ploch), z hlediska ochrany půdy před zábory, případně také ochranou krajinného rázu v závislosti na pohledových horizontech. Lze však také očekávat potenciálně mírně negativní vlivy na podzemní vody, resp. vodní režim a zvýšené riziko kontaminace vod.</p> <p>Nebyly identifikovány významné negativní vlivy na životní prostředí.</p> <p>Doporučení: Přestože se jedná o principiálně pozitivní opatření, nelze jej brát dogmaticky a vždy je potřeba zvažovat největší rizika v konkrétní lokalitě i vzhledem k cílům a technologií těžby. Za tímto účelem je nutné zpracovat hydrogeologický posudek a provádět hydrogeologický monitoring lokality.</p>										

Kritéria pro výběr ložisek	Referenční cíle									Rozsah/ spolupůsobení/ časový horizont
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	
	Ovzduší	Klima a adaptace	Hluk	Krajina	Biodiverzita a ochrana přírody	Voda	Půda	Odpady a ekologické zátěže	Kulturní památky	
F. KRITÉRIA PRO VÝBĚR LOŽISEK STAVEBNÍHO KAMENIVA										
F.1. Preferovat ložiska v minulosti částečně historicky roztěžená, tzv. obnovením těžby (ložiska nedotčená těžbou v minulosti jsou z hlediska pravděpodobnosti potenciální otvírky prakticky vyloučena).	0	0	0	+1	+1	+1	+1	+1	+1	L/-/Dt
<p>Komentář: Kritérium s potenciálně pozitivním vlivem na krajinu, ochranu přírody, ochranu vod, půdu a kulturních památek v souvislosti s využitím již v minulosti těžných lokalit.</p> <p>Nebyly identifikovány negativní vlivy na životní prostředí.</p> <p>Doporučení: Přestože nebyly identifikovány negativní vlivy na životní prostředí, doporučujeme uvedené opatření nebrat jako dogma a vždy vycházet z podmínek konkrétní lokality, byť je zřejmé, že ve většině případů je dotěžování stávajícího ložiska z hlediska vlivů na životní prostředí vhodnější, než otvírka nového. Před znovuotevřením již dříve využívaného ložiska je obvykle potřeba provést biologický průzkum k ověření, zda nedošlo k osídlení lokality chráněnými druhy živočichů a rostlin (spontánní sukcese) a podobně přistupovat i k ověření dalších faktorů (proudění podzemních vod, rozvoj některého ze sídel v okolí, apod.).</p>										
F.2. Preferovat dostatečně prozkoumaná ložiska se stanoveným územním rozhodnutím k těžbě, či dobývacím prostorem s vyřešenými střety zájmů dle § 33 Horního zákona;	0	0	0	+1	+1	+1	+1	+1	+1	L/-/Dt
<p>Komentář: Kritérium s potenciálně pozitivním vlivem na krajinu, ochranu přírody, ochranu vod, půdu a kulturních památek v souvislosti s vyřešenými střety zájmů v území.</p> <p>Nebyly identifikovány negativní vlivy na životní prostředí.</p> <p>Doporučení: Bez návrhu</p>										

Kritéria pro výběr ložisek	Referenční cíle									Rozsah/ spolupůsobení/ časový horizont
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	
	Ovzduší	Klima a adaptace	Hluk	Krajina	Biodiverzita a ochrana přírody	Voda	Půda	Odpady a ekologické zátěže	Kulturní památky	
F.3. Preferovat otvírku ložisek splňujících požadavky jakostně-technologické kvality suroviny (surovina odpovídající svojí kvalitou poptávce a upotřebitelnosti).	0	0	0	0	0	0	0	0	0	-/-/-
<p>Komentář: Kritérium s potenciálně neutrálním vlivem na životní prostředí s pozitivními vlivy na ekonomiku těžební společnosti a šetření přírodními zdroji.</p> <p>Nebyly identifikovány negativní vlivy na životní prostředí.</p> <p>Doporučení: Přestože nebyly identifikovány negativní vlivy na životní prostředí, doporučujeme při používání tohoto kritéria pro volbu nejvhodnějšího ložiska zvažovat nejen kritéria technická, ale také environmentální (například formou multikriteriální analýzy), aby uvedený požadavek nepřevládnl nad dalšími zájmy, včetně veřejného.</p>										
F.4. Povolovat těžbu pouze na ložiskách s dostatečnými zásobami s min. objemem vytěžitelných zásob kamene dle plnění zákonných podmínek využitelnosti tj. 3-3,5 mil. m ³ .	0	0	0	+1	0	0	+1	0	0	R/-/Dt
<p>Komentář: Kritérium s potenciálně pozitivním vlivem na ochranu krajiny a půdy v souvislosti s předcházením těžby na více lokalitách.</p> <p>Nebyly identifikovány negativní vlivy na životní prostředí.</p> <p>Doporučení: Přestože nebyly identifikovány negativní vlivy na životní prostředí, doporučujeme při používání tohoto kritéria pro volbu nejvhodnějšího ložiska zvažovat také kritéria environmentální (například formou multikriteriální analýzy), aby uvedený požadavek nepřevládnl nad dalšími zájmy, včetně zájmu veřejného.</p>										

Kritéria pro výběr ložisek	Referenční cíle									Rozsah/ spolupůsobení/ časový horizont
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	
	Ovzduší	Klima a adaptace	Hluk	Krajina	Biodiverzita a ochrana přírody	Voda	Půda	Odpady a ekologické zátěže	Kulturní památky	
F.5. Preferovat ložiska lokalizovaná v deficitní oblasti (v oblasti dosud nepokryté těžným ložiskem s dostatečnými zásobami) a zároveň preferovat ložiska blízká ke zdrojům potřeby na plánované veřejně prospěšné stavby tak, aby se předcházelo povolení nového ložiska v těsné blízkosti k již velkokapacitně povolené těžby.	+1	0	0	+1	0	0	0	0	0	L/-/Dt
<p>Komentář: Kritérium s potenciálně pozitivním vlivem na kvalitu ovzduší, z hlediska předpokladu zkrácení přepravních tras suroviny na místo využití, a na krajinu, v souvislosti s předcházením fragmentace a změně krajinného rázu, případnou další otvírkou.</p> <p>Nebyly identifikovány negativní vlivy na životní prostředí.</p> <p>Doporučení: Přestože nebyly identifikovány negativní vlivy na životní prostředí, doporučujeme při používání tohoto kritéria pro volbu nejvhodnějšího ložiska zvažovat také další environmentální kritéria (například formou multikriteriální analýzy), aby uvedený požadavek nepřevládá nad dalšími zájmy, včetně zájmu veřejného.</p>										
F.6. Preferovat otvírky či obnovu těžby na nových ložiskách, která nejsou v bezprostřední blízkosti k zastavitelným plochám a intravilánu území dotčených obcí a měst.	+1	0	+1	0	0	0	0	0	0	-/-/-
<p>Komentář: Kritérium brání střetům mezi těžbou a dalšími aktivitami společnosti. Otvírky nových ložisek obecně znamenají negativní ovlivnění životního prostředí. V případě použití toho kritéria budou sníženy negativní vlivy v okolí obydlených území (dodržování imisních limitů a předcházení hlukovému zatížení lokality), tyto vlivy se však přesouvají do území ostatních.</p> <p>Nebyly identifikovány negativní vlivy na životní prostředí.</p> <p>Doporučení: Přestože nebyly identifikovány negativní vlivy na životní prostředí, doporučujeme při používání tohoto kritéria pro volbu nejvhodnějšího ložiska zvažovat také další environmentální kritéria v oblasti ochrany složek životního prostředí (například formou multikriteriální analýzy), aby uvedený požadavek nepřevládá nad dalšími zájmy, například zájmy ochrany přírody a dalšími.</p>										

Kritéria pro výběr ložisek	Referenční cíle									Rozsah/ spolupůsobení/ časový horizont
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	
	Ovzduší	Klima a adaptace	Hluk	Krajina	Biodiverzita a ochrana přírody	Voda	Půda	Odpady a ekologick é zátěže	Kulturní památky	
F.7. Preferovat ložiska s dopravou těžené suroviny a hotových sortimentů po železnici, omezovat nevyhovující průjezdnost nákladní automobilovou dopravou přes dotčené obce; posoudit napojení plochy těžby na stávající dopravní síť s ohledem na stanovení kapacity, technického stavu komunikací a intenzity nárůstu dopravy; nepovolovat otvírku ložisek tam, kde bude dopravou těžného materiálu docházet k přetěžování dopravní sítě, zejm. vedoucí obytnou zástavbou.	+1	0	+1	0	0	0	0	0	0	R/-/Dt
<p>Komentář: Kritérium s potenciálně pozitivním vlivem na kvalitu ovzduší, hlukovou zátěž a ochranu přírody. Při využití železnice, či v kombinaci se silniční dopravou, dojde také ke snížení vlivů na veřejné zdraví a majetek (sníží se nejen emise spalovacích motorů, ale také resuspenze).</p> <p>Nebyly identifikovány negativní vlivy na životní prostředí.</p> <p>Doporučení: Bez návrhu.</p>										
F.8. Preferovat těžbu v územích s nižší mírou střetů s ochranou přírody a krajiny, s využitím ložisek s trvale či dlouhodobě neřešitelnými střety s ochranou jednotlivých dílčích složek životního prostředí pro reálnou otvírku neuvažovat.	0	0	0	+1	+1	+1	+1	0	+1	R/-/Dt
<p>Komentář: Kritérium s potenciálně pozitivním vlivem z hlediska ochrany přírody a krajiny, resp. dalších složek životního prostředí.</p> <p>Nebyly identifikovány negativní vlivy na životní prostředí.</p> <p>Doporučení: Bez návrhu.</p>										

Kritéria pro výběr ložisek	Referenční cíle									Rozsah/ spolupůsobení/ časový horizont
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	
	Ovzduší	Klima a adaptace	Hluk	Krajina	Biodiverzita a ochrana přírody	Voda	Půda	Odpady a ekologick é zátěže	Kulturní památky	
F.9. K jednotlivým novým záměrům přistupovat s přiměřenou časovou perspektivou, není okamžitě možné využití dalších nových zdrojů až po dotěžení stávajících, proto veškerá správná řízení musí běžet v předstihu.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	-/-
<p>Komentář: Kritérium systémového charakteru brání rozhodování o otvírce nových lokalit pod časovým tlakem.</p> <p>Nebyly identifikovány negativní vlivy na životní prostředí.</p> <p>Doporučení: Bez návrhu.</p>										
F.10. Postupně utlumovat těžbu stavebního kamene v exponovaných částech CHKO, zejména v krajinářsky nejcennějších částech území, což je i snaha Agentury ochrany přírody a krajiny ČR a MŽP.	0	0	0	+2	+2	0	0	0	0	L/-/Sd
<p>Kritérium s významným potenciálně pozitivním vlivem na krajinu a ochranu přírody.</p> <p>Nebyly identifikovány negativní vlivy na životní prostředí.</p> <p>Doporučení: Bez návrhu.</p>										

Kritéria pro výběr ložisek	Referenční cíle									Rozsah/ spolupůsobení/ časový horizont
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	
	Ovzduší	Klima a adaptace	Hluk	Krajina	Biodiverzita a ochrana přírody	Voda	Půda	Odpady a ekologické zátěže	Kulturní památky	
F.11. Disponibilní zásoby v dobývacích prostorech a v územních rozhodnutích, které nejsou limitované jinými právně chráněnými zájmy, považovat za významnou surovinovou rezervu do budoucna, a to v souladu se stávajícími platnými předpisy, které kladou důraz na hospodárné využívání výhradních ložisek, tj. vydobýt zásoby výhradních ložisek včetně průvodních nerostů co nejuplněji s co nejmenšími ztrátami a znečištěním s přihlédnutím k současným a budoucím technickým, ekologickým a ekonomickým podmínkám.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	-/-
<p>Komentář: Kritérium obecného charakteru, bez přímého vlivu na životní prostředí.</p> <p>Nebyly identifikovány negativní vlivy na životní prostředí.</p> <p>Doporučení: Bez návrhu.</p>										

Souhrn:

Uvedená kritéria pro výběr ložisek zohledňují primárně zájmy životního prostředí, respektive ochranu přírodních hodnot v území. Významné pozitivní vlivy byly identifikovány v souvislosti s ochranou přírody a krajiny a půdy (E.6., F.10.), mírně pozitivní vlivy jsou pak předpokládány u těch kritérií, která směřují další těžbu do již v minulosti využívaných lokalit, nebo lokalit, kde byla těžba povolena (F.1., F.2.), do lokalit, u kterých jsou vyřešeny střety zájmů (F.8., F.9.), které jsou v blízkosti místa spotřeby suroviny (E.1., F.5.) a podobně. Výrazně mohou ke zlepšení situace přispět opatření, která jsou zaměřena na dopravu suroviny po železnici (E.2., E.3., F.7.).

Žádné kritérium, včetně těch s potenciálně pozitivním vlivem na životní prostředí, však nelze považovat za dogma. Vždy je potřeba zvažovat všechny relevantní okolnosti a vyhodnotit je například prostřednictvím multikritériální vážené analýzy, která zohlední konkrétní lokalitu posuzované aktivity.

Kritéria v oblasti tvorby či pořizování změny územně-plánovací dokumentace ve vazbě na využití ložisek nerostných surovin

Kritéria v oblasti tvorby či pořizování změny ÚPD	Referenční cíle									Rozsah/ spolupůsobení/ časový horizont
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	
	Ovzduší	Klima a adaptace	Hluk	Krajina	Biodiverzita a ochrana přírody	Voda	Půda	Odpady a ekologická zátěže	Kulturní památky	
1. Bylo-li postupováno podle ust. § 47 odst. 1 a 2 stavebního zákona u případů, kdy zadání ÚP bude obsahovat i návrh na vymezení plochy pro těžbu – u těchto případů pořizovatel zpravidla uvede v návrhu zadání i požadavek na vyhodnocení udržitelného rozvoje území (jeho součástí je posouzení SEA, případně NATURA). Vyhodnocení vlivů návrhu územního plánu na udržitelný rozvoj území se zpracovává a projednává podle stavebního zákona. Soulad stavebních záměrů s ÚPD a s cíli a úkoly územního plánování posuzují orgány územního plánování závazným stanoviskem vydávaným podle § 96b stavebního zákona a u záměrů, pro které se stanovisko nevydává, soulad posuzují dle § 90 odst. 2 stavebního zákona stavební úřady.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	-/-
<p>Komentář: Kritérium popisující obligatorní postup podle zákona, který musí být dodržen. Nelze považovat za kritérium, které by mělo být součástí koncepce.</p> <p>Nebyly identifikovány negativní vlivy na životní prostředí.</p> <p>Doporučení: Navrhujeme zvážit zrušení tohoto opatření. Jedná se o popis zákonného postupu v rámci územního plánování.</p>										

Kritéria v oblasti tvorby či pořizování změny ÚPD	Referenční cíle									Rozsah/ spolupůsobení/ časový horizont
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	
	Ovzduší	Klima a adaptační	Hluk	Krajina	Biodiverzita a ochrana přírody	Voda	Půda	Odpady a ekologická zátěž	Kulturní památky	
2. Jak jsou v ÚPD stanoveny regulativy - požadavky na stávající či navrhované plochy těžby nerostů a jejich formulování pro zpracování následných podkladů a dokumentací (dokumentace pro územní rozhodnutí, plán rekultivace apod.).	0	0	0	0	0	0	0	0	0	-/-
<p>Komentář: Kritérium bez přímého vlivu na životní prostředí. Nebyly identifikovány negativní vlivy na životní prostředí. Doporučení: Bez návrhu.</p>										
3. Že v řešení ÚPD nedochází k umístování ploch pro těžbu do míst, kde by došlo nebo mohlo dojít k územnímu střetu s lokalitami soustavy NATURA 2000 a zvláště chráněnými územími a jejich ochrannými pásmy (mimo CHKO). V případě návrhu umístění do soustavy NATURA 2000 doložit autorizované hodnocení, že nedojde k významnému ovlivnění předmětů ochrany a integrity dané lokality.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	-/-
<p>Komentář: Kritérium zabraňující střetům se zájmy ochrany přírody, které by mělo být součástí standardního územně-plánovacího procesu. Nebyly identifikovány negativní vlivy na životní prostředí. Doporučení: Přestože nebyly identifikovány negativní vlivy na životní prostředí, doporučujeme upravit pro jednoznačnější interpretaci opatření následovně: 4. Že v řešení ÚPD nedochází k umístování ploch pro těžbu do míst, kde by došlo nebo mohlo dojít k územnímu střetu s lokalitami soustavy NATURA 2000 a předměty ochrany zvláště chráněných území. Plochy pro těžbu by neměly zasahovat do MZCHÚ a jejich ochranných pásem. V případě návrhu umístění do soustavy NATURA 2000 doložit autorizované hodnocení, že nedojde k významnému ovlivnění předmětů ochrany a integrity dané lokality.</p>										

Kritéria v oblasti tvorby či pořizování změny ÚPD	Referenční cíle									Rozsah/ spolupůsobení/ časový horizont
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	
	Ovzduší	Klima a adaptační	Hluk	Krajina	Biodiverzita a ochrana přírody	Voda	Půda	Odpady a ekologická zátěž	Kulturní památky	
<p>4. Jak a zda jsou řešeny střety, resp. vytvořeny podmínky pro jejich řešení, mezi ložisky nerostných zdrojů a stávajícího ÚSES, dle dohody ústředních orgánů, v rámci zohlednění vzájemných potřeb využití území a zákonností, a to jak pro ÚSES, tak pro těžbu, při kvalifikovaném zpracování plánu otvírky a přípravy dobývání, plánu využívání a plánu sanace a rekultivace území po ukončení těžby. Vymezení skladebných částí ÚSES v územně plánovacích dokumentacích obcí a jejich částí není taxativním důvodem pro případné neuskutečnění těžby v ložisku nerostných surovin. Při těžbě musí být v maximálně možné míře respektována funkce ÚSES ve stanoveném rozsahu. V případě omezení funkce ÚSES v důsledku těžby budou v dokumentacích Povolení k hornické činnosti a POPD navržena rekultivační opatření dle pokynů příslušného orgánu ochrany přírody. Při stanovování prvků ÚSES respektovat stanovené DP, CHLÚ, výhradní a významná ložiska nevyhrazeného nerostu (např. dočasným stanovením prvku ÚSES a jeho finálním vytvořením až po skončení těžby, stanovením podmínek rekultivace). Střety mezi ložisky nerostných zdrojů a stávajícím ÚSES řešit v rámci zohlednění vzájemných potřeb využití území a zákonitostí.</p>	0	0	0	0	0	0	0	0	0	-/-
<p>Komentář: Kritérium v podstatě popisující obligatorní postup podle zákona, který musí být dodržen. Nebyly identifikovány negativní vlivy na životní prostředí. Doporučení: Bez návrhu.</p>										

Kritéria v oblasti tvorby či pořizování změny ÚPD	Referenční cíle									Rozsah/ spolupůsobení/ časový horizont
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	
	Ovzduší	Klima a adaptace	Hluk	Krajina	Biodiverzita a ochrana přírody	Voda	Půda	Odpady a ekologická zátěže	Kulturní památky	
5. Při zpřesňování vymezení skladebných částí ÚSES regionální a nadregionální úrovně významnosti a při vymezování skladebných částí lokální úrovně významnosti v územních plánech a regulačních plánech preferovat řešení, které bude minimalizovat střety se zájmy na ochraně ložisek nerostných surovin. Skladebné části ÚSES je však nutno prioritně stanovovat mimo plochy zjištěných a předpokládaných ložisek nerostů vzhledem k jejich nepřemístitelnosti. Tam, kde to nebude výjimečně možné, respektovat při vymezování částí ÚSES na ložiscích stanovené DP, mimo DP pak např. dočasným stanovením části ÚSES a jeho finálním vytvořením až po skončení těžby, stanovením podmínek rekultivace.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	-/-/-
<p>Komentář: Kritérium zaměřené na budoucí předcházení střetů těžby s prvky ÚSES.</p> <p>Nebyly identifikovány negativní vlivy na životní prostředí.</p> <p>Doporučení: Bez návrhu.</p>										
6. Řešení další možných střetů z hlediska ochrany přírody a krajiny (např. zásah do VKP, zásah do biotopu zvláště chráněných druhů rostlin a živočichů, patrné a významné změny krajinného rázu, ohrožení hodnotných ekosystémů a stanovišť atd.).	0	0	0	+2	+2	0	0	0	0	R/-/Dt
<p>Komentář: Kritérium s potenciálně pozitivním vlivem na ochranu přírody, biodiverzitu a krajinu.</p> <p>Nebyly identifikovány negativní vlivy na životní prostředí.</p> <p>Doporučení: Bez návrhu.</p>										

Kritéria v oblasti tvorby či pořizování změny ÚPD	Referenční cíle									Rozsah/ spolupůsobení/ časový horizont
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	
	Ovzduší	Klima a adaptace	Hluk	Krajina	Biodiverzita a ochrana přírody	Voda	Půda	Odpady a ekologické zátěže	Kulturní památky	
7. Že je v řešení ÚPD dostatečně zajištěno, aby při umísťování ploch těžby byla zabezpečena příslušná ochrana vodních zdrojů včetně respektování vyhlášených ochranných pásem. V případě dotčení podmínek stanovených ve správních aktech, kterými byla stanovena ochranná pásma vodních zdrojů 2. a 3. stupně je navrhováno alternativní řešení nebo je v návrhu uplatňována adekvátní náhrada.	0	0	0	0	0	+2	0	0	0	R/-/Dt
<p>Komentář: Kritérium s potenciálně pozitivním vlivem na vodu, v souvislosti se zajištěním ochrany vodních zdrojů, byť jeho část je obligatorně stanovena platnými předpisy.</p> <p>Nebyly identifikovány negativní vlivy na životní prostředí.</p> <p>Doporučení: Bez návrhu.</p>										
8. Základní podmínkou pro vydání územního rozhodnutí o změně využití území pro umístění plochy těžby nerostů je, dle ust. § 90 písm. a) a b) stavebního zákona, soulad s vydanou ÚPD obce (obcí) a soulad s cíli a úkoly územního plánování, zejména s charakterem území musí být i vyřešení střetů zájmů s ochranou přírody a krajiny.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	-/-/-
<p>Komentář: Kritérium odpovídá obligatornímu požadavku územního plánování a stavebního řádu a je úkolem pro orgány vykonávající státní správu v oblasti územního plánování.</p> <p>Nebyly identifikovány negativní vlivy na životní prostředí.</p> <p>Doporučení: Bez návrhu.</p>										

Kritéria v oblasti tvorby či pořizování změny ÚPD	Referenční cíle									Rozsah/ spolupůsobení/ časový horizont
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	
	Ovzduší	Klima a adaptace	Hluk	Krajina	Biodiverzita a ochrana přírody	Voda	Půda	Odpady a ekologická zátěže	Kulturní památky	
9. Nebude navrhována druhá plocha pro těžbu na jednom ložisku, která svými kumulativními vlivy z těžby a dopravy zatíží nebo by mohla zatížit, a to i nepřímo, dotčené obce nad míru přípustnou.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	R/-/Dt
<p>Komentář: Kritérium zabraňující potenciálním kumulativním negativním vlivům v oblasti ovzduší a hlukové zátěže.</p> <p>Nebyly identifikovány negativní vlivy na životní prostředí.</p> <p>Doporučení: Bez návrhu</p>										

Souhrn:

Kritéria popisují legislativní postupy při pořizování ÚPD a zahrnují také další principy pro zajištění udržitelného rozvoje území. Významné potenciálně pozitivní vlivy lze identifikovat v případě kritérií zaměřených na cílenou ochranu přírody a krajiny (4., 6.) či ochranu vodních zdrojů (7.) Mírně potenciálně pozitivní vlivy pak lze sledovat u kritérií obecnějších. Negativní vlivy kritérií ÚPD na životní prostředí nebyly identifikovány.

NÁVRH ÚKOLŮ REGIONÁLNÍ SUROVINOVÉ POLITIKY LIBERECKÉHO KRAJE

Návrh úkolů Regionální surovinové politiky Libereckého kraje - cíle	Referenční cíle									Rozsah/ spolupůsobení/ časový horizont
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	
	Ovzduší	Klíma a adaptace	Hluk	Krajina	Biodiverzita a ochrana přírody	Voda	Půda	Odpady a ekologické zátěže	Kulturní památky	
1. Aktualizace Regionální surovinové politiky Libereckého kraje Zajištění pravidelné aktualizace dokumentu Regionální surovinová politika Libereckého kraje.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	-/-
<p>Komentář: Obecný úkol bez přímého vlivu na životní prostředí. Nebyly identifikovány negativní vlivy na životní prostředí. Doporučení: Do doby schválení dalších aktualizací je předkladatel povinen pravidelně provádět sledování a rozbor vlivů schválené koncepce na životní prostředí a veřejné zdraví dle § 10h odst. 1 zákona č. 100/2001 Sb. a v případě, že zjistí, že provádění koncepce má nepředvídané významné negativní vlivy na životní prostředí nebo veřejné zdraví, je povinen zajistit přijetí opatření k odvrácení nebo zmírnění takových vlivů, informovat o tom příslušný úřad a dotčené orgány a současně rozhodnout o změně koncepce. Doporučujeme provádět monitorování koncepce jednou ročně (viz také příslušná kapitola Vyhodnocení).</p>										
2. Aktualizace registru ložisek a těžební činnosti na území Libereckého kraje Zajištění zpracování digitální aplikace registru ložisek pro území kraje pro praktické využití a potřebu činnosti samosprávy, příslušných odborů Krajského úřadu Libereckého kraje i veřejnosti, včetně pravidelné aktualizace.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	-/-
<p>Komentář: Obecný úkol bez přímého vlivu na životní prostředí. Nebyly identifikovány negativní vlivy na životní prostředí. Doporučení: Bez návrhu.</p>										

Návrh úkolů Regionální surovinové politiky Libereckého kraje - cíle	Referenční cíle									Rozsah/ spolupůsobení/ časový horizont
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	
	Ovzduší	Klíma a adaptace	Hluk	Krajina	Biodiverzita a ochrana přírody	Voda	Půda	Odpady a ekologická zátěže	Kulturní památky	
<p>3. V případě rozšíření ochrany ložisek uranu na území kraje požadovat zpracování studie, která bude obsahovat důvody ochrany, termín využití ložiska a srozumitelné vysvětlení záměru pro veřejnost.</p> <p>Seznámení veřejnosti se záměrem ochrany ložisek radioaktivních surovin, výzkumem jejich bezpečné těžby bez výrazných dopadů na životní prostředí a s předpokládaným časovým horizontem využití.</p>	0	0	0	0	0	0	0	0	0	-/-
<p>Komentář: Obecný úkol bez přímého vlivu na životní prostředí. Nebyly identifikovány negativní vlivy na životní prostředí. Doporučení: Bez návrhu.</p>										
<p>4. Podpora prezentace nerostného bohatství na území Libereckého kraje, včetně opuštěných těžeben s významnou edukativní hodnotou.</p> <p>Formou tematických výstav, publikací či tematických portálů prezentovat geologický a surovinový potenciál kraje. Seznámit odbornou a laickou veřejnost s významnými geologickými, mineralogickými a paleontologickými lokalitami Libereckého kraje včetně opuštěných těžeben a jejich dalšího využití.</p>	0	0	0	0	0	0	0	0	0	-/-
<p>Komentář: Obecný úkol s potenciálně pozitivním vlivem na EVVO. Nebyly identifikovány negativní vlivy na životní prostředí. Doporučení: Přestože nebyly identifikovány negativní vlivy na životní prostředí, navrhneme formulaci úkolu doplnit pro zlepšení jeho účinnosti takto: „V rámci této činnosti je vhodné seznámit veřejnost se základními principy ochrany životního prostředí před potenciálně negativními vlivy těžby“.</p>										

Návrh úkolů Regionální surovinové politiky Libereckého kraje - cíle	Referenční cíle									Rozsah/ spolupůsobení/ časový horizont
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	
	Ovzduší	Klima a adaptace	Hluk	Krajina	Biodiverzita a ochrana přírody	Voda	Půda	Odpady a ekologická zátěže	Kulturní památky	
<p>5. Iniciační řešení střetů mezi ochranou nerostného bohatství a ochranou přírody a krajiny – zejména s prvky ÚSES</p> <p>Návrh řešení střetů prvků ÚSES s územím ochrany ložisek nerostných surovin, DP a CHLÚ. Zpracování evidence kolizních lokalit, posouzení prvků ÚSES, posouzení stavu a perspektivy ložisek a návrh řešení střetů.</p>	0	0	0	+1	0	0	0	0	0	R/-/Dt
<p>Komentář: Úkol s potenciálně pozitivním vlivem na kraji, zajišťující řešení střetů záměrů těžby se skladebnými prvky ÚSES.</p> <p>Nebyly identifikovány negativní vlivy na životní prostředí.</p> <p>Doporučení: Bez návrhu.</p>										
<p>6. Zpracování analýzy efektivního využívání druhotných a doprovodných surovin na území Libereckého kraje jako jedné z možností náhrady za těžbu primárních nerostných surovin v souladu se Surovinovou politikou nerostných surovin ČR a Politikou druhotných surovin ČR</p> <p>Zpracovat studii zabývající se možnostmi využití recyklovaných surovin ze stavebních, demoličních a energetických odpadů jako náhradu za přírodní stavební suroviny v odpovídajících kvalitativních normách.</p>	+1	+1	+1	+1	+1	+1	+1	+2	+1	R/-/Dt
<p>Komentář: Úkol s potenciálně pozitivním vlivem na oblast odpadů, z hlediska využívání druhotných surovin. Realizace úkolu může také omezit tlak na těžbu nerostných surovin a tím také předcházet potenciálním negativním vlivům na složky ŽP.</p> <p>Nebyly identifikovány negativní vlivy na životní prostředí.</p> <p>Doporučení: Bez návrhu.</p>										

Návrh úkolů Regionální surovinové politiky Libereckého kraje - cíle	Referenční cíle									Rozsah/ spolupůsobení/ časový horizont
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	
	Ovzduší	Klima a adaptace	Hluk	Krajina	Biodiverzita a ochrana přírody	Voda	Půda	Odpady a ekologická zátěž	Kulturní památky	
<p>7. Dořešit a stanovit CHLÚ na nepokrytých výhradních ložiskách</p> <p>Dořešit stanovení CHLÚ na nepokrytých výhradních ložiskách zejména na 5 samostatně oddělených blocích výhradního ložiska cihlářské suroviny Jablonné v Podještědí-Dubnice (č. 3089200), na celém výhradním ložisku cihlářské suroviny Janovice-Dubnice (č. 3207400), na výhradním ložisku vyhrazeného nerostu – sklářském a slévárenském písku Provodín (č. 3089600), na výhradním ložisku stavebního kamene Jítrava (č. 3242700). Zákonnou ochranou CHLÚ jsou nepokryté také 2 bloky výhradního ložiska radioaktivní suroviny a stopových prvků Osečná-Kotel (č. 3240800), nacházející se SZ a JZ od stávajícího CHLÚ, dále jižní blok výhradního ložiska radioaktivní suroviny Hamr p. R. (č. 3240500), dále severní blok výhradního ložiska stavebního kamene Heřmanice 2-Kristiánov (č. 3242500) v neposlední řadě samostatný východní blok výhradního ložiska stavebního kamene Dětrichov (č. 3067500). Zásoby ložiska radioaktivní suroviny Hamr pod Ralskem (č. 3240500) v jižní části ložiska, tj. v části Hamr II-Lužice) byly schváleny v roce 1987 na zasedání Komise pro klasifikaci zásob. Chráněné ložiskové území Stráž pod Ralskem bylo stanoveno rozhodnutím OBÚ Liberec 3477/89 ze dne 22. 1. 1990. Jižní část ložiska Hamr pod Ralskem (jižní část Hamru II-Lužice) v tomto CHLÚ není. V souladu se Surovinovou politikou ČR a s usnesením vlády ČR (ze dne 11. října 2017 č. 713 ke Zprávě o nutnosti zajištění ekonomických zájmů státu v oblasti využití kritických a superstrategických surovin Evropské unie a některých dalších surovin) navrhujeme rozšířit CHLÚ Stráž pod Ralskem tak, aby pokrývalo celé ložisko Hamr pod Ralskem a zajistilo tak důslednou ochranu tohoto ložiska.</p>	0	0	0	0	0	0	0	0	0	-/-

Návrh úkolů Regionální surovinové politiky Libereckého kraje - cíle	Referenční cíle									Rozsah/ spolupůsobení/ časový horizont
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	
	Ovzduší	Klíma a adaptace	Hluk	Krajina	Biodiverzita a ochrana přírody	Voda	Půda	Odpady a ekologická zátěž	Kulturní památky	
<p>Komentář: Úkol administrativního či systémového charakteru, který nemá přímý vliv na životní prostředí.</p> <p>Nebyly identifikovány negativní vlivy na životní prostředí.</p> <p>Doporučení: Přestože nebyly identifikovány negativní vlivy na životní prostředí, upozorňujeme na povinnost zajistit při stanovování CHLÚ respektování environmentálních kritérií na konkrétních lokalitách.</p>										

Souhrn:

Úkoly jsou především systémového a administrativního charakteru, bez přímých vlivů na složky životního prostředí. Mírné pozitivní vlivy je možné sledovat v případě řešení střetů těžby s ÚSES (úkol 5) a v souvislosti se zpracováním analýz efektivního využívání druhotných surovin (úkol 6), který může přispět k omezení těžby.

6.3 Hodnocení Strategie jako celku

Při hodnocení vlivů Aktualizace Regionální surovinové politiky Libereckého kraje 2019 na životní prostředí je potřeba vzít v úvahu nejen potenciální dopady koncepce na životní prostředí ve smyslu zákona č. 100/2001 Sb., ve znění pozdějších předpisů, ale také vzájemnou interakci stavu životního prostředí s deklarovanou ambicí rozvoje území v navrženém scénáři.

V této souvislosti se jedná především o to, že současná kvalita životního prostředí v Libereckém kraji (zejména stav ovzduší, stav povrchových i podzemních vod, zátěž horninového prostředí, staré ekologické zátěže, dopady změn klimatu a další) může být jedním z limitů dalšího rozvoje území, a to až už přímo – omezením možností realizace opatření/kritérií, doporučení/úkolů, které by mohly mít další negativní vliv na životní prostředí v zatížených částech území - tak i zprostředkovaně, tedy možným negativním vývojem oblasti bez ohledu na realizaci Strategie.

1) Analytická část

Analytická část se skládá z několika podkapitol, které shromažďují, analyzují a vyhodnocují široké spektrum dat a podkladů potřebných pro zpracování ARSP LK 2019:

- Základní charakteristiky Libereckého kraje a jeho přírodních podmínek s vazbou na využívání ložisek nerostných surovin
- Nerostné suroviny v Libereckém kraji
- Stav a využití území po ukončené těžbě nerostných surovin - rekultivace a sanace území
- Opuštěné těžebny v Libereckém kraji a potenciál jejich využití
- Analýza využití vybraných druhotných surovin
- Přehled využívaných územně stabilizovaných ložisek nerostných surovin, včetně ložisek v zajištění a v plánu plnění sanace a rekultivace, ložisek plánovaných a navrhovaných k využití a ložisek s doposud nestanovenými CHLÚ na území Libereckého kraje.

Analytická část koncepce je zpracována velmi kvalitně a podrobně a je doplněna rozsáhlými textovými, tabulkovými a mapovými přílohami. Analýza nemá vliv na případné návrhy, které by neodpovídaly reálné situaci.

Doporučení zpracovatele: Bez doporučení.

2) Návrhová část

Návrhová část je založena na informacích a závěrech analytické části a rozvíjí výše vyhodnocenou vizi. Návrhová část obsahuje následující kapitoly:

- Obecná opatření
- Opatření pro využívání jednotlivých druhů nerostných surovin
- Opatření pro rekultivace
- Opatření pro minimalizaci vlivů na životní prostředí a veřejné zdraví

- Kritéria pro výběr ložisek štěrkopísků
- Kritéria pro výběr ložisek stavebního kameniva
- Kritéria v oblasti tvorby či pořizování změny územně-plánovací dokumentace ve vazbě na využití ložisek nerostných surovin
- Přehled ložisek plánovaného navrhovaného využití a doporučované ochrany CHLÚ
- Doporučení k návrhu ochrany některých opuštěných těžeben a ložisek dlouhodobě nevyužívaných a v zajištění
- Návrh úkolů Regionální surovinové politiky Libereckého kraje

Z výše provedeného tabulkového hodnocení jednotlivých kapitol strategické části koncepce vyplývá, že opatření, kritéria, doporučení ani úkoly ARSP LK **nejsou v rozporu s požadavky na ochranu životního prostředí a veřejného zdraví a mezi navrženými opatřeními není žádné, které by mělo potenciálně významný negativní vliv na životní prostředí**. V případě těch opatření, která by potenciálně negativní vlivy na životní prostředí mohla zakládat (záleží na způsobu provedení konkrétních intervencí), jsou vždy uvedena doporučení ke zmírnění dopadů jak v této kapitole, tak i v kapitole 10 Vyhodnocení.

V případě hodnocených opatření budou konkrétní vlivy na životní prostředí záviset především na konkrétním provedení intervencí, které musí být vyhodnoceny podle horního zákona, respektive prostřednictvím následných procedur hodnocení vlivů těžebních projektů, otvírek, respektive rekultivačních prací na životní prostředí (EIA, naturové hodnocení, biologické hodnocení). Uvedené procedury, musí, pokud jsou pro aktivity relevantní, schválení aktivit s potenciálně negativními vlivy na životní prostředí podmiňovat.

Podle zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů, byl samostatně vyhodnocen rovněž vliv koncepce na evropsky významné lokality a ptačí oblasti soustavy Natura 2000 (Příloha č. 1 Vyhodnocení). V rámci hodnocení soustavy Natura 2000 bylo konstatováno, že předložená koncepce ani jednotlivá opatření nebudou mít významně negativní vliv na celistvost a předměty ochrany evropsky významných lokalit a ptačích oblastí v rámci soustavy Natura 2000. Doporučení pro předcházení, eliminaci a zmírnění potenciálně negativních vlivů jsou uvedena v kapitole 6 a kapitole 10 tohoto Vyhodnocení.

Mezi navrženými opatřeními, kritérii a úkoly je však několik návrhů, které vyžadují zvýšenou pozornost. Na takovou skutečnost je upozorněno ve výše uvedených hodnotících tabulkách v rámci konkrétního hodnocení jednotlivých opatření. Pro přehlednost a v rámci shrnutí hodnocení je níže uveden komentář k jednotlivým částem hodnocení a následně celkové shrnutí. V rámci shrnutí jsou vždy rekapitulována jednotlivá opatření, respektive kritéria a úkoly, která:

a) nevyžadují specifická doporučení

b) vyžadují obecná doporučení typu, že následné intervence musí být podrobeny hodnocení dle horního zákona, respektive hodnocení dle zákona č. 100/2001 Sb., ve znění pozdějších předpisů (EIA), respektive hodnocení dle zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů (naturové, případně biologické hodnocení).

c) vyžadují – kromě výše uvedených obecných doporučení – také další specifická doporučení, zvýšenou pozornost při realizaci, případně je doporučována úprava opatření.

Tučně jsou vždy uvedena ta opatření, jimž je potřeba věnovat zvýšenou pozornost z hlediska potenciálních negativních vlivů na životní prostředí.

V rámci tabulkového vyhodnocení výše v kapitole „6.2 Hodnocení vlivů opatření, úkolů a doporučení a kritérií pro výběr ložisek koncepce“ byly postupem popsaným v podkapitole „6.2.1 Postup hodnocení“ posouzeny potenciální kumulativní a synergické vlivy prostřednictvím dílčího vyhodnocení jednotlivých navrhovaných opatření v kontextu všech posuzovaných složek a charakteristik životního prostředí. V rámci hodnocení nebyly identifikovány žádné významné negativní kumulativní nebo synergické vlivy. Potenciálně mírně negativní kumulativní vliv byl identifikován pouze v případě opatření B.1.7.

Ad A. Obecná opatření

Mezi obecnými opatřeními se nevyskytuje žádné, které by mělo mít potenciálně významný negativní vliv na životní prostředí.

a) Pro část opatření nejsou navrhována žádná specifická doporučení. Jedná se o opatření **A2, A4, A5, A9, A11, A15-A17, A19-A27, A30-32, A36-A38 a A41.**

b) Pro část opatření je vzhledem k jejich charakteru uváděna nezbytnost posouzení dle relevantních právních předpisů, respektive procedur. Jedná se o opatření **A1, A3, A6-A8, A10, A12-A14, A18, A29, A33, A34, A35.**

c) Komentář k vybraným opatřením **A28, A39:**

A28. Území po těžbě řešit s ohledem na budoucí využití těžbou dotčeného území v souladu s požadavky na ochranu přírody, a to v souladu se zněním dohody uzavřené mezi MPO a MŽP k řešení střetů ložisek nerostných surovin s prvky ÚSES. Vymezení prvků ÚSES v územně-plánovací dokumentaci nepovažovat za kategorický důvod pro případné neuskutečnění těžby v ložisku nerostných surovin.

Formulace opatření v druhé větě však zakládá k předpokladu negativního ovlivnění prvků ÚSES, tedy i biodiverzity, v celkovém pojetí formulace opatření je tyto vlivy možné považovat za mírné.

Doporučení: Případný střet s prvky ÚSES v konkrétní lokalitě musí být vyhodnocen v rámci zákona č. 114/1992 Sb., uvedená formulace nesmí a priori zakládat možnost významných negativních vlivů na ÚSES /preferenze těžby). Vždy musí být přihlédnuto ke konkrétním podmínkám v místě.

A39. Maximálně zohledňovat požadavky obcí na minimalizaci dopadů těžby na životní prostředí a veřejné zdraví, případně podpořit požadavky obcí na odpovídající finanční či jiné kompenzace.

Doporučení: Finanční či jiné kompenzace nesmí nahrazovat primární cíl snížení vlivů těžby na životní prostředí a veřejné zdraví. Teprve v případě, že i přes snížení vlivů může být těžba vnímána pro obyvatele jako obtěžující, lze situaci řešit kompenzacemi. V případě kompenzací v oblasti ochrany přírody se jedná o respektování podmínek správních rozhodnutí OOP.

Ad B. Opatření pro suroviny

Mezi Opatřeními pro suroviny se nevyskytuje žádné, které by mělo mít potenciálně významný negativní vliv na životní prostředí.

a) Pro část opatření nejsou navrhována žádná specifická doporučení. Jedná se o opatření **B.1.1.-B.1.6, B.1.8, B.1.10.-B.3.3., B.3.5., B.3.11., B.3.12., B.3.15., B.3.16., B.3.20., B.3.21., B.4.2., B.4.4., B.4.13., B.4.14., B.4.16., B.4.18., B.4.22, B.4.23, B.4.27., B.4.29-B.4.31., B.4.36., B.4.38, B.4.54-B.4.56.**

b) Pro část opatření je vzhledem k jejich charakteru uváděna nezbytnost posouzení dle výše uvedených zákonů, respektive procedur. Jedná se o opatření **B.1.9, B.3.6.-B.3.8., B.3.10., B.3.13., B.3.14., B.3.17., B.3.18., B.3.19., B.4.1., B.4.6.-B.4.12., B.4.32., B.4.34., B.4.39., B.4.41., B.4.44, B.4.49., B.4.50., B.4.53.**

c) Komentář k vybraným opatřením **B.3.4., B.3.6., B.3.7., B.3.9., B.4.15., B.4.17., B.4.25., B.4.26., B.4.28., B.4.33., B.4.35., B.4.37., B.4.40., B.4.45.-B.4.48.:**

B.3.4. Na části bloků zásob využívaného ložiska Srní – Okřešice v DP Okřešice revidovat výškovou úroveň těžby nad hladinou podzemních vod. Doporučujeme připustit v dotčeném území těžbu pod stanovenou kótu báze těžby, a to za podmínky rozsáhlého monitoringu podzemních a povrchových vod a jejich chemismu, jehož součástí bude i podrobný geologický a hydrogeologický průzkum, geofyzikální průzkum a tvorba hydraulického modelu při dodržování přísných bezpečnostních a hygienických opatření. Přijatelnou metodou dobývání se jeví tzv. „kazetový“ způsob malého plošného rozsahu mělce pod hladinou podzemní vody s tím, že po ukončení dobývání využívané „kazety“, se těžebna s vodní plochou zasype výklizovou sklářskou a slévárenskou surovinou.

Komentář: Realizací těžby pod hladinou podzemní vody může dojít k potenciálně negativním vlivům zejména na zdroje podzemních vod. Snížené zásoby vody mohou negativně ovlivňovat podmínky pro život rostlin a živočichů v širším okolí, ohrozit ekologickou stabilitu krajiny a její schopnost adaptovat se na změnu klimatu. Tyto možné vlivy jsou v rámci opatření zohledněny a případná těžba je preventivně podmíněna uvedenými podmínkami monitoringu a průzkumu a dalšími preventivními opatřeními.

Doporučení: Podmínka realizace vyplývá z formulace opatření, tedy zajištění hydrogeologického a geofyzikálního průzkumu a tvorby hydraulického modelu tak, aby byla zajištěna bezpečnost těžby. Je nutné vyloučit potenciální negativní vlivy na množství a kvalitu podzemních vod, a tak aby neklesla vydatnost pramenů v území. Možnost další těžby dále musí být podmíněna hodnocením dle horního zákona a zákonů č. 100/2001 Sb. a 114/1992 Sb. (biologické hodnocení), bude-li jim rozsah těžby odpovídat.

B.3.6. Netěžená ložiska sklářských a slévárenských surovin v návrhovém období do roku 2030 ponechat jako dlouhodobou rezervu a pokud možno nezahajovat novou otvírku na tzv. zelené louce. Pouze na ložiskách Zahrádky – Srní s CHLÚ Srní u České Lípy III a Srní-Okřešice s CHLÚ Srní I stanovit dobývací prostor (popř. rozšíření stávajícího dobývacího prostoru Okřešice v rozsahu CHLÚ Srní I na výhradním ložisku Srní-Okřešice) s tím, že povolení hornické činnosti a následná otvírka na těchto ložiskách bude zahájena až po dotěžení zásob a definitivním ukončení rekultivace ve stávajících dobývacích prostorech Provodín II, Veselí a Okřešice.

Komentář: V případě předcházení nové otvírky na tzv. zelené louce se jedná o prevenci potenciálně negativních vlivů dalších záborů půdy, ohrožení krajinného rázu, ochrany přírody, biodiverzity a vody a prevence vzniku těžebních odpadů. Je předpokládána dlouhodobá využitelnost stávajícího DP Okřešice (využitelnost stanovena na dalších 80-100 let), tudíž se v návrhovém období koncepce nepředpokládá rozšíření tohoto DP, či povolení hornické činnosti či otvírka na případných nových PD. V případě rozšíření těžby, tedy stanovení dobývacích prostorů a povolení otvírky nové těžby může potenciálně generovat negativní vlivy na téměř všechny složky životního prostředí, v případě uvedené otvírky zejména na ZPF I. a II. třídy ochrany a CHOPAV.

Doporučení: Stanovení dobývacího prostoru a případnou novou otvírku je nutné podmínit vyřešením střetů zájmů z hlediska ochrany přírody, umístění v CHOPAV a ochranném pásmu vodních zdrojů, záborů půdy (I. tř. ZPF) a PUPFL. Novou otvírku je dále nutné podrobit posuzování dle horního zákona a dále zákona č. 100/2001 Sb. (EIA) a zákona č. 114/1992 Sb. (biologické hodnocení). K předcházení negativních vlivů těžby na životní prostředí napomůže projekt geologických prací, který bude zohledňovat

potenciální vlivy záměru na ŽP a zdraví (tj. předcházení negativních vlivů, či jejich zmírnění a kompenzaci, a to ve všech fázích projektu).

B.3.7. Zajistit dostatečnou územní ochranu formou CHLÚ nad zbývajícím blokem zásob výhradního ložiska slévárenských a sklářských písků Provodín, nacházející se JV od města Provodín s potenciálem budoucí otvírky.

Komentář: Zájmové území se nachází ve III. zóně CHKO Kokořínsko - Máchův kraj. Budoucí otvírka tak může (kromě vlivů na ostatní složky ŽP) generovat potenciálně negativní vliv na ZCHÚ. Stanovení CHLÚ v návrhovém období podmiňuje vyloučení dalších ekonomických aktivit v chráněném území, tj. zprostředkovaně může bránit negativním vlivům jiných aktivit na složky životní prostředí.

Doporučení: Potenciální případnou otvírku bude nutné posoudit s ohledem na možné negativní vlivy na složky životního prostředí dle horního zákona, zákona č. 100/2001 Sb. (EIA) a zákona č. 114/1992 Sb. (biologické hodnocení). K předcházení negativních vlivů těžby na životní prostředí napomůže projekt geologických prací, který bude zohledňovat potenciální vlivy záměru na životní prostředí a zdraví (tj. předcházení negativních vlivů, či jejich zmírnění a kompenzaci, a to ve všech fázích projektu). V případě nové otvírky je nutné zajistit vyřešení střetů s ochranou životního prostředí v území a konzultovat potenciální ovlivnění ZCHÚ s orgány ochrany přírody.

B.3.9. Podporovat a zajistit následné rozšíření DP Střeleč po hranici nově stanoveného CHLÚ Střeleč-severní předpolí s přesahem do území Libereckého kraje pro ochranu a budoucí využití vyhrazeného nerostu – sklářského a slévárenského písků. Jedná se o nové ložiskové území Střeleč-severní předpolí navazující na stávající dobývací prostor Střeleč.

Komentář: Ložisko se nachází v Královehradeckém kraji, rozšíření se očekává do území kraje Libereckého. Stanovení dobývacích prostorů a povolení otvírky těžby obecně generují potenciálně negativní vlivy na životní prostředí. V případě rozšíření DP Střeleč se mohou negativní vlivy projevit především z hlediska nárůstu emisí prachu do ovzduší (z těžby, skládky hlušiny, skrývky, z dopravy), nárůstu hlukového zatížení lokality, pokračující změny krajinného rázu, potenciální negativní vlivy na biodiverzitu, další zábory půdy, možné je ovlivnění také vodního režimu území a nárůst produkce těžebního odpadu.

Doporučení: Předmětný záměr se nachází na hranici ZCHÚ, proto je potřeba konkrétní hranice a způsob těžby konzultovat s orgány ochrany přírody. Rozšíření dobývacího prostoru a novou otvírku bude nutné podrobit posuzování dle horního zákona, zákona č. 100/2001 Sb. (EIA) a zákona č. 114/1992 Sb. Vliv těžební činnosti je nutno posoudit zejména s ohledem na vodní režim oblasti (zachování úrovně a kvality podzemní vody), existenci nadregionálního koridoru ÚSES, existenci Geoparku Český ráj a dalších faktorů. Při následném hodnocení je potřeba vzít v úvahu podmínky pro současnou těžbu i povolení další otvírky, které již byly stanoveny v předchozích řízeních (zejména velikost otvírky do 10 hektarů). Záměr patří mezi jeden z nejcitlivějších v rámci ASP LK 2019.

B.4.15. V návrhovém období umožnit obnovu využití ložiska Luhov-Brniště-Tlustec v navrhovaných hranicích POPD v DP Luhov s minimálním plošným rozšířením a vhodným zahloubením lomu s respektováním vrcholových partií reliéfu krajiny, a to šetrným způsobem a po co nejdelší možné období (za podmínek stanovených v souhlasném závazném stanovisku EIA Č. j.: 21963/ENV/17 ze dne 23. března 2017 a za předpokladu respektování veškerých doposud vydaných stanovisek a rozhodnutí pro obnovu hornické činnosti na ložisku Luhov-Brniště-Tlustec v DP Luhov).

Komentář: Opatření s potenciálně negativním vlivem na kvalitu ovzduší (prašnost), ovlivnění klimatu (snížení plochy lesa), zvýšení hlukové zátěže (z těžby, dopravy), změnu krajinného rázu (avšak se

zajištěním vrcholové partie a zahlubování lomu), ovlivnění bioty (výskyt některých zvláště chráněných druhů), možné ovlivnění podzemních vod, zábory půdy a produkce odpadu z těžby (výsypky). Uvedené opatření navrhuje podpořit již v minulosti roztěžené ložisko, ve stávajícím DP, a v případě dodržení definovaných prostorových, časových i technologických podmínek, vyplývajících z provedených průzkumů a z uvedeného stanoviska EIA, je pokládáno za výhodnější, než otevírat ložisko nové, také s ohledem na životnost zásob (20 – 30 let), která je vyšší než u ostatních potenciálních ložisek. Dotěžení ložiska také brání potenciálně negativním vlivům při otvírce nového ložiska.

Doporučení: V případě obnovy těžby ložiska je nutné postupovat striktně dle stanoviska EIA 21963/ENV/17 ze dne 23. března 2017, které stanovuje konkrétní podmínky těžby, a to pro fázi přípravy, těžby i rekultivace. Za zásadní opatření je možné považovat zejména opatření související s ochranou přírody a krajiny a ochranou lesních pozemků, spojená především se způsobem a postupem těžby i rekultivace. Pozornost musí být věnována také ochraně hmotného majetku obcí a jejich obyvatel. Stanovisko EIA k záměru také obsahuje řadu opatření pro zmírnění nebo eliminaci vlivu záměru na ostatní složky životního prostředí. Dále je nutné zajistit postupnou rekultivaci již nevyužívaných etáží.

B.4.17. Při využití ložiska Luhov-Brniště-Tlustec zajistit postupnou provázanost etapovitě těžby a postupné rekultivace a sanace těžbou dotčeného území, zejména pak plnění zásad průběžné a postupné technické a biologické rekultivace.

Komentář: Opatření snižující potenciálně negativní vlivy dotěžování ložiska Tlustec.

Doporučení: Doporučení jsou identická, jako v případě Opatření B.4.14.

B.4.25. Na území Semilská umožnit postupné hospodárné využití veškerých zásob výhradního ložiska stavebního kamene Košťálov-Stružinec v DP Košťálov i na úkor zahájení zcela nových otvírek ložisek (např. výhradního ložiska Hořensko se stanoveným DP apod.) v okrese Semily. V případě plánovaného rozšíření DP Košťálov I realizovat kompenzační opatření za zvýšené limity synergických a kumulativních vlivů (dopravní zatížení, hluk, prašnost) a preferovat přepravu suroviny železniční dopravou a snížit tak limit intenzity nákladní automobilové dopravy v okolních obcích.

Komentář: Opatření s potenciálním negativním vlivem na kvalitu ovzduší, hlukovou zátěž, pokračující změny krajinného rázu, ovlivnění biodiverzity (v případě zasažení okolních lesních porostů a na jižním okraji DP se nacházejícího LBC), vodu (v případě zásahu do režimu podzemních vod), generující další zábory půdy, odpady z těžby (výsypky) a případné kontaminace. V případě upřednostnění přepravy suroviny železniční dopravou, se potenciální negativní vlivy zmírňují. Uvedené opatření preferuje pokračování těžby v uvedeném prostoru před otvírkami nových ložisek.

Doporučení: Záměr je nezbytné posoudit dle horního zákona, zákona č. 100/2001 Sb. (EIA) a zákona č. 114/1992 Sb., souhlas musí být podmíněn vyřešením případných střetů zájmů a je potřeba postupovat podle podmínek pro předcházení a zmírnění vlivů nového ložiska na životní prostředí a zdraví obyvatel. Finanční či jiné kompenzace nesmí nahrazovat primární cíl snížení vlivů těžby na životní prostředí a veřejné zdraví. Teprve v případě, že i přes snížení vlivů může být těžba vnímána pro obyvatele jako obtěžující, lze situaci řešit kompenzacemi. V případě kompenzací v oblasti ochrany přírody se jedná o respektování podmínek správních rozhodnutí OOP.

B.4.26. Zahlubování těžby v DP Košťálov I a další plošné rozšiřování hornické činnosti v rámci DP Košťálov I a CHLÚ Košťálov II pod úroveň kóty 420 m n. m podmínit zpracováním podrobného hydrogeologického průzkumu a seismických měření vlivu trhacích prací s realizací všech potřebných opatření a monitoringu, kterými musí být prokázána minimalizace potenciálních rizik a ovlivnění přílehlajícího I. a II. ochranného pásma vodního zdroje Želechy (tj. prameniště podzemních vod Želechy

dle rozhodnutí Ministerstva stavebnictví ČSR zn. DP-7322/85 ze dne 21. prosince 1985 o stanovení dobývacího prostoru Košťálov I). Pokračování hornické činnosti zahloubením a dalším plošným rozšiřováním v DP Košťálov I a CHLÚ Košťálov II může být spojeno s rizikem ohrožení vodohospodářsky významné a využívané akumulace podzemní vody pro zásobování města Lomnice nad Popelkou, začleněné do I. a II. ochranného pásma vodního zdroje Želechy - vrtu LZ-1 a studny SŽ-1, ve které se výslovně zakazuje těžba zemních hmot a nerostných surovin, zřizování kamenolomů, skládek odpadů apod.

Komentář: Opatření snižující potenciální negativní vliv těžební činnosti na vodní zdroj – podzemní prameniště Želechy, které podmiňuje jakékoliv zahlubování těžby zpracováním hydrogeologického posudku. Potenciální neutrální vlivy zahlubování vycházejí z toho, že hydrogeologický posudek neumožní žádné aktivity, které by ohrožovaly chráněné zájmy.

Doporučení: Při realizaci opatření plně respektovat závěry hydrogeologického posouzení v souvislosti s podmínkami ochrany vodního zdroje Želechy.

B.4.28. Obnovu hornické činnosti v DP Chuchelná I uskutečnit za předpokladu realizace podrobného geologického a hydrogeologického průzkumu za účelem ověření geologicko-úložných poměrů, hydrogeologických poměrů a zejména kvality a kvantity suroviny. Jedná se o nezbytnou podmínku opírající se o potvrzené skutečnosti na navazujícím dotěžovaném ložisku Smrčí 2 a 3, jehož kvalita suroviny východním a jižním směrem se výrazně zhoršuje, a kde při povrchu jsou bazalty intenzivně argilizovány, mocnost zjílovělých hornin místy přesahuje 12 m. Dobývací prostor Smrčí na výhradním ložisku Smrčí 2 a 3 má schválené POPD do vydobytí veškerých disponibilních zásob, a to na max. kótu 441 m n. m. Těžba na ložisku Chuchelna (Smrčí-Proseč) v DP Chuchelná I předpokládá nepříznivé vlivy spojené se zásahem do lesních porostů a do VKP. V rámci zahloubení u těchto ložisek mohou existovat potenciální rizika možného narušení hladiny podzemní vody v zájmovém území. V případě narušení hladiny podzemní vody při těžbě je potřeba zajistit podrobný monitoring a odborný dohled.

Komentář: Opatření spojené s obnovou těžby s potenciálně negativním vlivem na kvalitu ovzduší, adaptaci krajiny na změnu klimatu, hlukovou zátěž, funkci krajiny (ochrana VKP) a změnu krajinného rázu, přírodu a biodiverzitu, kvalitu vody, zábory půdy (les) a dále generující odpad z těžby. Obnova těžby je podmíněna podrobným geologickým a hydrogeologickým průzkumem, monitoringem a odborným dohledem.

Doporučení: Těžbu na ložisku Chuchelná I. uskutečnit pouze za předpokladu, že podrobný geologický a hydrogeologický průzkum ověří možnost těžby bez významných negativních vlivů na složky životního prostředí, zejména režim podzemní vody, a dodržování podmínek bude kontrolováno monitoringem a odborným dohledem. Obnovená těžba musí probíhat v souladu s požadavky dotčených orgánů s cílem co nejmenšího negativního vlivu na životní prostředí. Před započítáním procesu obnovy bude nutné posoudit vlivy plánovaného procesu na životní prostředí a veřejné zdraví dle zákona č. 100/2001 Sb. (EIA), resp. dle zákona č. 114/1992 Sb., a respektovat podmínky z posuzování vyplývající.

B.4.33. Po dohodě s těžební organizací zvážit návrh na odpis zbytkových zásob v DP Heřmanice u Frýdlantu I (obzvláště, když nulové zásoby stavebního kamene jsou v navazujících DP Heřmanice u Frýdlantu II a DP Heřmanice u Frýdlantu III), v krajním případě ponechat zbytkové zásoby ložiska Dětrichov s DP Frýdlant I a Heřmanice u Frýdlantu s DP Heřmanice Frýdlantu I jako surovinovou rezervu pro občasnou malotěžbu pro lokální účely, zejména pro účely těžby lomového kamene pro protipovodňové a protieroční opatření, popř. jiná nezbytná sanační opatření pro dotčené obce (především ke zpevňování vodních koryt, pro výstavbu pohledových opěrných zdí, výstavbu gabiónových stěn a plotů, říčních propustků, popř. realizaci zahradní architektury apod.), a to v minimálních objemech

těžby. Podmínkou pro občasnou malotěžbu lomového kamene je důsledná ochrana mokřadních ploch. Management těžby realizovat tak, aby vodní a mokřadní enklávy nebyly zasaženy.

Komentář: Opatření brání potenciálním negativním vlivům na životní prostředí v důsledku další těžby. Nicméně jednou z variant je pokračující malotěžba pro místní účely za předpokladu ochrany mokřadních společenstev. V blízkosti lokality je navíc území CHKO Jizerské hory, NRBK ÚSES a I. zóna ochranného pásma vodního zdroje.

Doporučení: V případě zastavení veškeré těžby není potřeba přijímat opatření. V případě malotěžby pro lokální účely je potřeba zajistit ochranu přirozenou sukcesí vzniklých mokřadních společenstev a vodního režimu oblasti (zejména Děřichova). Podmínky malotěžby musí být posouzeny podle horního zákona a zákona č. 114/1992 Sb.

B.4.35. Dlouhodobě ponechat jako surovinové rezervy s dlouhodobým výhledem nevyužívaná výhradní a nevýhradní ložiska stavebního kamene (např. ložiska Hořensko, Železný Brod-Pelechov, Polevsko, Heřmanice 2-Kristiánov, Heřmanice u Frýdlantu, Děřichov, Janovice u Kravař, Jítrava, Prácheň-Česká Skála, Slunečná-Kožlí, Dolní Vítkov, Hodkovice nad Mohelkou, Janovice-Heřmanice, Mlýnice, Slunečná-Kameník, Přívlaka-Chlumek, Miliře, Peřimov-Strážník, Noviny pod Ralskem, Františkov-Sachrův hřeben, Kryštofovo Údolí, Košťálov a dalších 7 evidovaných a registrovaných prognózních zdrojů stavebního kamene – např. Stružinec, Velká Bukovina, Sloup v Čechách – Slavíček, Lhota-Komárov, Frýdlant-Větrov 2, Pelíkovice, popř. Dubičná-Dubí hory apod. a dalších 24 nebilancovaných ložisek – vyjmutých z Bilance zásob nerostných surovin ČR - např. Nové Město pod Smrkem, Ferdinandov-Raspenava, Hejnice, Raspenava – Vápenný vrch a Raspenava apod.). Důvodem jsou vykazující velmi nízké ekonomicky nerentabilní objemy vytěžitelných zásob a nízkou ložiskovou prozkoumanost, komplikované báňsko-technologické postupy využití, velmi variabilní až výrazně zhoršenou kvalitu suroviny a zejména významnější, doposud nevyřešené až neřešitelné střety zájmů s ochranou krajiny a přírody a dalšími složkami ochrany životního prostředí a zákonem chráněných zájmů. Důvodem je také problematické dopravní napojení a zatížení nákladní automobilovou dopravou i zcela nevyhovující umístění těchto ložisek vzhledem k blízkosti zastavitelných ploch a intravilánu území dotčených obcí.

Komentář: Opatření brání potenciálním negativním vlivům další těžby a zabraňuje tak střetům s podmínkami ochrany přírody i vlivům na zdraví obyvatel (doprava, ad.).

B.4.37. Umožnit hospodárné dotěžení zásob v rámci rozšíření stávajícího DP Václavice II v chráněném ložiskovém území Václavice III na výhradním ložisku Grabštejn se zahloubením o max. 15 metrů a odtěžením závěrného svahu jak k osadě Uhelná, tak k obci Václavice s předpokládanou životností těžitelných zásob na dobu cca 8-10 let. Dodržovat těžbu nad stávající hladinou podzemní vody (tj. cca na 265 m n. m.) a doporučit pravidelný monitoring za účelem ochrany podzemních vodních zdrojů Uhelná pro zásobování města Hrádek nad Nisou.

Komentář: Opatření na podporu dotěžení zásob s potenciálně negativním vlivem na kvalitu ovzduší (emise z těžby, dopravy), klima, hlukovou zátěž (pokračující zatížení přilehlých obcí, v důsledku přiblížení těžby), změnu krajinného rázu (odtěžení konkávního tvaru), biodiverzitu, zábor půdy, generující produkci odpadu z těžby a případné kontaminace. Opatření zahrnuje monitoring podzemní vody s cílem ochrany vodních zdrojů pro zásobování města Hrádek nad Nisou.

Doporučení: Těžba je možná pouze za předpokladu, že na základě monitoringu bude sledován vliv na vodní zdroj Uhelná. Těžba musí probíhat v souladu s požadavky dotčených orgánů s cílem co nejmenšího negativního vlivu na životní prostředí v souladu s povolujícími podmínkami.

B.4.40. Umožnit dotěžení zbytkových zásob nevýhradního ložiska Žizníkov – bloku č. 1 (na parcele 701/1 v k.ú. Žizníkov) navazující na vytěženou I. a II. etapu a posléze i na III. dotěžovanou etapu, a to v souladu s Plánem péče o PP Pískovna Žizníkov a ochranou přírody (populace ropuchy krátkonohé). Jedná se o doplňkovou malotěžbu navazující na již vytěženou část bloků zásob č. 2 (I. a II. a posléze i III. etapu Žizníkov) nevýhradního ložiska Žizníkov. Těžbu realizovat o nízkých ročních objemech pro potřebnou saturaci deficitního území českolipské oblasti na betonářské štěrkopísky

Komentář: Opatření pokračující těžby s potenciálně negativním vlivem na krajinný ráz, zábor půdy (II. tř. ZPF), biodiverzitu a předměty ochrany přírody. Podmínkou opatření je těžba v souladu s plánem péče přírodní památky (PP) Pískovny Žizníkov (zvláště chráněné druhy obojživelníků a druhy červeného seznamu), která vyloučí negativní vliv na předměty ochrany PP (řízená rekultivace pak vliv pozitivní).

Doporučení: Rozšíření ložiska je nutné posoudit podle horního zákona, zákona č. 100/2001 Sb. (EIA) a zákona č. 114/1992 Sb., a dodržovat požadavky dotčených orgánů, s cílem co nejmenšího negativního ovlivnění životního prostředí. Zejména je nutné postupovat podle podmínek plánu péče PP Pískovna Žizníkov a plánem sanace a rekultivací pro III. etapu těžby.

B.4.45. Zahájit otvírku na části evidovaných bloků zásob ložiska Bohatice (vyšší kvalita suroviny a dostupnost) s respektováním ochranných pásem hygienické ochrany dotčených obcí a ochrany krajiny a přírody. Využití surovinově významného výhradního ložiska Bohatice stanovit jako náhradu postupně dotěžovaného výhradního ložiska Velký Grunov a za dotěžené výhradní a nevýhradní ložisko Chotyně a vytěžený blok č. 2 nevýhradního ložiska Žizníkov nacházející se v deficitní části okresu Česká Lípa. V roce 2018 bylo OBÚ pro Liberecký kraj a kraj Vysočina na části výhradního ložiska štěrkopísku Bohatice vydáno rozhodnutí o stanovení dobývacího prostoru Pertoltice pod Ralskem pod evidenčním číslem 7/1199 o plošném rozsahu 19,24018 ha, které však nenabývalo právní moci. Stanovení dobývacího prostoru Pertoltice pod Ralskem ještě neznamená, že v tomto dobývacím prostoru může být zahájeno dobývání výhradního ložiska. S žádostí na stanovení dobývacího prostoru Pertoltice pod Ralskem souhlasily všechny dotčené orgány tj. Ministerstvo životního prostředí, Ministerstvo zemědělství, Krajský úřad Libereckého kraje, Krajská hygienická stanice Libereckého kraje se sídlem v Liberci, Městský úřad Česká Lípa a Městský úřad Mimoň. Souhlasné závazné stanovisko vodoprávního úřadu bylo vydané Městským úřadem Česká Lípa, odborem životního prostředí dne 21. 3. 2017 pod čj. MUCL/27676/2017. Souhlasné závazné stanovisko orgánu územního plánování bylo vydáno Městským úřadem Česká Lípa, stavebním úřadem – úřadem územního plánování dne 2. února 2018 pod čj. MUCL/13377/2018. V závazném stanovisku je uvedeno, že záměr na stanovení dobývacího prostoru Pertoltice pod Ralskem na výhradním ložisku štěrkopísku Bohatice v katastrálním území Pertoltice pod Ralskem Obce Pertoltice pod Ralskem je z hlediska souladu s politikou územního rozvoje a územně plánovací dokumentací a z hlediska uplatňování cílů a úkolů územního plánu přípustný. V závazném stanovisku nejsou stanoveny žádné podmínky.

Komentář: Opatření s potenciálně negativním vlivem téměř na všechny složky životního prostředí, zejména zhoršení kvality ovzduší, snížení možnosti krajiny adaptovat se na změnu klimatu, emise hluku, další fragmentace krajiny a změna krajinného rázu, vliv na biotopy a předměty ochrany přírody, kvalitu vody, zábory půdy, a další.

Doporučení: Těžbu na uvedeném ložisku je možno uskutečnit pouze za předpokladu, že bude respektovat podmínky souhlasného stanoviska, které bylo vydáno v procesu EIA (povolení k těžbě dosud vydáno nebylo). Současně musí být vyřešeny střety zájmů a je potřeba postupovat podle podmínek pro předcházení a zmírnění vlivů těžby štěrkopísků na životní prostředí. Finanční či jiné kompenzace nesmí nahrazovat primární cíl snížení vlivů těžby na životní prostředí a veřejné zdraví. Teprve v případě, že

i přes snížení vlivů může být těžba vnímána pro obyvatele jako obtěžující, lze situaci řešit kompenzacemi. V případě kompenzací v oblasti ochrany přírody se jedná o respektování podmínek správních rozhodnutí příslušného orgánu ochrany přírody.

B.4.46. Před povolením těžby na ložisku Bohatice zpracovat podrobný hydrogeologický průzkum (hydrostatický model) s osvětlením hydrogeologických, hydrologických a hydraulických vztahů mezi ložiskem a prostorem zastavěné části obce Bohatice a rovněž posoudit potenciální ovlivnění jímacích zdrojů podzemních vod v obci Bohatice v důsledku těžby a zajistit monitoring vydatnosti prameniště Čihadla a nátoky vody do vodojemu. Variantou je uzavření dohody o poskytnutí příspěvku investora na vybudování vodovodního řadu pro zásobování obyvatel obce Bohatice u Zákup. V souladu s vydaným souhlasným závazným stanoviskem EIA pro stanovení dobývacího prostoru Pertoltice pod Ralskem a následnou hornickou činnost přistoupit k pokračování průzkumných hydrogeologických a hydrologických prací, především s cílem doplnění a upřesnění dat i ověření stavu problematických skutečností, provést pasportizaci studní a zdrojů podzemních vod v severní, západní a severovýchodní části obce Bohatice, na pravém břehu Bohatického potoka a stanovit objekty k průběžnému monitorování, dále zajistit preventivní zbudování nových vrtaných studen (v případě souhlasu majitele příslušné nemovitosti) dostatek kapacitních zdrojů pitné vody pro jednotlivé nemovitosti, které jsou v současnosti zásobovány vodou z mělkých kopaných a vrtaných domovních studní, a které by mohly být v budoucnosti potenciálně postiženy ztrátou vody v důsledku hornické činnosti v navrhovaném dobývacím prostoru. Další podmínkou je pokračovat ve sledování vydatnosti prameniště Čihadla i nátoků vody do vodojemu a pravidelně monitorovat po výraznějších srážkách pevně osazený vodočet v obci Bohatice a vést dokumentaci zjištěných stavů, monitorovat vydatnost vody vytékající z lesního jezírka při severozápadním okraji předmětné oblasti, provést kontrolní záměr hladiny podzemní vody na již zdokumentovaných studnách, zjistit existenci povolení odběru podzemních vod a ověřit průtoky na povrchových tocích a v neposlední řadě důsledné vyhodnocení kvality dotčeného lesního porostu, vymezení ochranného pilíře zastavěné části dotčených obcí Bohatice a Pertoltice p. R. a návrh kombinovaného způsobu postupné rekultivace.

Komentář: Opatření spojené s těžbou na ložisku s potenciálně mírným negativním vlivem především na kvalitu a množství podzemní vody i další složky životního prostředí - ovlivnění místního mikroklimatu v důsledku kácení lesních porostů (hospodářský les), záboru zemědělského půdního fondu a pozemků určených pro funkci lesa. Území je rovněž součástí migračního území pro velké savce (migrační koridor je však v k.ú. Bohatice omezen). Těžba je podmíněna podrobným hydrogeologickým průzkumem (hydrostatický model), monitoringem vydatnosti vodního zdroje Čihadla, nátokem do vodojemu a odborným dohledem.

Doporučení: Těžbu na ložisku Bohatice lze uskutečnit pouze za předpokladu, že podrobný hydrogeologický průzkum ověří možnost těžby bez významných negativních vlivů na složky životního prostředí, zejména režim podzemní vody, a dodržování podmínek bude kontrolováno monitoringem a odborným dohledem. Těžba musí probíhat v souladu s požadavky dotčených orgánů s cílem co nejmenšího negativního vlivu na životní prostředí a požadavky souhlasného stanoviska dle zákona č. 100/2001 Sb. (EIA). Hlavní podmínky a nutné kroky jsou součástí názvu a popisu opatření a vyplývají z podmiňujících požadavků, stanovených orgány veřejné správy.

B.4.47. I přes potenciální negativní vlivy upřednostnit otvírku ložiska Bohatice před otvírkou zbývajících evidovaných rezervních zdrojů šterkopísků na území kraje, např. na blízkém ložisku Česká Lípa-Dubice. V případě možného ovlivnění jímacích zdrojů podzemních vod v obci Bohatice v důsledku těžby zajistit trvalé zásobování obyvatelstva obce Bohatice pitnou vodou (vybudování vodovodního řadu, popřípadě prohloubení stávajících studní do vydatnějších křídových zvodní).

Komentář: Opatření spojené s těžbou na ložisku s potenciálně negativním vlivem především na kvalitu a množství podzemní vody. Těžba je zdůvodněna eliminací otvírky jiných blízkých lokalit, které ve strategii proto uvedeny nejsou. Opatření navrhuje kompenzační opatření v případě nedostatku pitné vody v obci Bohatice (výstavba vodovodu, prohloubení studní).

Doporučení: Těžbu na ložisku Bohatice lze uskutečnit za podmínek uvedených v rámci doporučení k opatření B.4.45. Technické, finanční či jiné kompenzace nesmí nahrazovat primární cíl snížení vlivů těžby na životní prostředí (v tomto případě ochranu podzemní vody). Teprve v případě, že i přes snížení vlivů nelze omezení zásobování pitnou vodou v obci Bohatice zabránit, lze situaci řešit technickou kompenzací, jako alternativu otvírky jiného, nového ložiska.

B.4.48. V časovém horizontu 2022-2025 počítat s povolením hornické činnosti na části bloků zásob výhradního ložiska Arnoltice – Pertoltice s DP Dolní Pertoltice, s respektováním ochranných pásem hygienické ochrany dotčených obcí a ochrany krajiny a přírody. V případě neodstranění závažných limitujících překážek v rámci rozšiřování těžeb ve stávajících využívaných pískovnách situovaných zejména v Hrádecké oblasti, počítat s jeho plně kapacitním využitím v krátkém časovém horizontu (max. do 1-3 let).

Komentář: Opatření spojené s těžbou na ložisku s potenciálně negativním vlivem především na kvalitu a množství podzemní vody i další složky prostředí, zejména ochranu přírody a biodiverzitu (existence VKP údolní niva, ÚSES – NRBC) a ZPF. Těžba je podmíněna respektováním ochranných pásem a požadavky na ochranu přírody a krajiny.

Doporučení: Těžbu na uvedeném ložisku lze uskutečnit pouze za předpokladu, že budou vyřešeny existující střety mezi ochranou přírody a vlivy těžby. Při realizaci je nutno postupovat podle podmínek stanoviska EIA. Musí být navrženy postupy pro předcházení vlivů a v případě nezbytnosti pro kompenzaci vlivů těžby na předměty ochrany na základě rozhodnutí orgánu ochrany přírody.

Ad C. Opatření pro rekultivace

Mezi Opatřeními pro suroviny se nevyskytuje žádné, které by mělo potenciálně významný negativní vliv na životní prostředí. Naopak většina opatření bude mít pozitivní vliv na životní prostředí. I v této části koncepce uvádíme v rámci souhrnu rozdělení výsledků hodnocení podle charakteristik opatření

- a) Pro část opatření nejsou navrhována žádná specifická doporučení. Jedná se o opatření **C.12. a C.14.**
- b) Pro část opatření je vzhledem k jejich charakteru uváděna nezbytnost posouzení dle výše uvedených zákonů, resp. procedur. Jedná se o opatření **C.1., C.4., C.7., C.13.**
- c) Komentář k vybranému opatření **C.15.:**

C.15. Nepovolovat zavážení opuštěných těžeben odpady, jen v odůvodněných případech provádění rekultivace vytěžených těžeben formou terénních úprav a závozem prostoru certifikovaným inertním materiálem (např. výkopovými zeminami a hlušinovým materiálem). Při zavážení respektovat ochranu podzemních vod. Pokud jde o těžebnu nacházející se v prvním ochranném pásmu podzemních vod nebo v hydrogeologické komunikaci s vodohospodářsky velmi významnými zvodněmi, tak zavážení nepovolovat.

Komentář: Opatření s potenciálně významným pozitivním vlivem na ochranu podzemních vod, které vylučuje zavážení těžeben odpadem v těch případech, kdy se těžebna nachází v I. ochranném pásmu

podzemních vod, anebo v případě komunikace podzemních vod mezi zvodněmi, tedy prevence vnosu znečištění vůbec a dále mírný pozitivní vliv v případě nakládání s odpady (jejich další využití).

Doporučení: Přísně dbát na to, aby zavážení opuštěných těžeben bylo povolováno jen v odůvodněných případech při rekultivaci vytěžených těžeben formou terénních úprav a závozem prostoru výlučně certifikovaným inertním materiálem (např. výkopovými zeminami a hlušinovým materiálem).

Ad D. Opatření pro minimalizaci vlivů

Mezi Opatřeními pro minimalizaci vlivů se nevyskytuje žádné, které by mělo potenciálně významný (sekundární) negativní vliv na životní prostředí. Naopak většina opatření bude mít pozitivní vliv na životní prostředí. I v této části koncepce uvádíme v rámci souhrnu rozdělení výsledků hodnocení podle charakteristik opatření

a) Pro část opatření nejsou navrhována žádná specifická doporučení. Jedná se o opatření **D.1., D.10., D.15. a D.20.**

b) Pro část opatření je vzhledem k jejich charakteru uváděna nezbytnost posouzení dle výše uvedených zákonů, respektive procedur. Jedná se o opatření **D.3.-D.6., D.8., D.11., D.18. a D.19.**

c) Komentář k vybraným opatřením: **D.2., D.7., D.9., D.14., D.16. a D.17.**

D.2. V rámci těžebního provozu a navazující dopravní obsluhy naplňovat opatření platného Programu zlepšování kvality ovzduší – zóna severovýchod- CZ05, respektovat závěry z posuzování vlivu na životní prostředí a dodržovat imisní limity dle přílohy č. 1 zákona č. 201/2012 Sb. o ochraně ovzduší ve znění pozdějších předpisů“. Konkrétní opatření, která zmírní vliv těžby a následného zpracování surovin na kvalitu ovzduší, budou řešena až v rámci navazujících posuzování či řízení.

Komentář: Opatření s potenciálně významně pozitivním vlivem na kvalitu ovzduší.

Doporučení: Přestože byl identifikován pozitivní vliv, doporučujeme upravit znění opatření tak, aby nemohlo dojít k jeho odlišnému výkladu. Z formulace by totiž také mohlo - při nevhodné interpretaci - vyplývat, že v rámci provozu (včetně dopravy) budou naplňována opatření Programu zlepšování kvality ovzduší a teprve v „navazujících řízeních“ budou řešena konkrétní zmírňovací opatření. Je potřeba si uvědomit, že opatření Programu jsou pojata dosti široce a je potřeba je vzít v úvahu zejména při plánování těžební činnosti, otvírky děl, posuzování jejich vlivů na ŽP, apod. Řídit se jimi až při provozu je již pozdě. Současně není zřejmé, o jaká navazující řízení se v době provozu jedná – provoz by se naopak měl řídit předcházejícími řízeními.

D.7. Nebránit zajištění prostupnosti krajiny (např. účelové komunikace, inženýrské sítě), aby nedošlo k výraznějšímu omezení nebo zhoršení dostupnosti a obsluhy pozemků v území (např. zemědělské plochy, plochy PUPFL) a byla zachována plná funkčnost a kvalita současného i navrhovaného technického vybavení území.

Komentář: Opatření systémového charakteru s potenciálně pozitivním vlivem na krajinu a biodiverzitu. Přestože to z dikce opatření nevyplývá, zajištění prostupnosti krajiny je důležité nejen pro člověka a jeho potřeby, ale také pro některé živočišné i rostlinné druhy. Zvýšení prostupnosti krajiny tedy prospěje i jim.

Doporučení: Přestože nebyly identifikovány negativní vlivy na životní prostředí, z dikce není zcela zřejmé, že zajištění prostupnosti je zamýšleno také pro živočichy. Proto doporučujeme formulaci doplnit v tomto smyslu, tedy o text, zahrnující požadavek zvýšení prostupnosti krajiny z důvodu lepší migrační prostupnosti pro živočichy.

D.9. Případnými těžebními a následně rekultivačními aktivitami nesnižovat funkčnost protipovodňové ochrany případnými zásahy do její struktury; zachovat dostatečnou kapacitu jejich zařízení a objektů a vyloučit narušení odtokových poměrů.

Komentář: Opatření bránící potenciálně negativním vlivům na vodu, krajinu a majetek.

Doporučení: Přestože nebyly identifikovány negativní vlivy na životní prostředí, doporučujeme uvedené opatření přeformulovat širěji, nikoliv jen z hlediska ochrany před povodněmi. Cílem by měla být eliminace celkového narušení vodního režimu v krajině.

D.14. Respektovat chráněná území přírody s jejich ochrannými pásmy nebo území zařazených do soustavy NATURA 2000.

Komentář: Opatření systémového charakteru, vyplývající z obligatorních požadavků právních předpisů.

Doporučení: Upravit formulaci na „Respektovat zvláště chráněná území s jejich ochrannými pásmy a území zařazená do soustavy NATURA 2000“. Současně je potřeba respektovat také všechny cenná přírodní území a bránit jejich poškozování těžbou.

D.16. Zaručovat plnou funkčnost, kvalitu a inovaci současného technického vybavení těžeben za účelem snižování dopadů na životní prostředí a zdraví obyvatel, aplikovat stroje a zařízení s příznivými akustickými charakteristikami.

Komentář: Opatření s potenciálně pozitivními vlivy na ovzduší a hluk, resp. snižování objemu těžebních odpadů a snižování vzniku ekologických zátěží, částečně vyplývající z požadavků právních předpisů.

Doporučení: Opatření rozdělit na obligatorní požadavky (zaručovat plnou funkčnost) a na opatření s potenciálně pozitivním vlivem na životní prostředí (například inovace technického vybavení). V rámci opatření se zaměřit především na druhou skupinu.

D.17. Řešení střeťových ploch se zájmy dílčích složek životního prostředí musí být zaručeny ve kvalifikovaném zpracování POPD, Plánu využívání nevýhradních ložisek a plánu sanace a rekultivace konkrétního záměru.

Komentář: Opatření administrativního charakteru bránící neplánovaným potenciálním negativním vlivům na životní prostředí.

Doporučení: Přestože nebyly identifikovány negativní vlivy na životní prostředí, doporučujeme pro zvýšení účinnosti ochrany přírody zapojovat do zpracování POPD odborníky v oblasti ochrany přírody a krajiny i jiných složek životního prostředí, aby byly eliminovány případné významné střety mezi těžbou a požadavky ochrany přírody dříve, než dojde k oficiálnímu projednání dokumentace. Provádět dobrovolná hodnocení (například biologické hodnocení, rozptylové či hlukové studie) s cílem snížit vlivy těžby na předměty ochrany přírody i složky životního prostředí.

Ad E/F. Kritéria pro výběr ložisek

Mezi kritérii pro výběr ložisek se nevyskytuje žádné, které by mělo potenciálně významný (sekundární) negativní vliv na životní prostředí.

a) Pro část navržených kritérií nejsou navrhována žádná specifická doporučení. Jedná se o kritéria **E.3., E.6, F.2, F.7-F.11.**

b) Pro část kritérií je vzhledem k jejich charakteru uváděna nezbytnost posouzení dle výše uvedených zákonů, respektive procedur. Jedná se o opatření **E.1., E.4., E.5., F.1., F.3.-F.6.**

c) Komentář k vybraným kritériím: **E.2., E.7.**

E.2. Nepovolovat otvírku ložisek tam, kde bude dopravou těženeho materiálu docházet k přetěžování dopravní sítě, zejména komunikací vedoucích obytnou zástavbou nebo v blízkosti cenných či chráněných částí přírody. Při povolování nové otvírky posoudit napojení plochy těžby na stávající dopravní síť s ohledem na stanovení kapacity s posouzením těchto komunikací ovlivněných nárůstem dopravy.

Komentář: Kritérium s potenciálně pozitivním vlivem na kvalitu ovzduší a hlukovou zátěž z hlediska omezování vlivů dopravy pro přepravu suroviny.

Doporučení: Přestože nebyly identifikovány negativní vlivy na životní prostředí, doporučujeme upravit znění opatření tak, aby bylo zřejmé, co je myšleno přetěžováním dopravní sítě a formulace nebyla interpretována odlišně od původně zamýšleného cíle. Například upravit opatření následovně:

E.7. Obecně preferovat těžbu větších mocností suroviny tj. do větší hloubky před velkým územním záborem tam, kde nebude docházet k neřešitelnému ovlivnění hladiny podzemních vod, řešit diferencované způsoby těžby surovin do hloubky oproti velkoplošným technologiím.

Komentář: Kritérium s potenciálně pozitivním vlivem na kvalitu ovzduší (nebude docházet k prašnosti z velkých odkrytých ploch), z hlediska ochrany půdy před zábory, případně také ochranou krajinného rázu v závislosti na pohledových horizontech. Lze však také očekávat potenciálně mírně negativní vlivy na podzemní vody, resp. vodní režim a zvýšené riziko kontaminace vod.

Nebyly identifikovány významné negativní vlivy na životní prostředí.

Doporučení: Přestože se jedná o principiálně pozitivní opatření, nelze jej brát dogmaticky a vždy je potřeba zvažovat největší rizika v konkrétní lokalitě i vzhledem k cílům a technologii těžby. Za tímto účelem je nutné zpracovat hydrogeologický posudek a provádět hydrogeologický monitoring lokality.

Kritéria v oblasti tvorby či pořizování změny územně-plánovací dokumentace

Mezi kritérii pro územně-plánovací dokumentaci se nevyskytuje žádné, které by mělo potenciálně významný (sekundární) negativní vliv na životní prostředí.

a) Pro část navržených kritérií nejsou navrhována žádná specifická doporučení. Jedná se o kritéria **2, 4, 5 až 8.**

b) Pro část kritérií je vzhledem k jejich charakteru uváděna nezbytnost posouzení dle výše uvedených zákonů, respektive procedur. Jedná se o opatření **9.**

c) Komentář k vybraným kritériím: **1. a 3.**

1. Bylo-li postupováno podle ustanovení § 47 odst. 1 a 2 stavebního zákona u případů, kdy zadání ÚP bude obsahovat i návrh na vymezení plochy pro těžbu – u těchto případů pořizovatel zpravidla uvede v návrhu zadání i požadavek na vyhodnocení udržitelného rozvoje území (jeho součástí je posouzení SEA, případně NATURA). Vyhodnocení vlivů návrhu územního plánu na udržitelný rozvoj území se zpracovává a projednává dle stavebního zákona. Soulad stavebních záměrů s ÚPD a s cíli a úkoly územního plánování posuzují orgány územního plánování závazným stanoviskem vydávaným podle § 96b stavebního zákona

a u záměrů, pro které se stanovisko nevydává, soulad posuzují dle § 90 odst. 2 stavebního zákona stavební úřady. Komentář: Kritérium popisující obligatorní postup podle zákona, který musí být dodržen. Nelze považovat za kritérium, které by mělo být součástí koncepce.

Doporučení: Navrhujeme zvážit zrušení tohoto opatření. Jedná se o popis zákonného postupu v rámci územního plánování.

4. Že v řešení ÚPD nedochází k umísťování ploch pro těžbu do míst, kde by došlo nebo mohlo dojít k územnímu střetu s lokalitami soustavy NATURA 2000 a polohou zvláště chráněných území a jejich ochrannými pásmy (mimo CHKO). V případě návrhu umístění do soustavy NATURA 2000 doložit autorizované hodnocení, že nedojde k významnému ovlivnění předmětů ochrany a integrity dané lokality.

Komentář: Kritérium zabraňující střetům se zájmy ochrany přírody, které by mělo být součástí standardního územně-plánovacího procesu.

Doporučení: Přestože nebyly identifikovány negativní vlivy na životní prostředí, doporučujeme upravit pro jednoznačnější interpretaci opatření následovně: 4. Že v řešení ÚPD nedochází k umísťování ploch pro těžbu do míst, kde by došlo nebo mohlo dojít k územnímu střetu s lokalitami soustavy NATURA 2000 a předměty ochrany zvláště chráněných území. Plochy pro těžbu by neměly zasahovat do MZCHÚ a jejich ochranných pásem. V případě návrhu umístění do soustavy NATURA 2000 doložit autorizované hodnocení, že nedojde k významnému ovlivnění předmětů ochrany a integrity dané lokality.

Přehled ložisek

Přehled ložisek plánovaného navrhovaného využití a doporučené ochrany chráněných ložiskových území představuje sumarizaci údajů o ložiskách surovin (název ložiska, číslo ložiska, název a číslo DP/CHLÚ, popis jevu, doporučení územní ochrany CHLÚ či navrhovaného využití zásob) bez vlivů na složky životního prostředí.

Doporučení k návrhu ochrany některých opuštěných těžeben a ložisek

Doporučení k návrhu ochrany některých opuštěných těžeben a ložisek dlouhodobě nevyužívaných a v zajištění představuje seznam opuštěných těžeben bez právní ochrany, těžeben dlouhodobě nevyužívaných a dotěžovaných těžeben se zbytkovými zásobami v plánu zajištění a s doposud evidovanou právní ochranou ložiska bez vlivů na složky životního prostředí.

Návrh úkolů RSP LK

Úkoly uvedené v kapitole číslo 14 návrhu koncepce „Návrh úkolů regionální surovinové politiky Libereckého kraje“ jsou především systémového a administrativního charakteru, bez přímých vlivů na složky životního prostředí. Mírné pozitivní vlivy je možné sledovat v případě řešení střetů těžby s ÚSES (úkol 5) a v souvislosti se zpracováním analýz efektivního využívání druhotných surovin (úkol 6), který může přispět k omezení těžby.

Na závěr je možno konstatovat, že na základě provedeného hodnocení ARSP LK vyplývá, že navržená opatření (například opatření **A.8., A.14., A.15., A.16., A.17., B.1.11, B.1.15., B.2.1., C.14., D.3. nebo**

D.16.) vytvářejí předpoklady pro využití nejlepších dostupných technik (BAT). Zároveň je potřeba upozornit na to, že pro samotnou těžební činnost zatím není referenční dokument (BREF) pro příslušné nejlepší dostupné techniky k dispozici.

3) Přílohy

Na základě posouzení příloh koncepce je možno, s ohledem na charakter těchto příloh, konstatovat, že nebudou mít žádný vliv na životní prostředí a veřejné zdraví.

7 VYHODNOCENÍ MOŽNÝCH PŘESHraniČNÍCH VlivŮ Koncepce na Životní Prostředí

Aktualizace Regionální surovinové politiky Libereckého kraje 2019 je krajskou koncepcí, která pokrývá aktivity v oblasti ochrany a využití nerostných surovin na území kraje.

Zpracovatelé Vyhodnocení koncepce zvažovali v rámci hodnocení rozsahu jejích vlivů na životní prostředí potenciální přeshraniční vlivy jednotlivých opatření. Hodnocení potenciálních přeshraničních vlivů bylo založeno na kvalifikovaném odhadu potenciálních environmentálních vlivů opatření. Protože v rámci hodnocení opatření v kapitole 6 Vyhodnocení ARSP LK 2019 nebyl indikován žádný významný negativní vliv koncepce na životní prostředí (a to ani v případě naturového hodnocení a hodnocení vlivů na veřejné zdraví), nebyl a fakticky ani nemohl být v rámci kapitoly 6 Vyhodnocení indikován významný negativní přeshraniční vliv. Z tohoto důvodu nejsou přeshraniční vlivy v hodnotících tabulkách uváděny.

Na úrovni podrobnosti, s níž Aktualizace regionální surovinové politiky Libereckého kraje 2019 pracuje, je tedy možno vyloučit hodnotitelné potenciální negativní vlivy koncepce na životní prostředí přesahující hranice České republiky. Potenciální mírně negativní vlivy ARSP LK 2019 se omezují výhradně na území České republiky.

Na základě znalostí obsahu ARSP LK 2019 a provedeného hodnocení jejích potenciálních vlivů tedy není žádný důvod předpokládat negativní přeshraniční vliv koncepce na životní prostředí a veřejné zdraví a realizovat přeshraniční posouzení koncepce ve smyslu § 14a zákona č. 100/2001 S., o posuzování vlivů na životní prostředí, ve znění pozdějších předpisů, zejména v situaci, kdy potenciální vlivy na životní prostředí budou v rámci hodnocení konkrétních opatření eliminovány, případně zmírňovány vhodnými opatřeními, jak je uvedeno v kapitole 10 tohoto Vyhodnocení.

8 VÝČET DŮVODŮ PRO VÝBĚR ZKOUMANÝCH VARIANT A POPIS, JAK BYLO POSUZOVÁNÍ PROVEDENO, VČETNĚ PŘÍPADNÝCH PROBLÉMŮ PŘI SHROMAŽĎOVÁNÍ POŽADOVANÝCH ÚDAJŮ

8.1 Výběr zkoumaných variant

Aktualizace Regionální surovinové politiky Libereckého kraje 2019 byla připravována ve spolupráci s klíčovými aktéry rozvoje území. Při přípravě ARSP LK 2019 byly zvažovány a diskutovány různé alternativy dílčích částí koncepce, nicméně konečným výsledkem prací je předložení návrhu koncepce zpracovateli Vyhodnocení v jedné variantě. Na základě hodnocení provedených v rámci předchozích kapitol Vyhodnocení lze konstatovat, že nebyly zjištěny takové negativní vlivy ARSPLK 2019 na životní prostředí a veřejné zdraví, které by zakládaly potřebu navrhnout variantní řešení koncepce. Z uvedeného důvodu proto nebylo v rámci Vyhodnocení prováděno hodnocení a porovnávání více variant.

Vzhledem k charakteru ARSP LK 2019 mohou varianty nastat při konkrétní realizaci opatření. Je proto nezbytné, aby při výběru projektů k podpoře v rámci strategie byla dostatečně zohledněna environmentální kritéria a aby systém monitorování implementace ARSP LK 2019 obsahoval relevantní environmentální indikátory. A to jak při výběru projektů předkladatelem ARSP LK 2019, tak při výběru projektů v rámci rozhodnutí o jejich financování z jiných zdrojů.

Je vhodné také upozornit na nezbytnost podrobit následné intervence koncepce, tam kde to bude relevantní, hodnocení EIA podle zákona č. 100/2001 Sb., ve znění pozdějších předpisů, naturovému, případně biologickému hodnocení dle § 45i a § 67 zákona č. 114/1992 Sb., ve znění pozdějších předpisů, respektive aplikovat environmentální požadavky dle horního a stavebního zákona. Dále je nutno upřednostňovat taková řešení, která budou předcházet případným kolizím se zájmy ochrany životního prostředí, přírody a krajiny a veřejného zdraví, či je budou minimalizovat.

8.2 Popis provedení posouzení vlivů koncepce na životní prostředí

Vyhodnocení vlivů koncepce na životní prostředí bylo zpracováno na základě § 10e až § 10f zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí, ve znění pozdějších předpisů, v rozsahu jeho přílohy č. 9. Obsah a rozsah Vyhodnocení dále vychází ze Závěru zjišťovacího řízení podle § 10d) citovaného zákona, vydaného příslušným úřadem dne 27. 11. 2017.

Podle zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů, bylo provedeno také Posouzení vlivů koncepce na předmět ochrany a celistvost evropsky významných lokalit nebo ptačích oblastí podle § 45i odst. 2 zákona o ochraně přírody a krajiny, plynoucí z vyhlášky číslo 142/2018 Sb., o náležitostech posouzení vlivu záměru a koncepce na evropsky významné lokality a ptačí oblasti a o náležitostech hodnocení vlivu závažného zásahu na zájmy ochrany přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů.

Součástí Vyhodnocení je také samostatné hodnocení vlivů na veřejné zdraví (HIA), zpracované autorizovanou osobou v oblasti hodnocení vlivů na veřejné zdraví (viz příloha č. 2 Vyhodnocení).

Výsledky obou výše citovaných hodnocení byly zpracovány v příslušných částech tohoto Vyhodnocení.

Vyhodnocení ARSPLK 2019 vychází z následujících zdrojů a metodických kroků:

- Analýza stavu životního prostředí dotčeného území, včetně charakteristik hlavních trendů vývoje,
- Analýza relevantních strategických koncepčních rozvojových dokumentů na mezinárodní, národní i regionální úrovni,
- Stanovení referenčního hodnotícího rámce (sady referenčních cílů ochrany životního prostředí a veřejné zdraví) na základě vybraných koncepčních dokumentů,
- Slovní hodnocení vize
- Tabulkové a slovní hodnocení opatření a dalších částí koncepce ve vztahu k referenčním cílům ochrany životního prostředí včetně, hodnocení rozsahu vlivů, jejich spolupůsobení a časového rozsahu s větší podrobností hodnocení u potenciálních negativních vlivů. Ve všech případech, kdy charakteristika opatření indikovala možnost potenciálních synergických nebo kumulativních působení, byly jednotlivými hodnotiteli kvalifikovaným odhadem (postupem uvedeným v dílčí kapitole 6.2.1 Postup hodnocení) zváženy všechny potenciální environmentální vlivy a charakteristiky území s cílem posoudit, zda může dojít k významným negativním kumulativním nebo synergickým vlivům na životní prostředí. Na základě jednotlivých hodnocení byl stanoven výsledný souhrnný závěr z hlediska kumulativních či synergických vlivů.
- Doporučení k vyloučení, minimalizaci, zmírnění nebo kompenzaci potenciálně negativních vlivů a návrhy úprav textu koncepce na základě výše uvedených kroků,
- Návrh indikátorů pro sledování vlivů realizace koncepce na životní prostředí a veřejné zdraví,
- Návrh environmentálních kritérií pro intervence, vyplývající z realizace koncepce.

Hodnocení vize bylo provedeno slovně. Hodnocení opatření a dalších částí koncepce (kritérií) bylo provedeno v tabulce porovnáním s vybranými referenčními cíli a následně slovně komentováno (viz kapitola 6.3. Hodnocení vlivů).

8.3 Problémy při shromažďování požadovaných údajů

Předkladatel i zpracovatel ARSPLK 2019 poskytli zpracovateli Vyhodnocení SEA pro jeho hodnocení dostatečné množství relevantních údajů, týkajících se samotné aktualizace koncepce.

K jejímu posouzení bylo k dispozici dostatečné množství údajů. K dispozici byl pro hodnocení finální návrh koncepce a také další relevantní dokumenty vypracované zpracovatelem koncepce (textové a obrazové přílohy a mapové podklady), s jejichž pomocí bylo hodnocení prováděno. Dále byly využity veřejně dostupné informace o stavu životního prostředí v Libereckém kraji, stejně jako územně plánovací dokumentace kraje a dotčených obcí. Informace byly doplňovány také při návštěvách vybraných lokalit v terénu. Při shromažďování údajů tedy nenastaly žádné problémy.

Vzhledem k rozsahu a charakteru koncepce je možno konstatovat, že se při zpracování tohoto Vyhodnocení nevyskytly takové obtíže nebo nejistoty, které by mohly negativně ovlivnit rozsah a obsah posouzení realizovaného v rámci Vyhodnocení nebo které by znemožňovaly jeho zpracování.

9 STANOVENÍ MONITOROVACÍCH UKAZATELŮ (INDIKÁTORŮ) VLIVU KONCEPCE NA ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ

Zákon č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí, ve znění pozdějších předpisů, zavazuje v § 10h předkladatele koncepce, aby zajistil sledování a rozbor vlivů schválené koncepce na životní prostředí a veřejné zdraví. Pokud předkladatel na základě tohoto sledování zjistí, že provádění koncepce má nepředvídané závažné negativní vlivy na životní prostředí nebo veřejné zdraví, je povinen zajistit přijetí opatření k odvrácení nebo zmírnění těchto vlivů, informovat o tom příslušný úřad a dotčené orgány a současně rozhodnout o změně koncepce.

Dle Metodického doporučení pro posuzování vlivů obecných koncepcí na životní prostředí (Věstník MŽP č. 1/2019) by měla pro výběr indikátorů vlivů koncepce na životní prostředí platit, mimo jiné, následující pravidla:

- Ukazatele (indikátory) vlivů koncepce se navrhuje pro sledování těch složek životního prostředí, které byly v rámci posouzení identifikovány jako potenciálně významné, respektive se mohou vzhledem k trendům vývoje životního prostředí významnými stát.
- Měly by být voleny pouze relevantní monitorovací indikátory vlivů koncepce na životní prostředí ke skutečně identifikovaným vlivům a zároveň takové, které je předkladatel schopen dostupnými prostředky sledovat.

Stanovení indikátorů navazuje na určení referenčních cílů životního prostředí a musí s nimi být v souladu, obdobně jako následně environmentální kritéria pro výběr projektů.

9.1 Monitorování vlivů realizace koncepce na životní prostředí

Návrh systému monitorování vlivů implementace ARSP LK 2019 vychází ze skutečnosti, že obsah koncepce musí být natolik obecný, aby umožnil intervence, odpovídající rámcům příslušných struktur strategie. Nástroji realizace strategie budou: obecná opatření (A.), opatření pro využívání jednotlivých druhů surovin (B.), opatření pro rekultivace (C.), opatření pro minimalizaci vlivů na životní prostředí a veřejné zdraví (D.), kritéria pro výběr ložisek (E. /F.), kritéria v oblasti tvorby či pořizování změn ÚPD, úkoly a cíle strategie. Realizace těchto struktur strategie prostřednictvím záměrů přitom může mít – dle jejich konkrétního charakteru, kapacity a lokalizace – rozdílné dopady na životní prostředí a veřejné zdraví.

Při monitorování realizace Strategie navíc často nebude možno zcela přesně rozlišit, zda a v jaké míře byl vývoj stavu životního prostředí a veřejného zdraví ovlivněn intervencemi Strategie, nebo jinými procesy probíhajícími mimo systém podpory v rámci Strategie (například intervence v rámci průmětu dalších koncepčních dokumentů v Libereckém kraji, vlivy ESIF a NDT, dynamika “přirozeného vývoje” společnosti, globální vlivy, dopady aktuální ekonomické situace a podobně).

Z tohoto důvodu byl při stanovování environmentálních indikátorů přijat systém, který slaďuje monitorování implementace Strategie na strategické i projektové úrovni, zajišťuje dodržení souladu mezi cíli koncepce a dopadem podporovaných záměrů a současně - v důsledku propojení referenčních cílů ochrany životního prostředí, monitorovacích ukazatelů (indikátorů) a environmentálních kritérií výběru podporovaných projektů - umožňuje také praktické postupné sledování dopadů intervencí Strategie “zdola”, prostřednictvím agregace dat a údajů o dopadech aktivit/projektů.

Nastavení systému monitorovacích ukazatelů (indikátorů) pro sledování vlivu (monitorování) realizace Strategie z hlediska vlivů na životní prostředí lze považovat za důležitou součást jak hodnocení Strategie v rámci procedury SEA, tak i při její realizaci.

9.2 Stanovení monitorovacích ukazatelů (indikátorů) životního prostředí

V rámci zpracování Vyhodnocení vlivů ARSPLK 2019 na životní prostředí a veřejné zdraví byl identifikován výběrový seznam referenčních cílů ochrany životního prostředí a veřejného zdraví a následně z něj byla stanovena základní sada referenčních cílů ochrany životního prostředí a referenčních cílů ochrany veřejného zdraví, odpovídající charakteru koncepce. Potenciální dopady realizace koncepce jsou odhadovány prostřednictvím posouzení vlivů koncepce na naplňování těchto cílů (pozitivní, negativní či neutrální).

Pro sledování vlivů realizace koncepce na jednotlivé referenční cíle ochrany životního prostředí a veřejného zdraví byly navrženy příslušné indikátory tak, aby byly měřitelné/hodnotitelné. Jejich sledování by mělo být prováděno v celém období platnosti koncepce a vychází mimo jiné z výše uvedených požadavků ustanovení §10h, zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí, ve znění pozdějších předpisů (povinnost předkladatele koncepce).

Návrh mechanismu monitorování koncepce předkladatelem je uveden v následujícím textu. Liberecký kraj, jako předkladatel koncepce, po schválení koncepce zveřejní podle § 10 g, odst. 5, zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí, ve znění pozdějších předpisů, Prohlášení, obsahující mimo jiné také opatření pro zajištění sledování a rozboru vlivů koncepce na životní prostředí a veřejné zdraví dle § 10h uvedeného zákona dle níže uvedeného nebo analogického návrhu a bude podle něj následně postupovat.

9.3 Návrh mechanismu monitorování

Liberecký kraj bude 1 x za rok vyhodnocovat vlivy provádění koncepce na životní prostředí a veřejné zdraví. Realizace koncepce, především vlivy realizovaných aktivit/projektů na životní prostředí, bude hodnocena na základě požadavků Stanoviska příslušného úřadu k Vyhodnocení koncepce dle § 10 g) citovaného zákona a dále také na základě environmentálních indikátorů (vybraných monitorovacích ukazatelů vlivu na životní prostředí), tak jak byly navrženy v rámci tohoto dokumentu.

Výsledky hodnocení budou předkládány vedení Libereckého kraje a následně zveřejňovány na jeho internetových stránkách. K tomu, aby bylo možné sledovat vlivy koncepce pomocí navržených indikátorů, je nutné jejich sledování provázat s environmentálním hodnocením konkrétních projektů, podporovaných v rámci koncepce. Monitorováním a agregací dat pak bude možné vyhodnotit celkový dopad realizace koncepce na referenční cíle ochrany životního prostředí a veřejného zdraví.

9.4 Návrh environmentálních indikátorů

V následující tabulce jsou navrženy monitorovací ukazatele (indikátory) pro hodnocení vlivu ARSPLK 2019 na životní prostředí, vycházející z referenčních cílů ochrany životního prostředí formulovaných způsobem popsáním v kapitole č. 5 Vyhodnocení, současných problémů životního prostředí uvedených v kapitole číslo 4 Vyhodnocení a posouzení vlivů koncepce na životní prostředí v kapitole číslo 6

Vyhodnocení. Cílem jejich sledování je vyhodnotit míru přispění Strategie k naplňování referenčních cílů ochrany životního prostředí.

Zdrojem informací a údajů pro sledování vlivů koncepce pomocí environmentálních indikátorů budou informace o průběhu realizace strategie.

Tab. 10 Návrh environmentálních indikátorů pro monitoring

Oblast životního prostředí	Referenční cíl	Indikátor	Jednotka	Definice
Ovzduší	Zajistit požadovanou kvalitu ovzduší	Emise látek znečišťujících ovzduší – především TZL	tis. tun/rok	Informace o množství emitovaných škodlivin v souvislosti s prováděním strategie (zdroj: původci znečištění – těžební společnosti)
Klima a Adaptace	Snižovat emise skleníkových plynů a adaptovat krajinu na změnu klimatu	Emise skleníkových plynů / počet adaptačních opatření	tis. tun/rok počet	Informace o množství emitovaných skleníkových plynů v souvislosti s prováděním strategie (zdroj: původci znečištění – těžební společnosti) Počet adaptačních opatření, reagujících na změnu klimatu (zdroj: těžební společnosti, provádějící adaptační opatření)
Hluk	Snižovat zatížení obyvatel hlukem	Realizovaná opatření, jejichž realizace omezila hlukovou zátěž obyvatelstva hlukem	počet	Aktivity, jejichž realizace omezila zátěž obyvatelstva hlukem (zdroj: těžební společnosti)
Krajina	Omezovat fragmentaci krajiny, chránit krajinný ráz a přírodní dědictví	Míra změny krajinného rázu	počet	Aktivity, jejichž realizace zapříčinila významnou změnu krajinného rázu (zdroj: těžební společnosti)
Biodiverzita a ochrana přírody	Chránit přírodní hodnoty v území, zvyšovat kvalitu přírodního prostředí	Rozloha ohnisek biodiverzity	%	Přírůstek nebo úbytek plochy ohnisek biodiverzity v rámci Strategie (zdroj: orgány ochrany přírody). (Pozn.: za ohniska biodiverzity lze považovat: 1. a 2. zóny NP a CHKO, NPR, PR, ÚSES a další)
Voda	Chránit zdroje povrchových a podzemních vod, podporovat přirozenou retenční funkci krajiny	Projekty ovlivňující jakost a vydatnost zdrojů	Počet	Počet aktivit situovaných do CHOPAV, počet aktivit zaměřených na péči o vodní zdroje (zdroj: orgány ochrany vod)

Oblast životního prostředí	Referenční cíl	Indikátor	Jednotka	Definice
Půda	Omezit zábory a degradaci půdy (ZPF a PUPFL), zamezovat vodní a větrné erozi půdy	Zábor ZPF nebo PUPFL	ha	Počet aktivit generujících zábor ZPF nebo PUPFL (zdroj: orgány ochrany ZPF/PUPFL)
Odpady a ekologické zátěže	Aplikovat prvky oběhového hospodářství s cílem prevence vzniku odpadů, snižovat produkci odpadů, likvidovat staré zátěže	Produkce odpadů z těžby	t/rok	Množství vyprodukovaných odpadů z těžby za rok (zdroj: původci odpadů – těžební společnosti)
Kulturní památky	Chránit kulturní dědictví	Aktivity ohrožující kulturní památky a archeologická naleziště	Počet	Počet aktivit představující potenciální hrozbu pro kulturní památky nebo archeologická naleziště (zdroj: orgány státní správy ochrany kulturních památek)

Vzhledem k tomu, že byl u opatření B.1.9. indikován potenciální kumulativní vliv (mírně negativní kumulativní vliv), je proto toto opatření, jako doplnění výše uvedených environmentálních indikátorů, navržen vlastní indikátor: Znečištění podzemních vod. Zdrojem pro vyhodnocení tohoto indikátoru budou výsledky monitoringu na existujících monitorovacích vrtech v lokalitě závodu na těžbu uranové rudy. U jiných opatření nebyly hodnotitelné kumulativní vlivy indikovány.

Monitorovací ukazatele (indikátory) pro hodnocení vlivu ARSP LK 2019 na veřejné zdraví jsou uvedeny v samostatném hodnocení vlivů ARSP LK 2019 na veřejné zdraví, které je uvedeno v příloze číslo 2 Vyhodnocení.

10 POPIS NAVRHOVANÝCH OPATŘENÍ PRO PŘEDCHÁZENÍ, VYLOUČENÍ, SNÍŽENÍ A KOMPENZACI VÝZNAMNÝCH NEGATIVNÍCH VLIVŮ NA ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ ZJIŠTĚNÝCH NEBO PŘEDPOKLÁDANÝCH PŘI PROVÁDĚNÍ KONCEPCE

Z provedeného vyhodnocení opatření a kritérií vyplývá, že nebyly identifikovány žádné významné negativní vlivy na jednotlivé složky životního prostředí a veřejné zdraví, respektive na lokality soustavy Natura 2000, vyplývající z realizace koncepce.

Byla identifikována potenciální mírná rizika nebo potenciálně mírně negativní vlivy na některé ze složek životního prostředí. S ohledem na charakter koncepce se může jednat tyto vlivy:

- Zábory půdního fondu (ZPF i PUPFL) například z důvodu nové těžby, nebo rozšíření těžby ve stávající lokalitě, případně v důsledku výstavby související dopravní infrastruktury (zejména silniční doprava),
- nové zdroje emisí (především prachu) do ovzduší v souvislosti s těžbou,
- ovlivnění klimatu,
- nové zdroje emisí hluku,
- potenciální riziko ovlivnění jakosti či vydatnosti podzemních vod s případným ohrožením zásobování obyvatel vodou,
- zásahy do přírodně hodnotných lokalit
- ovlivnění krajinného rázu, fragmentace krajiny a zhoršení průchodnosti migračních tras,
- potenciální ohrožení kulturního dědictví.

Zmírňující opatření zahrnují předcházení a zmírňování potenciálně negativních vlivů a jsou obsažena jak v kapitole 6 (pro jednotlivá opatření), tak ve shrnutí v následující části kapitoly 10.

Strategie také přináší řadu opatření a kritérií, která jsou přímo zaměřena na ochranu životního prostředí, či jeho zlepšení a přímo nebo zprostředkovaně i na zlepšení veřejného zdraví. Jedná se především o následující potenciálně pozitivní vlivy, případně alespoň neutrální vlivy:

- Podporovat přirozenou a průběžnou rekultivaci a revitalizaci opuštěných těžeben,
- vytvářet a zachovávat drobné vodní plochy,
- vytvářet ochranný cenné plochy při rekultivacích těžeben (biotopy chráněných druhů) a těžbu realizovat již s ohledem na budoucí využití prostoru po těžbě,
- přispívat ke snižování emisí látek znečišťujících ovzduší (respektovat platný PZKO),
- minimalizovat vlivy na lesní porosty a PUPFL a na ZPF,
- významně neovlivňovat předměty památkové ochrany, umožnit průzkum a zachování archeologických nálezů,
- zamezit fragmentaci a nesnižovat prostupnost krajiny,
- zajistit ochranu vodních zdrojů,
- používat moderní technologie, s nízkými akustickými projevy ke snížení intenzity hluku,
- omezit zásahy do ÚSES, respektovat zájmy ochrany přírody a krajiny.

10.1 Opatření k předcházení, eliminaci, minimalizaci a kompenzaci potenciálně negativních vlivů zjištěných při provádění koncepce

Základním opatřením k předcházení, eliminaci, minimalizaci a kompenzaci negativních vlivů zjištěných při provádění koncepce bude – vedle pečlivého provádění navržených opatření v souladu s principy ochrany ŽP (viz úvod této kapitoly a kapitola 6 Vyhodnocení) - pravidelná kontrola (monitoring) realizace provádění Koncepce (viz kapitola 9 Vyhodnocení).

V případě zjištění závažných negativních vlivů na životní prostředí nebo veřejné zdraví během realizace koncepce je předkladatel na základě požadavků zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí, ve znění pozdějších předpisů, povinen zajistit přijetí opatření k odvrácení nebo zmírnění takových vlivů a informovat o tom příslušný úřad, tedy Ministerstvo životního prostředí, dotčené orgány a současně rozhodnout o adekvátní změně koncepce. Opatření mohou být různého charakteru, od zvýšení dohledu při výběru podporovaných opatření po uložení nápravných opatření, až po případné zastavení podpory.

10.2 Opatření pro předcházení, vyloučení, snížení a kompenzaci negativních vlivů při realizaci opatření

V případě hodnocených opatření a dalších struktur koncepce budou konkrétní vlivy na životní prostředí záviset především na konkrétním provedení intervencí. Ty musí být vyhodnoceny podle horního zákona, respektive prostřednictvím následných procedur hodnocení vlivů těžebních projektů, otvírek, respektive rekultivačních prací na životní prostředí (EIA, naturové hodnocení, biologické hodnocení), a uvedená hodnocení pak podmiňují schválení aktivit, včetně omezení potenciálně negativních vlivů na životní prostředí.

Byla identifikována určitá potenciální rizika nebo potenciálně negativní vlivy opatření koncepce pro některé ze složek životního prostředí. Tyto vlivy a rizika byly identifikovány jako mírné a řešitelné standardními postupy v navazujících fázích jejich přípravy, jako je územní plánování, územní řízení, proces EIA, konzultace s orgány ochrany přírody a podobně.

Část opatření a kritérií, či úkolů, je organizačního nebo administrativního charakteru, bez identifikovaných negativních vlivů na referenční cíle, takže v případě těchto opatření a kritérií, či úkolů, není nutno doporučovat žádná zmírňující opatření.

Vzhledem k tomu, že do části dotčeného území kraje zasahují lokality soustavy Natura 2000, bude teoreticky u některých projektů nezbytné – pokud tak určí orgán ochrany přírody svým stanoviskem – posoudit také vlivy na lokality soustavy Natura 2000 dle § 45i zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů.

V případě aktivit, které spadají do některých již dříve identifikovaných opatření a kritérií, či úkolů s potenciálním vlivem na životní prostředí (viz kapitola 6), shrnujeme níže hlavní opatření ke snížení potenciálních negativních vlivů těchto aktivit:

- Stanovení dobývacích prostorů a případnou novou otvírku je nutné podmínit vyřešením střetů zájmů. Do zpracování POPD zapojovat odborníky v oblasti ochrany přírody a krajiny i jiných složek ŽP, aby byly eliminovány případné významné střety mezi těžbou a požadavky ochrany přírody dříve, než dojde k oficiálnímu projednání dokumentace. Provádět dobrovolná hodnocení (např. biologické hodnocení, rozptylové či hlukové studie) s cílem snížit vlivy těžby na předměty ochrany přírody i složky životního prostředí.

- Následné relevantní intervence musí být podrobeny hodnocení dle horního zákona, resp. hodnocení dle zákona č. 100/2001 Sb., ve znění pozdějších předpisů (EIA), resp. hodnocení dle zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů (naturové, případně biologické hodnocení).
- V případě nové otvírky je nutné provést podrobný geologický a hydrogeologický průzkum a ověření možnosti těžby bez významných negativních vlivů na složky ŽP.
- V relevantních případech je nutné zajistit hydrogeologický a geofyzikální průzkum a tvorbu hydraulického modelu tak, aby byla zajištěna bezpečnost těžby. Při realizaci opatření plně respektovat závěry hydrogeologického posouzení v souvislosti s podmínkami ochrany vodního zdroje.
- Případné střety s prvky ÚSES v konkrétní lokalitě musí být vyhodnoceny v rámci zákona č. 114/1992 Sb.
- Je potřeba preferovat otvírání takových nových ložisek, která respektují ZCHÚ, EVL, PO, biocentra ÚSES, významná centra biodiverzity a místa s vysokým podílem přírodních biotopů a výskytem zvláště chráněných druhů. Záměry musí být umísťovány v krajině tak, aby bylo minimalizováno narušení krajinného rázu.
- Na území ZCHÚ s ukončenou těžbou nerostných surovin uplatňovat postupy přírodě blízké obnovy, s upřednostněním přirozené sukcese.
- Je nezbytné podporovat využívání recyklovaných materiálů s cílem snížit potřebu využívat primární zdroje.
- V případě, že se záměr se nachází na hranici ZCHÚ, je potřeba konkrétní hranice a způsob těžby konzultovat s orgány ochrany přírody.
- Je nutné zabránit ohrožení kulturních památek. V případě výskytu archeologických nalezišť v dotčených lokalitách je nutné před zahájením těžby provést záchranný průzkum.
- Finanční či jiné kompenzace nesmí nahrazovat primární cíl snížení vlivů těžby na ŽP a veřejné zdraví. Teprve v případě, že i přes snížení vlivů může být těžba vnímána pro obyvatele jako obtěžující, lze situaci řešit kompenzacemi. V případě kompenzací v oblasti ochrany přírody se jedná o respektování podmínek správních rozhodnutí OOP.
- V případě obnovy těžby ložiska Luhov-Brniště-Tlustec je nutné postupovat striktně dle stanoviska EIA 21963/ENV/17 ze dne 23. března 2017, které stanovuje konkrétní podmínky těžby, a to pro fázi přípravy, těžby i rekultivace. Za zásadní opatření je možné považovat zejména opatření související s ochranou přírody a krajiny a ochranou lesních pozemků, spojená především se způsobem a postupem těžby i rekultivace. Pozornost musí být věnována také ochraně hmotného majetku obcí a jejich obyvatel. Stanovisko EIA k záměru také obsahuje řadu opatření pro zmírnění nebo eliminaci vlivu záměru na ostatní složky životního prostředí. Dále je nutné zajistit postupnou rekultivaci již nevyužívaných etází.
- Je nezbytné umožnit přirozenou revitalizaci dotěženého ložiska, nejlépe postupně, již v rámci těžby (na opuštěných etážích).
- Zavážení opuštěných těžeben smí být prováděno výlučně certifikovaným inertním materiálem (např. výkopovými zeminami a hlušinovým materiálem).

Doporučení pro předcházení případného negativního vlivu Koncepce na soustavu Natura 2000 jsou uvedena v Příloze č. 1 tohoto Vyhodnocení. Podmínky realizace koncepce z hlediska vlivů na veřejné zdraví jsou uvedeny v Příloze č. 2 předkládaného Vyhodnocení.

Všechna opatření navržená v rámci naturového hodnocení jsou zapracována do koncepce do opatření B.3.6, B.3.17, B.4.4, B.4.44, B.4.53.

Podmínky a doporučení z hodnocení vlivů na veřejné zdraví jsou až na dvě výjimky zapracovány do koncepce v kapitole 9, Návrh opatření, v dílčí kapitole D, v části „Podmínky implementace koncepce z hlediska jejích vlivů na veřejné zdraví“. Řešení výše zmiňovaných dvou výjimek („V provozech zajistit ochranu zdraví v pracovním prostředí a prevenci nemocí z povolání“; „Omezovat socioekonomické vlivy, které negativně působí na zdraví (výrazné rozdíly v příjmu, špatné pracovní podmínky na nižších pozicích apod.)“) nepřísluší krajskému úřadu.

Doporučení z kapitoly 6 byla zobecněna a jsou dle relevance zapracována do opatření hodnocené koncepce, zejména pak do opatření uvedených v části D. Opatření pro minimalizaci vlivů na životní prostředí a veřejné zdraví. Pokud jde o opatření a doporučení navržená v kapitole 10 Vyhodnocení koncepce, byla některá opatření částečně upravena a precizována specialisty ČGÚ. Provedené úpravy žádným způsobem nezměnily smysl a účel původních opatření. Následně byla tato opatření zapracována do koncepce v kapitole 9, Návrh opatření, v dílčí kapitole D, v části „Podmínky implementace koncepce z hlediska jejích vlivů na životní prostředí“.

11 STANOVENÍ INDIKÁTORŮ (KRITÉRIÍ) PRO VÝBĚR PODPOROVANÝCH PROJEKTŮ

Hlavním kritériem pro výběr opatření/projektů k realizaci bude konkrétní aktuální potřeba v oblasti surovin a finanční a technické možnosti. Avšak při výběru a realizaci musí být pochopitelně zohledněno i environmentální hledisko. Pro tuto potřebu vyhodnocení environmentálních dopadů předkládaných a vybíraných projektů jsou navrženy indikátory/kritéria pro výběr projektů na základě stanovených referenčních cílů ochrany životního prostředí a veřejného zdraví.

Environmentální hodnocení projektů při jejich výběru je jednou z možností minimalizace negativních vlivů koncepcí na životní prostředí. Jak již bylo uvedeno výše, hodnocení projektů dle navržených kritérií by mělo být prováděno jako součást schvalovacích procedur projektů (otvírek a rozšiřování těžby, apod.). Na základě hodnocení záměrů dle environmentálních kritérií by měly být následně schváleny či doporučeny k realizaci pouze ty aktivity, které nebudou mít významný negativní vliv na životní prostředí. Současně by měly být v případě věcně srovnatelných záměrů doporučeny k realizaci ty aktivity, které budou hodnoceny jako příznivější z hlediska životního prostředí.

Konkrétní aktivity v případě ARSPLK 2019 představují intervence v rámci kapitoly B. Opatření pro suroviny. V rámci vyhodnocení těchto opatření nebyly identifikovány žádné významné negativní vlivy na životní prostředí, byly však posouzeny vlivy potenciálně mírně negativní. Kritéria environmentálního hodnocení aktivit/projektů byla tedy stanovena vzhledem k referenčním cílům ochrany životního prostředí a identifikovaným vlivům koncepce na životní prostředí (viz výše). Environmentální hodnocení projektů pak má odpovědět na otázku, jakým způsobem může předkládaný projekt ovlivnit životní prostředí ve smyslu referenčních cílů ochrany životního prostředí. Hodnocení projektu z hlediska životního prostředí je navrhováno v podobě slovního hodnocení, to znamená konstatováním pro jednotlivá environmentální kritéria.

11.1 Environmentální kritéria pro výběr projektů

Zpracovatel SEA navrhl pro jednotlivé referenční cíle ochrany životního prostředí (viz kapitola 5) následující environmentální kritéria pro výběr projektů realizovaných v rámci ARSP LK 2019. Pro některé referenční cíle je v následující tabulce uváděno větší množství otázek kvůli možnému výběru. Tučně jsou označena pozitivní hodnocení.

Tab. 11 Referenční cíle a environmentální kritéria pro výběr projektů

Referenční cíl	Otázky pro hodnocení a výběr projektů z hlediska životního prostředí	Pozitivní hodnocení tučně
Zajistit požadovanou kvalitu ovzduší	Přispěje realizace projektu k významnému navýšení produkce hlavních škodlivin (především TZL) do ovzduší?	ano/ne
Snižovat emise skleníkových plynů a adaptovat krajinu na změnu klimatu	Přispěje realizace projektu k významnému snížení produkce skleníkových plynů? Přispěje realizace projektu ke zvýšení adaptace na změnu klimatu, resp. obsahuje záměr adaptační aspekty?	ano/ne ano/ne

Referenční cíl	Otázky pro hodnocení a výběr projektů z hlediska životního prostředí	Pozitivní hodnocení tučně
Snižovat zatížení obyvatel hlukem	Zvýší se počet obyvatel zasažených nadlimitním hlukem?	ano/ ne
Omezovat fragmentaci krajiny, chránit krajinný ráz a přírodní dědictví	Ovlivní projekt krajinný ráz nebo zvýší fragmentaci krajiny nebo její migrační propustnost?	ano/ ne
Chránit přírodní hodnoty v území, zvyšovat kvalitu přírodního prostředí	Má projekt negativní dopad na ohniska biodiverzity?	ano/ ne
Chránit zdroje povrchových a podzemních vod, podporovat přirozenou retenční funkci krajiny	Může projekt negativně ovlivnit kvantitu povrchových nebo podzemních vod?	ano/ ne
Omezit zábory a degradaci půdy (ZPF a PUPFL), zamezovat vodní a větrné erozi půdy	Dojde v rámci projektu k významnému snížení rozlohy kvalitních zemědělských a lesních půd?	ano/ ne
Aplikovat prvky oběhového hospodářství s cílem prevence vzniku odpadů, snižovat produkci odpadů, likvidovat staré zátěže	Dojde v rámci projektu k navýšení odpadu z těžby? Dojde v rámci projektu k dalšímu využití odpadů z těžby?	ano/ ne ano/ ne
Chránit kulturní a přírodní dědictví	Dojde v rámci realizace projektu k narušení kulturních památek, nebo archeologických nálezů?	ano/ ne

Referenční cíle pro hodnocení vlivu ARSP LK 2019 na veřejné zdraví jsou uvedeny v kapitole číslo 3 samostatného specializovaného hodnocení vlivů ARSP LK 2019 na veřejné zdraví, které je uvedeno v příloze číslo 2 Vyhodnocení.

Kritéria pro výběr projektů z hlediska vlivů na zdraví nejsou navrhována.

12 VLIVY KONCEPCE NA VEŘEJNÉ ZDRAVÍ

Hodnocení vlivů Strategie na veřejné zdraví je detailně provedeno ve studii Hodnocení vlivů na veřejné zdraví, která je uvedena v Příloze č. 2 tohoto Vyhodnocení. Vzhledem k charakteru hodnocení jsou v této kapitole uvedeny pouze závěry hodnocení s tím, že jejich odůvodnění a další detaily jsou součástí uvedené přílohy. Možné vlivy realizace jednotlivých opatření, kritérií a úkolů koncepce na zdraví obyvatel lze shrnout následovně:

- V důsledku otevírání nových ložisek těžby a následnému nárůstu imisí znečišťujících látek jak z těžby, tak z vyvolané nákladní automobilové dopravy může mít koncepce negativní vliv na veřejné zdraví v oblasti kvality ovzduší, ochrany před hlukem a dopravní nehodovosti. Jedná se vesměs o vlivy lokálního charakteru (na úrovni jednotlivých záměrů), které bude nutno řešit v příslušných správních řízeních, případně v procesech EIA.
- Vlivy nárůstu dopravy v širším (nadmístním/regionálním) měřítku lze považovat za mírné. Koncepce upřednostňuje využití surovin vytěžených v rámci regionu, a to zejména v případě stavebních surovin na dopravní stavby. Navíc v místech s rozvinutou železniční infrastrukturou koncepce podporuje dopravu po železnici místo dopravy automobilové.
- Vzhledem k tomu, že řada ložisek těžby leží na území CHOPAV, představuje těžba zvýšené riziko pro podzemní vody, a tím potenciálně ohrožuje obyvatele přilehlých oblastí nedostatkem kvalitní pitné vody. Tuto problematiku bude nutno důsledně řešit v příslušných správních řízeních, případně v procesech EIA a navrhnout odpovídající opatření, případně kompenzace.
- Kladně jsou hodnoceny aktivity směřující k omezení, popřípadě ukončení těžby, které povedou k celkovému zlepšení kvality životního prostředí v regionu.
- Shodně jsou hodnoceny aktivity rekultivací a sanací ploch zasažených těžbou, které povedou ke zlepšení kvality bydlení v blízkém okolí těchto lokalit.
- Na socioekonomické determinanty zdraví má hodnocená koncepce vliv často ambivalentní. Buď dochází ke vzniku nových pracovních míst v důsledku otvírání nebo rozšiřování těžby a zároveň ke zhoršení kvality bydlení v důsledku těžby v blízkém okolí, nebo dochází ke snížení pracovních nabídek následkem ukončování nebo omezování těžby, ale současně se zlepšuje kvalita bydlení například v důsledku rekultivace ploch zasažených těžbou.

Souhrnně lze dle hodnocení HIA konstatovat, že hodnocená koncepce je jako celek víceméně v souladu s principy ochrany veřejného zdraví a s požadavky a cíli ochrany zdraví obyvatel obsaženými v koncepčních dokumentech v oblasti veřejného zdraví na evropské (celosvětové), národní i krajské úrovni. Negativní vlivy koncepce na veřejné zdraví budou mít převážně lokální charakter. Jejich závažnost bude záviset na konkrétní aplikaci daného opatření, kritéria či úkolu a je tudíž nutno je řešit na úrovni jednotlivých záměrů. V případě, že realizace konkrétního záměru s sebou nese riziko nepříznivého ovlivnění determinantů veřejného zdraví, je nutno v příslušných správních řízeních, případně v procesech EIA, zajistit ochranu obyvatel a veřejného zdraví. Jak je uvedeno v koncepci, veškeré realizované aktivity musí mít na zřeteli minimalizaci negativních dopadů na ŽP a veřejné zdraví.

Celkově pak lze očekávat, že pozitivní vlivy hodnocené Politiky na veřejné zdraví lehce převáží nad těmi negativními (souvisejícími zejména s nárůstem těžby na určitých lokalitách, vyvolanou dopravou a případně rizikem ohrožení podzemních vod). Jedná se například o ukončování a omezování těžby, regulaci těžby u surovin, po kterých není poptávka, rekultivace a sanace ploch zasažených těžbou.

13 NETECHNICKÉ SHRUTÍ VÝŠE UVEDENÝCH ÚDAJŮ

Předmětem Vyhodnocení je Aktualizace Regionální surovinové politiky Libereckého kraje 2019 (dále též ARSP LK 2019, Politika, nebo koncepce). Hodnocení koncepce je strukturováno dle požadavků Přílohy 9 k zákonu č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí, ve znění pozdějších předpisů, a jeho součástí je rovněž Posouzení vlivů koncepce na předmět ochrany a celistvost evropsky významné lokality nebo ptačí oblasti podle § 45i odst. 2 zákona o ochraně přírody a krajiny, plynoucí z vyhlášky č. 142/2018 Sb., o náležitostech posouzení vlivu záměru a koncepce na evropsky významné lokality a ptačí oblasti a o náležitostech hodnocení vlivu závažného zásahu na zájmy ochrany přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů (dále také „naturové hodnocení“) a posouzení vlivů koncepce na veřejné zdraví (dále také HIA).

V kapitole 1 Vyhodnocení je popsán obsah, výchozí principy a cíle ARSP LK 2019 a její vztah k jiným koncepcím. Koncepce obsahuje Vizi, návrhy Opatření (obecná opatření, opatření pro využívání jednotlivých druhů nerostných surovin, pro rekultivace, pro minimalizaci vlivů na životní prostředí a veřejné zdraví), Kritéria pro výběr ložisek, kritéria v oblasti tvorby či pořizování změny územně-plánovací dokumentace ve vazbě na využití ložisek nerostných surovin, Přehled ložisek plánovaného, navrhovaného využití a doporučené ochrany CHLÚ, Doporučení k návrhu ochrany některých opuštěných těžeben a ložisek dlouhodobě nevyužívaných a v zajištění a Návrh úkolů Regionální surovinové politiky Libereckého kraje, kterými bude koncepce naplňována.

V kapitole 2 Vyhodnocení je popsán současný stav životního prostředí v Libereckém kraji, na který se ARSP LK 2019 vztahuje. Identifikace hlavních problémů životního prostředí v Libereckém kraji je jedním ze zdrojů pro formulaci referenčních cílů ochrany životního prostředí, s nimiž je koncepce při hodnocení konfrontována.

V kapitole 3 Vyhodnocení jsou vymezeny oblasti, které by mohly být prováděním koncepce zvláště ovlivněny. Jedná se především o oblasti se zhoršeným stavem životního prostředí (v případě ovzduší i hluku okolí nejzatíženějších komunikací a těžebních lokalit), a také oblasti se zvýšenými požadavky na ochranu přírody a krajiny (zvláště chráněná území, lokality soustavy Natura 2000, ÚSES a další cenné části přírody a krajiny).

V kapitole 4 Vyhodnocení jsou shrnuty hlavní problémy životního prostředí, které vyplynuly z analýzy v kapitole 2. To se týká zejména ovzduší, vody, starých ekologických zátěží a krajiny po těžbě, půdy přírody a krajiny, lesů, odpadů a hluku.

V rámci **kapitoly 5** jsou formulovány referenční cíle ochrany životního prostředí, které vycházejí jak z analýzy životního prostředí v kapitolách 2 a 4 Vyhodnocení, tak z identifikace cílů relevantních neregionálních, národních a krajských koncepcí. Tedy mimo jiné ze Státní politiky životního prostředí a řady strategických dokumentů v oblasti životního prostředí v České republice. Výše uvedeným způsobem bylo stanoveno 9 referenčních cílů, které jsou v rámci dané kapitoly dále charakterizovány. Jedná se o referenční cíle, uvedené v následující tabulce.

Tab. 12 Referenční cíle ochrany životního prostředí, včetně návrhu environmentálních indikátorů

Oblast životního prostředí	Referenční cíl	Indikátor	Jednotka	Definice
Ovzduší	Zajistit požadovanou kvalitu ovzduší	Emise látek znečišťujících ovzduší – především TZL	tis. tun/rok	Informace o množství emitovaných škodlivin v souvislosti s prováděním strategie (zdroj: původci znečištění – těžební společnosti)
Klima a Adaptace	Snižovat emise skleníkových plynů a adaptovat krajinu na změnu klimatu	Emise skleníkových plynů / počet adaptačních opatření	tis. tun/rok počet	Informace o množství emitovaných skleníkových plynů v souvislosti s prováděním strategie (zdroj: původci znečištění – těžební společnosti) Počet adaptačních opatření, reagujících na změnu klimatu (zdroj: těžební společnosti, provádějící adaptační opatření)
Hluk	Snižovat zatížení obyvatel hlukem	Hluková zátěž	počet obyvatel zasažených nadměrným hlukem	Změna počtu obyvatel žijících v území zasaženým nadlimitním hlukem (zdroj: strategické hlukové mapování)
Krajina	Omezovat fragmentaci krajiny, chránit krajinný ráz a přírodní dědictví	Míra změny krajinného rázu	počet	Počet aktivit, jejichž realizace zapříčinila významnou změnu krajinného rázu (zdroj: těžební společnosti)
Biodiverzita a ochrana přírody	Chránit přírodní hodnoty v území, zvyšovat kvalitu přírodního prostředí	Rozloha ohnisek biodiverzity	%	Přírůstek nebo úbytek plochy ohnisek biodiverzity v rámci Strategie (zdroj: orgány ochrany přírody). <i>(Pozn.: za ohniska biodiverzity lze považovat: 1. a 2. zóny NP a CHKO, NPR, PR, ÚSES a další)</i>
Voda	Chránit zdroje povrchových a podzemních vod, podporovat přirozenou retenční funkci krajiny	Projekty ovlivňující jakost a vydatnost zdrojů	Počet	Počet aktivit situovaných do CHOPAV, počet aktivit zaměřených na péči o vodní zdroje (zdroj: orgány ochrany vod)
Půda	Omezit zábory a degradaci půdy (ZPF a PUPFL), zamezovat vodní a větrné erozi půdy	Zábor ZPF nebo PUPFL	ha	Počet aktivit generujících zábor ZPF nebo PUPFL (zdroj: orgány ochrany ZPF/PUPFL)

Oblast životního prostředí	Referenční cíl	Indikátor	Jednotka	Definice
Odpady a ekologické zátěže	Aplikovat prvky oběhového hospodářství s cílem prevence vzniku odpadů, snižovat produkci odpadů, likvidovat staré zátěže	Produkce odpadů z těžby	t/rok	Množství vyprodukovaných odpadů z těžby za rok (zdroj: původci odpadů – těžební společnosti)
Kulturní památky	Chránit kulturní dědictví	Aktivity ohrožující kulturní památky a archeologická naleziště	Počet	Počet aktivit představující potenciální hrozbu pro kulturní památky nebo archeologická naleziště (zdroj: orgány státní správy ochrany kulturních památek)

V kapitole 6, která je klíčovou kapitolou hodnocení, je vyhodnocen vliv všech opatření, kritérií a úkolů na životní prostředí, a to jak pomocí číselného hodnocení vůči všem stanoveným referenčním cílům ochrany životního prostředí (viz tabulka hodnocení v kapitole 6), tak i prostřednictvím slovního komentáře.

Každé opatření, kritérium či úkol jsou v textové části kapitoly 6 stručně charakterizovány, je uvedeno hodnocení jejich vlivů na životní prostředí pomocí textového hodnocení a v relevantních případech jsou doplněna také doporučení zpracovatele pro snížení potenciálních vlivů na životní prostředí a veřejné zdraví. Kromě opatření, kritérií a úkolů je slovně vyhodnocena také vize koncepce a komentována také analytická část. Vzhledem k významu této kapitoly jsou v následujícím textu uvedeny informace ve větší podrobnosti, než v jiných částech této shrnující kapitoly.

Z provedeného hodnocení vyplývá, že opatření, kritéria ani úkoly ARSP LK 2019 **nejsou v rozporu s požadavky na ochranu životního prostředí a není mezi nimi žádná intervence, která by měla potenciálně významný negativní vliv na životní prostředí**. V případě těch opatření a kritérií, které potenciálně negativní vlivy na životní prostředí mohou zakládat (bude záležet na způsobu provedení následných intervencí), jsou vždy uvedena doporučení ke zmírnění dopadů, a to jak v kapitole 6, tak i v kapitole 10 tohoto Vyhodnocení. V případě úkolů nebyly identifikovány ani mírně negativní vlivy.

Vlivy intervencí s potenciálně negativními vlivy na životní prostředí musí být vyhodnoceny dle svého charakteru prostřednictvím relevantních procedur hodnocení vlivů projektů na životní prostředí (horní zákon, EIA, naturové hodnocení, biologické hodnocení, požadavky stavebního řízení a další), které musí schválení projektů podmiňovat.

Opatření či kritéria s potenciálně mírnými negativními vlivy na životní prostředí jsou dle hodnocení v kapitole 6 takové, které se zaměřují na realizaci těžby (rozšíření dobývacího prostoru, nová těžba, výstavba infrastruktury a další), tedy intervence, které budou mít vliv na zvýšení prašnosti v okolí záměru, navýšení hluku, zábor půdního fondu (ZPF, či PUPFL), zásahy do lesních porostů, vliv na kvalitu či kvantitu zdrojů vody, vliv na (nejen) místní klima (např. A.18., A.28., A.33., B.3.4, B.3.9., B.3.17., B.4.1., B.4.44.-B.4.47., E.7. a další). Takové intervence mohou způsobit také fragmentaci krajiny, tlak na přírodu a biodiverzitu, krajinný ráz či potenciální ohrožení kulturních památek a podobně.

Řada opatření, kritérií a úkolů bude potenciálně působit na životní prostředí pozitivně, až významně pozitivně. V případě opatření jsou to především ta, která zamezují otvírce nových těžeben před ukončením těžby ve stávajících dobývacích prostorech, opatření věnující se útlumu, zmenšení rozsahu těžby, či odpisu ložisek (např. B.4.14., B.4.20., B.4.31., B.4.34.) opatření, která se věnují podrobnému monitoringu podzemních vod (např. B.1.8., B.4.5., B.4.7., B.4.36.), a dále především Opatření pro rekultivace, Opatření pro minimalizaci vlivů na životní prostředí a veřejné zdraví a Kritéria pro výběr ložisek.

Podle zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny byl samostatně vyhodnocen rovněž vliv Strategie na evropsky významné lokality a ptačí oblasti soustavy Natura 2000 (Příloha č. 1 Vyhodnocení). V rámci hodnocení Natura 2000 bylo konstatováno, že **předložená koncepce ani jednotlivé cíle, opatření, kritéria a úkoly v ní uvedené nebude mít významně negativní vliv na celistvost a předměty ochrany evropsky významných lokalit a ptačích oblastí v rámci soustavy Natura 2000**. Doporučení pro předcházení, eliminaci a zmírnění potenciálně negativních vlivů jsou uvedena v Příloze č. 1 tohoto Vyhodnocení.

Kapitola 7 Vyhodnocení posuzuje možné přeshraniční vlivy koncepce na životní prostředí. Z hodnocení vyplývá, že k významnému ovlivnění území okolních států nedojde.

Kapitola 8 Vyhodnocení obsahuje informaci o invariantní podobě koncepce a je popsán způsob hodnocení.

V **kapitole 9** Vyhodnocení jsou navrženy monitorovací ukazatele, které odpovídají referenčním cílům ochrany životního prostředí, které byly stanoveny v kapitole 5 Vyhodnocení. Indikátory budou sloužit ke sledování a rozboru vlivů provádění koncepce na životní prostředí. Způsob monitorování je v kapitole navržen.

V **kapitole 10** Vyhodnocení jsou popsána opatření pro předcházení, eliminaci a kompenzaci vlivů koncepce. Kapitola shrnuje nevýznamnější doporučení pro snížení vlivů, které jsou pro každé opatření, kritérium či úkol konkrétně uvedena v kapitole číslo 6.

V rámci **kapitoly 11** Vyhodnocení jsou navržena environmentální kritéria pro výběr projektů. Hlavním kritériem pro výběr projektů k realizaci bude konkrétní aktuální potřeba v území a finanční a technické možnosti. Avšak při výběru a realizaci konkrétního projektu musí být zohledněno i environmentální hledisko. Tato kritéria tvoří jednotný systém s dříve stanovenými referenčními cíli ochrany životního prostředí a souvisejícími indikátory pro monitorování provádění koncepce.

Kapitola 12 Vyhodnocení shrnuje vlivy koncepce na veřejné zdraví. Na základě všech výše uvedených poznatků vyplývajících z vyhodnocení je zde konstatováno, že pozitivní vlivy hodnocené koncepce na veřejné zdraví lehce převáží nad těmi negativními (souvisejícími zejména s nárůstem těžby na určitých lokalitách, vyvolanou nákladní dopravou a případně rizikem ohrožení podzemních vod). Jedná se například o ukončování a omezování těžby, regulaci těžby u surovin, po kterých není poptávka, rekultivace a sanace ploch zasažených těžbou. Jako opatření, která zasluhují zvláštní pozornost, byla identifikována opatření B.3.4., B.4.25, B.4.27 a B.4.46).

Kapitola 13 představuje toto netechnické shrnutí obsahu Vyhodnocení.

Kapitola 14 Vyhodnocení obsahuje vypořádání vyjádření obdržných ke koncepci.

Kapitola 15 Vyhodnocení obsahuje závěry a doporučení včetně návrhu souhlasného stanoviska a podmínek, které jsou zaměřeny na eliminaci a snížení vlivů Aktualizace Regionální surovinové politiky Libereckého kraje 2019 na životní prostředí.

14 SOUHRNNÉ VYPOŘÁDÁNÍ POŽADAVKŮ STANOVENÝCH ZÁVĚREM ZJIŠŤOVACÍHO ŘÍZENÍ A VYJÁDŘENÍ OBDŘZENÝCH KE KONCEPCI Z HLEDISKA VLIVŮ NA ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ A VEŘEJNÉ ZDRAVÍ

14.1 Přehled vyjádření obdržených ke Strategii

Zpracovateli Vyhodnocení byla prostřednictvím příslušného úřadu, Ministerstva životního prostředí, odboru posuzování vlivů na životní prostředí a integrované prevence, předána vyjádření obdržená k Oznámení ve smyslu § 10c, odstavec 3 zákona č. 100/2001 Sb., ve znění pozdějších předpisů. Všechna předaná vyjádření, obsahující připomínky a doporučení, jsou podle data jejich vydání přehledně uvedena v následující tabulce (Tab. 13). V další tabulce (Tab. 14) jsou pak uvedena vyjádření neobsahující ani připomínky ani doporučení. V textu kapitoly pak následuje vypořádání všech vyjádření, obsahujících připomínky a doporučení.

Tab. 13 Přehled obdržených vyjádření

Č.	Odesílatel vyjádření	Kontaktní adresa	Č. j.	Ze dne
1.	Česká inspekce životního prostředí Oblastní inspektorát Liberec	Třída 1. máje 858/26, 460 01 Liberec 1	CIZP/51/2017/1568	9. 11. 2017
2.	Vyjádření občanů Tanvaldu	PFB 234 46841 Tanvald	-	22. 11. 2017
3.	Krajská hygienická stanice se sídlem v Liberci	Husova 64, 460 31 Liberec	KHSLB 22041/2017	10. 11. 2017
4.	Krajský úřad Libereckého kraje Mgr. René Havlík ředitel KÚ	U Jezu 642/2a, 461 80 Liberec 2	KULK 77487/2017 OŽPZ 1233/2017	10. 11. 2017
5.	MŽP ředitel odboru druhové ochrany a implementace mezinárodních závazků Ing Jan Šíma	Vršovická 1442/65 Praha 10, 100 10	ENV/2017NS/2942	10. 11. 2017
6.	MŽP ředitel odboru ochrany vod Mgr. Lukáš Záruba	Vršovická 1442/65 Praha 10, 100 10	ENV/2017/VS/2942	26. 10. 2017
7.	MŽP ředitel odboru výkonu státní správy V Ing. Milan Kubíček	Vršovická 1442/65 Praha 10, 100 10	ENV/2017/VS/2942	6. 11. 2017
8.	MŽP ředitelka odboru zvláštní územní ochrany přírody a krajiny RNDr. Alena Vopálková	Vršovická 1442/65 Praha 10, 100 10	ENV/2017/VS/3767	16. 11. 2017

Č.	Odesílatel vyjádření	Kontaktní adresa	Č. j.	Ze dne
9.	Národní památkový ústav Územní odborné pracoviště v Liberci	Jablonecká 642/23, 460 01 Liberec	NPU-353/82273/2017	30. 10. 2017
10.	Správa Krkonošského národního parku	Dobrovského 3, 543 01 Vrchlabí	KRNAP 09349/2017	8. 11. 2017
11.	Město Železný Brod	náměstí 3. Května, 468 22 Železný Brod	-	10. 11. 2017

Tab. 14 Vyjádření neobsahující ani připomínky ani doporučení

Č.	Odesílatel vyjádření	Kontaktní adresa	Č. j.	Ze dne
1.	MŽP ředitel odboru odpadů Ing. Jaromír Manhart	Vršovická 1442/65 Praha 10, 100 10	ENV/2017/VS/2942	30. 10. 2017
2.	MŽP ředitel odboru ochrany ovzduší Bc. Kurt Dědič	Vršovická 1442/65 Praha 10, 100 10	ENV/2017/VS/2942	13. 11. 2017
3.	Obvodní Báňský úřad pro území krajů Libereckého a Vysočina	Tř. 1. Máje 858/26, PO BOX 16, 460 01 liberec	Č.j. SBS 35448/2017	6. 11. 2017
4.	Statutární město Liberec	nám. Dr. E. Beneše 1/1, 460 59 Liberec 1	ENV/2017/39039	20. 11. 2017
5.	Liberecký kraj člen rady kraje Jiří Löffelmann	U Jezu 642/2a, 461 80 Liberec 2	-	13. 11. 2017
6.	Městský úřad Semily	Husova 82, 513 13 Semily	ŽP/3740/17	19. 10. 2017
7.	Městský úřad Frýdlant	T.G.Masaryka 37, 464 01 Frýdlant	MUF 3392/2017/OSUZP/3/Pos	9. 11. 2017
8.	Městský úřad Turnov, odbor životního prostředí	Antonína Dvořáka 335, 511 01 Turnov	OZP/17/3408/KOR	3. 11. 2017

14.2 Vypořádání vyjádření obsahujících připomínky a doporučení

V následujícím přehledu jsou postupně uvedeny podstatné relevantní údaje z vyjádření podaných ke zveřejněnému Oznámení (jen vyjádření obsahujících náměty, připomínky a doporučení) a jejich vypořádání zpracovatelem Vyhodnocení. Zbývající vyjádření (vyjádření v Tab. 14) neobsahovala připomínky ani návrhy, a proto nejsou předmětem vypořádání.

Ad 1) Česká inspekce životního prostředí

Vyjádření z hlediska ochrany vod:

a) Z hlediska ochrany vod nejsou k předložené koncepci „Aktualizace Regionální surovinové politiky Libereckého kraje 2018“ připomínky. Ve stanovisku Krajského úřadu Libereckého kraje se uvádí, že dochází mimo jiné k aktualizaci návrhové části surovinové politiky, konkrétně kapitol:

- a) Návrh opatření pro využívání nerostných surovin na území Libereckého kraje
- b) Návrh doporučení a úkolů pro využívání nerostných surovin na území Libereckého kraje

žádná z těchto kapitol není ale součástí předložené dokumentace. Předložená koncepce je v dané fázi zpracování pouze velmi obecná.

Vyjádření z hlediska ochrany přírody

b) ČIŽP očekává, že v dokumentaci SEA budou specifikovány jednotlivé navrhované cíle a opatření koncepce a provedeno vyhodnocení jejich vlivu na přírodu a krajinu, jak zpracovatel ostatně deklaruje např. v kap. D na str. 63 nebo v kap. E.3 na str. 66 oznámení. Vzhledem ke stanoviskům orgánů ochrany přírody podle § 45i odst. 1 zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů (jmenovitě Správy KRNP a AOPK ČR) je zároveň nezbytné provést vyhodnocení vlivu koncepce na evropsky významné lokality a ptačí oblasti soustavy Natura 2000 a na jejich celistvost. Z hlediska ochrany přírody a krajiny je další posouzení dle ČIŽP třeba zaměřit zejména na následující oblasti, především ve vztahu k návrhové části koncepce:

- ÚSES
- významné krajinné prvky
- krajinný ráz
- fragmentace krajiny a migrační prostupnost krajiny
- zvláště chráněná území
- území soustavy natura 2000
- významnější lokality výskytu zvláště chráněných rostlin a živočichů
- riziko šíření invazních druhů rostlin
- event. další zájmy ochrany přírody (lokality paleontologických nálezů, jeskyně atd. ...)

Pozornost je nutné věnovat rovněž problematice zemědělského půdního fondu, z hlediska působnosti ČIŽP se zaměřením na ochranu kvality půdy, jednotlivé záměry, které budou v rámci aktualizované Regionální surovinové politiky Libereckého kraje realizovány, bude dle jejich povahy a rozsahu nezbytné podrobit samostatnému hodnocení vlivů na životní prostředí v procesu EIA.

Vypořádání vyjádření:

a) V době předložení Oznámení koncepce nebylo finálním znění ARSP LK 2019 dokončeno. Uvedené kapitoly se staly součástí návrhu koncepce, která byla v souladu s požadavky zákona č. 100/2001 Sb.,

zveřejněna společně s Vyhodnocení vlivů na životní prostředí. Tento zveřejněný návrh opatření, doporučení a úkoly (dále také kritéria) obsahuje.

b) Vlivy návrhu koncepce na složky životního prostředí uvedené ve vyjádření byly vyhodnoceny v rámci kapitoly 6 tohoto Vyhodnocení. Hodnocení vlivů koncepce na lokality soustavy Natura 2000 tvoří samostatnou přílohu č. 1 tohoto Vyhodnocení.

Ad 2) Vyjádření občanů Tanvaldu

a) Žádáme, aby byly do návrhu koncepce Aktualizace Regionální surovinové politiky Libereckého kraje 2018“ zapracovány následující body:

1) Těžbu surovin, včetně získávání geotermálního tepla, a výstavbu a provoz zařízení k tomu určených povolovat pouze subjektům splňujícím následující kritéria:

- Transparentní vlastnická struktura bez zapojení off-shore struktur a firem v daňových rájích. Tímto opatřením bude zajištěna odpovědnost vlastníků za případné škody na životním prostředí a vymahatelnost případných sankcí. Je nepřipustné a zcela v rozporu se zájmy ČR, aby rizikové projekty týkající se průzkumu a těžby nerostných surovin, včetně např. hloubkových vrtů pro získávání geotermální energie, realizovaly společnosti se zastřenou vlastnickou strukturou v daňových rájích. V případě problémů a vzniku škod na životním prostředí nebo majetku jsou náhrady škod po takových subjektech těžko vymahatelné. V případě úspěchu projektu je zde prostor pro daňové úniky a odliv peněz do daňových rájů.
- Subjekt má reference a historii úspěšně realizovaných projektů podobného charakteru jako projekt, o který se uchází. Toto opatření zajistí, aby těžbu zajišťoval subjekt, který má zkušenosti a hlavně reputaci, o kterou nechce přijít. Vyhneme se tak situacím, kdy firma bez historie, která nemá, co se týče reputace, co ztratit, zanedbá nebo podinvestuje bezpečnostní opatření a v důsledku toho dojde ke škodám na životním prostředí.
- Subjekt, ani osoby s ním spojené, nebyly v historii zapojení do kauz, kdy došlo k poškození životního prostředí, korupci nebo „tunelování“.
- Stát má v subjektu majetkový podíl a zástupce v řídicích a kontrolních orgánech.

2) Výstavbu a provoz geotermálních elektráren na bázi HDR nepovolovat v obydlených oblastech.

Vypořádání vyjádření:

Ad 1) Požadavky uvedené ve vyjádření přesahují rámec hodnocené koncepce. Podmínky pro povolení k průzkumu, těžbě a dalších činnostem podle horního zákona jsou tímto zákonem explicitně stanoveny a krajská koncepce nemůže určovat podmínky nad rámec platných právních předpisů. Náprava škod na životním prostředí musí být vymahatelná bez ohledu na původ, či vlastnickou strukturu těžební společnosti.

Ad 2) Záměry hlubinných geotermálních vrtů, včetně vrtů pro technologii HDR (Hot Dry Rock) podléhají zákonu č 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí (EIA), ve znění pozdějších předpisů (bod 14) a v jeho rámci budou posouzeny podle konkrétních podmínek navržené lokality. Bez souhlasného výsledku procesu EIA nemohou být vrtné práce povoleny.

Ad 3) Krajská hygienická stanice se sídlem v Liberci

- a) Po zhodnocení oznámení koncepce „Aktualizace Regionální Surovinové politiky Libereckého kraje 2018“ Krajská hygienická stanice požaduje zpracovat posouzení vlivů na veřejné zdraví v souladu s metodikou HIA a posoudit soulad koncepce se Zdravotní politikou Libereckého kraje. Krajská hygienická stanice doporučuje zaměřit se zejména na problematiku hluku, ovzduší a možné ovlivnění kvality vody.

Vypořádání vyjádření:

- a) *Vlivy Návrh koncepce na veřejné zdraví byly posouzeny v samostatném specializovaném Hodnocení vlivů koncepce na veřejné zdraví, v souladu s metodikou HIA. Hodnocení vlivů koncepce na veřejné zdraví je Přílohou č. 2 tohoto Vyhodnocení vlivů koncepce na životní prostředí. V kapitole 12 je uveden souhrnný závěr hodnocení vlivu koncepce na veřejné zdraví. Soulad předkládané koncepce se Zdravotní politikou Libereckého kraje byl posouzen v rámci samostatného Hodnocení vlivů koncepce na veřejné zdraví (viz Příloha č. 2 tohoto Vyhodnocení).*

Ad 4) Krajský úřad Libereckého kraje, ředitel

Z hlediska odpadového hospodářství:

- a) str. 12 a 56 – Liberecký kraj již nedisponuje Konceptí odpadového hospodářství, nýbrž pouze Plánem odpadového hospodářství Libereckého kraje 2016-2025
- b) str. 57 – v poslední větě 2. odstavce vypustit slovo „velkých“, které má neurčitý a zavádějící význam – na území Libereckého kraje jsou provozována 3 zařízení s kapacitou převyšující 10 000 t/rok, celkem je zde 13 kompostáren schválených krajským úřadem
- c) str. 62 vypustit „Nárůst množství komunálních odpadů“ (v r. 2016 byla naopak pokles) a doplnit „Nedostatečné kapacity na využívání komunálních odpadů.“ Tato skutečnost souvisí s další odrážkou („Vysoký podíl skládkování...), kde krajský doporučuje doplnit „Nízký podíl materiálového využívání stavebních a demoličních odpadů“.

Vypořádání vyjádření - odpadové hospodářství:

- a-b) *Kapitola č. 2.1 Vyhodnocení, nazvaná Základní charakteristiky stavu životního prostředí v dotčeném území, významně upravuje analogickou kapitolu Oznámení. Výše uvedené formulace v ní již nejsou obsaženy. Zpracovatelé Vyhodnocení nově zohlednili platný POH Libereckého kraje.*
- c) *Komunální odpady nejsou vzhledem k zaměření koncepce řešeny, tudíž se uvedené informace ve Vyhodnocení koncepce nevyskytují. Jsou zde uvedeny pouze relevantní informace o odpadech týkající se těžby surovin (z průmyslových výroby, těžebních prací a ze sanací starých ekologických zátěží).*

Z hlediska státní správy lesů:

- d) Na str. 45 opravit spojku „a“ napsanou velkým písmenem v odrážce Nepříznivá druhová skladba lesů – v 18. a 19. Století
- e) V odrážce stoupající tlak na veřejnosti a investorů na využití lesa k rekreaci a komerčnímu sportovnímu využití na str. 45 je uvedeno, že „Plošně to představuje značné požadavky na zábory lesních pozemků...“Podle našeho názoru se nejedná o značné požadavky vzhledem k celkové výměře

plochy lesů – dočasné zábory v řádu ha jsou sice v rámci Libereckého kraje odsouhlaseny v oblasti Ještědu a Špičáku, je však otázkou, zda se skutečně jedná o „značné“ zábory.

- f) Na str. 45 nahradit legislativně nesprávný pojem „lesní půdní fond“ pojmem „pozemky určené k plnění funkcí lesa“.

Vypořádání vyjádření - státní správa lesů:

d-e) Kapitola č. 2.1 Vyhodnocení, nazvaná Základní charakteristiky stavu životního prostředí v dotčeném území, významně upravuje analogickou kapitolu Oznámení. Výše uvedené formulace v ní již nejsou obsaženy.

- f) Pojem „lesní půdní fond se ve Vyhodnocení již nevyskytuje, byl nahrazen pojmem „pozemky určené k plnění funkcí lesa“*

Z hlediska ochrany ovzduší:

g) V oznámení jsou části C 3.1 citovány zastaralé materiály. Cituje se zde Rozptylová studie Libereckého kraje z roku 2012 (str. 19), Liberecký kraj však v srpnu tohoto roku zveřejnil novou Rozptylovou studii Libereckého kraje 2017.

h) Dále je citován starý koncepční materiál Integrovaný programu ke zlepšení kvality ovzduší Libereckého kraje (2012), tento program byl překonán Programem zlepšení kvality ovzduší zóna Severovýchod, který MŽP vydalo v roce 2016 jako opatření obecné povahy.

i) Doporučuje se využít aktuální dokumenty, které jsou dostupné na webu Libereckého kraje (ochrana ovzduší).

j) Vyhodnocení vlivů koncepce na ovzduší je minimalistické. O skutečných dopadech koncepce na ovzduší vypovídá jen velmi málo. Pokud se koncepce bude zabývat konkrétními zdroji surovin (z oznámení to není zřejmé), pak by bylo vhodné tyto zdroje znečišťování ovzduší vyhodnotit rozptylovou studií (vzniknou nově otevřené plochy, které budou zdrojem prašnosti, vyvolaná doprava atd.).

Vypořádání vyjádření – ochrana ovzduší:

g-j) Kapitola č. 2.1 Vyhodnocení, nazvaná Základní charakteristiky stavu životního prostředí v dotčeném území, významně upravuje analogickou kapitolu Oznámení. Jsou v ní citovány aktuální materiály kraje v oblasti ochrany ovzduší a tato část kapitoly je podstatně rozšířena. V uvedené kapitole jsou citovány také výpočty Rozptylové studie Libereckého kraje (2017). Samostatná rozptylová studie se na úrovni SEA nezpracovává, požadavek na zpracování rozptylových studií lze očekávat v této souvislosti v rámci povolovacích řízení konkrétních záměrů dle horního zákona a aplikaci zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí, ve znění pozdějších předpisů.

Z hlediska ochrany zemědělského půdního fondu

k) Údaje v kapitole C.3.5 Půda vycházejí z katastru nemovitostí se mohou rozcházet se skutečností a nesoulad je postupně odstraňován revizemi katastru. Hodnověrná kvantifikace zastavěnosti je na základě dostupných statistických dat obtížná, ne-li nemožná. Z uvedených důvodů může být konstatování, že hodnoty indikují nízkou úroveň záboru území a nižší antropogenní tlak na využívání území, značně zavádějící, zvláště u ploch využitých pro obytnou zástavbu.

Vypořádání vyjádření – ochrana zemědělského půdního fondu:

k) Při zpracování kapitoly 2.1 Vyhodnocení „Základní charakteristiky stavu životního prostředí v dotčeném území“ byla pro charakterizaci stavu použita dostupná existující data. Pokud budou k dispozici data přesnější, může být hodnocení upraveno. Z hlediska hodnocení vlivů koncepce na životní prostředí se nejedná o skutečnost, která by toto hodnocení mohla ovlivnit.

Z hlediska ochrany přírody:

l) V textové části jsou chyby v údajích k CHKO: CHKO Kokořínsko – Máchův kraj se skládá ze dvou nespojitých územních celků, z nichž Kokořínsko – původní CHKO bylo vyhlášeno v roce 1976, v konečné podobě, tj. včetně části Máchův kraj, bylo CHKO vyhlášeno v roce 2014. CHKO Český ráj – v roce 2002 nebyla nově vyhlášena, došlo k jejímu rozšíření o část Maloskalska.

m) Z hlediska ochrany přírody a krajiny považujeme za potřebné zaměřit se na vyhodnocení střetů záměrů s prvky ÚSES (nadregionální a regionální) a s maloplošnými chráněnými územími, kde je současně vyhlášeno CHLÚ.

Vypořádání vyjádření – ochrana přírody:

l) Kapitola č. 2.1 Vyhodnocení, nazvaná Základní charakteristiky stavu životního prostředí v dotčeném území, významně upravuje analogickou kapitolu Oznamení. Názvy a data vyhlášení v ní byly patřičně upraveny.

m) Vyhodnocení střetů záměrů s konkrétním územním průmětem s uvedenými determinantami ŽP bylo provedeno v kap. 6 tohoto Vyhodnocení, v případě potenciálních střetů s lokalitami soustavy Natura 2000 pak byly jejich střety hodnoceny také v samostatném naturovém hodnocení, které je Přílohou č. 1 tohoto Vyhodnocení.

Na základě zkušeností ze správní činnosti, bez přímé vazby na předložení oznámení, krajský úřad doporučuje, aby se návrh koncepce zaměřil na následující problematiku:

n) Opětovné využití nerostných surovin, které v místě svého původního využití již ztratily funkční význam, nestaly se však odpadem (např. kamenivo kolejového lože v trase zrušené železniční tratě, která má být převedena na účelovou komunikaci s nižšími nároky na kvalitu tělesa komunikace i na dodržení maximálních hodnot stoupání a klesání trasy.)

o) Vyhodnocení, případně alespoň odhad, podílu neúčelně používaných surovin na celkové spotřebě surovin na území Libereckého kraje. Jedná se například o zpevnování účelových komunikací (lesní a polní cesty, cyklostezky) vysoce kvalitním kamenivem, případně asfaltovou směsí, neúměrně cílovému využití komunikace. Stejně tak dochází ke stavbě těchto účelových komunikací v dimenzích vysoce převyšujících reálné nároky na jejich kapacitu.

p) Na základě výše uvedených analýz pak krajský úřad žádá o definování opatření k zajištění hospodárného nakládání se surovinami na území Libereckého kraje, která zároveň přispějí ke zmírnění negativních dopadů lidské činnosti na životní prostředí.

Vypořádání vyjádření:

n) Problematika opětovného využití nerostných surovin je v návrhové části dokumentu řešena, například prostřednictvím opatření A.24 a A.26. Konkrétně opatření A.26 řeší recyklaci stavebních materiálů při rušení nepotřebných staveb.

- o) Dle sdělení předkladatele koncepce není vyhodnocování podílu neúčelně používaných nerostných surovin předmětem regionální surovinové politiky. Regionální surovinová politika může pouze navrhnout taková opatření, která by předcházela neúčelnému využívání nerostných surovin. To je řešeno v návrhové části dokumentu, a to zejména prostřednictvím opatření A.24 a A.25.
- p) Problematika zmírnění dopadů těžby nerostných surovin na životní prostředí je řešena konkrétně u jednotlivých opatření v návrhové části dokumentu (například opatření A.6, A.8, A.15, A.18, A.19, A.27 ...). V koncepci je řešeno i hospodárné nakládání s nerostnými surovinami (například opatření A.24, A.25, A.26).

Vyjádření odboru územního plánování a stavebního úřadu

- q) Odbor územního plánování upozorňuje pouze na zrušení rychlostní silnice s označením R, uvedené na str. 19 a 20, a dále na vyhlášení nové památkové zóny Pavlovice a rozšíření a přejmenování CHKO Kokořínsko. Zpracovatel oznámení vycházel z již neplatných ÚAP libereckého kraje z roku 2015, nikoli z platných ÚAP z roku 2017.

Vypořádání vyjádření – pro návrh koncepce:

Kapitola č. 2.1 Vyhodnocení, Základní charakteristiky stavu životního prostředí v dotčeném území, významně upravuje analogickou kapitolu Oznámení. Uvedené skutečnosti jsou již uvedeny v souladu s platnými ÚAP 2017.

Ad 5) MŽP ředitel odboru druhové ochrany a implementace mezinárodních závazků

- a) Vzhledem ke skutečnosti, že příslušným orgánem ochrany přírody (Správou Krkonošského národního parku) nebyl vyloučen stanoviskem dle § 45i odst. 1 zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů vliv na lokality soustavy Natura 2000, je nezbytné předložit ve vyhodnocení v souladu s ustanovením § 45i odst. 2 a 3 posouzení zpracované autorizovanou osobou.

Vypořádání vyjádření:

- a) Posouzení dle § 45i zákona č. 114/1992 Sb. bylo provedeno autorizovanou osobou a tvoří samostatnou přílohu č. 1 tohoto Vyhodnocení.

Ad 6) MŽP ředitel odboru ochrany vod

- a) na straně 13 patří mezi strategické dokumenty na národní úrovni i Národní plán povodí Labe a Odry (2016-2021) a Plán pro zvládání povodňových rizik v povodí Labe a Odry (2016-2021),
- b) na straně 26 nahradit výraz „zátopa“ výrazem „záplavové území“,
- c) na straně 32 opravit název kapitoly „Protipovodňová ochrana“ na „Povodňová ochrana“.

Vypořádání vyjádření:

a-c) Kapitola č. 2.1 Vyhodnocení, Základní charakteristiky stavu životního prostředí v dotčeném území, významně upravuje analogickou kapitolu Oznámení. Oba výše zmiňované termíny v ní jsou uvedeny již ve správném tvaru. Soulad cílů ARSP LK 2019 s cíli výše uvedených koncepcí byl vyhodnocen v kapitole 5 Vyhodnocení a obě koncepce byly také využity k formulaci referenčních cílů ochrany životního prostředí v kap. 6 tohoto Vyhodnocení.

Ad 7) MŽP ředitel odboru výkonu státní správy V

- a) Při posuzování aktualizace koncepce je potřeba vycházet z platných dokumentů (a ne z dokumentů zastaralých). Příkladem je Surovinová politika ČR (na str. 13 oznámení uvedeno, že koncepce bude mít vztah ke strategickým dokumentům – Surovinová politika ČR v oblasti nerostných surovin a zdrojů 2015. Nejaktuálnějším dokumentem je ale Surovinová politika ČR z roku 2017. Dalším příkladem je CHKO Kokořínsko – Máchův Kraj. V oznámení je uvedeno na str. 47, že menší severní část CHKO zasahuje do Libereckého kraje.... . Od 1. 9. 2014 je platné nově vymezené území CHKO. Rozšíření CHKO se dotýká zejména Libereckého kraje.
- b) V souladu se Surovinovou politikou ČR z roku 2017 doporučujeme zaměřit pozornost na tyto priority a cíle:
1. Preferovat více menších rovnoměrně rozmístěných ložisek na území Libereckého kraje oproti malému počtu velkoobjemových těžeben. Těžba stavebních surovin v blízkosti míst jejich spotřeby je nejen ekonomická, ale zejména ohleduplná k životnímu prostředí.
  2. Preferovat otvírání nových ložisek, která respektují ZCHÚ, EVL, PO, biocentra ÚSES, významná centra biodiverzity a místa s vysokým podílem přírodních biotopů a výskytem zvláště chráněných druhů. Záměry umísťovat v krajině tak, aby bylo minimalizováno narušení krajinného rázu.
  3. Podporovat využívání recyklovaných materiálů s cílem snížit potřebu využívat primární zdroje.
  4. V důsledku zvyšování významu ložisek nevyhrazených nerostů je třeba zpřesňovat jejich evidenci.

Vypořádání vyjádření:

- a) *Kapitola č. 2.1 Vyhodnocení, Základní charakteristiky stavu životního prostředí v dotčeném území, významně upravuje analogickou kapitolu původního Oznámení. Pro zpracování kapitoly byly využity aktuální koncepce. V připomínce uváděné nedostatky byly odstraněny.*
- b) *Bod 1: Toto obecně platné konstatování nelze přijímat ortodoxně. Otvírání většího množství nových těžeben může mít v konečném důsledku větší negativní dopady na životní prostředí, než dotěžování těžeben stávajících. Případné otírky nových těžeben musí být vždy založeny na komplexním zhodnocení potenciálních vlivů.*
- b) *Body 2 a 3: Hodnocená koncepce se na problematiku uvedenou ve vyjádření zaměřuje v řadě samotných opatření, kritérií a doporučení (za všechna uvádíme například opatření D3., D4., D5.). Ve vyjádření uvedená doporučení jsou rovněž reflektována v rámci Vyhodnocení k opatření (například k opatření D.7. v kapitole 10 Vyhodnocení).*

Bod 4: Návrh koncepce zahrnuje opatření zaměřená na zpřesňování a aktualizaci ochrany surovinových zdrojů a aktualizaci informací o ložiscích (například opatření A.9., A.10., A.12. a další)

Ad 8) MŽP ředitelka odboru zvláštní územní ochrany přírody a krajiny

požaduje

- a) Vyhodnotit, zda je koncepce „Aktualizace Regionální surovinové politiky Libereckého kraje 2018“ v souladu s již schválenými koncepčními dokumenty v ochraně přírody a krajiny národní úrovně – Aktualizací Státního programu ochrany přírody a krajiny ČR – 2009, Státní politikou životního prostředí ČR na období 2012-2020, Strategii ochrany biologické rozmanitosti ČR 2016-2025

- a republikovými prioritami v oblasti ochrany přírody a krajiny stanovenými v Aktualizaci č. 1 Politiky územního rozvoje ČR.
- b) V rámci vyhodnocení vlivů koncepce na životní prostředí vyhodnotit vliv aktualizace koncepce na zvláště chráněná území, respektive zda realizací koncepce nemůže dojít k ohrožení předmětů a cílů ochrany soustavy zvláště chráněných území.
- c) S ohledem na výše uvedený bod požadujeme navrhnout ve vyhodnocení případná opatření k předcházení, vyloučení či snížení negativních vlivů na soustavu zvláště chráněných území.

Vypořádání vyjádření:

- a) *Uvedené požadavky jsou do vyhodnocení zahrnuty a hodnocení souladu Strategie s uvedenými koncepčními dokumenty bylo ve Vyhodnocení provedeno v kapitole č. 5. Z uvedených koncepčních dokumentů rovněž vycházely referenční cíle ochrany životního prostředí použité ve Vyhodnocení pro hodnocení vlivů opatření a kritérií Strategie na životní prostředí (viz kapitoly číslo 5 a číslo 6 Vyhodnocení).*
- b) *Vlivy na zvláště chráněná území byly vyhodnoceny prostřednictvím referenčního cíle ochrany životního prostředí č. 5 Biodiverzita a ochrana přírody (viz kapitola číslo 6 Vyhodnocení). Samostatně byly také vyhodnoceny vlivy koncepce na lokality soustavy Natura 2000, a to v rámci posouzení dle § 45i zákona 114/1992 Sb. (naturové hodnocení), které je Přílohou č. 1 tohoto Vyhodnocení koncepce.*
- c) *Opatření k předcházení, vyloučení či snížení negativních vlivů koncepce jsou navržena v kapitolách číslo 6 a číslo 10 Vyhodnocení.*

Ad 9) Národní památkový ústav – Územní odborné pracoviště v Liberci

Ochrana kulturních hodnot: (limity využití území ze zákona)

- a) Upozorňujeme, že v rámci ochrany krajinného rázu a jeho kulturních hodnot jsou součástí životního prostředí památkově chráněná území a kulturní památky, území s archeologickými nálezy, jejichž podmínky ochrany je třeba respektovat. Z uvedených důvodů je třeba doplnit text Tabulky Hlavní potenciální vlivy Aktualizace Regionální Surovinové politiky Libereckého kraje 2018 na životní prostředí a veřejné zdraví (str. 64) o bod:

Složky životního prostředí a veřejného zdraví – Kulturní hodnoty

Potenciálně ovlivněné charakteristiky – Pozemky a stavby kulturních památek a jejich prostředí, památkově chráněná území, území s archeologickými nálezy

Odůvodnění – Lze předpokládat střety zájmů ochrany kulturních hodnot s hospodářskými zájmy těžbařů. Lze předpokládat možné negativní dopady těžby na chráněné kulturní hodnoty jednotlivých kulturních památek, na památkově chráněná území a na území s archeologickými nálezy dle SAS ČR včetně možného narušení celistvosti daného chráněného území.

Vypořádání vyjádření

- a) *Kapitola č. 2.1 Vyhodnocení, Základní charakteristiky stavu životního prostředí v dotčeném území, významně upravuje analogickou kapitolu Oznámení a je v ní dostatečně zpracována, včetně kapitoly kulturních památek. Vlivy koncepce na kulturní památky a památkově chráněná území byly vyhodnoceny prostřednictvím referenčního cíle ochrany životního prostředí č. 9 Kulturní památky*

(viz kapitola číslo 6. Vyhodnocení). Ve Vyhodnocení jsou uvedena také doporučení k předcházení, vyloučení či snížení negativních vlivů koncepce v rámci kap. 6 a 10.

Ad 10) Správa Krkonošského národního parku

- a) Při vyhodnocení koncepce by měl být zvláštní důraz kladen na kapitolu 1.6. „Opuštěné těžebny v Libereckém kraji a potenciál jejich využití“ připravované koncepce. Opuštěné těžební prostory, zvláště ty ponechané samovolnému vývoji, často představují přírodovědně hodnotná území s výskytem řady zvláště chráněných druhů rostlin a živočichů a hodnotných stanovišť (mokřady, skalnaté výchozy atp.)

Vypořádání vyjádření

- a) Ve Vyhodnocení koncepce bylo přihlédnuto k připomínce, ta byla zařazena k doporučením pro předcházení, vyloučení či snížení negativních vlivů koncepce v rámci kapitol číslo 6 a číslo 10 Vyhodnocení.

Ad 11) Město Železný Brod

- 1) V oznámení koncepce v kapitole C. 3. 4. 3. Nerostné suroviny se ohledně ložisek vápenců a dolomitických vápenců nezmiňuje CHLÚ Koberovy stanovené rozhodnutí Ministerstva životního prostředí ze dne 22. 12. 2015 pod spis. zn. 7.3/542/G/15, které nabylo právní moci 8. ledna 2016. Toto rozhodnutí bylo vydáno přes **nesouhlas** Městského úřadu Železný Brod jako stavebního úřadu, Městského úřadu Železný Brod jako úřadu územního plánování, Města Železný Brod jako orgánu územního plánování a obce Koberovy jako orgánu územního plánování. Jejich vyjádření jsou citována v uvedeném rozhodnutí. Město Železný Brod jako orgán územního plánování, Městský úřad Železný Brod jako stavební úřad, Městský úřad Železný Brod jako úřad územního plánování a podle ústního vyjádření ze strany starosty také obec Koberovy jako orgán územního plánování **nadále nesouhlasí se stanovením Chráněného ložiskového území Koberovy**. Dotčené subjekty žádají projednání této skutečnosti při zpracování a posuzování koncepce Aktualizace Regionální surovinové politiky Libereckého kraje 2018. Dotčené subjekty upozorňují na to, že ve svých vyjádřeních k stanovení CHLÚ Koberovy poukazovaly na dotčené složky životního prostředí, případně na vlivy na životní prostředí (např. velikost ložiska, kvalita surovin, lesní porosty, fytoogie a zoologie, chráněná území atd.). Je nutné se v oznámené koncepci zaměřit rovněž na dopady socioekonomické sféry, jedná se především o dopravu, omezování rozvoje obcí a zaměstnanost spojenou s případnou bytovou a rodinnou výstavbou, z čehož vyplývají tlaky na změny územních plánů obcí často v neprospěch životního prostředí.
- 2) V tabulce C14 navrhujeme ve složce životního prostředí Odpadové hospodářství doplnit potencionálně ovlivněnou charakteristiku s názvem Vytváření odpadů a jako Odůvodnění uvést V důsledku těžby lze očekávat vytváření odpadů z doprovodných surovin (hlušina) ve formě výsypek a hald. Jejich vytváření zvyšuje tlak na půdu.
- 3) V tabulce C14 navrhujeme, ve složce životního prostředí Půda v potencionálně ovlivněné charakteristice Zábory půdy doplnit Dojde k záborům půdy v souvislosti s vytvářením nebo přeložkami liniových staveb a případně bytovou výstavbou pro pracovníky těžařských společností.

- 4) V tabulce C14 navrhujeme ve složce životního prostředí Horninové prostředí v potencionálně ovlivněné charakteristice Stanovení dobývacích limitů doplnit existence reálného rizika zvýšeného exportu nerostných surovin do zahraničí.
- 5) V tabulce C15 Stanoviska jednotlivých orgánů ochrany přírody je v kolonce Stručné shrnutí obsahu stanoviska... patřící Agentuře ochrany přírody a krajiny ČR – Regionální pracoviště Liberecko napsáno Nelze posoudit. Toto stanovisko je nutné, bez něho nemůže být oznámená koncepce projednána a uzavřena, dotýká se řady území Libereckého kraje (např. v případě CHLÚ Koberovy se jedná o CHKO Český ráj, přírodní památku Na vápenici a geopark Český ráj).
- 6) Oznámená koncepce neobsahuje žádnou mapu stávajících ložisek nerostných surovin těžených i netěžených včetně jejich současných nebo předpovídaných dopadů na životní prostředí.
- 7) Oznámená koncepce neobsahuje žádnou mapu liniových staveb, které jsou těžbou v současné době dotčeny (není tak zobrazen současný stav) nebo u ložisek se zamýšlenou těžbou budou dotčeny.
- 8) Oznámená koncepce neobsahuje žádnou mapu antropogenních tvarů reliéfu po minulé těžbě nebo v souvislosti se současnou těžbou včetně dalších dopadů na životní prostředí (sukcese nebo zamýšlená výsadba atd.)

Vypořádání vyjádření

- 1) *Na výhradním ložisku Koberovy jsou evidovány vysoké objemy zásob v kategorii zásob vázaných a v kategorii zásob vyhledaných volných, nicméně z důvodů nepřekonatelných střetů zájmů (především zájmy ochrany přírody a krajiny) se v koncepci s využitím tohoto ložiska nepočítá (opatření B.3.11.). Rezervní ložisko dolomitu a dolomitického vápence Koberovy (č. 3100400) se v koncepci nedoporučujeme k využití ani v dlouhodobém horizontu, přesahující návrhové období platnosti Regionální surovinové politiky Libereckého kraje (opatření B.3.12.).*
- 2) *Doplněno v kapitolách 2 a 4, u složky životního prostředí Půda a využití území.*
- 3) *Doplněno v kapitole 4, u složky životního prostředí Půda a využití území.*
- 4) *Využití nerostných surovin v České republice nebo jejich export nelze považovat (s výjimkou uzavřených ekonomik) za zásadní prvek z hlediska vlivů na životní prostředí.*
- 5) *Agentura ochrany přírody – Regionální pracoviště Liberecko se vyjadřovala k žádosti dle § 45i zákona č. 114/1992 Sb., tedy k tomu, zda koncepce může mít samostatně nebo ve spojení s jinými koncepcemi nebo záměry významný vliv na předmět ochrany nebo celistvost evropsky významných lokalit a ptačích oblastí. Toto stanovisko se vydává k Oznámení koncepce, tedy v době, kdy je samotná koncepce v různé fázi zpracování. Standardní vyjádření určuje, že významný vliv je/není možný, respektive že je lze/nelze vyloučit. V případě, že je vliv možný, nebo jej nelze vyloučit zpracovává se ze zákona povinně takzvané naturové hodnocení (viz výše v tomto Vyhodnocení). Toto hodnocení se zpracovává i tehdy, když stanovisko, že koncepce má vliv, respektive jej nelze vyloučit, vydá pouze jediný orgán ochrany přírody, byť by ostatní vliv vyloučily. Z tohoto hlediska tedy uváděné vyjádření, že nelze posoudit, nemá pro další hodnocení žádný význam. Agentura ochrany přírody, která je dotčeným orgánem v rámci posuzování vlivů této koncepce na ŽP se bude vyjadřovat k návrhu koncepce a Vyhodnocení jejího vlivů na životní prostředí ve fázi jejího zveřejnění a dále také případně ve fázi veřejného projednání koncepce, nebo do 5 dnů po jeho konání.*
- 6-8) *Součástí hodnoceného návrhu koncepce je řada textových a mapových příloh, tabulkových přehledů a schémat, které se věnují popisu ve vyjádření uvedených skutečností. V přílohách návrhu koncepce*

jsou ve schématech popsány těžby a hlavní směry distribuce stavebního kamene a štěrkopísku, a to jak v současnosti, tak ve výhledu. Součástí příloh návrhu koncepce je rovněž řada map:

- Mapa ložisek nerostných surovin, dobývacích prostorů, chráněných ložiskových území a prognózních zdrojů na území Libereckého kraje
- Mapa ložisek stavebních surovin (štěrkopísek, stavební kámen, cihlářská surovina) na území Libereckého kraje ve vazbě k současným a klíčovým plánovaným stavebním záměrům
- Mapa střetů zájmů ložisek nerostných surovin, dobývacích prostorů, chráněných ložiskových území a prognózních zdrojů s ochranou přírody a krajiny na území Libereckého kraje
- Mapa střetů zájmů ložisek nerostných surovin, dobývacích prostorů, chráněných ložiskových území a prognózních zdrojů s ochranou zemědělského a lesního půdního fondu na území Libereckého kraje
- Mapa střetů zájmů ložisek nerostných surovin, dobývacích prostorů, chráněných ložiskových území a prognózních zdrojů s ostatními složkami životního prostředí na území Libereckého kraje (CHOPAV, záplavové území Q100, ochranné pásmo vodních zdrojů)
- Poddolovaná území, včetně starých důlních děl na území Libereckého kraje
- Svahové nestability přírodního původu na území Libereckého kraje
- Reálné životnosti zásob ložisek stavebního kamene v Libereckém kraji a nejbližším okolí

Problematika možných dopadů realizace koncepce na životní prostředí je v koncepci řešena v její návrhové části, zejména v rámci kapitoly D. Opatření pro minimalizaci vlivů na životní prostředí a veřejné zdraví, kapitoly C. Opatření pro rekultivace, ale také v rámci jiných kapitol. V relevantních případech jsou návrhy doplňovány doporučeními zpracovatele SEA (viz kap. 6 a 10 Vyhodnocení).

14.3 Vypořádání požadavků vyplývajících ze zjišťovacího řízení

Níže je uveden soupis požadavků ze zjišťovacího řízení a stručné vyhodnocení jejich naplnění.

1) Vyhodnotit soulad předložené koncepce se schválenými koncepčními dokumenty v oblasti ochrany přírody a krajiny na národní úrovni, např. se Státní politikou životního prostředí ČR na období 2012 – 2020, Aktualizací Státního programu ochrany přírody a krajiny ČR (2009), Strategii ochrany biologické rozmanitosti ČR 2016 – 2025 a s republikovými prioritami v oblasti ochrany přírody a krajiny stanovenými Aktualizací č. 1 Politiky územního rozvoje ČR.

Vyhodnocení souladu předloženého návrhu Strategie s uvedenými koncepčními dokumenty v oblasti ochrany přírody a krajiny na národní úrovni bylo provedeno v kapitole 5 Vyhodnocení. Nebyl zjištěn rozpor předloženého návrhu Strategie s relevantními cíli ochrany životního prostředí uvedených národních koncepčních dokumentů v oblasti ochrany přírody a krajiny.

2) Vyhodnotit, zda a jak koncepce zohledňuje Zásady územního rozvoje Libereckého kraje (ve znění jejich aktualizací) a územní plány obcí v Libereckém kraji.

Vyhodnocení, zda a jak předložený návrh Strategie zohledňuje Zásady územního rozvoje Libereckého kraje, bylo provedeno v kapitole číslo 5 Vyhodnocení: Hodnocená koncepce ARSP LK 2019 je vymezených plochách a koridorech s platnými Zásadami územního rozvoje Libereckého kraje z roku 2011 v souladu. Do ARSP LK 2019 se ZÚR LK promítá prostřednictvím řady opatření. ARSP LK 2019 je strategickým podkladem pro tvorbu ÚPD, formuluje svá opatření a kritéria v souladu se ZÚR (Kritéria v oblasti tvorby či pořizování změny územně-plánovací dokumentace ve vazbě na využití ložisek nerostných surovin).

<p>3) Vyhodnotit soulad koncepce se strategickými dokumenty na národní i krajské úrovni, např. s Dlouhodobým programem zlepšování zdravotního stavu obyvatelstva České republiky – Zdraví pro všechny v 21. století, Zdravotní politikou Libereckého kraje, Surovinovou politikou České republiky v oblasti nerostných surovin a jejich zdrojů, Plánem odpadového hospodářství ČR a Plánem odpadového hospodářství Libereckého kraje, Státní energetickou koncepcí ČR ve znění jejích aktualizací, Územně energetickou koncepcí Libereckého kraje ve znění jejích aktualizací atd.</p>
<p>Vyhodnocení souladu předloženého návrhu Strategie s relevantními koncepčními dokumenty na národní úrovni a krajské úrovni bylo provedeno v kapitole 5 Vyhodnocení. Nebyl zjištěn rozpor předloženého návrhu Strategie s relevantními cíli ochrany životního prostředí uvedených národních a krajských koncepčních dokumentů.</p>
<p>4) Vyhodnotit soulad koncepce s Programem zlepšování kvality ovzduší zóna Severovýchod – CZ05, s Národním plánem povodí Labe a Národním plánem povodí Odry (2015 – 2021) a s Plánem pro zvládání povodňových rizik v povodí Labe a Plánem pro zvládání povodňových rizik v povodí Odry (2015 – 2021).</p>
<p>Vyhodnocení souladu předloženého návrhu Strategie s uvedenými koncepčními dokumenty na národní úrovni a krajské úrovni bylo provedeno v kapitole 5 Vyhodnocení. Nebyl zjištěn rozpor předloženého návrhu Strategie s relevantními cíli ochrany životního prostředí uvedených koncepčních dokumentů.</p>
<p>5) Vyhodnotit, zda koncepce vytváří předpoklady pro využití nejlepších dostupných technologií (BAT) při těžbě a zpracování nerostných surovin a technologií šetrných k životnímu prostředí a veřejnému zdraví</p>
<p>Na úvod je třeba uvést, že pro těžební činnost dosud nebyly stanoveny příslušné nejlepší dostupné techniky (BAT), a proto dosud nebyl pro těžební činnost vydán příslušný referenční dokument nejlepších dostupných technik (BREF). Protože takový dokument zatím neexistuje, nelze z něj uvádět příklady technologií. Na základě provedeného hodnocení návrhu Strategie je možno konstatovat, že pro využití nejlepších dostupných technologií při těžbě a zpracování nerostných surovin a technologií šetrných k životnímu prostředí a veřejnému zdraví vytváří návrh Strategie dostatečné předpoklady (například opatření A.8., A.14., A.15., A.16., A.17., B.1.9, B.1.13., B.2.1., C.14., D.3. nebo D.16.).</p>
<p>6) Posoudit, zda koncepce vytváří předpoklady pro opětovné využívání nerostných surovin a pro hospodárné nakládání se surovinami na území Libereckého kraje.</p>
<p>Na základě provedeného hodnocení návrhu Strategie je možno konstatovat, že koncepce vytváří předpoklady pro opětovné využívání nerostných surovin a pro hospodárné nakládání se surovinami na území Libereckého kraje. Problematika opětovného využití nerostných surovin je řešena v návrhové části dokumentu, například prostřednictvím opatření A.24 a A.26.</p>
<p>7) Vyhodnotit, zda koncepce přispívá ke snížení podílu neúčelně používaných surovin na celkové spotřebě Libereckého kraje.</p>
<p>Na základě provedeného hodnocení návrhu Strategie je možno konstatovat, že koncepce vytváří předpoklady pro snížení podílu neúčelně používaných surovin na celkové spotřebě Libereckého kraje. Hospodárné nakládání s nerostnými surovinami je v koncepci řešeno například v rámci opatření A.24, A.25, A.26).</p>
<p>8) Vyhodnotit koncepci z hlediska vlivů na veřejné zdraví v souladu s metodikou HIA a zaměřit se na veškeré potenciální přímé i nepřímé vlivy na zdraví obyvatel (na problematiku emisí znečišťujících látek do ovzduší, prašnosti, nárůstu hluku a vibrací v souvislosti s vlastní realizací opatření a projektů pro dobývání nerostných surovin atd.). K tomuto využít dostupné studie řešící problematiku zdravotního stavu obyvatelstva a výsledek tohoto vyhodnocení použít při stanovení indikátorů pro monitoring dopadů realizace koncepce na veřejné zdraví.</p>
<p>Návrhu Strategie byl vyhodnocen z hlediska vlivů na veřejné zdraví v souladu s metodikou HIA. Jako nedílná součást Vyhodnocení koncepce bylo zpracováno samostatné posouzení vlivů návrhu koncepce na veřejné zdraví, které je Přílohou č. 2 tohoto Vyhodnocení a jeho závěry jsou uvedeny v kapitole č. 12 Vyhodnocení koncepce.</p>
<p>9) Vyhodnotit, zda koncepce navrhuje vhodné metody a postupy monitoringu ve vztahu k životnímu prostředí a veřejnému zdraví.</p>
<p>Návrh monitoringu, vycházející ze stanovení monitorovacích indikátorů, byl navržen v kapitole 9.2. Vyhodnocení. Bude-li tento návrh přejat do stanoviska příslušného úřadu, stane se povinnou součástí realizace koncepce a bude mimo jiné zveřejněn v rámci Prohlášení dle § 10g, odst. 5, zákona č. 100/2001 Sb., ve znění pozdějších předpisů.</p>

<p>10) Vyhodnotit vliv koncepce ve vztahu k obecné ochraně přírody a krajiny, především vliv na významné krajinné prvky, ÚSES a krajinný ráz, a rovněž z hlediska fragmentace a migrační prostupnosti krajiny</p>
<p>V rámci Vyhodnocení návrhu Strategie byly hodnoceny její potenciální vlivy na obecnou ochranu přírody a krajiny, včetně vlivů na významné krajinné prvky, ÚSES, krajinný ráz a fragmentaci a migrační prostupnost krajiny (kapitola 6). Na základě vyhodnocení uvedena také doporučení k předcházení, vyloučení, snížení a kompenzaci negativních vlivů v rámci kapitoly 10.</p>
<p>11) Vyhodnotit vlivy koncepce na ZCHÚ, tedy zda prováděním koncepce (dobýváním a těžbou nerostných surovin a realizací dalších opatření navrhovaných koncepcí) nemůže dojít k ohrožení předmětu a cílů ochrany ZCHÚ. Zároveň vyhodnotit, zda koncepce respektuje limity využití území, respektive základní ochranné podmínky dané zákonem o ochraně přírody a krajiny a bližší ochranné podmínky dané zřizovacím předpisem dotčených ZCHÚ. Zohlednit únosnost jednotlivých lokalit vzhledem k jejich přírodním podmínkám a posoudit vlivy opatření a záměrů navrhovaných koncepcí z hlediska přímých (likvidace biotopů, zábor stanovišť apod.) i nepřímých disturbancí. Vyhodnotit také vliv koncepce na maloplošná ZCHÚ, kde je současně vyhlášeno chráněné ložiskové území.</p>
<p>V rámci koncepce byl stanoven referenční cíl Biodiverzita a ochrana přírody a na jeho základě byl hodnocen také vliv na ZCHÚ. Tam, kde by mohlo dojít ke střetu s podmínkami ochrany ZCHÚ jsou explicitně uvedeny potenciální vlivy (kap. 6 Vyhodnocení) i návrhy na zmírňující opatření (kap. 6 a 10 Vyhodnocení).</p>
<p>12) V případě identifikace možných negativních vlivů provádění koncepce na ZCHÚ a lokality soustavy NATURA 2000, na zvláště chráněné druhy rostlin a živočichů, biodiverzitu, významné krajinné prvky a ÚSES navrhnout ve vyhodnocení vlivů na životní prostředí opatření k předcházení, vyloučení, snížení či kompenzaci těchto negativních vlivů.</p>
<p>V rámci Vyhodnocení i naturovém hodnocení nebyly identifikovány významné negativní vlivy. V případě potenciálních mírně negativních vlivů v příslušných kapitolách číslo 6 a číslo 10 Vyhodnocení, a také v příloze č. 2 (naturové hodnocení) uvedena opatření.</p>
<p>13) Vyhodnotit vliv koncepce na opuštěné těžební prostory, zvláště ty ponechané samovolnému vývoji, jež často představují přírodovědně hodnotná stanoviště (mokřady, skalní výchozy apod.) s výskytem řady zvláště chráněných druhů rostlin a živočichů.</p>
<p>V samotné koncepci (viz například opatření A.30, B.4.7., C.30, F.1.) i v rámci kap. 6 a 10 Vyhodnocení jsou uvedeny požadavky na ochranu cenných přírodních lokalit, vzniklých přirozenou sukcesí po ukončení těžby</p>
<p>14) Podrobně vyhodnotit vliv koncepce na hydrologické a hydrogeologické poměry v dotčeném území, na kvalitu a množství povrchových a podzemních vod, na chráněné oblasti přirozené akumulace vod a na ochranná pásma vodních zdrojů včetně vlivů na retenční schopnost krajiny.</p>
<p>V rámci koncepce byl stanoven referenční cíl Voda a na jeho základě byly hodnoceny potenciální vlivy na podzemní a povrchové vody, případně možnosti retence vod. Tam, kde by mohlo dojít ke střetu s podmínkami ochrany vod, jsou ve Vyhodnocení potenciální vlivy koncepce explicitně uvedeny (kapitola číslo 6 Vyhodnocení) a jsou uvedeny rovněž návrhy na zmírňující opatření (kapitola číslo 6 a kapitola číslo 10 Vyhodnocení).</p>
<p>15) Vyhodnotit, zda a jak koncepce ovlivní kvalitu ovzduší a stávající emisní a imisní zatížení ovzduší v dotčeném území.</p>
<p>V rámci Vyhodnocení návrhu Strategie bylo hodnoceno jak stávající emisní a imisní zatížení ovzduší v dotčeném území (kapitola číslo 3 Vyhodnocení), tak byly hodnoceny její potenciální vlivy na kvalitu ovzduší (kapitola číslo 6 Vyhodnocení). Na základě provedeného hodnocení jsou v rámci kapitoly číslo 10 Vyhodnocení uvedena také doporučení k předcházení, vyloučení, snížení a kompenzaci případných negativních vlivů koncepce.</p>
<p>16) Vyhodnotit vliv koncepce na akustickou situaci v dotčeném území, zejména negativní dopady koncepce v oblasti hlukové zátěže.</p>
<p>V rámci Vyhodnocení návrhu Strategie byly hodnoceny také její potenciální negativní vlivy na akustickou situaci v dotčeném území (kapitola číslo 6 Vyhodnocení). Na základě provedeného hodnocení jsou v rámci kapitoly číslo 10 Vyhodnocení uvedena také doporučení k předcházení, vyloučení, snížení a kompenzaci případných negativních vlivů koncepce.</p>

<p>17) Vyhodnotit, zda a jak jsou v koncepci zohledněny zásady ochrany zemědělského půdního fondu, zejména s ohledem na zábory kvalitní zemědělské půdy, a do jaké míry vytváří koncepce podmínky pro omezení záboru půdy ve volné krajině.</p>
<p>V rámci koncepce byl stanoven referenční cíl Půda a na jeho základě byly hodnoceny potenciální vlivy koncepce na zemědělský půdní fond (ZPF). Tam, kde by mohlo dojít ke střetu koncepce s podmínkami ochrany ZPF, jsou ve Vyhodnocení potenciální vlivy koncepce explicitně uvedeny (kapitola číslo 6 Vyhodnocení). Na základě provedeného hodnocení je možno konstatovat, že koncepce vytváří dostatečné podmínky pro omezení záboru půdy ve volné krajině. Ve Vyhodnocení jsou uvedeny také návrhy na zmírňující opatření (kapitola číslo 6 a kapitola číslo 10 Vyhodnocení).</p>
<p>18) V souvislosti s realizací opatření navrhovaných koncepcí posoudit možné vlivy na zemědělský půdní fond a pozemky určené k plnění funkce lesa včetně jejich ochranných pásem, mimo jiné také z hlediska eroze a sesuvů půdy.</p>
<p>V rámci Vyhodnocení koncepce byl stanoven referenční cíl ochrany životního prostředí Půda a na jeho základě byly hodnoceny potenciální vlivy koncepce na zemědělský půdní fond a pozemky určené k plnění funkce lesa (kapitola číslo 6 Vyhodnocení). Rizika sesuvů byla identifikována například v rámci opatření A 10, A 12 a A13. Na základě vyhodnocení koncepce jsou v rámci kapitoly číslo 6 a kapitoly číslo 10 Vyhodnocení uvedena také doporučení k předcházení, vyloučení, snížení a kompenzaci negativních vlivů, včetně doporučení z hlediska eroze a sesuvů půdy.</p>
<p>19) Vyhodnotit, zda a jak koncepce ovlivní památkovou hodnotu území chráněnou dle zákona č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči, ve znění pozdějších předpisů a na dochované kulturní dědictví (architektonické i archeologické).</p>
<p>V rámci Vyhodnocení byl stanoven referenční cíl Kulturní památky a na jeho základě byly hodnoceny potenciální vlivy na kulturní dědictví. Nebyly identifikovány žádné významné negativní vlivy navrhovaných typových opatření Strategie na památkovou hodnotu území ani kulturní (architektonické či archeologické) dědictví. Na základě provedeného vyhodnocení jsou v rámci kapitoly číslo 6 Vyhodnocení uvedena také doporučení k předcházení, vyloučení, snížení a kompenzaci negativních vlivů.</p>
<p>20) V případě, že budou v koncepci uvedeny či lokalizovány konkrétní investiční záměry, vyhodnotit jejich dopady na životní prostředí a veřejné zdraví, a to včetně synergických a kumulativních vlivů.</p>
<p>V rámci koncepce nejsou uvedeny či lokalizovány konkrétní investiční záměry v takové podrobnosti údajů (kapacita, technologie, způsoby dopravy vytěžených surovin, postup rekultivací a podobně), aby bylo možno v rámci SEA tyto záměry vyhodnotit. V relevantních případech je v kap. 6 doporučováno hodnocení záměrů v rámci EIA, naturového, resp. biologického hodnocení.</p>
<p>21) Veškeré cíle, opatření a aktivity navrhované koncepcí je nutné vyhodnotit z hlediska jejich vlivů na životní prostředí a veřejné zdraví. V případě návrhu konkrétních investičních záměrů doporučit takovou lokalitu v dotčeném území, která bude vhodná pro jejich možné budoucí umístění s ohledem na limity využití území.</p>
<p>Všechna opatření, kritéria a úkoly Strategie byla vyhodnocena vzhledem k 9 referenčním cílům ochrany životního prostředí v kapitole 6 Vyhodnocení koncepce. U některých z nich pak byly potenciální mírné negativní vlivy identifikovány a následně byla doporučena opatření pro jejich eliminaci, či zmírnění (viz kap. 6 a 10).</p>
<p>22) Při stanovení kritérií pro výběr projektů maximálně zohlednit ochranu přírody a krajiny a ochranu veřejného zdraví.</p>
<p>Kritéria pro výběr projektů jsou uvedena v kapitole 11 Vyhodnocení koncepce a pokrývají jak oblast ochrany přírody a krajiny, tak i oblast ochrany veřejného zdraví.</p>
<p>23) Požadavky stanovené v závěru zjišťovacího řízení a všechna vyjádření, která MŽP obdrželo v průběhu zjišťovacího řízení, je nezbytné ve vyhodnocení vlivů koncepce na životní prostředí a veřejné zdraví vypořádat a akceptovaná vyjádření zapracovat do návrhu koncepce či vyhodnocení SEA.</p>
<p>Požadavky stanovené v závěru zjišťovacího řízení a všechna vyjádření obdržaná v průběhu zjišťovacího řízení byly ve Vyhodnocení vypořádány. Akceptovaná vyjádření byla dle jejich charakteru zapracována do návrhu koncepce nebo do vyhodnocení SEA.</p>

15 ZÁVĚRY A DOPORUČENÍ VČETNĚ NÁVRHU STANOVISKA KE KONCEPCI

Na základě provedeného vyhodnocení vlivů Aktualizace Regionální surovinové politiky Libereckého kraje 2019 na životní prostředí a veřejné zdraví lze konstatovat, že nebyly identifikovány žádné významné negativní vlivy této koncepce na životní prostředí a veřejné zdraví, které by znemožňovaly její schválení. To se týká jak celkového vyhodnocení koncepce, tak i vyhodnocení opatření, kritérií, úkolů a doporučení, v koncepci obsažených. Byly identifikovány potenciálně mírně negativní vlivy, respektive mírná potenciální rizika, u kterých byla navržena doporučení k jejich předcházení, vyloučení či snížení.

Na základě všech výše uvedených skutečností je možno konstatovat, že předložená Aktualizace Regionální surovinové politiky Libereckého kraje 2019

nebude mít významně negativní vliv na životní prostředí a veřejné zdraví.

Současně bylo v rámci samostatného posouzení vlivů na lokality soustavy Natura 2000, konstatováno, že:

předložená koncepce ani jednotlivé cíle a typová opatření v ní uvedená nebudou mít významně negativní vliv na celistvost a předměty ochrany evropsky významných lokalit a ptačích oblastí v rámci soustavy Natura 2000.

Na základě všech informací výše uvedených doporučujeme vydat následující stanovisko:

Ministerstvo životního prostředí

Odbor posuzování vlivů na životní prostředí a integrované prevence

Vršovická 1442/65

100 10 Praha 10

V Praze, dne: 2020

Č.j.: .....

STANOVISKO K NÁVRHU KONCEPCE

Aktualizace Regionální surovinové politiky Libereckého kraje 2019

podle § 10 zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí, ve znění pozdějších předpisů.

Předkladatel koncepce: Liberecký kraj

Vyhodnocení koncepce

Aktualizace Regionální surovinové politiky Libereckého kraje 2019

Zpracovatel koncepce: Česká geologická služba

Zpracovatel vyhodnocení: *Ing. Bohumil Sulek, CSc. (odpovědný řešitel)*

Autorizovaná osoba oprávněná zpracovávat dokumentace a posudky podle § 19 zákona číslo 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí, ve znění pozdějších předpisů, respektive je držitelem Osvědčení o odborné způsobilosti č. j.: 11038/1710/OHRV/93 vydaného dne 13. 6. 1995 Ministerstvem životního prostředí v dohodě s Ministerstvem zdravotnictví podle zákona č. 244/1992 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí ve znění pozdějších předpisů.

Platnost osvědčení odborné způsobilosti byla prodloužena do 31. 12. 2026 Rozhodnutím o prodloužení autorizace ke zpracování dokumentace a posudku č. j.: MZP/2021/710/4975 vydaným MŽP dne 30. září 2021.

Další členové týmu v abecedním pořadí:

Martina Blahová

Mgr. Zuzana Karkoszková

RNDr. Radim Misiáček

Mgr. Lenka Trojáčková

Zpracovatelé specializovaných studií:

Vyhodnocení vlivů na soustavu Natura 2000

Mgr. Zdeněk Frélich

autorizovaná osoba k provádění posouzení dle § 45i zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny (číslo osvědčení 101346/ENV/09, které bylo prodlouženo dne 18. 10. 2019, č. j. MZP/2019/630/2565)

Hodnocení vlivů na veřejné zdraví

Mgr. Jan Karel

držitel osvědčení odborné způsobilosti pro oblast posuzování vlivů na veřejné zdraví MZd, č. osv. 2/2015

Ing. Naďa Krkošková

Mgr. Robert Polák

Ing. Eva Smolová

RNDr. Kateřina Šimonová

Průběh posuzování:

Oznámení koncepce ve smyslu § 10c) zákona č. 100/2001 Sb., ve znění pozdějších předpisů, bylo příslušnému úřadu, Ministerstvu životního prostředí České republiky, předloženo předkladatelem koncepce. Oznámení bylo v souladu s požadavkem odstavce 2, § 10c) citovaného zákona příslušným úřadem zasláno dotčeným správním úřadům a dotčeným územním samosprávným celkům. Zjišťovací řízení bylo zahájeno dne 24. 10. 2017.

Vyhodnocení koncepce

Aktualizace Regionální surovinové politiky Libereckého kraje 2019

Na základě vyjádření, doručených k Oznámení, byl příslušným úřadem vydán 27. 11. 2017 Závěr zjišťovacího řízení, který mimo jiné stanovil obsah a rozsah Vyhodnocení nejen v rozsahu základních zákonných požadavků, daných § 2 a 10b) a přílohou č. 9 zákona, ale také nad tento rámec, se zaměřením na aspekty plynoucí ze zjišťovacího řízení. V souladu s požadavky zákona byl tento dokument zveřejněn.

Krajský úřad Libereckého kraje, odbor regionálního rozvoje a evropských projektů, obdržel vyjádření celkem od 19 subjektů, přičemž 8 vyjádření bylo bez připomínek. Vyjádření týkající se obsahu a rozsahu posouzení (vyhodnocení) byla využita jako podklad pro vydání závěru zjišťovacího řízení.

Na podkladě oznámení koncepce a vyjádření k němu obdržených provedlo Ministerstvo životního prostředí České republiky podle kritérií uvedených v příloze č. 8 k zákonu č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále též jen „zákon o posuzování vlivů na životní prostředí“) zjišťovací řízení ve smyslu § 10d výše uvedeného zákona s následujícím závěrem:

„Aktualizace Regionální surovinové politiky Libereckého kraje 2019“ je koncepcí naplňující dikci ustanovení § 10a odst. 1 písm. a) zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o posuzování vlivů na životní prostředí), ve znění pozdějších předpisů, a proto bude předmětem procesu posuzování vlivů na životní prostředí.

Závěr zjišťovacího řízení stanovil obsah a rozsah Vyhodnocení nejen v rozsahu základních zákonných požadavků, daných §§ 2 a 10b) a přílohou č. 9 zákona, ale také nad tento rámec, se zaměřením na aspekty plynoucí ze zjišťovacího řízení. V souladu s požadavky zákona č. 100/2001 Sb. byl tento dokument zveřejněn.

Dne ..... 2019 byl příslušnému úřadu předložen návrh koncepce „Aktualizace Regionální surovinové politiky Libereckého kraje 2019“ (dále také koncepce), včetně Vyhodnocení vlivů koncepce na životní prostředí a veřejné zdraví, ve smyslu § 10f) citovaného zákona. Součástí tohoto Vyhodnocení byly také dvě přílohy:

Příloha č. 1: Vyhodnocení vlivů na soustavu Natura 2000 dle § 45i zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny ve znění pozdějších předpisů

Příloha č. 2: Hodnocení vlivů na veřejné zdraví

Návrh koncepce včetně Vyhodnocení SEA byl dne ..... 2020 zveřejněn podle § 16 zákona o posuzování vlivů na životní prostředí. Veřejné projednání „Aktualizace Regionální surovinové politiky Libereckého kraje 2019“ včetně vyhodnocení SEA se konalo dne ..... 2020 v ..... . Zápis z veřejného projednání obdrželo Ministerstvo životního prostředí dne ..... 2020.

Stručný popis koncepce:

Regionální surovinová politika Libereckého kraje (v dalším také RSP LK) patří k zásadním dokumentům kraje, které mají významný vliv na rozvoj a využití území kraje. Svým obsahem se RSP LK dotýká nejen vlastních nerostných surovin, ale také dalších oblastí, jako je udržitelný rozvoj území kraje ve smyslu hospodárného nakládání s nerostným bohatstvím a citlivého přístupu k životnímu prostředí, problematiky územního plánování, energetiky, odpadového hospodářství a podobně. Je významným nástrojem krajské samosprávy a dalších správních orgánů při rozhodování a posuzování záměrů na využití zdrojů nerostných surovin v kraji.

Aktualizace regionální surovinové politiky Libereckého kraje 2019 (ARSP LK 2019 případně Koncepce) upřesňuje a aktualizuje současné i budoucí využívání a ochranu surovinových zdrojů se zřetelem na reálné potřeby surovin v souladu s platnými právními předpisy. Zároveň vyhodnocuje postupné využívání a optimalizaci dostupnosti surovinových zdrojů (zejména stavebních surovin) k plánovaným investičním záměrům (na veřejně prospěšné stavby regionálního a celostátního významu).

Součástí přípravy samotného dokumentu ARSP LK 2019 bylo zapojení odborné i laické veřejnosti formou veřejných projednání, přímého zapojení obcí a dalších relevantních subjektů a využití webových stránek Libereckého kraje k širokému připomínkování. Cílem těchto připomínkových řízení a projednání byla precizace priorit a doporučení k realizaci hospodárného využívání surovinového bohatství Libereckého kraje.

Koncepce se skládá z následujících dílčích částí:

Úvod, ve kterém jsou popsány hlavní důvody aktualizace koncepce, cíle aktualizace a je popsán proces pořizování RSP LK.

Kapitola 1. Východiska

Popisuje vztahy ARSP LK 2019 k dalším dokumentům národní úrovně, krajské úrovně a dalším dokumentům, úřady a instituce se vztahem k využívání nerostných surovin a je zde také obecně shrnuta problematika chráněných ložiskových území (CHLÚ).

ANALYTICKÁ ČÁST

Shromažďuje, analyzuje a vyhodnocuje široké spektrum dat a podkladů potřebných pro zpracování ARSP LK 2019. Analytická část se skládá z následujících hlavních kapitol a podkapitol:

Kapitola 2. Základní charakteristiky Libereckého kraje a jeho přírodních podmínek s vazbou na využívání ložisek nerostných surovin

- 2.4 Geologická stavba
- 2.5 Hydrogeologické poměry Libereckého kraje a zdroje vody pro zásobování obyvatel
- 2.6 Chráněná území přírody Libereckého kraje

Kapitola 3. Nerostné suroviny v Libereckém kraji

- 3.1 Evidence ložisek nerostných surovin a dobývacích prostorů
- 3.2 Charakteristika ložisek nerostných surovin
- 3.3 Životnost průmyslových zásob a zásob v POPD nerostných surovin v Libereckém kraji
- 3.4 Vývoj těžby nerostných surovin
- 3.5 Ekonomická charakteristika ložisek stavebních surovin v ČR
- 3.6 Využívání ložisek nerostných surovin v příhraniční oblasti Saska a Polska
- 3.7 Přehled plánovaných významných staveb na území Libereckého kraje ve vazbě na potřebu stavebních surovin

Kapitola 4. Stav a využití území po ukončené těžbě nerostných surovin - rekultivace a sanace území

- 4.1 Obecné principy rekultivací
- 4.2 Sanační a rekultivační činnosti po ukončené těžbě nerostných surovin
- 4.1 Sesuvná území v Libereckém kraji
- 4.1 Poddolovaná území v Libereckém kraji

Kapitola 5. Opuštěné těžebny v Libereckém kraji a potenciál jejich využití

5.1 Přehled lokalit

Kapitola 6. Analýza využití vybraných druhotných surovin

6.1 Porovnání a změny ve využívání a evidenci ložisek nerostných surovin se závěry Regionální surovinové politiky Libereckého kraje z roku 2010 (k 1. 1. 2011), popř. ještě starší z roku 2003

Kapitola 7. Přehled využívaných územně stabilizovaných ložisek nerostných surovin, včetně ložisek v zajištění a v plánu plnění sanace a rekultivace, ložisek plánovaných a navrhovaných k využití a ložisek s doposud nestanovenými CHLÚ na území LK

NÁVRHOVÁ ČÁST

Upřesňuje a aktualizuje současné i budoucí využívání a ochranu surovinových zdrojů Libereckého kraje se zřetelem na reálné potřeby surovin v souladu s platnými právními předpisy. Zároveň vyhodnocuje postupné využívání a optimalizaci dostupnosti surovinových zdrojů (zejména stavebních surovin) k plánovaným investičním záměrům (na veřejně prospěšné stavby regionálního a celostátního významu).

Kapitola 8. Vize pro Liberecký kraj z hlediska využívání zdrojů nerostných surovin

Kapitola 9. Návrh opatření

- A. Obecná opatření
- B. Opatření pro využívání jednotlivých druhů nerostných surovin
- C. Opatření pro rekultivace
- D. Opatření pro minimalizaci vlivů na životní prostředí a veřejné zdraví

Kapitola 10. Kritéria pro výběr ložisek

- E. Kritéria pro výběr ložisek štěrkopísků
- F. Kritéria pro výběr ložisek stavebního kameniva

Kapitola 11. Kritéria v oblasti tvorby či pořizování změny územně-plánovací dokumentace ve vazbě na využití ložisek nerostných surovin

Kapitola 12. Přehled ložisek plánovaného navrhovaného využití a doporučované ochrany CHLÚ

Kapitola 13. Doporučení k návrhu ochrany některých opuštěných těžeben a ložisek dlouhodobě nevyužívaných a v zajištění

Kapitola 14. Návrh úkolů Regionální surovinové politiky Libereckého kraje

Stručný popis vyhodnocení:

Vyhodnocení vlivů koncepce na životní prostředí bylo provedeno v souladu s požadavky zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí, ve znění pozdějších předpisů, a zpracováno v rozsahu přílohy č. 9 zákona č. 100/2001 Sb. a v souladu s požadavky Závěru zjišťovacího řízení. Pro posouzení byla využita metoda referenčních cílů ochrany životního prostředí a veřejného zdraví, vytvořených na základě platných strategických dokumentů na regionální a národní úrovni, a to především porovnáváním možného vlivu aktivit koncepce se stanovenými referenčními cíli ochrany

životního prostředí a dále s možnými vlivy na jednotlivé složky životního prostředí. Hodnocen byl rovněž rozsah vlivu, spolupůsobení a časový horizont působení.

Závěry vyhodnocení:

„Na základě návrhu koncepce, oznámení koncepce, závěru zjišťovacího řízení, vyhodnocení koncepce podle zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí, ve znění pozdějších předpisů, vyjádření dotčených územně samosprávných celků, dotčených správních úřadů a veřejnosti a veřejného projednání

v y d á v á

Ministerstvo životního prostředí jako příslušný úřad podle § 21 zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o posuzování vlivů na životní prostředí), ve znění pozdějších předpisů

souhlasné stanovisko

k návrhu koncepce

Aktualizace Regionální surovinové politiky Libereckého kraje 2019

Souhlasné stanovisko k návrhu Aktualizace Regionální surovinové politiky Libereckého kraje 2019 se vydává současně s těmito požadavky, podmínkami a doporučeními:

- Stanovení dobývacích prostorů a případnou novou otvírku je nutné podmínit vyřešením střetů zájmů. Do zpracování POPD zapojovat odborníky v oblasti ochrany přírody a krajiny i jiných složek ŽP, aby byly eliminovány případné významné střety mezi těžbou a požadavky ochrany přírody dříve, než dojde k oficiálnímu projednání dokumentace. Provádět dobrovolná hodnocení (např. biologické hodnocení, rozptylové či hlukové studie) s cílem snížit vlivy těžby na předměty ochrany přírody i složky životního prostředí.
- Následné relevantní intervence musí být podrobeny hodnocení dle horního zákona, resp. hodnocení dle zákona č. 100/2001 Sb., ve znění pozdějších předpisů (EIA), resp. hodnocení dle zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů (naturové, případně biologické hodnocení).
- V případě nové otvírky je nutné provést podrobný geologický a hydrogeologický průzkum a ověření možnosti těžby bez významných negativních vlivů na složky ŽP.
- V relevantních případech je nutné zajistit hydrogeologický a geofyzikální průzkum a tvorbu hydraulického modelu tak, aby byla zajištěna bezpečnost těžby. Při realizaci opatření plně respektovat závěry hydrogeologického posouzení v souvislosti s podmínkami ochrany vodního zdroje.

- Případné střety s prvky ÚSES v konkrétní lokalitě musí být vyhodnoceny v rámci zákona č. 114/1992 Sb.
- Je potřeba preferovat otvírání takových nových ložisek, která respektují ZCHÚ, EVL, PO, biocentra ÚSES, významná centra biodiverzity a místa s vysokým podílem přírodních biotopů a výskytem zvláště chráněných druhů. Záměry musí být umísťovány v krajině tak, aby bylo minimalizováno narušení krajinného rázu.
- Je nezbytné podporovat využívání recyklovaných materiálů s cílem snížit potřebu využívat primární zdroje.
- V případě, že se záměr se nachází na hranici ZCHÚ, je potřeba konkrétní hranice a způsob těžby konzultovat s orgány ochrany přírody.
- Je nutné zabránit ohrožení kulturních památek. V případě výskytu archeologických nalezišť v dotčených lokalitách je nutné před zahájením těžby provést záchranný průzkum.
- Finanční či jiné kompenzace nesmí nahrazovat primární cíl snížení vlivů těžby na ŽP a veřejné zdraví. Teprve v případě, že i přes snížení vlivů může být těžba vnímána pro obyvatele jako obtěžující, lze situaci řešit kompenzacemi. V případě kompenzací v oblasti ochrany přírody se jedná o respektování podmínek správních rozhodnutí OOP.
- V případě obnovy těžby ložiska Luhov-Brniště-Tlustec je nutné postupovat striktně dle stanoviska EIA 21963/ENV/17 ze dne 23. března 2017, které stanovuje konkrétní podmínky těžby, a to pro fázi přípravy, těžby i rekultivace. Za zásadní opatření je možné považovat zejména opatření související s ochranou přírody a krajiny a ochranou lesních pozemků, spojená především se způsobem a postupem těžby i rekultivace. Pozornost musí být věnována také ochraně hmotného majetku obcí a jejich obyvatel. Stanovisko EIA k záměru také obsahuje řadu opatření pro zmírnění nebo eliminaci vlivu záměru na ostatní složky životního prostředí. Dále je nutné zajistit postupnou rekultivaci již nevyužívaných etáží.
- Je nezbytné umožnit přirozenou revitalizaci dotěženého ložiska, nejlépe postupně, již v rámci těžby (na opuštěných etážích).
- Zavážení opuštěných těžeben smí být prováděno výlučně certifikovaným inertním materiálem (např. výkopovými zeminami a hlušinovým materiálem).

Podmínky stanoviska z hlediska vlivů na předměty ochrany a celistvost lokalit soustavy Natura 2000:

- Při případné přípravě těžby štěrkopísku na ložisku Mimoň-Ploučnice směřovat těžbu nerostů na části ložiska mimo území EVL Horní Ploučnice. Přednostně využít západní část ložiska mimo území dané EVL.
- V části B u kapitoly Sklářské a slévárenské písky u opatření B3.6 doporučujeme do znění opatření vhodně doplnit i požadavek na zohlednění ochrany lokalit soustavy Natura 2000, zejména EVL Jestřebsko – Dokesko.
- V případě využití ložiska Jesenný – Skalka přednostně využít části ložiska mimo území EVL Jizera – Údolí Kamenice.
- Při dotěžování ložiska Cidlina-Doubravice minimalizovat zásahy do EVL Kozlov-Tábor a především porostů květnatých bučin, v rámci rekultivací podporovat přirozenou sukcesí.

Podmínky a doporučení stanoviska z hlediska vlivů na veřejné zdraví

- Zajistit plnění imisních a hlukových limitů z těžby i při nárůstu intenzit těžké automobilové dopravy v důsledku zvýšení dopravy surovin (řešit v příslušných správních řízeních, případně v procesech EIA),
- upřednostňovat využití železnice oproti automobilové dopravě tam, kde je vybudována příslušná infrastruktura,
- podpořit obce, výrazněji zatěžované dopravou z těžby, při zajištění opatření k ochraně obyvatel (omezení nákladní dopravy, dopravně-bezpečnostní opatření, snížení prašnosti z vozovek, protihluková opatření, výsadba vegetace apod.),
- stavebně-technickými a organizačními opatřeními předcházet dopravním nehodám i při nárůstu intenzit automobilové dopravy v důsledku zvýšení dopravy surovin,
- na bezpečnost dbát i při výstavbě nové dopravní infrastruktury obsluhující nové těžební a související provozy (bezpečná křižovatková napojení na stávající dopravní síť, konstrukčně předcházet kolizím s chodci a cyklisty apod.),
- kontrolovat dodržování přípustné hladiny hluku z provozu těžebních strojů,
- zajistit ochranu podzemních vod před negativním působením těžby,
- monitorovat kvalitu podzemních vod v případě možného ovlivnění těžbou,
- zajistit náhradní zdroj pitné vody v případě vysokého rizika ovlivnění podzemních vod,
- zajistit neovlivnění stávajících protipovodňových opatření těžbou,
- zajistit ochranu proti nekontrolovaným sesuvům půdy, poklesům či propadům,
- předcházet nehodám a haváriím,
- rekultivovat území dotčené těžbou v co nejkratším čase po ukončení těžby, v souladu se schváleným plánem rekultivace a sanace,
- při stanovení kritérií pro výběr vhodných nových ložisek těžby maximálně zohlednit ochranu přírody a krajiny a ochranu lidského zdraví.

Toto stanovisko není Rozhodnutím podle zákona č. 500/2004 Sb., o správním řízení (správní řád), ve znění pozdějších předpisů. Toto stanovisko nenahrazuje vyjádření dotčených správních úřadů ani příslušná povolení podle zvláštních předpisů.

Datum vydání stanoviska:

Otisk razítka příslušného úřadu:

Jméno, příjmení a podpis ověřeného zástupce příslušného úřadu: .....

SEZNAM POUŽITÝCH PODKLADŮ

ZÁKLADNÍ PODKLADY

Česká geologická společnost (2019): *Aktualizace Regionální surovinové politiky Libereckého kraje 2019*.

ATEM (2019): *Hodnocení vlivů koncepce Aktualizace Regionální surovinové politiky Libereckého kraje 2019 na veřejné zdraví*.

Český statistický úřad (2016): *Statistická ročenka Libereckého kraje – 2016*. Dostupné na <https://www.czso.cz/csu/czso/statisticka-rocenka-libereckeho-kraje-2016>.

Český statistický úřad (2017): *Statistická ročenka Libereckého kraje – 2017*. Dostupné na <https://www.czso.cz/csu/czso/statisticka-rocenka-libereckeho-kraje-2017>.

CENIA (2018): *Zpráva o stavu životního prostředí v Libereckém kraji v roce 2017*. Dostupné na [https://www.mzp.cz/C1257458002F0DC7/cz/zpravy_zivotni_prostredi_kraje_2017/\\$FILE/OPZPUR-Liberecky_kraj-20190116.pdf](https://www.mzp.cz/C1257458002F0DC7/cz/zpravy_zivotni_prostredi_kraje_2017/$FILE/OPZPUR-Liberecky_kraj-20190116.pdf).

CENIA, ČR (2018): *Zpráva o stavu životního prostředí v České republice v roce 2017*. Dostupné na https://www.mzp.cz/cz/zpravy_o_stavu_zivotniho_prostredi_publicace.

eAGRI (2019): *Půda – Degradace půd*. Dostupné na <http://eagri.cz/public/web/mze/puda/ochrana-pudy-a-krajiny/degradace-pud/>.

AP hluk (2019): *Návrh Akční plán hlukového mapování*. Dostupné na https://www.mdcz.cz/MDCR/media/MDCR/19-0106-01_AP_RSD_LBC_navrh.pdf.

ČHMÚ (2016): *Grafická ročenka 2015*. [cit. 12. 04. 2018]. Dostupné na http://portal.chmi.cz/files/portal/docs/uoco/isko/grafroc/15groc/gr15cz/Obsah_CZ.html.

ČHMÚ (2019): *Emisní bilance Emisní bilance České republiky*. Dostupné na http://portal.chmi.cz/files/portal/docs/uoco/oez/emisnibilance_CZ.html.

EKOTOXA (2015): *Komplexní studie dopadů, zranitelnosti a zdrojů rizik souvisejících se změnou klimatu v ČR*. Dostupné na [https://www.mzp.cz/C1257458002F0DC7/cz/studie_dopadu_zmena_klimatu/\\$FILE/OEOK-Komplexni_studie_dopady_klima-20151201.pdf](https://www.mzp.cz/C1257458002F0DC7/cz/studie_dopadu_zmena_klimatu/$FILE/OEOK-Komplexni_studie_dopady_klima-20151201.pdf).

[EVERNIA \(2013\): *Strategická migrační studie pro Liberecký kraj*. Dostupné na https://zivotni-prostredi.kraj-lbc.cz/getFile/id:237955/lastUpdateDate:2014-05-16+10%3A55%3A38](https://zivotni-prostredi.kraj-lbc.cz/getFile/id:237955/lastUpdateDate:2014-05-16+10%3A55%3A38).

Krajský úřad Libereckého kraje. (2013, aktualizace 2014). *Koncepce ochrany přírody a krajiny Libereckého kraje*. Dostupné na <https://zivotni-prostredi.kraj-lbc.cz/page3060>.

Krajský úřad Libereckého kraje. (2009). *Oznámení koncepce „Regionální surovinová politika Libereckého kraje“*. Dostupné na <https://regionalni-rozvoj.kraj-lbc.cz/getFile/case:show/id:83116>.

Liberecký kraj (2017): *Rozptylová studie Libereckého kraje*. Dostupné na <https://zivotni-prostredi.kraj-lbc.cz/getFile/id:630554/lastUpdateDate:2017-08-28%2012%3A24%3A28>.

Liberecký kraj (2015): *Zpráva o zdraví v Libereckém kraji 2015*. Dostupné na https://www.khslbc.cz/wp-content/uploads/Zprava_o_zdravi_2015.pdf.

Vyhodnocení koncepce

Aktualizace Regionální surovinové politiky Libereckého kraje 2019

Krajský úřad Libereckého kraje. (2017). *Územně analytické podklady Libereckého kraje*. Aktualizace 2017. Dostupné na <<https://oupsr.kraj-lbc.cz/page2416/Uzemne-planovaci-dokumenty-kraje/Uzemne-analyticke-podklady-Libereckeho-kraje/dokumentace-uap-lk-2017>>.

Krajský úřad Libereckého kraje a CPE. (2008). *Akční plán snižování hluku na silnicích II. III. třídy v Libereckém kraji*. Dostupné na <https://www.kraj-lbc.cz/public/doprava/lbakni_plan_219f535075.pdf>.

MZČR (2016): *Porada SEA – Závěry a metodická doporučení*.

MŽP (2016). *Program zlepšování kvality ovzduší – zóna CZ05 – Severovýchod*. Dostupné na <<https://zivotni-prostredi.kraj-lbc.cz/getFile/id:364758/lastUpdateDate:2016-06-20%2015%3A30%3A12>>.

Quitt, E. (1971): *Atlas klimatických oblastí*

Zákon č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí, ve znění pozdějších předpisů

Zákon č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů

Zákon č. 201/2012 Sb., o ochraně ovzduší, ve znění pozdějších předpisů

Zákon č. 326/2017 Sb. Zákon, kterým se mění zákon č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o posuzování vlivů na životní prostředí), ve znění pozdějších předpisů. Účinnost od 1. 11. 2017

INTERNETOVÉ STRÁNKY MŽP, ČHMÚ, ČSÚ A DALŠÍ

Právní předpisy týkající se životního prostředí a ochrany zdraví obyvatel, normy a metodické pokyny MŽP.

Znečištění ovzduší na území České republiky, ČHMÚ

Dále byla použita spisová agenda týkající se posuzované koncepce a internetové zdroje: www.prvk.kraj-lbc.cz, www.nature.cz, www.mzp.cz, www.klimatickazmena.cz, www.chmi.cz, www.ochranaprirody.cz, www.csu.cz, www.geoportal.gov.cz/, www.arnika.org, www.sekm.cz, www.webgis.nature.cz (MapoMat), www.databaze-strategie.cz, www.cistenebe.cz, www.sekm.cz, www.povodnovyportal.kraj-lbc.cz, www.mapy.vumop.cz